

NIBIO

NORWEGIAN INSTITUTE OF
BIOECONOMY RESEARCH

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk

Rekneskapsresultat 2017

Account results in agriculture and forestry 2017

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk

Rekneskapsresultat 2017

*Account results in agriculture
and forestry 2017*

107. rekneskapsår

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Tittel	Driftsgranskingar i jord- og skogbruk. Rekneskapsresultat 2017
Utgivar	Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO)
Utgivarstad	Oslo
Utgivingsår	2018
Tal sider	246
ISBN	978-82-17-02230-5
Emneord	rekneskapsresultat, rekneskapsstatistikk, landbruksøkonomi, skogbruksøkonomi, driftsrekneskap, landbruksstatistikk

Om NIBIO

Instituttet forskar og leverer kunnskap om mat- og planteproduksjon, miljø, kart, arealbruk, genressursar, skog, foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi.

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) vart oppretta 1. juli 2015 som ein fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi handlar om utnytting og forvaltning av biologiske ressursar frå jord og hav. Motsatsen er ein fossil økonomi som byggjer på kol, olje og gass. NIBIO skal vere nasjonalt leiande for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til mattryggleik, berekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innanfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringar. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til bruk i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet elles.

NIBIO er eigd av Landbruks- og matdepartementet som eit forvaltningsorgan med særskilde fullmakter og eige styre. Hovudkontoret er på Ås. Instituttet har fleire regionale einingar og eit avdelingskontor i Oslo.

Forord *Foreword*

Driftsgranskingane er eit forvaltningsoppdrag som NIBIO utfører for Landbruks- og matdepartementet. Den årlege undersøkinga viser status og utvikling for økonomien i landbruket og får fram verknadene av politikk og rammevilkår. Ho er såleis eit viktig verktøy for forvaltninga. Analysar av granskingsmaterialet gir dessutan grunnlag for rådgiving, forskning og undervisning.

Den årlege statusrapporten vert utarbeidd med utgangspunkt i skatterekneskapane til eit representativt og tilfeldig utval av gardbrukarar frå heile landet. For 2017 deltok 928 driftseiningar. Av desse var 133 med i driftsgranskingane i skogbruket.

Utanom skatterekneskapane har undersøkinga fleire datakjelder. Gardbrukarane som deltek, gir opplysningar om areal, avlingar og arbeidsinnsats. Landbruksdirektoratet, TINE og Nortura bidreg med nyttige registerdata. Rekneskapsførarane har ei viktig rolle ved at dei sender inn rekneskapane til NIBIO. Medverknaden til alle desse samarbeidspartnarane er avgjerande for at NIBIO kan produsere driftsgranskingane.

NIBIO sine kontor i Bergen, Bodø, Trondheim og Oslo gjennomfører driftsgranskingane saman.

The survey of account statistics for agriculture and forestry is carried out by NIBIO on commission of the Norwegian Ministry of Agriculture and Food. This annual survey presents financial status and long-term economic development of Norwegian farms. Effects of the current national politics and frame conditions are made visible. The survey makes an important tool to be used by public authorities and produces a basis for advisory, research and education.

The annual status report is based on tax accounts collected from a representative and random sample of Norwegian farmers located all over the country. As concerns 2017, 928 farms were involved in the survey for agriculture. Of this 133 took part in the separate forestry survey.

The survey utilizes complementary data sources in addition to the tax accounts. Participating farmers provide additional data on yields, labour input and use of farmlands. Norwegian Agricultural Agency, TINE and Nortura deliver essential information. The farmers' accountants contribute an important part by passing on the tax accounts to NIBIO. The efforts of all these collaborators are cardinal to NIBIO's ability to accomplish the survey.

The survey is produced by NIBIO's offices in Bergen, Bodø, Trondheim and Oslo.

Oslo, desember 2018

Hildegunn Norheim

Innhold *Contents*

	Side
SAMANDRAG.....	1
1 FORMÅL, UTVAL OG METODE	7
1.1 Formål	7
1.2 Prinsipp og metode for utval	7
1.3 Presentasjon av resultat	8
1.4 Inndelingskriterium	8
1.4.1 Jordbruket	8
1.4.2 Skogbruket.....	11
1.5 Representativitet.....	13
1.6 Prinsipp for rekneskapsoppgjøret.....	13
1.7 Resultatmål og resultatregning.....	14
1.7.1 Jordbruket	15
1.7.2 Skogbruket.....	16
1.7.3 Den samla inntekta til brukarfamilien	17
1.8 Andre tema i undersøkinga	17
1.8.1 Variasjon innanfor nokre driftsformer i jordbruket.....	17
1.8.2 Økologisk jordbruk.....	18
1.8.3 Mjølkeproduksjon med robot	18
1.9 Definisjonar og forklaring av omgrep.....	18
2 JORDBRUK. RESULTAT FRÅ 2017 OG UTVIKLINGSTREKK GJENNOM	
10 ÅR.....	27
2.1 Innleiing.....	27
2.2 Innsatsfaktorar og oppnådde resultat.....	27
2.2.1 Arbeidsforbruk	27
2.2.2 Areal	28
2.2.3 Egedelar og investeringar	28
2.2.4 Avlingar.....	31
2.2.5 Husdyrproduksjon	31
2.2.6 Oppnådde produktprisar	32
2.2.7 Kostnader.....	34
2.2.8 Inntekter.....	35
2.2.9 Oppnådde driftsresultat	37
2.3 Gjennomsnittresultat og variasjonsanalysar for utvalde driftsformer	42
2.3.1 Produksjon av kumjøl og storfeslakt	42
2.3.2 Kumjølkeproduksjon og svinnehald	63
2.3.3 Kumjølkeproduksjon og sauehald.....	64
2.3.4 Korndyrking	66
2.3.5 Sauehald	73
2.3.6 Geitehald	80
2.3.7 Korndyrking og svinnehald	82
2.3.8 Produksjon av storfejøt.....	85
2.3.9 Andre driftsformer.....	86
2.3.10 Ranging av driftsformene etter lønsemd	89

3	SKOGBRUK. RESULTAT FRÅ 2017 OG UTVIKLINGSTREKK GJENNOM 10 ÅR.....	91
3.1	Grunnlagsmaterialet for granskinga.....	91
3.2	Framdrift.....	91
3.2.1	Avverking og transport.....	91
3.2.2	Arbeidskraft.....	92
3.3	Økonomisk oversikt.....	92
3.3.1	Om dei valde presentasjonsmåttane.....	92
3.3.2	Produksjonsinntekter.....	92
3.3.3	Kostnader.....	93
3.3.4	Resultat.....	94
3.3.5	Investering og finansiering.....	95
3.3.6	Balanse.....	95
3.4	Hovudtrekk ved driftsgranskingane i skogbruket i 2017.....	95
3.5	Tiårsoversikter.....	96
4	SAMLA ØKONOMISK RESULTAT FOR BRUKARFAMILIEN.....	103
4.1	Innleiing.....	103
4.2	Tilleggsnæringar.....	103
4.2.1	Definisjonar og avgrensing.....	103
4.2.2	Klassifisering av bruk med tilleggsnæring.....	104
4.2.3	Omfang, omsetning og driftsoverskot i tilleggsnæring.....	104
4.2.4	Arbeidsinnsats i tilleggsnæringar.....	108
4.2.5	Kva betyr tilleggsnæringane for total inntening på bruket?.....	109
4.2.6	Lønsemid i tilleggsnæringar.....	110
4.3	Balanse.....	110
4.3.1	Eigedelar.....	110
4.3.2	Nettoinvestering utanom jordbruket.....	111
4.3.3	Gjeld og eigenkapital.....	111
4.4	Nettoinntekt per familie.....	112
4.5	Tilgang på og bruk av middel.....	114
4.5.1	Arbeidskapital.....	114
4.5.2	Sparing.....	114
4.6	Skatt.....	117
4.7	Samanlikning med andre yrkesgrupper.....	120
1	PURPOSE, SAMPLE AND METHODS.....	131
1.1	Purpose.....	131
1.2	Principles and methods of sampling.....	132
1.3	Presentation.....	132
1.4	Criteria for classification.....	132
1.4.1	Agriculture.....	132
1.4.2	Forestry.....	133
1.5	Representativeness.....	133
1.6	Accounting principles.....	134
1.7	Result measures and calculations.....	135
1.7.1	Agriculture.....	135
1.7.2	Forestry.....	137
1.7.3	Total net income for the farmer's family.....	137
1.8	Supplementary survey themes.....	138
1.8.1	Variation within certain categories of farming.....	138

1.8.2	Organic farming	138
1.8.3	Dairy farming with robot.....	139
1.9	Definitions and explanation of terms	139

HOVUDTABELLAR *APPENDIX TABLES*

JORDBRUK. BRUKETS TOTALØKONOMI *AGRICULTURE. FARM FINANCES*

1	Bruksstorleik, dekar. Alder på brukar <i>Size of holdings, decares. Farmer's age</i>	148
2	Bruk av jordbruksarealet, dekar <i>Use of agricultural area, decares</i>	150
3	Avling, kg per dekar <i>Crop yields, kg per decare</i>	152
4	Avling, FEm per dekar <i>Crop yields, FUm per decare.....</i>	153
5	Storleik på buskapen, gjennomsnitt per bruk <i>Numbers of livestock per holding</i>	154
6	Husdyrproduksjon <i>Livestock production</i>	156
7	Arbeidsforbruk per bruk, fullverdige timar <i>Labour input, hours per holding</i>	158
8	Oppnådde prisar på garden, kroner per kg/l/stk. <i>Prices at farm gate, NOK per kg/l/animal.....</i>	160
9	Eigedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding</i>	162
10	Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i jordbruket, 1000 kroner per bruk <i>Investments, depreciation, sales, grants and net investment in agriculture, NOK 1000 per holding</i>	166
11	Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i skogbruk, anna næring og privat, 1000 kroner per bruk <i>Investments, depreciation, sales, grants and net investment in forestry, other occupations and private, NOK 1000 per holding</i>	168
12a	Eigedelar 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Assets on 31 December, NOK 1000 per holding</i>	170
b	Gjeld og egenkapital 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Debts and own capital on 31 December, NOK 1000 per holding.....</i>	172
13a	Variable kostnader, 1000 kroner per bruk <i>Variable costs, NOK 1000 per holding.....</i>	174
b	Faste kostnader og kostnader i alt, 1000 kroner per bruk <i>Fixed costs and total costs, NOK 1000 per holding</i>	176
14a	Inntekter frå planteproduksjon, 1000 kroner per bruk <i>Output from crop products, NOK 1000 per holding</i>	178
b	Inntekter frå husdyrproduksjon, eksklusive pristilskot, 1000 kroner per bruk <i>Output from livestock products, price support not included, NOK 1000 per holding</i>	180
c	Tilskot, andre inntekter og produksjonsinntekt i alt, 1000 kroner per bruk <i>Grants, other income and total output, NOK 1000 per holding</i>	182
15	Netto mekaniseringskostnad, 1000 kroner per bruk <i>Net mechanization costs, NOK 1000 per holding</i>	184
16	Driftsresultat i jordbruket, 1000 kroner per bruk <i>Operating results, agriculture, NOK 1000 per holding</i>	186
17	Drift og driftsresultat ved ulike driftsformer <i>Summary of accounts for different types of farming</i>	
a	Produksjon av kumjolk og storfeslakt	

	<i>Combined dairy and beef farming</i>	188
b	Kumjølksproduksjon og svinehold <i>Combined dairy and pig farming</i>	204
c	Kumjølksproduksjon og sauehold <i>Combined dairy and sheep farming</i>	208
d	Korndyrking <i>Cereal production</i>	212
e	Korndyrking og svinehold <i>Combined cereal production and pig farming</i>	218
f	Sauehold <i>Sheep farming</i>	222
g	Geitehold <i>Production of goat's milk</i>	230
h	Produksjon av storfeslakt <i>Beef cattle farming</i>	232
18	Rekneskapsamandrag, 1000 kroner per familie <i>Summary of accounts, NOK 1000 per family</i>	240

SKOGBRUK *FARM FORESTRY*

19	Opplysningar om skogane og eigarane <i>Some characteristics of the forests and their owners</i>	242
20	Avverking og transport i skogbruket <i>Volume cut and logging, forestry</i>	243
21	Arbeidskraft i skogbruket <i>Labour input, forestry</i>	244
22	Produksjonsinntekt, kostnader og driftsoverskot i skogbruket <i>Output, costs and net income, forestry</i>	245
23	Driftsresultat i skogbruket <i>Operating result, forestry</i>	246
24	Driftsoverskot i jordbruk og skogbruk <i>Net income from agriculture and forestry</i>	247
25	Investeringar og finansiering innanfor skogbruket <i>Investments and financing, forestry</i>	248

OVERSIKT *OVERWIEV*

26	Alle bruk, 1954 - 2017 <i>All holdings, 1954-2017</i>	250
----	--	-----

Samandrag

Kort om undersøkinga

Driftsgranskingane skal vise årlege resultat og meir langsiktige utviklingslinjer for økonomien i jordbruket. Undersøkinga er avgrensa til gardsbruk der inntekta frå jordbruk utgjer ein viktig del av den samla inntekta til brukarfamilien.

Driftsgranskingane byggjer på skatterekneskapar som er omarbeidde til driftsrekneskapar. Rekneskapane kjem frå gardsbruk som er spreidde rundt i heile landet. For rekneskapsåret 2017 har 928 driftseiningar teke del i driftsgranskingane i jordbruket. Her er 10 samdrifter innan kumjølkkproduksjon medrekna. Gjennomsnittresultata til deltakarane i den enkelte samdrifta er publiserte som samdrifta sitt resultat, og samdrifta vert rekna som ei driftseining. 133 av driftseiningane har vore med i dei spesielle driftsgranskingane i skogbruket.

Driftsgranskingane omfattar gardsbruk med ei standard omsetning som minst svarer til kr 150 000.

Jordbruket

Arbeidsinnsats, areal og talet på husdyr

Omfanget av arbeidsinnsatsen i jordbruket i 2017, rekna som gjennomsnitt for alle deltakarbruk, var 2 873 timar. Samanlikna med 2016 var det ein oppgang på 1 time per bruk. Brukarfamiliane stod sjølve for 71 prosent av den registrerte arbeidsinnsatsen.

Gjennomsnittleg jordbruksareal i 2017 var 387 dekar per bruk. Sett i høve til året før var jordbruksarealet til deltakarane i snitt 8 dekar større. Omfanget av leigd jord aukar frå år til år og kom opp i 182 dekar per bruk i 2017.

Geiter og sauer er dei dyreslaga som minka i tal på deltakarbruka frå 2016 til 2017. «Andre grisar», «andre storfe», fjørfe og kyr vart det fleire av. Tal avlsgrisar heldt seg uendra.

Eigedelar og investeringar

Verdien av eigedelane i jordbruket på deltakarbruka gjekk opp med 6 prosent i 2017, til kr 4 090 800 per bruk. Gjennomsnittleg bruttoinvestering var kr 409 500, og snittet for nettoinvestering var kr 126 500. Nettoinvesteringa i 2017 heldt eit nivå som var det lågaste sidan 2012. Den samanlikninga byggjer på at nettoinvesteringa i dei førre åra som er omrekna til kroneverdien i 2017.

Avlingar, husdyrproduksjon og prisar

I 2017 hadde gjennomsnittsavlinga på deltakarbruka ein fôrverdi som svarte til 358 FEm per dekar. Avlingsnivået låg dermed 2 prosent under gjennomsnittet for dei tre førre åra. Bygg og havre gav litt lågare avlingar i 2017 enn i 2016. For kveite var det derimot ein avlingsauke. Sett i høve til gjennomsnittet for perioden 2014–2016 var 2017-avlingane av bygg, havre og kveite høvesvis 1 prosent mindre, 8 prosent mindre og 6 prosent større. Grovfôr gav litt mindre avlingar i 2017 enn året før og heldt eit nivå som var 3 prosent lågare enn snittet for dei tre førre åra.

Mjølkeavdråtten per årsku gjekk ørlite opp frå 2016 til 2017. Resultatet for 2017 låg 1 prosent over middelavdråtten for 2014–2016. Ytinga til mjølkegeitene gjekk litt ned i 2017, til eit nivå som låg 3 prosent under gjennomsnittsytinga for dei tre førre åra. Produsert mengd saue- og lammekjøtt per vinterfôra sau i 2017 var ei aning lågare enn året før, men likevel på «vanleg nivå».

Blant dei vanlege jordbruksprodukta som deltakarane selde i 2017, hadde saue- og lammekjøtt sterkast prisfall frå året før. Smågrisar, svinekjøtt og geitemjølkk hadde også negativ prisutvikling. Ull og kumjølkk hadde størst prisauke.

Kostnader og inntekter

Deltakarane sin gjennomsnittlege totalkostnad i jordbruket var 6 prosent større i 2017 enn i 2016. Summen for 2017 var kr 1 558 500 per bruk.

Deltakarane oppnådde i gjennomsnitt 4 prosent auke i samla produksjonsinntekt i jordbruket. Produksjonsinntekta i 2017 var kr 1 985 000 per bruk. Planteproduksjon bidrog med 12 prosent og husdyrhald med 60 prosent av totalbeløpet. Resten (28 prosent) kom frå tilskot, bortleige av maskinar, sal av mjølkekvote med meir.

Sum utbetalt tilskot per deltakarbruk auka med 3 prosent frå 2016 til 2017.

Oppnådde resultat: Samla sett og for dei vanlegaste driftsformene

Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per bruk i driftsgranskingane gjekk ned med 4 prosent frå 2016 til 2017 og utgjorde i gjennomsnitt kr 426 500.

I 2017 vart det i snitt oppnådd kr 323 300 i vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka. Beløpet var 3 prosent lågare enn året før. Vederlaget til *familiens* arbeid og eigenkapital per årsverk i gjekk ned med 5 prosent, til kr 307 000. Familiens arbeidsforteneste per årsverk i 2017 var 6 prosent lågare enn året før og er utrekna til kr 290 800. Satsen for det kalkulerte rentekravet på innsett jordbrukskapital er halden på 2,0 prosent for begge åra. For åtte av dei driftsformene som er best representerte i driftsgranskingane, kan resultatata verte oppsummerte slik:

Produksjon av kumjølke og storfeslakt

312 av deltakarbruka i 2017 hadde denne driftsforma. I snitt hadde bruka i gruppa 28,1 årskyr og eit jordbruksareal på 418 dekar. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 343 700. Beløpet var 1 prosent lågare enn i 2016.

For 2017 er resultatane frå 21 økologiske mjølkebruk analyserte særskilt. På desse bruka vart det oppnådd eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på kr 338 300. Summen er 8 prosent høgare enn tilsvarende resultat frå 2016.

Dei 84 deltakarane som dreiv mjølkeproduksjon med robot i 2017, oppnådde i gjennomsnitt kr 372 800 i vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Summen er 4 prosent lågare enn kva vi finn for deltakarbruk med same tal årskyr, men med andre typar mjølkesystem.

Kumjølkeproduksjon og svinehald

I denne gruppa var det 28 driftseiningar, som i gjennomsnitt hadde 33,7 årskyr og 32,3 avlsgrisar i 2017. Jordbruksarealet per driftseining var 405 dekar. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 4 prosent lågare i 2017 enn året før og var kr 416 400.

Kumjølkeproduksjon og sauehald

Denne driftsforma galdt for 45 driftseiningar, som i snitt hadde 446 dekar jordbruksareal i 2017. Middels dyretal var 20,9 årskyr og 105 vinterfôra sauer. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 319 900, ned 3 prosent frå 2016.

Korndyrking

99 bruk høyrde til i denne gruppa. Middels storleik på jordbruksarealet var 385 dekar. Det var avlingsnedgang for bygg og havre, men klar avlingsauke for kveite. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk ned med 5 prosent, til kr 246 600 i 2017.

Sauehald

For dei 117 driftseiningane med sauehald var gjennomsnittleg jordbruksareal i 2017 273 dekar. Talet på vinterfôra sauer per bruk var 170. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk utgjorde kr 130 100, ned heile 28 prosent frå året før.

Geitehald

20 driftseiningar (av desse 13 i Nord-Noreg) hadde geitehald som driftsform. Middels jordbruksareal i gruppa var 188 dekar, og gjennomsnittsbuket hadde 133 årsgreiter i 2017. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk opp med 1 prosent frå året før, til kr 411 900.

Korndyrking og svinehald

Denne gruppa hadde 30 bruk. Gjennomsnittleg jordbruksareal i 2017 var 406 dekar, og bruka hadde i middel 49,0 avlsgrisar. Arbeid og eigenkapital hadde eit vederlag per årsverk på kr 409 600, ned 20 prosent frå året før.

Produksjon av storfekjøtt

Grappa hadde 89 driftseiningar i 2017. I gjennomsnitt var jordbruksarealet 399 dekar, og bruka omsette i middel 8 266 kg storfekjøtt. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk var kr 226 200. Resultatet var 9 prosent lågare enn i 2016.

Skogbruk

For dei 133 bruka som er med i driftsgranskingane i skogbruket, gjekk avverkinga i 2017 ned samanlikna med året før. Tømmerprisen gjekk opp for dei fleste sortimenta.

Skogarealet på deltakarbruka i 2017 var noko mindre enn i 2016 og var i gjennomsnitt i overkant av 1 400 daa. På desse eigedomane vart det i 2017 avverka 107 prosent av balansekvantumet (sjå kapittel 1.9), mot 109 prosent i 2016. Rekna per bruk vart det avverka 386 m³ i gjennomsnitt. Det var om lag 8 m³ mindre enn året før. I alt vart 90 prosent av tømmeret drive fram av entreprenørar i 2017. Her inngår også bygningstømmer og anna virke til eigen bruk.

I 2017 gjekk produksjonsinntekta ned med kr 2 000, til kr 130 000, trass i at prisane på tømmer auka. Nedgangen i inntekt skuldast lågare avverking samanlikna med året før. Samtidig auka kostnadane med kr 6 000. Til saman utgjorde dei kr 93 000. Auken i kostnader skuldast i hovudsak at det vart brukt meir på skogkultur, samanlikna med tidlagere år. Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per skogeigedom gjekk dermed ned med kr 8 000, til kr 37 000 i 2017. Driftsoverskotet i skogbruket utgjorde 9 prosent av samla driftsoverskot frå jord- og skogbruk i 2017. Året før var tilsvarande del 11 prosent.

Dersom vi set inn tarifføløn for arbeidsinnsatsen til brukarfamilien, og trekkjer verdien av dette arbeidet frå driftsoverskotet, vert gjennomsnittleg overskot i 2017 kr 26 000. Det er kr 6 000 mindre enn i 2016.

Prisen på selt virke på deltakarbruka var kr 332 per m³ i 2017, mot kr 328 i 2016. Det har vore auke i prisane for både skurtømmer og massevirke av bartre medan det har vore ein liten prisnedgang for lauvtrevirke.

Utrekna per m³ var all produksjonsinntekt til deltakarane i 2017 kr 338. Kostnadene kom opp i kr 241 per m³. Dette gav eit driftsoverskot på kr 97 per m³. Tilsvarande tal for 2016 var kr 335 , kr 221 og kr 114 per m³.

Familien la ned i gjennomsnitt 56 arbeidstimar i skogbruket i 2017. Samalikna med 2016 har det vore ein nedgang på 12 prosent. Den årlege arbeidsinnsatsen i jordbruket for desse familiane ligg no rundt 1 770 timar.

Investeringane i 2017 utgjorde 107 prosent av resultatet før skogkultur, mot 77 prosent året før. Av investeringane i 2017 vart 47 prosent dekte av skogfond medan 21 prosent vart dekte av offenlege tilskot og eigen arbeidsinnsats. I gjennomsnitt stod det i underkant av kr 59 000 inne på skogfondkontoen ved utgangen av 2017. Det er kr 3 000 mindre enn året før. Årsaka til at behaldninga har minka er at skogeigarane har tatt ut meir frå skogfondet til ulike skogkulturtiltak.

Samla økonomisk resultat for brukarfamilien

Tilleggsnæringar

Tilleggsnæring er definert som næringsverksemd utanom tradisjonelt jord- og skogbruk, med basis i ressursane på bruket (til dømes areal, bygningar og maskinar). På 81 prosent av bruka som var med i driftsgranskingane for 2017, er det registrert tilleggsnæring. Inntektene frå sal av varer og tenester innan tilleggsnæring (omsetninga) var større enn kr 20 000 på 64 prosent av bruka. I gjennomsnitt for *alle* deltakarbruk med tilleggsnæring i 2017 var driftsoverskotet frå tilleggsnæring kr 83 100.

Balanse

Verdien av alle egedelane til den gjennomsnittlege brukarfamilien i driftsgranskingane auka med 6 prosent i løpet av 2017, til kr 7 497 000 ved slutten av året. Da var verdien fordelt med 75 prosent på anleggsmiddel og 25 prosent på omløpsmiddel¹. Ved utgangen av 2017 var 37 prosent av omløpsmidla bankinnskot og kontantar. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 55 prosent.

Samla nettoinvestering utanom jordbruket i 2017 var kr 91 700 i gjennomsnitt for deltakarane. Av den summen gjekk kr 66 700 til private egedelar.

Total gjeld per deltakarbruk auka med 6 prosent frå slutten av 2016 til utgangen av 2017, da beløpet var kr 3 535 300. Også eigenkapitalen auka i snitt med 6 prosent i løpet av året, til kr 3 962 100. Ved slutten av 2017 var gjeldsprosenten 47, som i dei to førre åra.

Nettoinntekt per familie

Nettoinntekta er den samla inntekta til familien, etter frådrag av betalte gjeldsrenter og kår. Gjennomsnittleg nettoinntekt per deltakarfamilie var kr 954 000 i 2017, nesten same beløp som i 2016.

Jordbruk bidrog med 40 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting på deltakarbruka i 2017. Delen til lønsarbeid var også 40 prosent medan tilleggsnæring, anna næring og skogbruk hadde delar på høvesvis 7 prosent, 4 prosent og 1 prosent.

¹ Sjå kapittel 1.9 for forklaring av omgrep.

Tilgang på og bruk av middel

Arbeidskapital er omløpsmiddel minus kortsiktig gjeld. I løpet av 2017 auka arbeidskapitalen med 5 prosent i snitt for alle deltakarbruk, til ein gjennomsnittsverdi på kr 1 267 500. Familiane i driftsgranskingane sparte i snitt kr 201 400 i 2017. Sparinga svarte til 5 prosent av verdien som eigenkapitalen hadde ved starten av året.

Skatt

Sidan år 2000 har skatt og frådrag i jordbruksinntekta (jordbruksfrådraget) vore ein del av inntektspolitikken i jordbruksforhandlingane. For skatteåret 2017 var maksimalt jordbruksfrådrag kr 166 400 per bruk. Eit inntektsuavhengig frådrag på kr 63 500 ligg i botnen. Sats ut over dette har vore 38 prosent. For å oppnå maksimal skattereduksjon for 2017 måtte skattyteren ha ei næringsinntekt i jordbruket på minst kr 334 300. Deltakarane i driftsgranskingane i 2017 hadde i gjennomsnitt eit jordbruksfrådrag på kr 134 000 og ein oppnådd skattereduksjon på kr 32 200. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget i 2017 er rekna ut til kr 51 600 per deltakarbruk og kr 33 200 per årsverk. Skattereduksjonen påverkar ingen av dei sentrale resultatmåla for jordbruket som driftsgranskingane publiserar. Men frå og med rekneskapsåret 2007 nyttar driftsgranskingane eit supplerande driftsresultat: Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital. Der er inntektsverknaden av jordbruksfrådraget teken omsyn til.

Samanlikning med andre yrkesgrupper

I 2017 utgjorde vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka i driftsgranskingane 70 prosent av ei gjennomsnittleg årsløn for industriarbeidarar i NHO-bedrifter. Tilsvarende del for det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 77 prosent.

1 Formål, utval og metode

1.1 Formål

Hovudformålet med driftsgranskingane er å vise årlege resultat og meir langsiktige utviklingslinjer for økonomien på gardsbruk der inntekter frå jordbruket har eit vesentleg omfang.

Driftsgranskingane har desse delmåla:

- Presentere økonomiske data for jordbruksbedrifter av ulik storleik, med ulike driftsformer og med forskjellig geografisk plassering
- Gi grunnlag for samanlikning med annan nasjonal og internasjonal statistikk
- Legge grunnlag for vidare forskning og utgreiing
- Gi grunnlag for rådgiving og undervisning
- Gi innspel til offentleg politikk og forvaltning
- Dokumentere den samfunnsøkonomiske verdiskapinga som skjer i landbruk og tilknytte næringar

Sidan 1950 har talet på deltakarbruk i driftsgranskingane stort sett halde seg i underkant av 1 000. Ved val av bruk er det lagt vekt på at driftsgranskingane skal vere representative for den delen av landbruket kor ein viktig del av inntekta til brukarfamilien kjem frå sjølve bruket. For 2017 har driftsgranskingane 928 deltakarbruk.

Frå og med 1964 har nokre av bruka også vore med i særskilde skogbruksgranskingar. Talet på bruk i skogbruksgranskingane for 2017 er 133.

Tilleggsnæringar til tradisjonelt landbruk er eit eige tema i driftsgranskingane. Det same gjeld effekten av jordbruksfrådraget på skatt. Økologisk drift og mjølkeproduksjon med robot er undertema i kapitlet om driftsforma «produksjon av kumjolk og storfeslakt».

1.2 Prinsipp og metode for utval

Uttaket av nye bruk er basert på tilfeldig trekkjing frå Landbruksdirektoratet sitt register over tilskotssøkjjarar. Frå og med rekneskapsåret 2013 vert utvalet gjort etter standard omsetning. Uttrekte brukarar skal ha ei standard omsetning som minst svarer til kr 150 000. Det er omfanget av drifta, og ikkje økonomisk resultat på det enkelte bruket, som er kriterium for utvalet. Sjå meir om standard omsetning i kapittel 1.9.

Deltaking i driftsgranskingane er frivillig. Det er inga avgrensing på kor lenge eit bruk kan vere med, men brukaren skal ikkje vere eldre enn 70 år. Rundt 10 prosent av deltakarbruka vert skifta ut årleg.

Deltakarar i skogbruksgranskingane må ha skog med eit balansekvantum på minst 50 m³.

1.3 Presentasjon av resultat

Om det er fem eller færre bruk i ei gruppe, vert ikkje gruppegjennomsnittet gitt opp. Bruka i denne gruppa tel likevel med i dei totale gjennomsnittresultata.

1.4 Inndelingskriterium

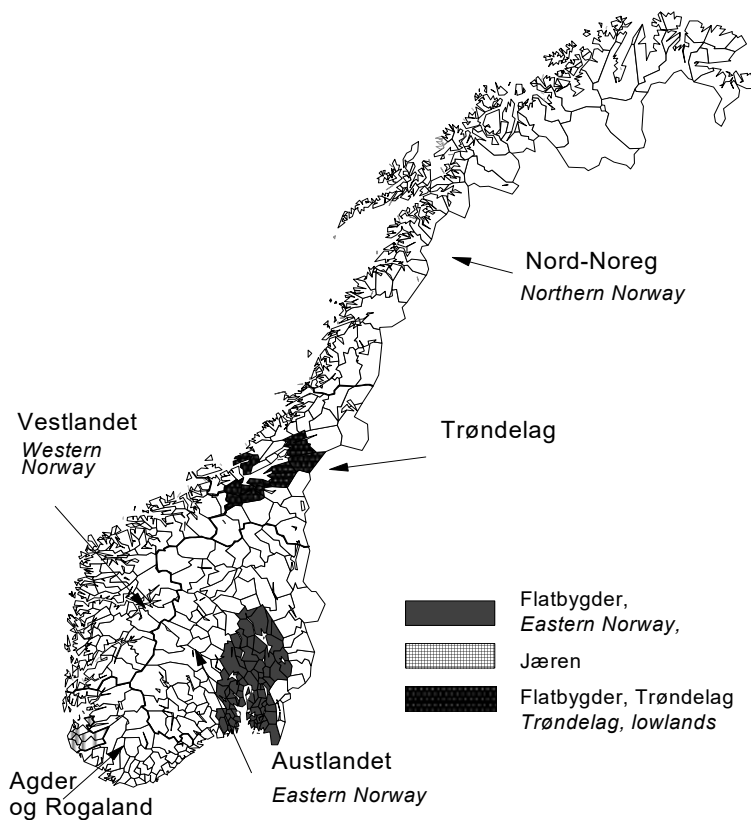
1.4.1 Jordbruket

Regionar

Inndelinga i regionar går fram av figur 1.1. Austlandet og Trøndelag er delte i underområda «flatbygder» og «andre bygder» medan Jæren er skild ut som eit eige underområde i Agder og Rogaland. Årsaka er at flatbygdene og Jæren har vesentleg betre grunnlag for jordbruksproduksjon enn resten av dei respektive regionane.

Storleiksgrupper

Deltakarbruka vert delte inn i grupper etter storleiken på jordbruksarealet, slik som vist i tabell 1.1. Gruppa «under 50 dekar» er utelaten i nokre tabellar. Talet på bruk i den gruppa er lågt, og bruka er lite einsarta.

Figur 1.1 Regioninndeling som vert nytta i driftsgranskingane i jordbruket
 Regional classification used in account statistics for agriculture

Tabell 1.1 Deltakarbruka delte på regionar og storleiksgrupper

Survey holdings classified by regions and by farm size

Region Region	Austlandet Eastern Norway		Agder og Rogaland		Vestlandet Western Norway	Trøndelag		Nord-Noreg Northern Norway	Alle bruk All holdings
	Flatbygder Lowlands	Andre bygder Other parts	Jæren	Andre bygder Other parts		Flatbygder Lowlands	Andre bygder Other parts		
0–50	4	1	4	3	10				22
50–100	6	1	3	2	21	1		2	36
100–200	26	28	7	18	43	5	6	16	149
200–300	39	37	15	22	42	13	25	27	220
300–500	49	42	22	26	43	35	33	31	281
>500	64	38	12	23	23	18	10	32	220
Alle All	188	147	63	94	182	72	74	108	928

Driftsformer

Bruka vert delte på driftsformer ut frå arealbruk og husdyrhald. Produksjonsgreiner som utgjer mindre enn 10 prosent av total produksjon på bruket, kjem ikkje til uttrykk i driftsformkoden. Dersom meir enn 40 prosent av jordbruksarealet vert brukt til kornproduksjon på eit bruk som også har husdyrdrift, vert driftsforma kombinert korn/husdyr. Av dei 928 bruka som er med i driftsgranskingane for 2017, er 740 klassifiserte i ei av dei åtte driftsformene som er med i hovudtabell 17. Resten av bruka har anten meir enn to hovudproduksjonar eller ei driftsform som er mindre vanleg. Tabellane 1.2 og 1.3 gir oversikt over korleis deltakarbruka er fordelte.

Tabell 1.2 Deltakarbruka delte på regionar og driftsformer

Survey holdings classified by regions and by types of farming

Region <i>Region</i>	Austlandet		Agder og Rogaland		Vest-landet	Trøndelag		Nord-Noreg	Alle bruk
	<i>Eastern Norway</i>				<i>Western Norway</i>			<i>Northern Norway</i>	<i>All holdings</i>
Driftsform <i>Type of farming</i>	Flat-bygder <i>Low-lands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	Jæren	Andre bygder <i>Other parts</i>		Flat-bygder <i>Low-lands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>		
Kumjølk og storfeslakt <i>Dairy and beef farming</i>	25	40	18	33	76	18	40	62	312
Kumjølk og svin <i>Dairy and pig farming</i>	1		11	5	8	1		2	28
Kumjølk og sau <i>Dairy and sheep farming</i>	1	4	8	11	18		1	2	45
Korn <i>Cereal production</i>	64	15			1	16	3		99
Korn og svin <i>Cereal production and pig farming</i>	16	1			1	8	4		30
Sau <i>Sheep</i>	6	33	5	13	25	4	11	20	117
Geit <i>Goat's milk</i>		3			4			13	20
Storfeslakt <i>Beef cattle farming</i>	14	25		10	11	10	13	6	89
Andre <i>Others</i>	61	26	21	22	38	15	2	3	188
Alle <i>All holdings</i>	188	147	63	94	182	72	74	108	928

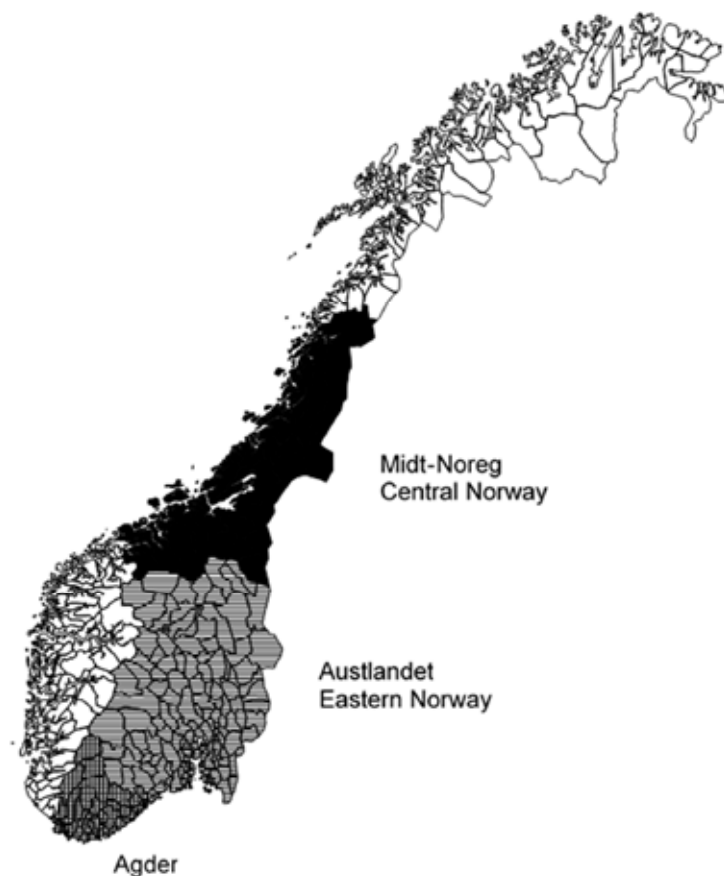
Tabell 1.3 Deltakarbruka delte på storleiksgrupper og driftsformer*Survey holdings classified by farm size and by types of farming*

Storleiksgruppe, dekar <i>Farm size, decares</i>	0–50	50–100	100–200	200–300	300–500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i>
Driftsform <i>Type of farming</i>							
Kumjølke og storfeslakt <i>Dairy and beef farming</i>		1	34	76	116	85	312
Kumjølke og svin <i>Dairy and pig farming</i>			4	6	11	7	28
Kumjølke og sau <i>Dairy and sheep farming</i>			5	8	13	19	45
Korn <i>Cereal production</i>		2	18	30	29	20	99
Korn og svin <i>Cereal production and pig farming</i>			6	6	12	6	30
Sau <i>Sheep</i>		6	34	43	25	9	117
Geit <i>Goat's milk</i>	1	2	10	3	4		20
Storfeslakt <i>Beef cattle farming</i>		1	14	22	31	21	89
Andre <i>Others</i>	21	24	24	26	40	53	188
Alle <i>All holdings</i>	22	36	149	220	281	220	928

1.4.2 Skogbruket

Regionar

Alle skogeigedomane i utvalet ligg i barskogområda. Det er brukt følgjande inndeling i regionar: Austlandet, Agder og Midt-Noreg. Regionen Midt-Noreg er samansett av Trøndelagsfylka, Helgeland i Nordland fylke og Møre og Romsdal fylke nord for Romsdalsfjorden. Inndelinga er altså noko annleis i skogbruksdelen enn i jordbruksdelen, sjå figur 1.2.

Figur 1.2 Regioninndeling som vert nytta i skogbruksgranskingane
Regional classification used in account statistics for farm forestry

Avverkingskvantum

Bruka er grupperte etter avverking for sal. Bruk utan avverking, eller med avverking berre til eigen bruk på garden og til familien, vert samla i ei eiga gruppe. Det totale avverka kvantumet på bruket i året vert nytta som inndelingskriterium for bruk som har hatt avverking for sal. Dette er gjort for å vise korleis det økonomiske resultatet avheng av produsert mengd. Desse storleiksgruppene er nytta for samla avverking:

- < 100 m³
- 100–199 m³
- 200–399 m³
- ≥ 400 m³

1.5 Representativitet

Drøftinga av representativitet er avgrensa til å gjelde jordbruksdelen av driftsgransk-
ingane. For skogbruksdelen gjer det låge deltakartalet, i tillegg til at vi manglar
oppdatert nasjonalt samanlikningsgrunnlag, at ei slik drøfting er mindre aktuell.

I tabell 1.4 er deltakarbruka samanlikna på storleik med «alle» bruk i landet, slik
desse siste er presenterte i Statistisk sentralbyrå (SSB) sin jordbruksstatistikk. Jord-
bruksstatistikken til SSB omfattar alle bruk, ikkje berre dei med yrkesmessig drift.
Samdrifter utan areal tel der som eigne einingar og kjem i gruppa med minst areal.
Dermed er ikkje samanlikningsgrunnlaget «skreddarsydd» for driftsgransk-
ingane. Trass i det gir tabell 1.4 eit signal om at i driftsgransk-
ingane er dei minste bruka
underrepresenterte og bruk over 200 dekar overrepresenterte. I driftsgransk-
ingane har det vore avgjerande å byggje opp store nok grupper av deltakarbruk innanfor dei
viktigaste driftsformene. Derfor har omsynet til representativitet innan bruksstorleik
til ein viss grad vore nøydd til å vike. Det vert lagt vekt på å behalde omtrent uendra
deltakartal innanfor kvart enkelt fylke frå år til år. Over tid vil ein likevel justere talet
på deltakarbruk i kvart fylke, i tråd med endring av faktisk tal bruk i fylka og endra
totalt utval.

Tabell 1.4 Fordeling på storleiksgrupper. Deltakarbruk kontra alle bruk i landet. Prosent

*Distribution of farm size. Survey sample versus all holdings involved in national agricultural
statistics. Percentage*

Arealgrupper, dekar per bruk <i>Farm size, decares per holding</i>	Driftsgransk- <i>Survey of account statistics</i>			SSB sin jordbruksstatistikk ² <i>National agricultural statistics (Statistics Norway)</i>		
	2010	2016	2017	2010	2016	2017
0–50	2	3	2	13	13	13
50–100	6	3	4	17	17	17
100–200	24	16	16	29	27	27
200–500	54	56	54	33	32	32
> 500	14	22	24	8	11	11

1.6 Prinsipp for rekneskapsoppgjeret

For kvart deltakarbruk omarbeider NIBIO skatterekneskapen til ein driftsrekneskap.
Nedanfor følgjer ei oversikt over dei viktigaste særtrekka ved driftsrekneskapen, sett i
høve til ein skatterekneskap.

- I driftsrekneskapen vert *ubetalt arbeid* som er utført av kårfolk eller andre utanom brukarfamilien, registrert med timetal og rekna som leigd arbeid. Berre dei faktisk betalte lønsutgiftene vert førte som *kostnad* under leigd arbeid.
- I driftsrekneskapen er det klarare skiljelinjer mellom *jordbruk*, *skogbruk*, *andre typar næringsverksemd* og *privat* enn det vi finn i skatterekneskapen. Dette fører

² Kjelder: Landbruksteljing 2010 og Jordbruksstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

til at enkelte inntekts- og kostnadspostar i skatterekneskapen heilt eller delvis kan verte overførte, til dømes frå jordbruk til skogbruk, i driftsrekneskapen.

- Driftsrekneskapen deler produksjonsinntekta i jordbruket i tre hovudgrupper: Inntekter frå planteproduksjon, inntekter frå husdyrproduksjon og ei samlegruppe med tilskot og andre inntekter. I skogbruket vert denne inndelinga nytta: Virkesinntekter, driftstilskot og andre inntekter. I både jordbruks- og skogbruksdelen er kostnadene grupperte i faste og variable kostnader.
- Dei enkelte inntekts- og kostnadspostane i driftsrekneskapen er korrigererte for endringar i balanseverdier.
- Buskapen vert, som hovudprinsipp, verdsett etter slakteverdi i driftsrekneskapen. I skatterekneskapen er buskap verdsett etter variable tilverkingkostnader.
- Det vert nytta lineære avskrivningar i driftsrekneskapen medan skatterekneskapen bruker saldoavskrivningar.
- Vinst og tap ved avhending av anleggsmiddel vert skrivne ned eller avskrivne i driftsrekneskapen. Skatterekneskapen nyttar vinst- og tapskonto.
- Lager av sjølvproduserte varer for sal vert i driftsrekneskapen verdsett til den verdien ein meiner varene har for sal. Skatterekneskapen nyttar variable kostnader ved tilverking.
- I driftsrekneskapen vert det sett inn vederlag for familiens arbeid på nyanlegg. Dette vederlaget vert ført i balansen ut frå tarifføløn og lagt saman med resten av anleggskostnadene. Samtidig vert vederlaget skilt ut frå jordbruks- og skogbruksdrifta som ein eigen inntektspost.
- Driftsrekneskapen har med data for tilgang på og innsats av ulike ressursar. For jordbruket vert jordbruksareal, arealdisponering, arbeidsinnsats og oppnådde avlingar registrerte. For skogbruket vert balansekvantum, samt enkelte tekniske data ved drifta, registrerte.
- I skatterekneskapen vert resultatet for skogbruket fastsett som eit gjennomsnittresultat for dei fem siste åra, på eigedomar med aktiv jordbruksdrift. I driftsrekneskapen vert det faktiske resultatet frå det enkelte rekneskapsåret brukt.
- Skogfond vert i driftsrekneskapen behandla som fondsavsetningar. Det vil seie at trekte beløp ikkje vert utgiftsførte i trekkåret, og at beløp som vert betalte tilbake, ikkje vert inntektsførte i utbetalingsåret.
- Skogsveganlegg vert utgiftsførte direkte i skatterekneskapen, men vert førte i balansen i driftsrekneskapen.

1.7 Resultatmål og resultatrekning

I driftsgranskningane nyttar vi fleire resultatmål. Samanhengen mellom dei, og korleis dei vert rekna ut, går fram i det følgjande.

1.7.1 Jordbruket

- Produksjonsinntekt
- Variable kostnader
- = **Dekningsbidrag**
- Faste kostnader eksklusive avskrivningar
- = Resultat før avskrivningar
- Avskrivningar
- = **Driftsoverskot**

Driftsoverskotet er den godtgjersla familien får for eige arbeid og for eigen og lånt kapital. Fordelinga av driftsoverskotet på arbeidsvederlag og forrenting av kapital vert gjort på fleire måtar:

- 1) Driftsoverskot
 - Rentekrav på kapital bunden i jordbruket
 - = Familiens arbeidsforteneste
 - + Kostnader til leigd arbeid
 - = **Lønsevne**

- 2) Driftsoverskot
 - Innsett verdi av familiens arbeid
 - = **Forrenting**

- 3) Driftsoverskot
 - + Kostnader til leigd arbeid
 - Jordbruket sin del av gjeldsrenter og kår
 - = **Vederlag til arbeid og egenkapital**

- 4) Vederlag til arbeid og egenkapital
 - + Inntektsverknad av jordbruksfrådrag
 - = **Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital**

- 5) Driftsoverskot
 - Jordbruket sin del av gjeldsrenter og kår
 - = **Vederlag til familiens arbeid og egenkapital**

Familiens arbeidsforteneste, vederlag til arbeid og egenkapital (også det skattejusterte vederlaget) og vederlag til familiens arbeid og egenkapital vert ofte rekna ut per årsverk á 1 845 registrerte timar. Arbeidstimar som er utførte av ubetalt leigd hjelp, vert da slegne saman med familiens arbeidstimar. Lønsevna vert oftast rekna per arbeidstime.

I kapittel 1.9 er det gjort greie for detaljar ved utrekning av det skattejusterte vederlaget til arbeid og egenkapital.

Rentekravet for 2017 er sett til 2 prosent av verdien på eigedelar i jordbruket, som for 2016 og 2015. I åra 2009 - 2014 vart det brukt 3 prosent. Tilsvarande presentsats for 2008 var 6. Satsen for rentekrav vert fastsett på grunnlag av rentenivået i marknaden.

1.7.2 Skogbruket

Resultatmåla i skogbruksdelen er bygde opp annleis enn i jordbruksdelen. Det er utrekna lønsemd både *før* og *etter* skogkulturtiltak.

Det vert ikkje teke omsyn til endringar i den ståande trekapitalen ved resultatrekninga i skogbruket.

Produksjonsinntekter
- Kostnader eksklusive skogkultur
= **Resultat før skogkultur**
- Skogkultur (netto)
= **Driftsoverskot**

Eit kalkulert vederlag for arbeidsinnsatsen til familien vert sett inn. Dette vert gjort for å kunne samanlikne avverkingkostnadene med tilsvarande tal frå annan skogstatistikk.

Bruttoinntekt ved avverking
- Variable kostnader inklusive kalkulert verdi av eige arbeid
= **Rånetto**
+ Andre inntekter
= Resultat før avskrivning
- Avskrivningar
= Driftsresultat før skogkultur
- Skogkultur (netto) inklusive kalkulert verdi av eige arbeid
= **Driftsresultat**
+/- Skogfond
= Driftsresultat etter skogfond

1.7.3 Den samla inntekta til brukarfamilien

Nettoinntekt vert nytta som eit uttrykk for den samla inntekta til brukarfamilien. Ein reknar ut nettoinntekta på følgjande måte:

	Driftsoverskot jordbruk
+	Driftsoverskot skogbruk
+	Driftsoverskot tilleggsnæring
+	Driftsoverskot andre næringar
+	Løsinntekt og pensjonar
+	Familiens arbeid på nyanlegg (innsett verdi)
+	Renteinntekter
=	Samla arbeidsvederlag og forrenting
-	Renteutgifter
-	Kår
=	Nettoinntekt

Det private forbruket til brukarfamilien vert rekna ut frå nettoinntekta:

	Nettoinntekt
-	Verdiregulering debet (tap på krav, gåver eller forskot på arv som er gitt)
+	Verdiregulering kreditt (barnetrygd, motteken arv, mottekne gåver)
-	Sum eigenkapital i utgåande balanse (UB)
+	Sum eigenkapital i inngåande balanse (IB)
-	Betalte skattar
=	Privatforbruk

1.8 Andre tema i undersøkinga

1.8.1 Variasjon innanfor nokre driftsformer i jordbruket

Bak gjennomsnittresultata kan det skjule seg store variasjonar frå bruk til bruk. Spreiinga i talmaterialet innanfor driftsformene «produksjon av kumjolk og storfe-slakt», «korndyrking» og «sauehold» vert drøfta i kapittel 2.3. Drøftinga baserer seg på presentasjon av middelveidiar for «den beste» og «den svakaste» tredelen av bruka i gruppa. Kva variabel ein grupperer etter, er avhengig av driftsform.

1.8.2 Økologisk jordbruk

Den norske regjeringa har som mål at 15 prosent av norsk matproduksjon og matforbruk skal vere økologisk innan 2020.

Debio er kontrollinstans for økologisk produksjon i Noreg. I slutten av 2017 hadde 2 070 norske gardsbruk drift som var godkjend som økologisk. Totalt sett var det, ifølgje Landbruksdirektoratet, 40 190 gardbrukarar som søkte om produksjonstilskot ved søknadsomgangen 1. oktober 2017.

Dei økologiske areala utgjorde 4 prosent av totalt norsk jordbruksareal i 2017. Å ta med areal i karenens i tillegg gir totalt 5 prosent. Dei økologiske husdyra utgjør førebels ein liten del av alle husdyr i Noreg. Rundt 1 prosent av firbeinte dyr som vart slakta i 2017, var økologiske. Prosentdelen var størst for sau og minst for gris. Økologisk mjølk utgjorde 3 prosent av den totale kumjølkeproduksjonen. Økologiske egg er på frammarsj og utgjorde 7 prosent av eggproduksjonen i 2017.

Av dei 928 bruka som er med i driftsgranskingane i jordbruket for 2017, vart 882 drivne konvensjonelt medan 46 hadde økologisk drift. Det var 21 kumjølkeproducentar, seks deltakarar med sauehald, 11 med produksjon av storfekjøt og tre med korndyrking blant dei økologiske produsentane. Dei resterande fem brukarane hadde ulike andre driftsformer. På grunn av få observasjonar vert det ikkje presentert detaljerte data for andre typar økologisk drift enn kumjølkeproduksjon. Økologisk kumjølkeproduksjon er omtalt i kapittel 2.3.1.

1.8.3 Mjølkeproduksjon med robot

Mjølkebotar er komne inn som eit viktig element i norsk jordbruk. Kapittel 2.3.1 inneheld ein artikkel om dette temaet.

1.9 Definisjonar og forklaring av omgrep

Anleggsmiddel er eigedelar som er meinte til varig eige eller bruk, det vil seie alle eigedelar med unntak av omløpsmiddel. Anleggsmidla har ei funksjonstid i føretaket på over eitt år. Eksempel på anleggsmiddel er jord- og skogbruksareal, driftsbygningar, maskinar og produksjonsdyr.

Anna næring: Næringsverksemd som vert driven av ein gardbrukar, men som ikkje nyttar ressursane på gardsbruket. Sjå elles «tilleggsnæring».

Arbeid: Både ubetalt og betalt leigd arbeid, og arbeidet til familien, vert registrert i timar etter medgått arbeidstid. For personar som er yngre enn 18 år, eller eldre enn 65 år, vert arbeidstimane rekna om til fullverdige timar etter følgjande reduksjonstabell:

Alder	Multiplikasjonsfaktor
12–14 år	0,6
15–16 år	0,8
17 år	0,9
66–70 år	0,9
over 70 år	0,7

Når kårfolk og barn over 17 år i familien har arbeidd i jord- eller skogbruket, vert arbeidstimane deira førte under leigd hjelp. Det vert rekna ut eit særskilt vederlag for familien sitt eige arbeid på nyanlegg. Dette vert ført i balansen.

All arbeidsinnsats i dei ulike yrkesgreinene vert registrert, anten ved noteringar for kvar veke, eller i form av ei meir summarisk årleg rapportering.

Arbeidskapital er omløpsmiddel minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er eit uttrykk for den likvide situasjonen til familien.

Avlingar vert registrerte som lagringsdyktig mengd. For korn vil det seie kg med 15 prosent vassinnhald. Andre registreringar omfattar kg innhausta rotvekstar og poteter, kg innkøyrd høy og m³ ferdig surfôrmasse. Beiteopptak og føring med ferskt gras vert rekna i FEm. Alle avlingar vert rekna om til FEm per dekar.

Avskrivningar er planmessig fordeling av verdinedgang for eigedelane over venta levetid. Verdinedgangen skuldast slitasje, elde og teknisk utvikling.

I skatterekneskapen vert dei fleste avskrivbare eigedelane avskrivne etter saldo-prinsippet, altså med ein viss prosent av den bokførte verdien til eigedelen. Dette prinsippet fører til at dei årlege avskrivningane minkar etter kvart som eigedelane vert eldre. Dei avskrivbare eigedelane er delte i ulike avskrivingsgrupper. Bygningar og anlegg vert avskrivne individuelt medan inventar, reiskapar og maskinar vert avskrivne kollektivt.

I driftsrekneskapen vert det nytta lineære avskrivningar, slik at den nominelle verdinedgangen vert like stor kvart år i avskrivingsperioden. Dei avskrivbare anleggsmidla vert avskrivne individuelt, og avskrivningstida vert fastsett ut frå sannsynleg brukstid eller kor lenge anleggsmidla vil vare. Brukt utstyr vert dermed avskrive over kortare tid enn nytt utstyr.

Avskrivningssatsane for ulike eigedelar, i både skatterekneskap og driftsrekneskap, finst i tabell 1.5.

Tabell 1.5 Balanseføring og avskrivningar i skatterekneskap og driftsrekneskap*Capitalization and depreciation in tax accounts and management accounts*

Eigedelar <i>Assets</i>	Skatterekneskap <i>Tax accounts</i>	Driftsrekneskap <i>Management accounts</i>
Jord- og skogbruksareal	Balanseført utan avskrivning	Balanseført utan avskrivning
Jordbruksveggar	Balanseført utan avskrivning	Balanseført utan avskrivning
Skogsveggar, varige	Ført til utgift direkte	Balanseført utan avskrivning
Driftsveggar i skogen, enkle	Ført til utgift direkte	Avskrivningstid maks. 10 år
Nydyrking	Ført til utgift direkte	Balanseført utan avskrivning
Planering	Kostnadsfordelt over 10 år	Balanseført utan avskrivning
Frukttre	Balanseført utan avskrivning	Avskrivningstid 20 år
Grøfter, lukka	Ført til utgift direkte	Avskrivningstid 20 år
Grøfter, opne	Balanseført utan avskrivning	Balanseført utan avskrivning
Vatningsanlegg, flyttbare	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Vatningsanlegg, fast inkl. pumpe	Individuell avskrivning, maks. 8 %	Avskrivningstid 20 år
Vassleidning fram til bygning	Individuell avskrivning, maks. 4 %	Avskrivningstid 20 år
Driftsbygningar:		
Forventa brukstid > 20 år	Individuell avskrivning, maks. 4 %	Avskrivningstid 30 år
Forventa brukstid < 20 år (pelsdyrgardar, enkle veksthus)	Individuell avskrivning, maks. 8 %	Avskrivningstid 15 år
Innreiingar i driftsbygningar	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Maskinar	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Vare- og lastebilar	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Buskap	Variable oppdrettskostnader, omløpsmiddel	Balanseført etter slakteverdi
Varelager, salsavling	Variabel tilverksverdi	Salsverdi
Varelager, innkjøpt	Innkjøpspris	Innkjøpspris
Varelager, grovfôr	Variabel tilverksverdi	Fôrverdi
Våningshus og kårhus	Balanseført utan avskrivning	Avskrivningstid 50 år
Privat bil	Varierende sats avhengig av alder på bilen	Avskrivningstid 15 år

Avverkingsprosenten for skogen er totalt avverkingskvantum i året i prosent av balansekvantumet.

Balansen er ei oppstilling av eigedelane til brukarfamilien, gjelda og eigenkapitalen per 31.12.

Balanseføring, grenser: Varige eigedelar vert førte i balansen om kostprisen er minst kr 15 000. Beløpsgrensa er den same som i skatterekneskapen.

Ved større reparasjons- og vedlikehaldsarbeid vert berre ei mogleg standardheving ført i balansen i skatterekneskapen. I driftsrekneskapen kan ein stor del av slikt arbeid verte balanseført, og verte anten skriven av ordinært eller kostnadsfordelt over ein kortare periode.

Balansekvantumet for skogen er det høgast moglege kvantum, målt i m³ utan bork, som kan takast ut kvart år, utan at avverkingskvantumet i framtida vert mindre. Det er føresett ein definert investeringsinnsats i primærproduksjonen.

Bruk er ei driftseining i landbruket. Driftseininga kan vere samansett av eigd og/eller leigd areal.

Brukaren er den som administrerer driftseininga. Han eller ho vil som oftast vere eigar av heile eller delar av den faste eigedomen og er vanlegvis den som har flest arbeidstimar på bruket.

Brukarfamilien: Sjå *familien*.

Buskap: I skatterekneskapen er heile buskapen klassifisert som omløpsmiddel og verdsett etter standardiserte einingsprisar for variable oppdrettskostnader (tilverkningsverdiar). I driftsrekneskapen vert buskapen verdsett, som hovudregel, til slakteverdi. Her er det unntak for verpehøns, smågrisar og hestar. Oksar, smågrisar, slaktegrisar og fjørfe til slakt vert klassifiserte som omløpsmiddel medan resten av buskapen vert rekna som anleggsmiddel (produksjonsdyr). Både i skatterekneskapen og i driftsrekneskapen vert vaksne dyr ståande i balansen med den verdien dei ein gong har fått som vaksne.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskot er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskotet er den godtgjeringa familien får for innsatsen av eige arbeid og for eigen og lånt kapital.

Eigenkapital er sum eigedelar minus gjeld.

Eigedelar: Sjå stikkorda *anleggsmiddel* og *omløpsmiddel*.

Familien er brukar og eventuell ektefelle, sambuar eller partnar, og deira barn under 17 år.

Familiens arbeidsforteneste (vert rekna berre for jordbruket) er driftsoverskot fråtrekt kalkulert rente på eigedelane i jordbruket. Dette resultatmålet viser kva familien har igjen som godtgjering for eigen arbeidsinnsats. Ved utrekning av familiens arbeidsforteneste *per årsverk* vert arbeidstimar som er utførte av ubetalt leigd hjelp, slegne saman med familien sine egne arbeidstimar. Gjennomsnittet av inngåande og utgåande balanse vert brukt som uttrykk for verdien av eigedelane i jordbruket.

Familiens arbeidsvederlag er eit kalkulert vederlag for arbeidsinnsatsen til familien. Dei registrerte arbeidstimane til familien er utgangspunkt. Ein reknar ut kva det ville ha kosta å leige arbeidskraft i like mange timar, til tarifføløn. Tarifføløna inkluderer feriepengar og betaling for rørelege heilag dagar. Arbeidsgivaravgifta, som er regionalt differensiert, vert også teken med. Derfor vil arbeidsvederlaget per time variere mellom ulike område.

Faste kostnader er kostnader som i ein gitt periode ikkje endrar seg vesentleg med omfanget av produksjonen. Eksempel på faste kostnader er avskrivningar og vedlikehald av driftsbygningar.

Fråsal: Salsinntekter frå balanseførte anleggsmiddel vert behandla ulikt i skatte- rekneskapen og driftsrekneskapen. I skatterekneskapen vert vinst eller tap ved sal av ikkje avskrivbare driftsmiddel, eller anleggsmiddel med individuell avskrivning, periodisert over vinst- og tapskontoen. Ved sal av anleggsmiddel som vert avskrivne som gruppe, er det ikkje mogeleg å fastsetje vinst eller tap. Heile salssummen vert derfor skriven ned i vedkomande saldogruppe. I driftsrekneskapen vert vinst ved sal brukt til nedskrivning, medan tap ved sal vert avskrive. Ved fråsal av jord eller skog skal den bokførte verdien av det selte arealet skrivast ned til null i driftsrekneskapen. Overskytande verdi vert ført som verdiregulering.

Gjeldsprosenten er gjelda til familien i prosent av totalkapitalen. Gjeldsprosenten viser kor stor del av egedelane som er finansiert med framand kapital.

Inngåande balanse (IB) er balanse ved starten av rekneskapsåret.

Inntekter frå plante- og husdyrproduksjon er verdien av varer og tenester som er produserte i løpet av året. Desse inntektene omfattar både sal og eige forbruk av produkta, i tillegg til lagerendringar.

Investeringsfrekvensen (vert rekna ut berre for skogbruket) viser kor stor prosentdel av skogeigedomane som det har vorte investert i gjennom året.

Jordbruksareal: Arealet av kvar enkelt vekst vert registrert i dekar. Areal med natureng og overflatedyrka beite vert redusert for uproduktivt areal, slik at ein kjem fram til eit produktivt nettoareal. Del av fellesbeite vert rekna som del av bruket. Jordbruksarealet omfattar både eige og leigd areal. Det vert registrert kor stort det leigde arealet er.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt fell til betaling innan eitt år frå rekneskaps- avslutting, eller som er direkte knytt til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester i verksemda.

Kostnader er verdien av varer og tenester som er sette inn i produksjonen i rekne- skapsåret.

Kår er ei kontraktfesta yting til tidlegare eigar.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt fell til betaling eitt år eller meir etter rekne- skapsavslutting, og som ikkje er knytt til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester i verksemda.

Lønsevne vert rekna berre for jordbruket og fortel kor mykje jordbruket kan betale for samla arbeidsinnsats når all kapital er godtgjort. Lønsevna vert gitt opp i kroner per bruk eller kroner per time.

Lønsevneprosenten fortel korleis den reelle godtgjersla for utført arbeid i jord- bruket står i høve til den godtgjersla som måtte til dersom brukarfamilien skulle ha vore løna etter tariff.

Nettoinntekt er samla driftsoverskot frå all næringsverksemd, med tillegg av lønsinntekter, pensjonar, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg og renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trekte frå.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivningar, fråsal og investeringstilskot.

Netto mekaniseringskostnad omfattar alle kostnader ved maskininnsatsen (traktor, skurtreskar, yrkesbil, andre maskinar og reiskapar), medrekna rente på bokført verdi, men fråtrekt inntekter frå utleige av maskinar:

	Avskrivningar og vedlikehald
+	Drivstoffkostnader
+	Leigeutgifter til maskinar og reiskapar
+	Rentekrav
=	Brutto mekaniseringskostnad
-	Leigeinntekter av maskinar og reiskapar
=	Netto mekaniseringskostnad

Omløpsmiddel er egedelar som ikkje er skaffa for varig eige eller bruk. Dei har anten ei funksjonstid på under eitt år i føretaket, eller dei er knytte til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester. Eksempel på omløpsmiddel er bankinnskot, kontantar, andre krav, slaktedyr og varelager.

Produksjonsinntekt er summen av inntekter frå jordbruket. Produksjonsinntekta kan delast i tre: Inntekter frå planteproduksjon, inntekter frå husdyrproduksjon og ei samlegruppe med tilskot, leigeinntekter med meir.

Produktivt skogbruksareal: All mark som har ei produksjonsevne som minst svarer til produksjonskravet i lågaste klasse på ein bonitetsskala.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittleg verdi gjennom året for egedelane i jordbruket.

Rotverdi, eller rotnetto, uttrykkjer differansen mellom tømmerprisen og dei driftskostnadene som er knytte til å få tømmeret fram til bilveg.

Rånetto (skogbruk) er bruttoinntekt med frådrag av driftsavhengige kostnader eksklusive skogkultur. Dei driftsavhengige kostnadene omfattar alt arbeid (eige og leigd), leige og vedlikehald av utstyr, drivstoff, salskostnader med meir. Avskrivningar på eige utstyr vert ikkje tekne med i dei driftsavhengige kostnadene.

Samdrift er eit føretak der driftsbygningar, jord, mjølkekvoter, arbeidskraft og andre ressursar på to eller fleire gardsbruk er organiserte i ei eining.

Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital: Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget er rekna ut. Vi tek utgangspunkt i at skatten for 2017 vert redusert med 24 prosent av frådraget. Ein reknar 37,7 prosent marginals katt for 2017, som Budsjettnemnda for jordbruket gjer. Inntektsverknaden vert dermed 38,5 prosent av jordbruksfrådraget. Justeringsbeløpet som vi kjem fram til på denne måten, vert lagt til vederlaget til arbeid og egenkapital. Da får vi fram det skattejusterte vederlaget. Det er skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital *rekna per årsverk* som vert brukt i driftsgranskiane.

Sparing er auke i egenkapitalen i løpet av året.

Standard dekningsbidrag (SDB) er normerte tal for kva som skal vere igjen når inntektene frå plante- og husdyrproduksjon har fått fråtrekk for variable kostnader. Samla SDB på bruket er summen av standard dekningsbidrag frå alle produksjonsgreiner. I EU sin rekneskapsstatistikk har SDB tidlegare vore utvalskriterium og grunnlag for inndeling i driftsformer.

Standard omsetning (SO) er normerte tal for omsetning av produkt. Dette er totale utrekna inntekter utan tilskot. EU-statistikken byggjer no utvalet på standard omsetning.

Tilleggsnæring er næringsverksemd som vert driven i tillegg til jord- og skogbruk, der ressursane på garden (til dømes areal, bygningar og maskinar) vert nytta.

Utgåande balanse (UB) er balansen ved utgangen av rekneskapsåret.

Variable kostnader er kostnader som i ein gitt periode endrar seg med omfanget av produksjonen, slik som til dømes kostnader til såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoffkostnaden vert rekna som ein fast kostnad.

Vederlag til arbeid og egenkapital (vert rekna berre for jordbruket) er driftsoverskot pluss kostnader til leigd arbeid, minus jordbruket sin del av utgifter til renter og kår. Jordbruket sin del av utgifter til renter og kår vert sett lik den prosentdelen som verdien av egedelane i jordbruket utgjer av totalverdien for alle egedelar.

Vederlag til familiens arbeid og egenkapital (vert rekna berre for jordbruket) omfattar driftsoverskotet minus jordbruket sin del av utgifter til renter og kår.

Verdsetjing: I både drifts- og skatterekneskapan vert anleggsmidla verdsette til historisk kostpris, med frådrag for mottekne offentlege tilskot. Om familien har lagt ned arbeid i samband med nyanlegg, vert verdien av dette arbeidet lagt til kostprisen i driftsrekneskapan. I skatterekneskapan vert anleggsmiddel i skogbruket skrivne ned med eventuelt utbetalt skogfond. Det vert ikkje gjort i driftsrekneskapan. Prinsippa for, og storleiken på, dei årlege avskrivningane er ulike i dei to kategoriane av rekneskap (sjå stikkorda *avskrivningar* og *fråsal*). Lager av kjøpte varer vert førte opp i balansen til innkjøpspris, med tillegg av fraktkostnader. På det punktet er drifts- og skatterekneskapan like. I skatterekneskapan vert eigenproduserte varer på lager verdsette til tilverksingsverdien. For jordbruksprodukt vert det nytta standardiserte

einingsprisar medan skogbruksprodukt får faktiske tilverkningsverdiar. I driftsrekneskapen vert verdien av salsprodukt sett lik venta salsverdi per 31. desember i rekneskapsåret. Heimeavla fôr vert verdsett ut frå prisen på bygg ved utgangen av rekneskapsåret. Kvart grovfôrslag vert verdsett etter fôrkonsentrasjon, til ein fôreiningsverdi som er 80 prosent av byggprisen (for halm 50 prosent). Verdsetjing av slaktedyr er omtalt under stikkordet *buskap*.

Årsverk: Eitt årsverk var i 2017 definert som 1 845 registrerte timar.

2 Jordbruk. Resultat frå 2017 og utviklingstrekk gjennom 10 år

2.1 Innleiing

Driftsgranskingane i jordbruket for 2017 byggjer på resultat frå 928 driftseiningar. Nytt for rekneskapsåret 2017 er at data frå 10 samdrifter innan kumjolkproduksjon er tekne inn i det ordinære driftsgranskingsmaterialet. Gjennomsnittresultata til deltakarane i ei samdrift vert no publiserte som samdrifta sitt resultat, og samdrifta vert rekna som ei driftseining. Fram til og med rekneskapsåret 2016 har resultat frå samdrifter vore presenterte separat i driftsgranskingane. Den praksisen opphøyrer no. Årsaka til omlegginga er at mange av samdriftene er oppløyste. Endringar i rammevilkår ligg til grunn for denne utviklinga.

I kapittel 1 er det forklart korleis deltakarbruka er valde ut, og korleis dei er delte inn i grupper etter kor dei høyrer heime geografisk, etter driftsform og etter storleiken på jordbruksarealet.

Omgrep som til dømes «alle bruk i landet sett under eitt» og «bruka i flatbygdene på Austlandet» vert brukte utan at ein i kvart tilfelle presiserer at det berre er snakk om deltakarbruka i driftsgranskingane.

Drøftingane av rekneskapsresultata for året 2017 går for ein stor del ut på samanlikning med tilsvarende tal frå 2016. Beløp vert då rekna i løpande kroner. Når endringar frå eitt år til eit anna vert kalla «størst» eller «minst», er det snakk om prosentvis endring. I nokre tilfelle vert fleire år trekte inn i samanlikninga. Figurar er nytta for å få fram utviklinga gjennom 10 år for driftsresultat, eigedelar og gjeld. Alle tiårsfigurane i kapittel 2 viser verdiar som er omrekna til kroneverdien i 2017. Omrekninga er gjort ved å bruke konsumprisindeksen frå Statistisk sentralbyrå.

2.2 Innsatsfaktorar og oppnådde resultat

2.2.1 Arbeidsforbruk

Arbeidsforbruket går fram av hovudtabell 7. I middel for alle deltakarbruk vart det lagt ned 2 873 arbeidstimar i jordbruket i 2017. Dette er 1 time meir enn året før. Nivået har altså halde seg så godt som uendra frå det eine året til det andre. Som vanleg vart det notert størst arbeidsinnsats på bruka på Jæren, kor gjennomsnittet

var 3 580 arbeidstimar. I motsett ende av skalaen finn vi bruka i flatbygdene på Austlandet. Der var det i 2017 ein gjennomsnittleg arbeidsinnsats på 2 216 timar per bruk.

Leigd, betalt arbeid i jordbruket i 2017 utgjorde 678 timar per bruk på landsbasis. I tillegg vart det utført 163 timar ubetalt, leigd arbeid per bruk, i hovudsak av kårfolk og andre nære slektningar. I alt 29 prosent av arbeidsinnsatsen vart utført av leigd (betalt og ubetalt) arbeidskraft. Mellom bruksgruppene i ulike regionar varierte delen av leigd arbeid i 2017 frå 35 prosent i «andre bygder» i Agder og Rogaland til 21 prosent i flatbygdene i Trøndelag.

I 2008 var gjennomsnittleg arbeidsforbruk på deltakarbruka 2 891 timar. I åra frå 2008 til 2012 gjekk utviklinga i retning av auka arbeidsforbruk. Den trenden vart broten i 2013. Nivået for arbeidsinnsatsen i 2017 ligg 1 prosent under nivået frå 2008.

2.2.2 Areal

Hovudtabellane 1 og 2 viser kor stort jordbruksareal som var i drift på deltakarbruka i 2017, og korleis dette arealet fordelte seg på ulike vekstar. Jordbruksarealet per driftseining auka med 8 dekar frå 2016 og kom opp i 387 dekar. I løpet av det siste tiåret har jordbruksarealet per driftseining vorte 91 dekar større.

Arealauken frå 2016 til 2017 er først og fremst knytt til leigd areal. I gjennomsnitt for alle bruk utgjorde leigejord 182 dekar i 2017.

Jordbruksarealet per driftseining har auka i sju av åtte regionar. Unnataket er flatbygdene på Austlandet.

Fulldyrka jord utgjorde 82 prosent av jordbruksarealet på driftsgranskingsbruka i 2017, som året før. Sidan 2009 har trenden elles vore at delen av jordbruksarealet som er fulldyrka, vert noko mindre frå år til år. Arealfordelinga mellom dei viktigaste vekstane endrar seg lite mellom åra. I 2017 dekte korn og oljevekstar til saman 26 prosent av jordbruksarealet på deltakarbruka. Grovfôr vart dyrka på 71 prosent av det samla jordbruksarealet.

2.2.3 Egedelar og investeringar

Data om egedelar og investeringar finst i hovudtabellane 9 og 10, og dessutan i tabellane 2.1 og 2.2.

Ved utgangen av 2017 hadde den gjennomsnittlege deltakarfamilien bokført egedelar i jordbruket til ein samla verdi av kr 4 090 800. Summen var 6 prosent høgare enn ved førre årsskifte.

Tabell 2.1 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvesteringar. Kroner per bruk. Regionar. Prosentvis fordeling*Investment, depreciation, sales, grant and net investment, NOK per holding. Regions. Percental composition*

Regionar Regions	Austlandet Eastern Norway		Agder og Rogaland		Vest- landet Western Norway	Trøndelag		Nord- Noreg Northern Norway
	Flat- bygder Lowlands	Andre bygder Other parts	Jæren	Andre bygder Other parts		Flat- bygder Lowlands	Andre bygder Other parts	
Nyanlegg i alt, kr <i>Total investments, NOK</i>	340 900	387 300	584 400	485 300	339 500	477 800	522 200	386 000
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment</i>	52	43	31	30	41	33	29	32
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings</i>	35	51	55	58	49	58	65	63
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc.</i>	13	6	14	12	10	9	6	5
Avskrivningar i alt, kr <i>Total depreciation, NOK</i>	227 700	185 500	294 100	227 800	193 400	233 800	206 900	183 000
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment</i>	43	47	31	37	41	38	43	46
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings</i>	55	51	68	62	56	61	56	54
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc.</i>	2	1	1	1	3	1	1	1
Sal og tilskot i alt, kr <i>Total sales and grants, NOK</i>	98 600	75 400	54 100	38 600	45 700	93 000	77 100	75 000
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment</i>	61	67	67	38	47	70	44	52
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings</i>	17	30	33	52	48	25	53	42
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc.</i>	22	3	0	10	5	5	3	6
Nettoinvestering 2017, kr <i>Net investment 2017, NOK</i>	14 600	126 400	236 200	218 900	100 400	151 100	238 200	128 000
Nettoinvestering 2016, kr <i>Net investment 2016, NOK</i>	167 000	129 500	171 500	360 600	95 700	210 400	112 000	34 400

I 2017 var nettoinvesteringa på deltakarbruka positiv i alle dei åtte regionane. «Andre bygder» i Trøndelag hadde størst nettoinvestering per deltakarbruk, tett følgd av Jæren. I flatbygdene på Austlandet var nettoinvesteringa mykje lågare enn i andre regionar. Om vi ser 2016 og 2017 under eitt, finn vi at nettoinvesteringa har vore størst på Jæren og i «andre bygder» i Agder og Rogaland, og minst i Nord-Noreg.

Tabell 2.2 stadfestar langt på veg ein samanheng som er velkjend frå før i driftsgranskingane: Jo større jordbruksareal, jo større nettoinvestering. Gruppa med mindre enn 50 dekar, som ikkje er med i tabell 2.2, er den einaste med negativ nettoinvestering i 2017.

Om vi reknar om kroneverdien for dei førre åra til 2017-verdi, kjem vi fram til at nettoinvesteringa i 2017 ligg på eit nivå som er det lågaste siden 2012. 56 prosent av nettoinvesteringa i 2017 galdt driftsbygningar. Tilsvarande del for maskinar og reiskapar var 21 prosent. For «jord, mjølkekvote etc.» var delen 23 prosent. I 2016 var delane høvesvis 59 prosent, 25 prosent og 16 prosent.

Tabell 2.2 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvesteringar. Kroner per bruk. Grupper etter storleik. Prosentvis fordeling

Investment, depreciation, sales, subsidies and net investment, NOK per holding. Farm size. Percental composition

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50–100	100–200	200–300	300–500	>500	Alle bruk	
						<i>All holdings</i> 2017	<i>All holdings</i> 2016
Nyanlegg i alt, kr <i>Total investments, NOK</i>	152 800	160 200	223 700	486 200	739 700	409 500	427 100
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment</i>	37	48	50	31	39	38	38
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings</i>	17	37	42	63	51	53	54
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc.</i>	46	15	8	6	10	9	8
Avskrivningar i alt, kr <i>Total depreciation, NOK</i>	88 700	117 000	147 600	221 400	356 200	212 400	195 500
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment</i>	42	43	45	40	41	41	42
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings</i>	46	55	54	59	57	57	56
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc.</i>	12	2	1	1	2	2	2
Sal og tilskot i alt, kr <i>Total sales and grants, NOK</i>	36 400	26 100	43 600	67 300	142 400	70 600	81 000
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment</i>	24	65	70	44	62	58	52
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings</i>	4	24	15	45	34	33	39
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc.</i>	72	11	15	11	4	9	9
Nettoinvestering 2017, kr <i>Net investment 2017, NOK</i>	27 700	17 000	32 500	197 500	241 100	126 500	
Nettoinvestering 2016, kr <i>Net investment 2016, NOK</i>	-23 000	66 400	103 400	194 200	245 800		150 700

2.2.4 Avlingar

Avlingsmengdene for ulike vekstar går fram av hovudtabellane 3 og 4. Gjennomsnittleg avling på deltakarbruka i 2017 hadde ein förverdi som svarte til 358 FEm per dekar. Resultatet ligg 2 prosent under gjennomsnittet for dei tre førre åra.

I 2017 vart det hausta i snitt 445 kg bygg, 427 kg havre og 545 kg kveite per dekar. Bygg og havre gav lågare avlingar i 2017 enn i 2016. For kveite har det derimot vore ein klar avlingsauke i 2017. Sett i høve til gjennomsnittet for perioden 2014–2016 er 2017-avlingane av bygg, havre og kveite høvesvis 1 prosent mindre, 8 prosent mindre og 6 prosent større. Middels potetavling i 2017 var 2 305 kg per dekar. Resultatet ligg 12 prosent under snittavlinga for dei tre førre åra.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk gav grovför 321 FEm per dekar i 2017. Nivået er litt lågare enn året før og 3 prosent lågare enn snittet for dei tre førre åra.

I 2017 var det, som vanleg, deltakarbruka på Jæren som oppnådde flest FEm per dekar grovförareal. Bruka i Nord-Noreg hadde lågast grovföravling per arealeining. På Jæren vart det teke 409 FEm grovför per dekar i 2017. Dei nordnorske deltakarane oppnådde 253 FEm grovför per dekar.

2.2.5 Husdyrproduksjon

Gjennomsnittstal frå husdyrhaldet på deltakarbruka er viste i hovudtabell 5. Totalt dyretal av kvart slag er delt på alle deltakarbruk. Den same tabellen viser også korleis dyretalet per bruk varierer mellom regionane og mellom dei bruksgruppene som er inndelte etter arealstorleik. Målet med denne presentasjonen er å seie noko om kor viktige dei ulike dyreslaga er. Under er nokre av opplysningane frå hovudtabell 5 stilte opp og samanlikna med data frå fjoråret.

DYRETAL FORDELT PÅ ALLE DELTAKARBRUK

	2017	2016
Kyr	16,2	15,7
Andre storfe	27,9	26,0
Avlsgrisar	3,2	3,2
Andre grisar eldre enn to månader	17,1	15,6
Sauer	36,4	36,9
Geiter	3,8	3,9
Fjørfe	514	478

Geiter og sauer er dei dyreslaga som har minka i tal frå 2016 til 2017. «Andre grisar», «andre storfe», fjørfe og kyr er vortne fleire. Tal avlsgrisar har halde seg uendra.

I hovudtabell 6 finst oversikt over både omsette mengder og avdrätt for nokre husdyrprodukt. Tabell 2.3 inneheld berre avdrättstal.

I åra frå 2015 til 2017 har mjølkeavdråtten per årsku i driftsgranskingane halde seg så å seie uendra. Med unnatak for 2011 har det elles vore auke i mjølkeavdråtten per årsku kvart år sidan 1999. Resultatet for 2017 ligg 1 prosent over middelavdråtten for 2014–2016. Tabell 2.3 fortel at mjølkeytinga per årsku har ein tendens til å auke med storleiken på jordbruksarealet.

Ytinga til mjølkegeitene har også endra seg lite frå 2016 til 2017. Ytinga per dyr for 2017 ligg 3 prosent under gjennomsnittet for dei tre førre åra.

Produsert mengd av saue- og lammekjøtt i 2017, rekna per vinterfôra sau, ligg i underkant av resultatet frå året før. Mengden har halde seg på 28-29 kg gjennom fleire år, og slik var det også i 2017.

Tabell 2.3 Avdrått. Kg per dyr

Livestock yield. Kg per animal

Regionar og storleiksgrupper <i>Regions and farm size</i>		Mjølkk per årsku <i>Milk per cow</i>		Kjøtt per v.f.s. <i>Meat per w.f.s.</i>	Mjølkk per årsgeit <i>Milk per goat</i>
		2017	2016	2017	2017
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	7820	7952	25	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	7570	7522	30	753
Agder og Rogaland					
Jæren	<i>Jæren</i>	7648	8033	26	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	7408	7078	27	
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	7973	7915	27	851
Trøndelag					
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	8240	7839	30	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	7747	7799	28	
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	7421	7456	28	690
50–100 dekar	<i>50–100 decares</i>	4632	4934	25	658
100–200 dekar	<i>100–200 decares</i>	7076	6993	26	745
200–300 dekar	<i>200–300 decares</i>	7692	7715	28	766
300–500 dekar	<i>300–500 decares</i>	7690	7731	28	690
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	7829	7775	29	
Alle bruk 2017	<i>All holdings 2017</i>	7714		28	725
Alle bruk 2016	<i>All holdings 2016</i>		7701	29	731

2.2.6 Oppnådde produktprisar

Prisar til produsent finst i hovudtabell 8 og i tabellane 2.4 og 2.5.

Deltakarbruka sin gjennomsnittspris på saue- og lammekjøtt har gått ned med 14 prosent frå 2016 til 2017. Ingen andre produkt er registrerte med så sterkt prisfall, men smågrisar, svinekjøtt og geitemjølkk har også hatt negativ utvikling. Ull, kumjølkk, egg og storfekjøtt har hatt noko sterkare prisvekst enn korn.

Dei prisvariasjonane som finst mellom regionar, er det naturleg å tru at er knytte til dei lokale omsetningsledda. Kvalitetsskilnader ved produkta kan også spele ei rolle. I

2017, som i åra før, har prisane på både storfekjøt, saue- og lammekjøt, svinekjøt og geitemjolk vore relativt låge i Nord-Noreg. På den andre sida har dei nordnorske deltakarane gjennom ei årrekke oppnådd høgast smågrispris. Potetprisen vert også årvisst registrert med høgare gjennomsnittsverdi i Nord-Noreg enn elles i landet, men her er det snakk om små totalmengder, slik at det gjer stort utslag når noko av salet skjer direkte til forbrukaren.

I flatbygdene på Austlandet vart det «som vanleg» oppnådd høgast prisar på både kumjolk og storfekjøt. Dei høgaste 2017-prisane på svinekjøt finn vi i «andre bygder» i Trøndelag. Bruka i flatbygdene i Trøndelag har oppnådd høgast pris på saue- og lammekjøt.

Tabell 2.5 gir ikkje grunnlag for å peike på nokon klar samanheng mellom bruksstorleik og oppnådde prisar. Likevel ser vi teikn til at prisane på saue- og lammekjøt og «anna storfekjøt» aukar med aukande bruksstorleik.

Tabell 2.4 Oppnådde prisar, eksklusive tilskot. Kroner per kg. Regionar

Prices at farm gate. NOK per kg. Regions

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50–100	100–200	200–300	300–500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i>	Endringar frå 2016 <i>Changes from 2016</i>
Bygg <i>Barley</i>	2,47	2,44	2,54	2,56	2,60	2,57	+0,01
Havre <i>Oats</i>		2,26	2,38	2,37	2,43	2,40	+0,05
Kveite <i>Wheat</i>		3,13	2,67	2,97	2,91	2,89	+0,01
Poteter <i>Potatoes</i>		4,09	3,29	4,39	2,86	3,17	+0,01
Kumjolk, per l <i>Cow's milk, per l</i>	4,95	5,64	5,65	5,61	5,66	5,64	+0,15
Kukjøt <i>Cow's meat</i>	47,70	47,41	46,91	47,44	48,84	47,99	+1,10
Anna storfekjøt <i>Beef</i>	51,99	53,88	54,11	55,34	55,52	55,20	+1,38
Smågris, per stk. <i>Piglets, per unit</i>		947	945	1 039	968	981	-66,00
Svinekjøt <i>Pork</i>		27,41	27,41	27,43	26,89	27,25	-1,25
Saue- og lammekjøt <i>Mutton and lamb</i>	36,09	38,40	39,98	41,08	41,20	40,33	-6,38
Ull <i>Wool</i>	34,27	34,89	36,99	38,63	38,17	37,47	+2,17
Geitemjolk, per l <i>Goat's milk, per l</i>	5,78	6,81	7,15	6,36		6,65	-0,11
Egg <i>Eggs</i>		15,87	15,96	18,31	16,26	16,84	+0,45

Tabell 2.5 Oppnådde priser, eksklusive tilskot. Kroner per kg. Storleiksgrupper*Prices at farm gate. NOK per kg. Farm size*

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50–100	100–200	200–300	300–500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i>	Endringar frå 2016 <i>Changes from 2016</i>
Bygg <i>Barley</i>	2,47	2,44	2,54	2,56	2,60	2,57	+0,01
Havre <i>Oats</i>		2,26	2,38	2,37	2,43	2,40	+0,05
Kveite <i>Wheat</i>		3,13	2,67	2,97	2,91	2,89	+0,01
Poteter <i>Potatoes</i>		4,09	3,29	4,39	2,86	3,17	+0,01
Kumjølkk, per l <i>Cow's milk, per l</i>	4,95	5,64	5,65	5,61	5,66	5,64	+0,15
Kukjøtt <i>Cow's meat</i>	47,70	47,41	46,91	47,44	48,84	47,99	+1,10
Anna storfekjøtt <i>Beef</i>	51,99	53,88	54,11	55,34	55,52	55,20	+1,38
Smågris, per stk. <i>Piglets, per unit</i>		947	945	1 039	968	981	-66,00
Svinekjøtt <i>Pork</i>		27,41	27,41	27,43	26,89	27,25	-1,25
Sau- og lammekjøtt <i>Mutton and lamb</i>	36,09	38,40	39,98	41,08	41,20	40,33	-6,38
Ull <i>Wool</i>	34,27	34,89	36,99	38,63	38,17	37,47	+2,17
Geitemjølkk, per l <i>Goat's milk, per l</i>	5,78	6,81	7,15	6,36		6,65	-0,11
Egg <i>Eggs</i>		15,87	15,96	18,31	16,26	16,84	+0,45

2.2.7 Kostnader

Hovudtabell 13 gir eit detaljert bilete av jordbrukskostnadene på deltakarbruka. Dei variable kostnadene er presenterte i hovudtabell 13a, dei faste i 13b. Netto mekaniseringskostnad er med i hovudtabell 15.

Totalkostnaden i jordbruket i 2017 var i gjennomsnitt kr 1 558 500 per deltakarbruk. Summen ligg 6 prosent over nivået frå 2016. «Andre bygder» i Agder og Rogaland og flatbygdene i Trøndelag har hatt høvesvis 13 prosent og 12 prosent kostnadsauke frå 2016 til 2017. Desse utslaga er dei største blant regionane. Auken var minst på Austlandet, med 3 prosent både i flatbygdene og i «andre bygder». Blant storleiksgruppene har bruk med meir enn 500 dekar hatt størst kostnadsauke, 11 prosent. For bruk med 50-100 dekar og 200-300 dekar er det registrert nedgang i totalkostnad.

Faste kostnader utgjorde 53 prosent av totalkostnaden på gjennomsnittsbruket i 2017. Altså var 47 prosent av totalen variable kostnader. Fordelinga mellom faste og variable kostnader året før var 52 prosent mot 48 prosent. Kraftfôr og anna innkjøpt fôr stod for 56 prosent av variable kostnader i 2017.

Faste kostnader har fire dominerande postar: Avskrivingar, vedlikehald, leigd arbeid og maskinleige. I 2017 var dei respektive delane til desse postane 26 prosent, 17 prosent, 17 prosent og 12 prosent.

Netto mekaniseringskostnad³ i 2017 var kr 289 600 i gjennomsnitt for alle deltakarbruka. Sett i høve til året før var det ein oppgang på 10 prosent.

2.2.8 Inntekter

Jordbruksinntektene går fram av hovudtabell 14. I gjennomsnitt oppnådde deltakarane ei samla produksjonsinntekt på kr 1 985 000 i 2017. Samanlikna med 2016 er beløpet 4 prosent høgare. Planteproduksjon (utan tilskot) bidrog med 12 prosent av inntekta, og husdyrhald (heller ikkje her er tilskot med) stod for 60 prosent. Det betyr at 28 prosent av total produksjonsinntekt kom frå tilskot, bortleige av maskinar, sal av mjølkekvote med meir.

Oppstillinga nedanfor viser korleis inntekt frå ulike kjelder endra seg frå 2016 til 2017 på gjennomsnittsbruket i driftsgranskingane:

Korn og oljefrø	+	6 %
Poteter, grønnsaker, frukt og bær	+	8 %
Planteprodukt i alt	+	6 %
Storfe: Mjølk	+	6 %
Storfe: Livdyr og slakt	+	12 %
Svin	-	5 %
Sau	-	25 %
Geit	-	5 %
Fjørfe	+	3 %
Husdyr i alt	+	4 %
Tilskot	+	3 %

At salsinntektene frå dei fleste produkta har gått opp, skuldast i hovudsak ein viss prisauke kombinert med uendra eller auka volum. For sau og geit har nedgang i dyretal saman med lågare produktprisar på saue- og lammekjøtt og geitemjølkk gitt fall i inntekt. Lågare prisnivå for smågrisar og svinekjøtt har ført til negativ utvikling for inntekt frå svin.

Tilskotsutbetalinga er sett nærare på i tabell 2.6. Der finn vi oversikt over ulike typar tilskot som deltakarane har motteke. For kulturlandskapstilskot og tilskot til husdyr

³ Sjå kapittel 1.9 for nærare forklaring.

har utbetalingane vore mindre i 2017 enn i 2016. Det same gjeld refusjon av avlørsarutgifter. Omlegging av ordningane har ført til at noko av produksjonstilskotet til husdyr er erstatta av kvalitetstilskot til lam og kje, som er eit pristilskot. Pristilskot har auka mest i utbetaling frå 2016 til 2017.

Tabell 2.6 Tilskot. 1 000 kroner per bruk

Support. NOK 1000 per holding

Regionar. Storleiksgrupper <i>Regions. Farm size</i>		Arealtilskot <i>Acreage support</i>			Kultur- land- skaps- tilskot	Tilskot til husdyr	Pris- tilskot	Refu- sjon av avlørsar- utgifter	Andre til- skot	Sum tilskot ⁴
		Korn <i>Cereals</i>	Grov- fôr <i>Fodder crops for sale</i>	Sals- avling <i>Crops support</i>	<i>Cultural land- scape support</i>	<i>Live- stock support</i>	<i>Defici- ency pay- ment</i>	<i>Repay- ment, hired labour cost</i>	<i>Other sup- port</i>	<i>Total</i>
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>									
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	52,1	9,6	4,1	79,9	59,1	62,1	37,2	52,1	356,2
Andre bygder	<i>Other parts</i>	18,5	50,4	0,7	60,7	99,1	171,3	54,5	66,1	521,3
Agder og Rogaland										
Jæren	<i>Jæren</i>	3,4	8,6	1,0	50,3	141,0	159,7	74,3	54,4	492,7
Andre bygder	<i>Other parts</i>	1,3	57,9	5,6	51,5	125,3	204,9	62,2	70,6	579,3
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	0,6	50,7	9,6	42,3	105,9	231,2	60,3	57,8	558,4
Trøndelag										
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	51,3	21,6	0,1	68,8	82,9	112,4	58,0	39,3	434,4
Andre bygder	<i>Other parts</i>	7,3	56,1	0,1	56,9	115,6	205,2	72,4	57,5	571,1
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	0,7	88,9	0,7	61,6	121,6	367,2	73,6	61,3	775,6
Dekar	<i>Decares</i>									
50 – 100	<i>50–100</i>	1,5	6,1	38,4	12,0	29,4	151,0	18,8	32,5	289,7
100 – 200	<i>100–200</i>	6,3	21,8	2,5	25,1	68,3	124,4	45,2	32,2	325,8
200 – 300	<i>200–300</i>	10,4	32,7	0,9	39,8	82,0	143,5	53,2	46,2	408,7
300 – 500	<i>300–500</i>	16,1	46,6	0,4	59,8	112,0	197,6	67,1	58,8	558,4
> 500	<i>>500</i>	43,0	72,7	4,1	116,6	146,6	261,3	70,2	95,3	809,8
Alle bruk 2017	<i>All holdings 2017</i>	18,6	42,8	3,6	59,8	100,5	184,5	58,2	58,0	526,0
Alle bruk 2016	<i>All holdings 2016</i>	16,7	42,2	3,2	63,7	105,7	162,0	59,4	55,9	508,8

⁴ Botnfrådrag vert trekt frå før sum tilskot vert rekna ut.

2.2.9 Oppnådde driftsresultat

Dei økonomiske resultatata som vart oppnådde i 2017, er viste i hovudtabell 16. Nokre data derifrå er med i tabellane 2.7–2.10. Tabell 2.9 presenterer *skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk*. Det særskilde inntektsfrådraget som gjeld for jordbruket, kalla jordbruksfrådraget, er ein inntektspolitisk reiskap som har vore nytta sidan inntektsåret 2000. Inntektseffekten av jordbruksfrådraget har frå og med rekneskapsåret 2007 vore trekt inn i driftsgranskingane som supplement til dei resultatata for lønsemd som tradisjonelt har vore presenterte. Skatt i jordbruket er elles behandla som eit eige tema i kapittel 4.6. Der, og i kapittel 1.9, er det forklart korleis det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er rekna ut. Vi viser også til kapitla 1.7 og 1.9 for omtale av dei ulike resultatmåla og samanhengen mellom dei.

Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per bruk i driftsgranskingane har gått ned med 4 prosent frå 2016 til 2017. For vederlaget til *familiens arbeid og eigenkapital per årsverk* finn vi ein nedgang på 5 prosent.

Familiens arbeidsforteneste per årsverk for 2017 ligg 6 prosent under resultatet for 2016. Satsen for det kalkulererte rentekravet på innsett jordbrukskapital er halden på 2 prosent for begge åra.

I driftsgranskingane er det særleg *vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk* som vert nytta for å måle lønsemd, og dette resultatet vert ofte omtalt som *jordbruksinntekt*. Jordbruksinntekta på det gjennomsnittlege driftsgranskingsbruket gjekk ned med 3 prosent i 2017.

Utviklinga har vore negativ i fem av åtte regionar. Størst negativt utslag finn vi på Jæren og i «andre bygder» i Agder og Rogaland. Det er «andre bygder» på Austlandet, Vestlandet og flatbygdene i Trøndelag som har hatt auke i jordbruksinntekt.

Bruk med mindre enn 50 dekar jordbruksareal utgjer ei gruppe som til vanleg vert presentert berre i hovudtabellane. Likevel vil vi nemne ho her. Denne storleiksgruppa er registrert med nest høgast jordbruksinntekt for 2017 (kr 334 600). Desse bruka med lite areal har i mange tilfelle arbeidsintensiv produksjon, som til dømes gartneridrift eller fjørfehald.

Fire av i alt seks storleiksgrupper har hatt nedgang i jordbruksinntekt frå 2016 til 2017. Berre gruppene «50-100 dekar» og «over 500 dekar» har hatt auke i jordbruksinntekt. Gruppa «50-100 dekar» har eit vesentleg innslag av frukt- og bær dyrking. Korleis *dei ulike driftsformene* er representerte i ulike storleiksgrupper betyr mykje for korleis lønsemda varierer desse gruppene imellom. Arealomfanget i seg sjølve er ikkje avgjerande.

Tabell 2.9 viser at i 2017 var inntektsverknaden av jordbruksfrådraget, målt i kroner per årsverk, størst i flatbygdene i Trøndelag og i flatbygdene på Austlandet. Verknaden var minst i «andre bygder» i Agder og Rogaland og på Jæren. For

storleiksgruppene med minst 100 dekar jordbruksareal ser vi eit mønster kor inntektsverknaden av jordbruksfrådraget minkar med aukande arealstorleik.

Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget er størst på dei bruka som har færrest arbeidstimar. Jordbruksfrådraget vert jo gitt per bruk medan inntektsverknaden er rekna ut per årsverk.

Tabell 2.7 Driftsoverskot. Familiens arbeidsforteneste. Kroner

Net income. Family labour income. NOK

Regionar Storleiksgrupper	Regions Farm size	Driftsoverskot Net income		Familiens arbeidsforteneste Family labour income			
		2017	2016–2017 Endring Change	Per bruk Per holding		Per årsverk Per man-year	
		2017	2016–2017 Endring Change	2017	2016–2017 Endring Change	2017	2016–2017 Endring Change
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>						
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	382 700	-4 %	294 000	-6 %	331 500	-8 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	346 100	+2 %	279 700	+2 %	265 900	+2 %
Agder og Rogaland							
Jæren	<i>Jæren</i>	598 500	-8 %	470 600	-11 %	339 400	-13 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	374 700	-12 %	285 900	-18 %	224 200	-8 %
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	441 000	+1 %	372 200	-1 %	268 100	-1 %
Trøndelag							
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	470 300	-5 %	382 100	-8 %	350 200	-1 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	443 200	-11 %	366 000	-14 %	281 500	-8 %
Nord-Noreg	<i>Northern N.</i>	489 500	-4 %	423 300	-5 %	307 900	-9 %
Dekar	<i>Decares</i>						
50–100	<i>50–100</i>	270 200	-2 %	242 100	-3 %	297 700	+11 %
100–200	<i>100–200</i>	236 900	-13 %	199 000	-15 %	210 400	-15 %
200–300	<i>200–300</i>	284 800	-23 %	231 700	-26 %	216 600	-23 %
300–500	<i>300–500</i>	450 500	-3 %	365 800	-5 %	290 400	-5 %
> 500	<i>>500</i>	702 900	+6 %	560 100	+5 %	381 300	+2 %
Alle bruk	<i>All holdings</i>	426 500	-4 %	346 100	-7 %	290 800	-6 %

Tabell 2.8 Vederlag til arbeid og egenkapital. Vederlag til familiens arbeid og egenkapital. Kroner per årsverk

Return on labour and own capital. Return on family labour and own capital. NOK per man-year

Regionar Storleiksgrupper	Regions Farm size	Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk <i>Return on labour and own capital per man-year</i>		Vederlag til familiens arbeid og egenkapital per årsverk <i>Return on family labour and own capital per man-year</i>	
		2017	2016–2017	2017	2016–2017
			Endring Change		Endring Change
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	365 200	-3 %	359 900	-7 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	308 600	+3 %	286 700	+2 %
Agder og Rogaland					
Jæren	<i>Jæren</i>	368 600	-8 %	351 100	-12 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	269 300	-11 %	236 200	-17 %
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	302 300	+2 %	287 000	0 %
Trøndelag					
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	370 200	+2 %	361 600	+1 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	311 400	-6 %	293 900	-8 %
Nord–Noreg	<i>Northern Norway</i>	323 500	-5 %	307 500	-7 %
Dekar	<i>Decares</i>				
50–100	<i>50–100</i>	299 200	+9 %	310 100	+11 %
100–200	<i>100–200</i>	249 600	-10 %	224 900	-14 %
200–300	<i>200–300</i>	255 600	-17 %	232 000	-22 %
300–500	<i>300–500</i>	319 500	-2 %	303 300	-4 %
> 500	<i>> 500</i>	397 200	+4 %	400 200	+3 %
Alle bruk	<i>All holdings</i>	323 300	-3 %	307 000	-5 %

Tabell 2.9 Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital. Kroner per årsverk

Tax-adjusted return on labour and own capital. NOK per man-year

Regionar Storleiksgrupper	Regions Farm size	Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital	Skilnaden mellom ordinært og skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital (inntektsverknaden av jordbruksfrådraget)
		<i>Tax-adjusted return on labour and own capital</i>	<i>Difference in return on labour and own capital, caused by tax adjustment</i>
		2017	2017
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>		
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	404 900	39 700
Andre bygder	<i>Other parts</i>	342 600	34 000
Agder og Rogaland			
Jæren	<i>Jæren</i>	396 600	28 000
Andre bygder	<i>Other parts</i>	297 200	27 900
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	332 900	30 600
Trøndelag			
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	411 700	41 500
Andre bygder	<i>Other parts</i>	344 300	32 900
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	356 200	32 700
Dekar	<i>Decares</i>		
50–100	<i>50–100</i>	330 200	31 000
100–200	<i>100–200</i>	288 500	38 900
200–300	<i>200–300</i>	291 400	35 800
300–500	<i>300–500</i>	353 200	33 700
> 500	<i>> 500</i>	426 800	29 600
Alle bruk	<i>All holdings</i>	356 500	33 200

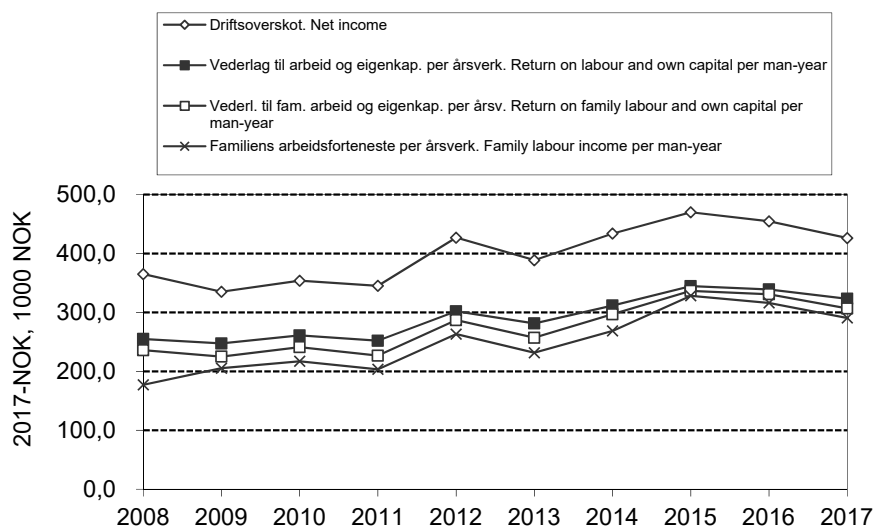
Tabell 2.10 Lønsevne. Kroner per bruk og kroner per time. Lønsevneprosent*Capacity to pay. NOK per holding, NOK per hour. Percentage*

Regionar Storleiksgrupper	Regions Farm size	Lønsevne, kr per bruk Capacity to pay, NOK per holding	Lønsevne, kr per time Capacity to pay, NOK per hour	Lønsevneprosent Capacity to pay, percentage
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>			
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	413 500	186,59	97
Andre bygder	<i>Other parts</i>	397 200	158,50	86
Agder og Rogaland				
Jæren	<i>Jæren</i>	699 100	195,27	99
Andre bygder	<i>Other parts</i>	479 800	141,44	76
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	503 600	155,75	87
Trøndelag				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	466 700	195,44	101
Andre bygder	<i>Other parts</i>	491 500	163,39	89
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	575 200	175,48	97
Dekar	<i>Decares</i>			
50–100	<i>50–100</i>	361 200	157,78	98
100–200	<i>100–200</i>	273 900	128,81	70
200–300	<i>200–300</i>	321 600	131,79	73
300–500	<i>300–500</i>	487 600	167,55	90
> 500	<i>>500</i>	790 300	207,96	110
Alle bruk 2017	<i>All holdings 2017</i>	484 100	168,51	91
Alle bruk 2016	<i>All holdings 2016</i>	500 600	174,32	97

Lønsevne per time, rekna som gjennomsnitt for alle deltakarbruk, har gått ned med 3 prosent frå 2016 til 2017. Når vi reknar ut lønsevne per time, ser vi familiararbeid og leigd hjelp under eitt. Derfor kan det skje at lønsevne per time og familiens arbeidsforteneste per årsverk endrar seg ulikt. For 2017 ser vi at lønsevna per time har gått mindre ned enn kva familiens arbeidsforteneste per årsverk har gjort.

Lønsevneprosenten fortel korleis den oppnådde godtgjersla for utført arbeid i jordbruket står i høve til den godtgjersla som måtte ha vore utbetalt om brukarfamilien skulle ha vore løna etter tariff. Frå 2016 til 2017 gjekk lønsevneprosenten på deltakarbruka ned med seks prosentpoeng.

Figur 2.1 viser lønsemda gjennom dei siste 10 åra på det gjennomsnittlege driftsgranskingsbruket. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 27 prosent høgare i 2017 enn i 2008, målt i faste 2017-kroner. Alle kurvene i figuren har toppunkt i 2015.

Figur 2.1 Driftsresultat for alle bruk, 2008–2017. Faste 2017-kroner
Operating results for all holdings, 2008–2017. 2017-NOK

2.3 Gjennomsnittresultat⁵ og variasjonsanalysar for utvalde driftsformer

2.3.1 Produksjon av kumjølkk og storfeslakt

Sjå hovudtabell 17a og tabell 2.11.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk innanfor denne driftsforma har gått ned med 1 prosent frå 2016 til 2017. Produksjonsinntektene frå både mjølk og kjøt har auka, og det same har faste og variable kostnader. Timetalet per årsku har gått litt ned.

I 2017 var vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk 45 prosent høgare enn resultatet frå 2008, målt i faste 2017-kroner. Figur 2.2 gir eit bilete av lønsemda gjennom dei siste 10 åra.

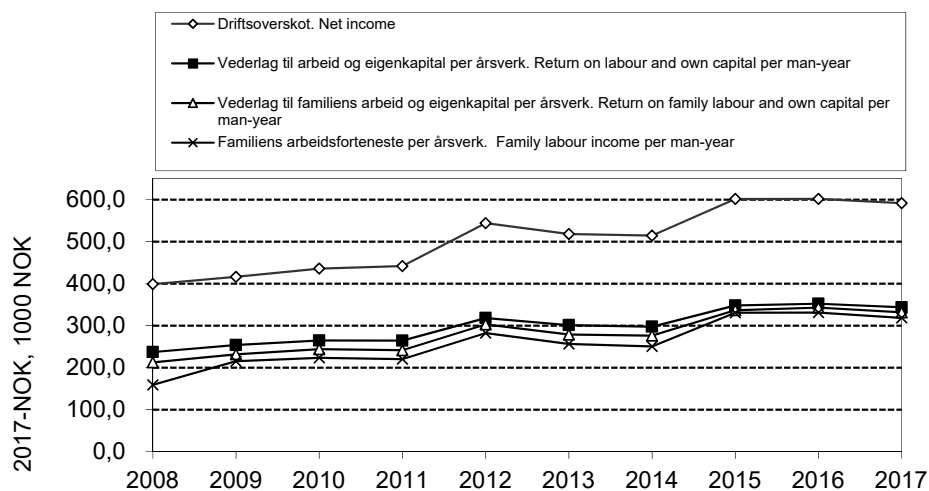
Figur 2.3 viser korleis verdien av egedelane til brukarfamilien, og fordelinga mellom egenkapital og gjeld, har endra seg etter 2008. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 58 prosent i 2008 og 63 prosent i 2017. I løpet av tiåret har gjeldsprosenten auka frå 45 til 48.

For 2017 slår skattejustering ut med kr 31 100 per årsverk i vederlaget til arbeid og egenkapital.

⁵ Sjå kapitla 1.7 og 1.9 for forklaring av omgrep.

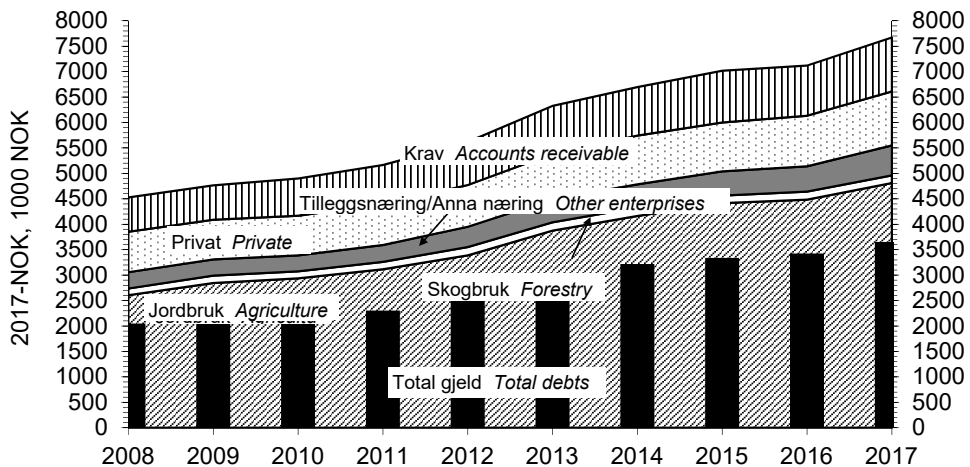
Tabell 2.11 Produksjon av kumjølk og storfeslakt*Combined dairy and beef farming*

		2017	2016
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	312	313
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, daa</i>	418	393
Avling, FEm per daa	<i>Total crops, FUm/daa</i>	345	360
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	28,1	27,3
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	3 650	3 592
Mjølk per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 694	7 727
Oppnådde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Mjølk, per l	<i>Milk, per l</i>	5,64	5,50
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	47,60	46,63
Anna storfekjøtt, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	53,60	51,85
Familiens arbeidsforteneste, kr per årverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	318 500	325 200
Vederlag til arbeid og EK, kr per årverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	343 700	345 900
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	331 600	336 800
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	374 800	377 900
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	180,72	182,44

Figur 2.2 Driftsresultat for bruk med produksjon av kumjølk og storfeslakt, 2008–2017. Faste 2017-kroner

Operating results for combined dairy and beef farming, 2008–2017. NOK-2017

Figur 2.3 Samansetjing av eigedelar og total gjeld per bruk, 2008–2017. Bruk med produksjon av kumjølkk og storfeslakt. Faste 2017-kroner
Assets and debts per holding, 2008–2017. Combined dairy and beef farming. NOK-2017

I tabellane 2.12 - 2.14 er talmaterialet gruppert etter talet på årskyr, og ikkje ut frå storleiken på jordbruksarealet.

Tabell 2.12 viser at vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk aukar med aukande tal årskyr. Andre resultat for lønsemd følgjer same mønster. Tal arbeidstimar per årsku er vesentleg lågare i dei to gruppene med flest kyr, og det betyr mykje for fleire av dei viste resultatata.

Gruppa med 15–30 årskyr er den største, målt i tal deltakarar. Fleire data for denne gruppa er viste i tabellane 2.13 og 2.14.

Vi ser der at vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er størst på bruka i flatbygdene i Trøndelag. Rekna per årsku har ikkje desse bruka størst dekningsbidrag, men lågast faste kostnader og relativt lågt timetal. Ingen av dei andre gruppene har høgare eigenkapitalprosent. Deltakarane i «andre bygder» i Trøndelag har oppnådd lågast vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Denne gruppa skil seg ikkje spesielt frå dei andre på enkeltpostar. Om vi skal peike på eit «svakt punkt» for gruppa, kan vi nemne relativt låge produksjonsinntekter per årsku. Timetalet per årsku er middels høgt, samanlikna med dei andre gruppene.

Tabell 2.12 Produksjon av kumjølkk og storfeslakt. Inndeling etter talet på årskyr*Combined dairy and beef farming. Groups by number of cows*

Årskyr	Cows	< 15	15-30	30-45	> 45
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	52	154	63	42
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	236	357	465	771
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	18,7	15,9	12,4	12,9
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	290	328	376	375
Tal kyr	<i>Number of cows</i>	12,2	21,6	37,8	56,7
Produsert mjølk, kg per årsku	<i>Milk per cow, kg</i>	7 205	7 555	7 916	7 775
Produsert kjøtt, kg per årsku	<i>Meat per cow, kg</i>	240	259	244	267
Arbeidsinnsats i alt, timar	<i>Labour input, hours</i>	2 966	3 473	4 065	4 530
Utført av: Familien	<i>By: Family</i>	2 410	2 598	2 918	2 958
Leigd arbeidshjelp	<i>Hired workers</i>	555	875	1 147	1 572
Per årsku	<i>Per cow</i>	243	161	108	80
Oppnådde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>				
Mjølk, per l	<i>Milk, per l</i>	5,60	5,63	5,65	5,64
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	46,02	46,83	48,14	48,69
Anna storfekjøtt, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	52,21	53,69	53,83	53,63
Produksjonsinntekt i alt, kr	<i>Total output, NOK</i>	1 084 700	1 842 300	2 951 100	4 318 700
Per årsku	<i>Per cow</i>	88 900	85 300	78 100	76 200
Av denne: Mjølk	<i>Of which: Milk</i>	36 000	38 600	41 100	39 900
Livdyr og slakt	<i>Cattle, beef and cow's meat</i>	14 300	15 600	14 900	16 200
Tilskot	<i>Production allowances</i>	36 000	28 000	20 000	17 600
Kostnader i alt, kr	<i>Total costs, NOK</i>	762 900	1 319 000	2 283 400	3 342 600
Per årsku	<i>Per cow</i>	62 500	61 100	59 000	59 000
Variable kostnader per årsku	<i>Variable costs per cow</i>	27 900	26 700	26 300	26 000
Av desse: Innkjøpt fôr	<i>Of which: Fodder</i>	14 100	15 000	16 700	16 400
Faste kostnader per årsku	<i>Fixed costs per cow</i>	34 900	34 400	32 700	33 000
Av desse: Leigd arbeid	<i>Of this: Hired labour</i>	6 800	6 800	4 700	5 200
Maskinar	<i>Machinery</i>	13 600	13 000	11 600	11 200
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	5 900	6 600	9 200	9 100
Avskrivning	<i>Depreciation</i>	7 800	8 200	9 300	9 500
Dekningsbidrag, kr per årsku	<i>Gross margin, NOK per cow</i>	61 000	58 600	51 800	50 200
Dekningsbidrag ekskl. tilskot, kr per årsku	<i>Gross margin excl. grants, NOK per cow</i>	25 000	30 600	31 800	32 600
Innsett kapital, kr per årsku	<i>Capital, NOK per cow</i>	134 400	150 900	183 500	195 500
Eigenkapitalprosent	<i>% own capital of total assets</i>	76	61	40	44
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, NOK</i>	321 800	523 300	722 700	976 100
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	243 400	333 600	343 300	444 500
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	224 000	320 300	332 700	457 600
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	210 400	305 500	337 400	437 400
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	125,64	174,42	188,11	233,17

Tabell 2.13 Produksjon av kumjølk og storfeslakt, 15–30 årskyr. Regionar sør i landet*Combined dairy and beef farming, 15–30 cows⁶. Regions in southern part of Norway*

	Austlandet		Agder og Rogaland	Vestlandet
	Flatbygder Lowlands	Andre bygder Other parts	Andre bygder Other parts	
Tal bruk	16	18	10	40
Jordbruksareal i alt, daa	441	352	336	291
Grovfôr per årsku, daa	15,2	15,8	15,5	14,1
Avling i alt, FEm per daa	394	322	343	340
Tal årskyr	23,0	22,1	21,6	20,5
Produsert mjølk, l per årsku	7 696	7 531	6 930	7 842
Produsert kjøtt, kg per årsku	351	274	279	231
Arbeidsinnsats i alt, timar	3 549	3 351	3 470	3 300
Utført av: Familien	2 661	2 314	2 684	2 463
Leigd arbeidshjelp	888	1 037	786	837
Per årsku	154	152	161	161
Oppnådde prisar, kr				
Mjølk, per l	5,79	5,68	5,73	5,59
Kukjøtt, per kg	47,39	47,19	45,89	47,21
Anna storfekjøtt, per kg	57,31	52,08	53,25	53,91
Produksjonsinntekt i alt, kr	2 158 500	1 934 800	1 787 700	1 710 100
Per årsku	93 900	87 500	82 800	83 400
Av denne: Mjølk	39 800	38 800	35 800	39 400
Livdyr og slakt	22 200	17 500	17 400	13 800
Tilskot	25 600	29 000	26 100	27 100
Kostnader i alt, kr	1 608 100	1 464 500	1 247 000	1 204 300
Per årsku	69 900	66 300	57 700	58 700
Variable kostnader per årsku	30 700	27 400	24 000	26 200
Av desse: Innkjøpt fôr	16 900	14 000	14 000	15 600
Faste kostnader per årsku	39 200	38 900	33 700	32 600
Av desse: Leigd arbeid	8 500	7 500	7 100	5 400
Maskinar	13 400	15 000	11 300	13 200
Driftsbygningar	6 900	8 400	6 600	6 600
Avskrivning	9 700	10 600	8 400	7 700
Dekningsbidrag, kr per årsku	63 100	60 200	58 800	57 300
Dekningsbidrag ekskl. tilskot, kr per årsku	37 500	31 200	32 600	30 100
Innsett kapital, kr per årsku	172 100	175 900	159 300	138 300
Eigenkapitalprosent	59	68	56	62
Driftsoverskot, kr	550 400	470 300	540 800	505 800
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	366 700	327 900	346 800	325 900
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	331 800	303 800	339 100	317 900
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	306 500	280 300	321 300	303 100
Lønsevne, kr per time	233,17	167,84	180,44	166,76

⁶ English text in table 2.12.

Tabell 2.14 Produksjon av kumjølke og storfeslakt, 15–30 årskyr. Regionar nord i landet

Combined dairy and beef farming, 15–30 cows⁷. Regions in northern part of Norway

	Trøndelag		Nord-Noreg
	Flatbygder	Andre bygder	Northern Norway
	Lowlands	Other parts	
Tal bruk	9	23	33
Jordbruksareal i alt, daa	373	339	422
Grovfôr per årsku, daa	14,6	15,0	20,5
Avling i alt, FEm per daa	369	359	247
Tal årskyr	23,3	22,2	20,5
Produsert mjølke, l per årsku	7 767	7 674	7 218
Produsert kjøtt, kg per årsku	261	235	239
Arbeidsinnsats i alt, timar	3 607	3 582	3 606
Utført av: Familien	2 906	2 563	2 812
Leigd arbeidshjelp	701	1 019	794
Per årsku	155	161	176
Oppnådde prisar, kr			
Mjølke, per l	5,64	5,61	5,57
Kukjøtt, per kg	49,07	46,05	46,02
Anna storfekjøtt, per kg	53,19	52,52	51,81
Produksjonsinntekt i alt, kr	1 934 900	1 796 200	1 813 000
Per årsku	83 000	80 900	88 600
Av denne: Mjølke	39 400	39 200	37 500
Livdyr og slakt	16 200	14 000	13 300
Tilskot	24 200	25 700	35 400
Kostnader i alt, kr	1 270 300	1 322 900	1 228 900
Per årsku	54 500	59 600	60 100
Variable kostnader per årsku	24 500	25 700	27 200
Av desse: Innkjøpt fôr	13 900	14 700	15 100
Faste kostnader per årsku	30 000	33 900	32 900
Av desse: Leigd arbeid	5 800	7 500	6 700
Maskinar	11 000	12 400	13 200
Driftsbygningar	6 300	5 900	5 700
Avskrivning	7 100	7 600	7 100
Dekningsbidrag, kr per årsku	58 600	55 200	61 400
Dekningsbidrag ekskl. tilskot, kr per årsku	34 400	29 600	26 000
Innsett kapital, kr per årsku	144 100	144 500	134 700
Eigenkapitalprosent	68	65	50
Driftsoverskot, kr	664 600	473 200	584 100
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	387 700	307 800	343 200
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	381 700	288 000	333 200
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	369 100	273 700	330 700
Lønsevne, kr per time	204,41	160,86	184,90

⁷ English text in table 2.12.

Variasjon innanfor driftsforma «kumjølkk og storfeslakt»

Dette kapitlet tek opp den innbyrdes variasjonen mellom bruk med driftsforma «kumjølkk og storfeslakt». Bruka er sorterte etter driftsoverskot (medrekna tilskot) per liter mjølkk. Dette sorteringskriteriet er valt fordi mjølkkvota er den knappaste ressursen. Bruka er delte i tre grupper: Tredelen med best resultat (heretter kalla «beste tredel»), tredelen med svakast resultat (heretter kalla «svakaste tredel») og tredelen med resultat rundt gjennomsnittet. Uttrykk som «svakt», «godt» eller «dårleg» viser berre til storleiken på dei målte beløpa. I denne samanhengen gjeld: Jo høgare inntektstal og jo lågare kostnadstal, jo betre.

Svakaste tredel vert sett opp mot beste tredel. Nokre variablar som kan bidra til å forklare skilnaden i resultat, er tekne med. Tabellane 2.15–2.18 viser variasjonen på bruk i storleiksgruppa «15–30 årskyr» for regionar der det ligg føre tilstrekkeleg talmateriale til ein slik presentasjon.

Her i variasjonsdrøftinga tel resultata frå kvart bruk like mykje, medan nokre av resultata i driftsgranskingane elles er vegne ut frå tal årsverk. Derfor vil gruppegjennomsnitta som vert viste i «variasjonstabellane», kunne avvike frå tilsynelatande same resultat i hovudtabell 17a.

Når produksjonsinntekter frå mjølkk og kjøt, tilskot, variable kostnader, faste kostnader og arbeidstimar vert samanlikna i drøftinga her, er det heile tida snakk om verdiar som er rekna per årsku.

Tabell 2.15 Variasjon. Kumjølk og storfeslakt: 15–30 årskyr. «Andre bygder» på Austlandet

Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. «Other parts» of Eastern Norway

Austlandet, «andre bygder»	Eastern Norway, «other parts»	Gjennom-	Standard-	Beste	Svakaste tredel	
		snitt	avvik	tredel		
		<i>Mean</i>	<i>Std. dev.</i>	<i>Highest third</i>	<i>Lowest third</i>	
					<i>Total</i>	<i>%</i>
Tal bruk	Number of holdings	18		6	6	
Areal per bruk, daa	Decares per holding	352	109	399	330	83
Alder på brukaren	Farmer's age	50	7	50	48	96
Driftsoverskot, kr per l mjølk	Net income, NOK per l	2,92	1,31	4,17	1,72	41
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	Net income (agr.), NOK per holding	470 300	227 800	649 600	260 300	40
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	Return on labour and own capital, NOK per man-year	335 200	157 600	365 800	202 000	55
Tal årskyr	Number of cows	22,1	4,7	22,3	21,1	95
Grovfôr per årsku, daa	Coarse fodder per cow, decares	16,2	5,5	18,6	15,7	84
Avling i alt, FUm per daa	Total crops, FUm per decare	331	88	341	341	100
Arbeidsforbruk, timar per årsku	Labour input, hours per cow	158	45	174	166	95
Lever mjølk, l per årsku	Milk, l per cow	7 240	776	7 109	7 042	99
Mjølkepris, kr per l	Milk price, NOK per l	5,70	0,28	5,88	5,58	95
Produksjonsinntekt mjølk, kr per årsku	Output milk, NOK per cow	38 400	3 600	39 500	36 500	92
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	Output meat, NOK per cow	17 300	10 600	18 500	12 400	67
Produksjonstilskot, kr per årsku	Production allowances, NOK per cow	35 300	8 100	39 800	31 300	79
Variable kostnader, kr per årsku	Variable costs, NOK per cow	27 100	10 400	27 400	25 200	92
Faste kostnader, kr per årsku	Fixed costs, NOK per cow	39 300	7 700	36 300	40 500	112
Herav leigd arbeid, kr per årsku	Of this hired work, NOK per cow	7 700	3 500	6 000	7 700	128

I «andre bygder» på Austlandet (tabell 2.15) har den svakaste tredelen eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk som utgjer 55 prosent av det vi finn hos den beste tredelen. Tilsvarande samanlikning for driftsoverskotet per liter mjølk viser eit nivå på 40 prosent hos den svakaste tredelen. Bruka i den beste tredelen har høgare kjøttinntekter, meir produksjonstilskot, større mjølkeinntekt og høgare tal arbeidstimar. Dei variable kostnadene er 8 prosent lågare, medan faste kostnader er 12 prosent høgare, hos den svakaste tredelen.

På Vestlandet (tabell 2.16) er det vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk som den svakaste tredelen har oppnådd, 67 prosent av resultatet hos beste tredel. Driftsoverskotet per liter mjølk i den svakaste tredelen svarer til 40 prosent av nivået hos den beste tredelen. Hos den svakaste tredelen er både mjølkeinntektene og mjølkeleveransen per årsku klart større enn kva vi finn hos den beste tredelen. Kjøttinntektene er like store i dei to gruppene medan den svakaste tredelen har oppnådd mindre tilskot. Tal arbeidstimar er lågare hos svakaste tredel. Dei variable og faste kostnadene er høvesvis 32 prosent og 44 prosent høgare hos den svakaste tredelen.

Tabell 2.16 Variasjon. Kumjølkk og storfeslakt: 15–30 årskyr. Vestlandet

Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. Western Norway

Vestlandet	Western Norway	Gjennom-	Standard-	Beste	Svakaste tredel	
		Snitt	Avvik	tredel		
		Mean	Std. dev.	Highest third	Lowest third	
					Total	%
Tal bruk	Number of holdings	37		12	12	
Areal per bruk, daa	Decares per holding	296	121	299	278	93
Alder på brukaren	Farmer's age	48	10	50	47	94
Driftsoverskot, kr per l mjølk	Net income, NOK per l	3,50	1,53	5,10	2,04	40
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	Net income (agr.), NOK per holding	521 000	175 200	619 700	386 600	62
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	Return on labour and own capital, NOK per man-year	342 400	120 800	391 600	261 500	67
Tal årskyr	Number of cows	21,0	4,2	19,5	22,1	113
Grovfôr per årsku, daa	Coarse fodder per cow, decares	14,1	5,0	15,1	12,5	83
Avling i alt, FEm per daa	Total crops, FUm per decare	373	128	355	403	114
Arbeidsforbruk, timar per årsku	Labour input, hours per cow	162	46	180	154	86
Lever mjølk, l per årsku	Milk, l per cow	7 586	1 351	6 538	8 566	131
Mjølkepris, kr per l	Milk price, NOK per l	5,60	0,26	5,63	5,43	96
Produksjonsinnt. mjølk, kr per årsku	Output milk, NOK per cow	39 200	6 800	34 400	42 700	124
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	Output meat, NOK per cow	13 900	6 300	12 500	12 500	100
Produksjonstilskot, kr per årsku	Production allowances, NOK per cow	32 100	5 800	33 300	29 800	89
Variable kostnader, kr per årsku	Variable costs, NOK per cow	26 200	8 000	21 500	28 300	132
Faste kostnader, kr per årsku	Fixed costs, NOK per cow	32 100	8 700	26 300	37 800	144
Herav leigd arbeid, kr per årsku	Of this hired work, NOK per cow	5 400	2 200	5 600	5 200	93

Hos den svakaste tredelen i «andre bygder» i Trøndelag (tabell 2.17) utgjør vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk og driftsoverskotet per liter mjølk høvesvis 44 prosent og 37 prosent av nivået hos den beste tredelen. Større mjølke- og kjøttinntekter og meir produksjonstilskot er kjenneteikn hos den beste tredelen. Den svakaste tredelen har lågast tal arbeidstimar. Variable og faste kostnader er høvesvis 2 prosent og 35 prosent høgare hos den svakaste tredelen.

Tabell 2.17 Variasjon. Kumjølk og storfeslakt: 15–30 årskyr. «Andre bygder» i Trøndelag

Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. Trøndelag, «other parts»

Trøndelag, «andre bygder»	Trøndelag, «other parts»	Gjennom- Snitt	Standard- avvik	Beste tredel	Svakaste tredel		
		Mean	Std. dev.	Highest third	Lowest third	Total	%
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	23		8	8		
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	339	110	346	311	90	
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	47	11	52	43	83	
Driftsoverskot, kr per l mjølk	<i>Net income, NOK per l</i>	2,81	1,21	4,11	1,53	37	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	473 200	238 100	742 600	262 300	35	
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	334 100	169 100	471 600	209 100	44	
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	22,2	3,5	22,7	23,7	104	
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	15,3	6,2	15,0	12,6	84	
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	371	88	366	382	104	
Arbeidsforbruk, timar per årsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	166	64	158	155	98	
Levert mjølk, l per årsku	<i>Milk, l per cow</i>	7 453	950	8 080	7 003	87	
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	5,62	0,27	5,60	5,58	100	
Prod. inntekt mjølk, kr per årsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	39 200	5 100	41 800	37 000	89	
Produksjonsinntekt kjøt, kr per årsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	13 900	5 000	16 300	12 200	75	
Produksjonstilskot, kr per årsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	30 100	6 300	32 600	26 100	80	
Variable kostnader, kr per årsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	25 700	4 700	26 200	26 800	102	
Faste kostnader, kr per årsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	34 300	9 000	27 800	37 400	135	
Herav leigd arbeid, kr per årsku	<i>Of this hired work, NOK per cow</i>	7 500	3 800	5 200	8 900	171	

I Nord-Noreg (tabell 2.18) er den svakaste tredelen sitt vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk 50 prosent av det som den beste tredelen har oppnådd. Driftsoverskotet per liter mjølk held eit tilsvarande nivå på 40 prosent. Den beste tredelen har større inntekter frå kjøt og har fått meir produksjonstilskot. Arbeidsforbruket er lågare hos den svakaste tredelen. Sett i høve til beste tredel har lågaste tredel 5 prosent høgare variable kostnader og 31 prosent høgare faste kostnader.

Tabell 2.18 Variasjon. Kumjølk og storfeslakt: 15–30 årskyr. Nord-Noreg

Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. Northern Norway

Nord-Noreg	Northern Norway	Gjennom-	Standard-	Beste	Svakaste	
		snitt	avvik	tredel	tredel	
		Mean	Std. dev.	Highest third	Lowest third	
					Total	%
Tal bruk	Number of holdings	33		11	11	
Areal per bruk, daa	Decares per holding	422	178	386	451	117
Alder på brukaren	Farmer's age	49	10	50	44	88
Driftsoverskot, kr per l mjølk	Net income, NOK per l	4,16	1,68	5,82	2,30	40
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	Net income (agr.), NOK per holding	584 100	222 500	726 400	353 700	49
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	Return on labour and own capital, NOK per man-year	350 400	125 800	433 600	215 600	50
Tal årskyr	Number of cows	20,5	3,7	19,0	22,6	119
Grovfôr per årsku, daa	Coarse fodder per cow, decares	20,7	8,4	20,5	20,3	99
Avling i alt, FEm per daa	Total crops, FUm per decare	270	98	271	288	106
Arbeidsforbruk, timar per årsku	Labour input, hours per cow	180	41	184	173	94
Lvert mjølk, l per årsku	Milk, l per cow	7 042	1 107	6 634	6 697	101
Mjølkepris, kr per l	Milk price, NOK per l	5,58	0,22	5,61	5,47	98
Produksjonsinntekt mjølk, kr per årsku	Output milk, NOK per cow	37 700	6 300	35 500	35 200	99
Produksjonsinntekt kjøt, kr per årsku	Output meat, NOK per cow	13 400	6 800	14 600	10 900	75
Produksjonstilskot, kr per årsku	Production allowances, NOK per cow	45 800	12 100	48 700	39 200	80
Variable kostnader, kr per årsku	Variable costs, NOK per cow	27 300	7 300	24 700	26 000	105
Faste kostnader, kr per årsku	Fixed costs, NOK per cow	32 900	9 000	28 500	37 200	131
Herav leigd arbeid, kr per årsku	Of this hired work, NOK per cow	6 900	4 100	5 700	7 700	135

Tabell 2.19 er eit samandrag av tabellane 2.15–2.18 og konsentrerer seg om det relative tilhøvet mellom den svakaste og den beste tredelen. Når den svakaste tredelen har dei høgaste verdiane, er tala utheva.

Tabellen viser at stor mjølkeleveranse per årsku ikkje nødvendigvis betyr godt økonomisk resultat. I to av dei fire regionane er leveransen per årsku størst hos den svakaste tredelen.

Det er kanskje noko overraskande at arbeidsforbruket per årsku er lågast hos svakaste tredel i alle fire regionar.

Meir grovfôr per årsku, meir tilskot og høgare alder kjenneteiknar den beste tredelen. Med unnatak for Trøndelag har den beste tredelen oppnådd høgare mjølkepris. Berre på Vestlandet er mjølkeinntekta størst hos den svakaste tredelen. Vestlandet skil seg også frå dei andre regionane ved at det ikkje er nokon skilnad der mellom beste og svakaste tredel når det gjeld kjøttinntekt. Elles i landet er kjøttinntekta klart størst hos den beste tredelen.

Hos den svakaste tredelen ligg dei variable kostnadene frå 32 prosent over til 8 prosent under nivået som beste tredel har. Tilsvarende spenn for dei faste kostnadene går frå pluss 44 prosent til pluss 12 prosent hos den svakaste tredelen.

Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i den svakaste tredelen utgjer frå 44 til 67 prosent av nivået i den beste tredelen. I driftsoverskot per liter mjølk oppnår den svakaste tredelen mellom 37 og 41 prosent, sett i høve til beste tredel.

Tabell 2.19 Variasjon. Kumjølk og storfeslakt: 15–30 årskyr. Den svakaste tredelen sin relative del sett i høve til den beste tredelen, prosent

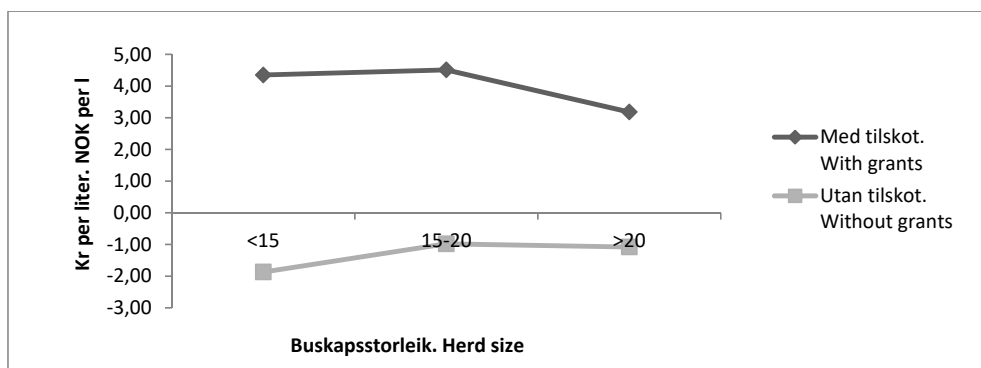
Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. The lowest third relatively to the highest, per cent

	Austlandet «andre bygder» <i>Eastern Norway</i> «other parts»	Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag «andre bygder» <i>Trøndelag</i> «other parts»	Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
Tal bruk i storleiksgruppa	18	37	23	33
	Prosent		Per cent	
Areal per bruk	83	93	90	117
Alder på brukaren	96	94	83	88
Driftsoverskot, kr per liter mjølk	41	40	37	40
Driftsoverskot, jordbruket, kr per bruk	40	62	35	49
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	55	67	44	50
Årskyr	95	113	104	119
Grovfôr per årsku, daa	84	83	84	99
Avling i alt, FEm per daa	100	114	104	106
Arbeidsforbruk, timar per årsku	95	86	98	94
Lever mjølk, l per årsku	99	131	87	101
Mjølkepris, kr per l	95	96	100	98
Produksjonsinntekt mjølk, kr per årsku	92	124	89	99
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	67	100	75	75
Produksjonstilskot, kr per årsku	79	89	80	80
Variable kostnader, kr per årsku	92	132	102	105
Faste kostnader, kr per årsku	112	144	135	131
Herav leigd arbeid, kr per årsku	128	93	171	135

Produksjonstilskot per årsku avheng av grovfôrareal per årsku, påsett og buskapsstorleik. Til dømes vert driftstilskotet gitt som eit fast beløp per ku inntil fem kyr og eit fast beløp per bruk ved fem eller fleire kyr. Driftstilskotet går inn i produksjonstilskotet, og den tredelen som har færrest årskyr, vil få størst produksjonstilskot per årsku.

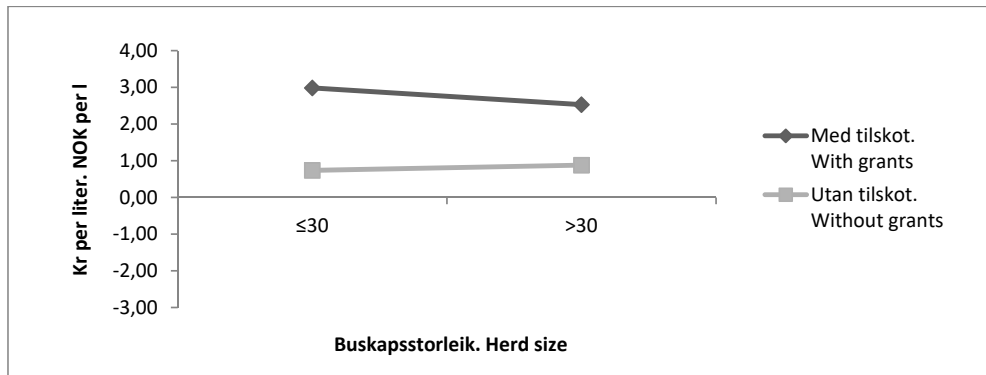
Figurane 2.4 og 2.5 samanliknar driftsoverskot per liter mjølk, med og utan tilskot, for Nord-Noreg og Jæren. Buskapane er grupperte etter storleik. For å få stort nok tal deltakarar i kvar gruppe, er det laga berre to grupper for Jæren.

I Nord-Noreg er driftsoverskotet per liter mjølk størst for gruppa «15-20 kyr» anten tilskot er medrekna eller halde utanom. Medan bruka med fleire enn 20 kyr kjem dårlegast ut når tilskot er medrekna, er det dei bruka som har færre enn 15 kyr som har lågast driftsoverskot når tilskot ikkje er med. Driftsoverskotet utan tilskot er negativt for alle storleiksgrupper. Gjennomsnittleg buskap er på 11, 17 og 34 årskyr. Tal buskapar i kvar gruppe er høvesvis 11, 15 og 36.

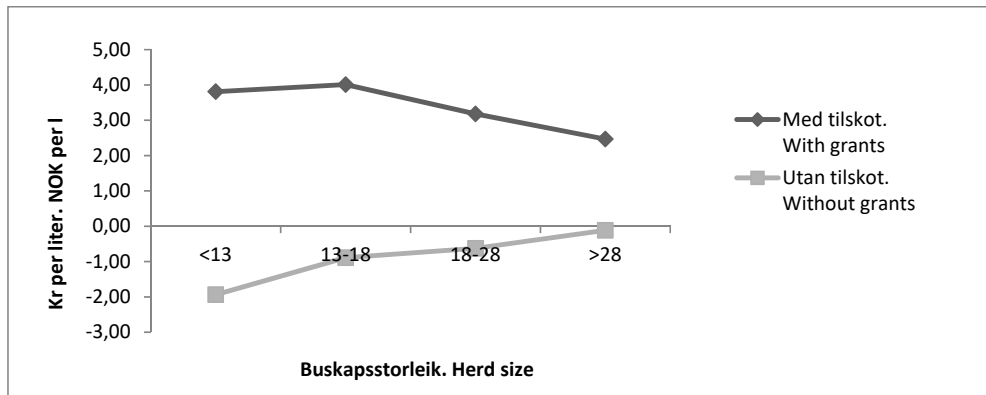
Figur 2.4 Driftsoverskot i kumjølkleproduksjon i Nord-Noreg. Kr per l mjølk
 Net income, dairy farming, Northern Norway. NOK/litre

På Jæren er driftsoverskotet per liter mjølk, medrekna tilskot, størst i gruppa med minst buskap. Når vi reknar utan tilskot, er det gruppa med størst buskap som har størst driftsoverskot. Driftsoverskotet er positivt, også utan tilskot, for begge storleiksgrupper. Gjennomsnittleg buskap i gruppene på Jæren er 23 og 42 årskyr. Gruppene der representerer altså større buskapar enn kva dei nordnorske gruppene gjer. Tal bruk i gruppene på Jæren er høvesvis 7 og 11.

Figur 2.5 Driftsoverskot i kumjølkkproduksjon på Jæren. Kr per l mjølk
Net income, dairy farming, Jæren. NOK/litre

Figur 2.6 viser driftsoverskot per liter mjølk i kumjølkkproduksjon for landet under eitt. Driftsoverskotet, medrekna tilskot, er størst i gruppa med 13-18 årskyr og minst på bruka med meir enn 28 årskyr. Utan tilskot aukar driftsoverskotet med aukande buskapsstorleik, men ligg så vidt underer null også i gruppa «>28 årskyr» Gjennomsnittsbuskapen i gruppene er på 11, 16, 23 og 44 årskyr. Respektive tal buskarar i kvar gruppe er 29, 64, 102 og 117.

Figur 2.6 Driftsoverskot i kumjølkkproduksjon, heile landet. Kr per l mjølk
Net income, dairy farming, all regions. NOK/litre

Økologisk mjølkeproduksjon

For 2017 har NIBIO hatt tilgang til rekneskapsmateriale for 21 økologiske mjølkeproduksjonsbruk. Alle disse bruka har vore med i driftsgranskingane. Det er 19 bruk med driftsforma «produksjon av kumjolk og storfeslakt» og to bruk med innslag av anna drift, men kor kumjolkproduksjon er dominerande. Tabell 2.20 samanliknar resultat for dei økologiske mjølkebruka frå 2016 og 2017. Tre av bruka som leverte data for 2016, er ikkje med i 2017-materialet. Dette må vi vere oppmerksame på når vi samanliknar data for dei to åra. Dei 21 bruka hadde i middel 25,8 årskyr og eit driftsoverskot på kr 513 700 i 2017. Driftsoverskotet for økologiske mjølkebruk auka med kr 30 100 (6 prosent) frå 2016 til 2017. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk auka frå kr 313 700 i 2016 til kr 338 300 i 2017 (opp 8 prosent).

Tal årskyr per bruk minka med 1,7 frå 2016 til 2017. Mjølkeprisen gjekk opp med 24 øre, til kr 6,24 per liter i 2017. Kjøtprisen (kukjøt og anna storfekjøtt samla sett) auka med 1 prosent. Inntektene frå storfehaldet var 5 prosent lågare i 2017 enn året før. Sum tilskot minka med mindre enn 1 prosent frå 2017 til 2016. Variable kostnader minka med 16 prosent medan dei faste kostnadane var 4 prosent lågare i 2017 enn i 2016. Kostnadene til kraftfôr minka med kr 55 400 frå 2016 til 2017.

Tabell 2.20 Økologisk mjølkeproduksjon. Samanlikning av åra 2016 og 2017*Organic dairy farming. Comparison of the years 2016 and 2017*

		2016	2017
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	22	21
Per bruk	<i>Per holding</i>		
Areal i alt, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	448	431
Herav grovfôr og beite	<i>Of this coarse fodder and pasture</i>	415	394
Grovfôr og beite,	<i>Coarse fodder and pasture,</i>	319	314
FEm per daa	<i>FUm per decare</i>		
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	27,5	25,8
Tal kviger >1 år	<i>Number of heifers >1 year</i>	14,0	13,0
Tal oksar >1 år	<i>Number of steers >1 year</i>	0,3	0,4
Yting per årsku, kg	<i>Milk produced per cow, kg</i>	7 170	6 807
Omsett mjølk, l	<i>Milk sold, litres</i>	171 508	155 131
Mjølkekvote, l	<i>Milk quota, litres</i>	185 021	166 209
Pris, kr per liter: Mjølk	<i>Price, NOK per litre: Milk</i>	6,00	6,24
Prisar, kr per kg: Kuskjøtt	<i>Prices, NOK per kg: Cow's meat</i>	48,51	48,61
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	50,11	51,36
Tal timar i jordbruket	<i>Total labour input, hours</i>	3 726	3 556
Tal timar per årsku	<i>Labour input per cow, hours</i>	135	138
Inntekter frå storfehold, kr	<i>Total output from cattle, NOK</i>	1 286 800	1 223 500
Inntekter frå andre husdyr, kr	<i>Total output from other husbandry, NOK</i>	19 800	5 400
Tilskot, kr	<i>Support, NOK</i>	655 400	653 300
Andre inntekter, kr	<i>Other output, NOK</i>	66 500	68 100
Variable kostnader i alt, kr	<i>Total variable costs, NOK</i>	594 700	500 600
Herav kraftfôr	<i>Of this feed concentrate</i>	352 100	296 700
Herav gjødsel og kalk	<i>Of this fertilizer and lime</i>	15 500	20 300
Herav anna fôr	<i>Of this other fodder</i>	26 400	25 700
Faste kostnader i alt, ekskl. avskr., kr	<i>Total fixed costs, excl. depreciations, NOK</i>	724 700	695 400
Avskrivningar, kr	<i>Depreciation, NOK</i>	225 500	240 600
Herav driftsbygningar	<i>Of this outbuildings</i>	139 500	144 800
Herav traktor, maskinar og reiskapar	<i>Of this tractors, machinery and equipment</i>	81 400	90 800
Driftsoverskot jordbruk, kr	<i>Net income, agriculture, NOK</i>	483 600	513 700
Driftsoverskot skogbruk, kr	<i>Net income, forestry, NOK</i>	14 200	-2 800
Driftsoverskot tilleggsnæring, kr	<i>Net income, other gainful activities, NOK</i>	21 100	22 700
Driftsoverskot anna næring, kr	<i>Net income, other occupations, NOK</i>	12 400	10 900
Lønsinntekter, kr	<i>Wages, NOK</i>	218 200	287 900
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	633 500	652 000
Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, kr	<i>Return on labour and own capital per man-year, NOK</i>	313 700	338 300

I 2017 var det med 312 mjølkeproduksjonsbruk i driftsgranskningane. Av desse bruka var 293 konvensjonelt drivne. Resultatet for dei konvensjonelt drivne mjølkebruka minka frå kr 345 700 i 2016 til kr 343 700 i 2017, målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Mjølkeprisen på dei konvensjonelle bruka auka med 13 øre, til kr 5,60 per liter i 2017.

Eit interessant spørsmål er kva som er skilnaden i resultat mellom økologiske bruk og tilsvarande konvensjonelle bruk. Problemet er at det er vanskeleg å finne eit godt samanlikningsgrunnlag, sidan produksjonen er såpass ulik. Dei økologiske mjølkebruka er noko større i areal enn snittet for dei konvensjonelle mjølkebruka i driftsgranskningane.

Dersom vi tek bort både dei minste og dei største konvensjonelle mjølkebruka, kan vi lage grupper med konvensjonelle bruk som liknar dei økologiske bruka med omsyn til storleik. I tabell 2.21 vert to grupper av konvensjonelle mjølkebruk presenterte ved sida av dei økologiske mjølkeprodusentane. Den eine gruppa har i snitt same tal årskyr som dei økologiske bruka, den andre har like stort gjennomsnittleg jordbruksareal.

Tabell 2.21 Samanlikning av økologisk og konvensjonell mjølkeproduksjon. År 2017

Comparison of organic dairy farming and conventional dairy farming. Year 2017

		Økologisk mjølke- produksjon <i>Organic dairy farming</i>	Konvensjonell mjølkeproduksjon <i>Conventional dairy Farming</i>	
			Med same tal årskyr <i>With the same number of cows</i>	Med like stort jordbruksareal <i>With the same acreage</i>
Tal bruk	Number of holdings	21	275	277
Per bruk	Per holding			
Areal i alt, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	431	384	432
Herav grovfôr og beite	<i>Of this coarse fodder and pasture</i>	394	372	416
Grovfôr og beite, FEm per daa	<i>Coarse fodder and pasture, FUm per decare</i>	314	343	346
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	25,8	25,8	29,1
Tal kviger >1 år	<i>Number of heifers >1 year</i>	13,0	14,6	16,6
Tal oksar >1 år	<i>Number of steers >1 year</i>	0,4	4,8	5,8
Yting per årsku, kg	<i>Milk produced per cow, kg</i>	6 807	7 691	7 764
Omsett mjølk, l	<i>Milk sold, litres</i>	155 131	180 900	206 329
Mjølkekvote, l	<i>Milk quota, litres</i>	166 209	190 443	216 517
Pris, kr per l: Mjølk	<i>Price, NOK per litre: Milk</i>	6,24	5,61	5,61
Tal timar i jordbruket	<i>Total labour input, hours</i>	3 556	3 562	3 697
Tal timar per årsku	<i>Total labour input per cow, hours</i>	138	138	127
Inntekter frå husdyrhald, kr	<i>Total output from cattle, NOK</i>	1 228 900	1 421 200	1 624 700
Tilskot, kr	<i>Support, NOK</i>	653 300	629 100	677 200
Andre inntekter, kr	<i>Other output, NOK</i>	68 100	49 200	58 400
Variable kostnader i alt, kr	<i>Total variable costs, NOK</i>	500 600	679 600	773 900
Herav kraftfôr	<i>Of this feed concentrate</i>	296 700	382 700	440 100
Herav gjødsel og kalk	<i>Of this fertilizer and lime</i>	20 300	63 800	70 700
Faste kostnader i alt, ekskl. avskivingar, kr	<i>Total fixed costs, excl. depreciation, NOK</i>	695 400	632 800	717 200
Avskivingar, kr	<i>Depreciation, NOK</i>	240 600	223 800	258 000
Driftsoverskot jordbruk, kr	<i>Net income (agric.), NOK</i>	513 700	563 300	611 200
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	652 000	645 100	696 000
Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, kr	<i>Return on labour and own capital per man-year, NOK</i>	338 300	334 100	347 400

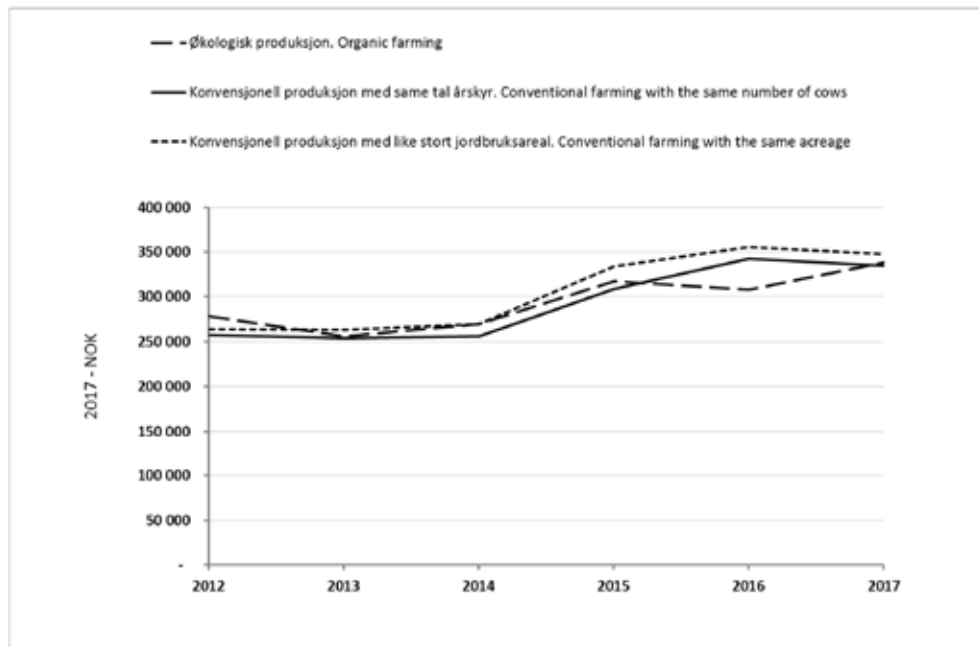
Dei 275 minste konvensjonelle mjølkebruka i 2017, når ein sorterer etter tal årskyr, hadde eit snitt på 25,8 årskyr. Kutalet deira var altså det same som på dei økologiske bruka. Denne gruppa av konvensjonelt drivne bruk leverte 25 800 liter meir mjølk enn dei økologiske. Dei konvensjonelle bruka produserte 880 kg meir mjølk per årsku. Dessutan produserte dei konvensjonelle bruka 2 460 kg meir kjøt. Dei økologiske mjølkebruka produserer nesten ikkje øksejøt. Dei økologiske mjølkebruka fekk utbetalt 63 øre meir per liter i mjølkepris. I snitt fekk dei økologiske bruka utbetalt kr 24 200 meir i tilskot. Sum kostnader var større for dei konvensjonelle bruka enn for dei økologiske. Dei variable kostnadene var kr 179 000 høgare for dei konvensjonelle bruka. Derimot hadde dei økologiske bruka kr 79 400 meir i faste kostnader. Dei konvensjonelle bruka betalte kr 55 500 mindre for leigd hjelp. Driftsoverskotet på dei konvensjonelle bruka var kr 563 300 og dermed kr 49 600 større enn på dei økologiske. Dei konvensjonelle bruka oppnådde kr 334 100 i vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Resultatet ligg kr 4 100 under det som dei økologiske bruka oppnådde.

Arealet er ofte den avgrensande faktoren for produksjonen på økologiske mjølkebruk. Avlingsnivået er også lågare enn ved konvensjonell drift. Derfor er det interessant å samanlikne konvensjonell og økologisk drift på bruk med like store areal. *Dei 277 konvensjonelle mjølkebruka med størst areal* hadde i snitt eit jordbruksareal på 432 dekar i 2017. Dette er om lag like stort gjennomsnittsareal som det dei økologiske bruka hadde. Dei konvensjonelle bruka hadde i snitt 29,1 årskyr og ein produksjon på 206 300 liter mjølk og 7 160 kg kjøt. Produksjonen av mjølk og kjøt var vesentleg større på desse konvensjonelle bruka enn i den økologiske gruppa. Dei konvensjonelt drivne bruka hadde eit driftsoverskot på kr 611 200, noko som er kr 97 500 høgare enn kva dei økologiske bruka oppnådde. I snitt fekk dei konvensjonelle bruka utbetalt kr 23 900 meir i tilskot og oppnådde kr 395 800 meir i husdyrintekter enn dei økologiske bruka. Kostnader i alt låg kr 312 400 høgare på dei konvensjonelle bruka. Arbeidsforbruket i jordbruket var 140 timer høgare i den konvensjonelle enn i den økologiske gruppa. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 9 100 større for konvensjonelle bruk enn for økologiske bruk med same areal.

Dei økologiske mjølkeproduksjonsbruka greier ikkje å fylle mjølkekvoten. I 2017 hadde dei ein gjennomsnittleg mjølkekvote på 166 200 liter. Omsett mjølkemengd for desse bruka var 155 100 liter. Kvotefyllingsgraden var 93 prosent, som i 2016. Dei 293 konvensjonelle mjølkeproduksjonsbruka i driftsgranskingane for 2017 hadde i snitt ein mjølkekvote på 208 900 liter og ei omsett mengd mjølk på 198 800 liter, altså ein fyllingsgrad på 95 prosent.

Figur 2.7 set resultat frå 2017 i samanheng med resultatata frå dei fem førre åra. Vi ser at økologisk mjølkeproduksjon hadde betre lønsemd enn konvensjonell produksjon i 2012. For 2013, 2014 og 2015 ligg lønsemdkurvene slik at den økologiske gruppa er plassert innanfor spennet mellom dei to konvensjonelle gruppene. Begge dei konvensjonelle gruppene hadde betre lønsemd i enn dei økologiske bruka i 2016. For

2017 ligg den økologiske gruppa likt med den «svakaste» konvensjonelle gruppa, som har same tal årskyr.

Figur 2.7 Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Samanlikning mellom økologisk og konvensjonell mjølkeproduksjon. Faste 2017-kroner

Return on labour and own capital per man-year. Organic farming compared to conventional farming. NOK-2017

Mjølkeproduksjon med robot

I dei siste åra har automatisk mjølkesystem (AMS) eller mjølkerobot kome for fullt inn i norsk mjølkeproduksjon. Medan ein tredel av mjølkemengda gjekk over robot i 2015, var det nærmare 50 prosent ved utgangen 2017. Talet på robotar i Noreg nærma seg 2 000 i løpet av 2017.

Det følger store investeringar med satsing på robotmjølking. For å kunne nytte ut kapasiteten på ein mjølkerobot, bør ein ha rundt 60 kyr og eit areal på 600–700 dekar. Innføringa av robot har såleis vore ein sterk drivar på strukturendring i mjølkeproduksjonen. For bonden har robot vore sett på som ein viktig sosial faktor for å frigjere tid og ikkje vere avhengig av å vere i fjøset til fast tid kvar dag. Robot gir betre høve til å delta i samfunnet på linje med andre. Vi ser no at det også vert investert i robot i mindre buskpar. Høve til å kjøpe brukte robotar har også senka prisen på inngangsbillett til robotmjølking.

Frå 2013 har vi i driftsgranskningane sett på økonomiske resultat frå mjølkebruk med robot og samanlikna desse med mjølkebruk med andre mjølkesystem. Robotmjølking har hatt svakare resultat gjennom heile perioden frå 2013 til 2016. Resultata frå 2017 tyder på at lønsemda i robotmjølking nærmar seg resultata for andre mjølkesystem. Årskutalet med robotmjølking har auka noko kvart år, men ligg i middel langt under kapasiteten på ein mjølkerobot. Dette er noko av forklaringa på svakare lønsemd. Det har vore store investeringar kvart år i robotgruppa samanlikna med andre mjølkesystem. Etter kvart har skilnaden i resultat mellom gruppene minka, og lønsemda i robotmjølking viser positiv utvikling, særleg dei to siste åra.

Tabell 2.22 samanliknar resultat for 2017. Robotbruka har spissa produksjonen mot mjølk. Dei leverer meir mjølk enn samanlikningsgruppa, men skilnadene minkar. Siste året var om lag like mykje kjøt produsert per årsku for dei to gruppene. Robotbruka har høgare yting per årsku, brukar færre arbeidstimar og har mykje meir innsett kapital i drifta. Produksjonsinntekter, variable kostnader og faste kostnader utanom avskrivning viser små skilnader mellom gruppene. Meir investert kapital, særleg i driftsbygning med teknisk utstyr, gir høgare avskrivningar og litt lågare driftsoverskot. Robotbruka har mindre trong for leigd hjelp, men kostnadene til vedlikehald er mykje høgare, mest på grunn av vedlikehaldskostnader på roboten. Større renteutgifter svekkar også lønsemda i drifta. Færre timar i drifta kompenserer noko for svakare driftsoverskot, men vederlag til alt arbeid og eigenkapital ligg likevel kr 16 700, eller 4 prosent, lågare enn hos gruppa med andre mjølkesystem. Skilnaden mellom dei to gruppene er halvert siste året.

Som for andre grupper, er det stor variasjon i resultat mellom robotbruk. Medan den beste tredelen oppnådde kr 600 000 per årsverk i 2017, oppnådde den svakaste tredelen kr 153 200 per årsverk. Ei årsak til skilnaden mellom dei to gruppene er skilnad i produksjonsomfang og effektivitet. Dei beste leverte 26 prosent meir mjølk og 46 prosent meir kjøt. Likevel hadde dei 8 prosent lågare arbeidsforbruk. Større areal og høgare avling per dekar påverka resultatet positivt for dei beste bruka.

Tabell 2.22 Samanlikning av resultat for 2017: Mjølkebruk med robot kontra mjølkebruk med like mange årskyr i snitt, men med andre mjølkesystem*Comparison of 2017-results: Dairy farms with milking robot versus other dairy farms with the same mean number of cows*

		Robotbruk <i>Dairy farms with robot</i>	Bruk utan robot <i>Dairy farms without robot</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	84	31
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	566	580
Herav leigd	<i>Of this hired</i>	316	296
Eigedelar i jordbruket 31.12, kr	<i>Assets of agriculture on 31 December, NOK</i>	8 647 300	7 415 500
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	43,4	43,4
Mjølkk per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	8 046	7 578
Kjøtt per årsku, kg	<i>Meat per cow, kg</i>	227	215
Omsett mjølk, liter	<i>Sold milk, litres</i>	317 805	303 787
Mjølkekvote, liter	<i>Milk quota, litres</i>	336 093	317 479
Timar per årsku	<i>Hours per cow</i>	94	102
Produksjonsinntekter, kr	<i>Total output, NOK</i>	3 375 100	3 251 500
Mjølkk	<i>Milk</i>	1 791 300	1 696 800
Storfekjøtt	<i>Beef</i>	573 200	577 900
Livdyr	<i>Livestock</i>	92 700	71 900
Tilskot	<i>Support</i>	840 800	850 800
Variable kostnader, kr	<i>Variable costs, NOK</i>	1 116 000	1 107 900
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	88 300	98 500
Førkostnader	<i>Feed</i>	650 900	649 300
Dekningsbidrag	<i>Gross margin, NOK</i>	2 259 000	2 171 700
Faste kostnader eks avskr	<i>Fixed costs, NOK</i>	1 046 200	1 014 900
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	206 500	260 400
Drivstoff	<i>Fuel</i>	61 700	57 700
Vedlikehald	<i>Maintenance</i>	266 500	197 500
Maskinleige og leasing	<i>Rental of machinery</i>	185 700	168 400
Resultat før avskrivning	<i>Result before depreciations, NOK</i>	1 212 900	1 149 700
Avskrivning	<i>Total depreciation, NOK</i>	436 000	357 300
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, NOK</i>	776 800	792 500
Renteutgifter	<i>Interests paid, NOK</i>	205 000	164 300
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	200	206
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	372 800	389 500
Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	401 200	416 800

2.3.2 Kumjølksproduksjon og svinehald

Sjå hovudtabell 17b og tabell 2.23.

På desse bruka har kostnadene auka vesentleg frå 2016 til 2017. At prisane på svinekjøt og smågrisar har gått ned, har lagt ein dempar på salsinntekta frå den delen av drifta som handlar om svinehald. Tal arbeidstimar har gått opp. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 4 prosent lågare i 2017 enn i 2016.

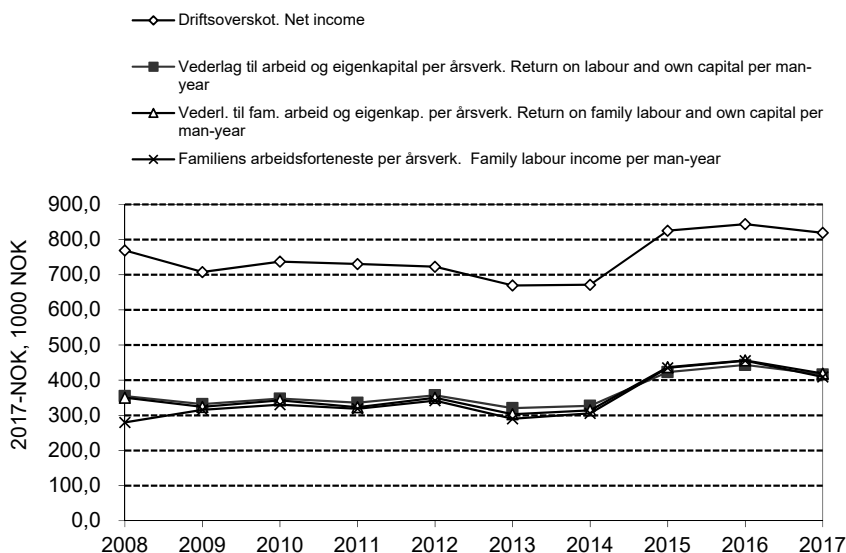
Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk for 2017 ligg 17 prosent høgare enn tilsvarende vederlag for 2008, målt i faste 2017-kroner. Figur 2.8 gir eit inntrykk av korleis lønsemda har endra seg frå år til år i perioden.

Skattejustering aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2017 med kr 25 200.

Tabell 2.23 Kumjølksproduksjon og svinehald

Combined dairy and pig farming

		2017	2016
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	28	27
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	405	341
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	452	461
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	33,7	28,2
Mjølks per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 790	7 800
Tal avlsgrisar	<i>Number of pigs for breeding</i>	32,3	33,9
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	4 107	3 843
Oppnådde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Mjølks, per l	<i>Milk, per l</i>	5,66	5,51
Kukjøts, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	48,89	46,78
Anna storfejøts, per kg	<i>Meat (beef,) per kg</i>	50,77	53,43
Svinejøts, per kg	<i>Pork, per kg</i>	27,19	28,65
Smågris, per stk	<i>Piglets for sale</i>	939	987
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	409 200	447 200
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	416 400	435 400
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	418 800	448 100
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	441 600	465 400
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	221,96	235,63

Figur 2.8 Driftsresultat for bruk med kumjølksproduksjon og svinehald, 2008–2017. Faste 2017-kroner

Operating results for combined dairy and pig farming, 2008–2017. NOK-2017

2.3.3 Kumjølksproduksjon og sauehald

Sjå hovudtabell 17c og tabell 2.24.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har gått ned med 3 prosent frå 2016 til 2017. Prisfall for saue- og lammekjøtt er ei viktig årsak til at lønsemda har blitt svakare i 2017. Det vart produsert meir mjølk og meir saue- og lammekjøtt per innsett arbeidstime i 2017 enn året før.

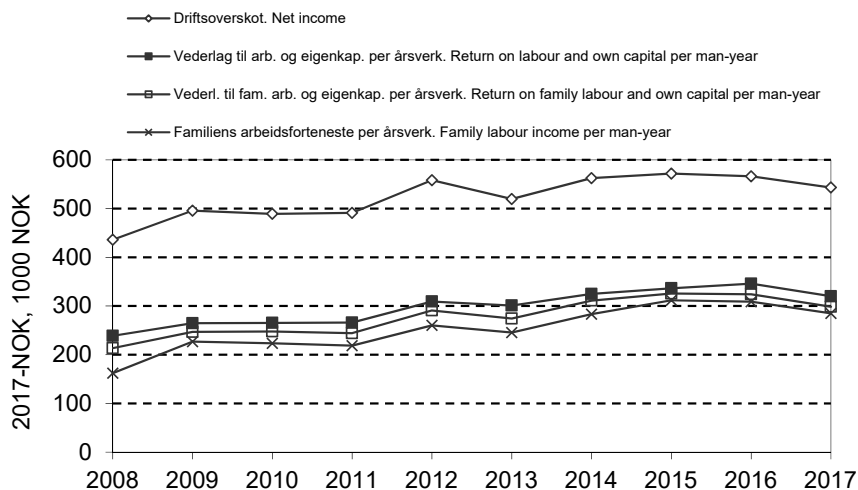
Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk var 34 prosent høgare i 2017 enn i 2008, målt i faste 2017-kroner. Figur 2.9 presenterer utviklinga i lønsemd.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk for 2017 aukar med kr 29 300 når vi legg inn skattejustering.

Tabell 2.24 Kumjølksproduksjon og sauehald

Combined dairy and sheep farming

		2017	2016
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	45	46
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	446	443
Avling, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	284	292
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	20,9	20,6
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of winter-fed sheep</i>	105	102
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	3 754	3 765
Mjølks per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 837	7 603
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	5,56	5,34
Kukjøtt, kr per kg	<i>Meat price (cow), NOK per kg</i>	48,44	47,37
Anna storfekjøtt, kr per kg	<i>Meat price (beef), NOK per kg</i>	53,44	52,28
Sau- og lammekjøtt, kr per kg	<i>Meat price (mutton and lamb), NOK per kg</i>	41,29	46,99
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	284 800	303 200
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	319 900	331 500
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	298 400	318 300
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	349 200	361 700
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	167,52	173,28

Figur 2.9 Driftsresultat for bruk med kumjølksproduksjon og sauehald, 2008–2017. Faste 2017-kroner

Operating results for combined dairy and sheep farming, 2008–2017. NOK-2017

2.3.4 Korndyrking

Hovedtabell 17d og tabell 2.25.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har gått ned med 5 prosent frå 2016 til 2017. Det har vore avlingsnedgang for bygg og havre, men klar avlingsauke for kveite. Prisen på bygg har gått litt ned, havreprisen har auka minimalt og prisnivået for kveite har halde seg uendra. Tal arbeidstimar per dekar har gått litt ned.

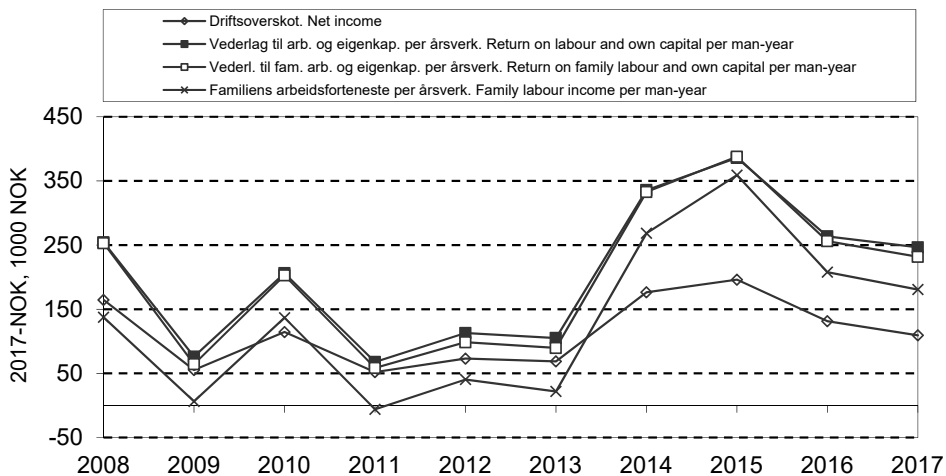
Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk for 2017 ligg 3 prosent under resultatet frå 2008, målt i faste 2017-kroner. Storleiken på kornavlinga er sterkt bunden til vêrtilhøva i vekstsesongen. Sidan desse kan variere mykje, er det typisk for denne driftsforma at ho kan vere utsett for store svingingar i lønsemd frå år til år. Figur 2.10 stadfestar dette. Figur 2.11 viser korleis totalkapital, gjeld og egenkapital har utvikla seg innanfor driftsforma. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 38 prosent i 2008 og 33 prosent i 2017. Gjeldsprosenten har gått frå 36 til 37 i løpet av den same perioden.

For 2017 vert vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk kr 81 100 større som følgje av skattejustering. At skattejusteringa har så sterk effekt, skuldast at gjennomsnittleg arbeidsforbruk per bruk i denne gruppa var berre 0,4 årsverk i 2017.

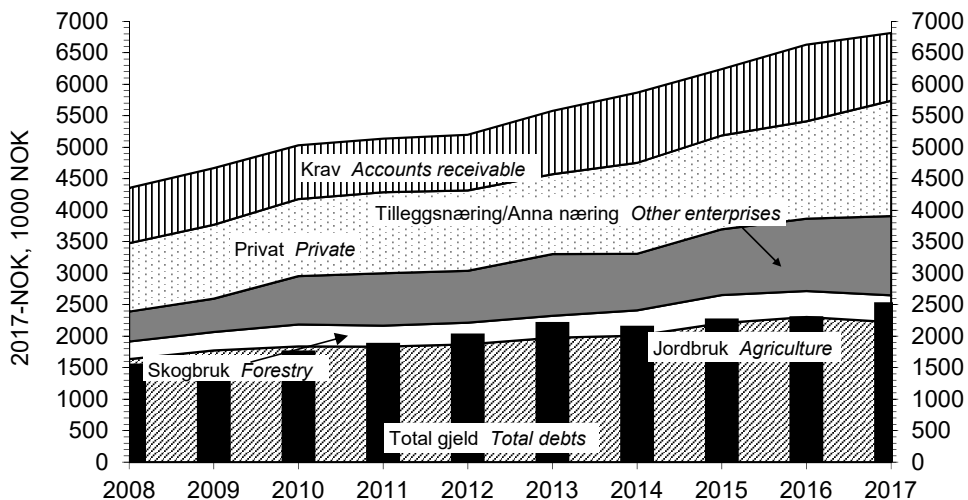
Tabell 2.25 Korndyrking

Cereal production

		2017	2016
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	99	97
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	385	413
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	738	821
Avlingar, kg per daa	<i>Crops, kg per decare</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	450	477
Havre	<i>Oats</i>	446	488
Kveite	<i>Wheat</i>	559	433
Oppnådde prisar, kr per kg	<i>Prices obtained, NOK per kg</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	2,51	2,57
Havre	<i>Oats</i>	2,33	2,32
Kveite	<i>Wheat</i>	2,88	2,88
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	180 700	203 900
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	246 600	259 000
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årserk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	231 700	251 400
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	327 700	337 600
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	108,69	116,58

Figur 2.10 Driftsresultat for bruk med korndyrking, 2008–2017.
 Faste 2017-kroner
 Operating results for cereal production, 2008–2017. NOK-2017

Figur 2.11 Samansetjing av eigarar og total gjeld per bruk, 2008–2017. Bruk med korndyrking. Faste 2017-kroner
 Assets and debts per holding, 2008–2017. Cereal production. NOK-2017

Variasjon innanfor korndyrking

Tabellane 2.26 og 2.27 viser variasjon i lønsemd og nokre andre faktorar for arealgruppene «200–300 dekar» og «300–500 dekar» på bruk med korndyrking. *Areal* vil først og fremst vere den faktoren som avgrensar produksjonsomfanget, og driftsoverskot per dekar er derfor valt som sorteringskriterium. For nærare forklaring av kva «svakaste tredel» og «beste tredel» inneber, sjå omtalen i avsnittet om variasjon under driftsforma «produksjon av kumjolk og storfeslakt». Der er det også forklart korfor gruppegjennomsnitta i «variasjonstabellane» kan avvike frå tilsynelatande samanliknbare tal i hovudtabell 17.

Når variable kostnader, faste kostnader, tilskot, arbeidstimar og avlingar vert samanlikna i drøftinga her, er verdiane rekna per dekar.

Tabell 2.26 Variasjon. Korndyrking: 200–300 daa

Variation. Cereal production: 200–300 decares

Alle regionar	All regions	Gjen- nom- snitt	Standard- avvik	Beste tredel		Svakaste tredel	
				Highest third	Lowest third	Total	%
		Mean	Std. dev.				
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	29		10		10	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	250	31	251		243	97
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	52	10	54		52	96
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net income (agr.), NOK per decare</i>	-40	592	558		-672	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	-8 700	144 400	138 800		-163 600	
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	-92 600	552 900	435 500		-662 100	
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	232	40	241		229	95
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	439	123	489		378	77
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	2,49	1,15	2,35		2,46	105
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	2,56	0,53	2,85		2,47	87
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	1 130	403	1 384		930	67
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Production allowances, NOK per decare</i>	377	72	402		381	95
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	432	190	338		576	170
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	1 177	423	1 005		1 457	145

Den svakaste tredelen av bruka med 200–300 dekar oppnår negativt driftsoverskot og negativt vederlag til arbeid og egenkapital. Den svakaste tredelen har 23 prosent lågare kornavlingar og oppnår 13 prosent lågare pris, samanlikna med den beste gruppa. Det er motteke 5 prosent mindre tilskot i svakaste tredel. Variable og faste kostnader er høvesvis 70 prosent og 45 prosent høgare i den svakaste tredelen. Arbeidsforbruket er 5 prosent høgare i den svakaste tredelen.

I arealgruppa «300–500 dekar» er også både driftsoverskot og vederlag til arbeid og egenkapital negative verdiar i den svakaste tredelen. Den svakaste tredelen har 26 prosent lågare avlingsnivå og har oppnådd 9 prosent lågare pris. Medan dei variable kostnadene er 5 prosent høgare hos den svakaste tredelen, ligg dei faste kostnadene 66 prosent over nivået som beste tredel har. Den svakaste tredelen har 20 prosent høgare arbeidsforbruk.

Tabell 2.27 Variasjon. Korndyrking: 300–500 daa

Variation. Cereal production: 300–500 decares

Alle regionar	All regions	Gjen- nom- snitt	Standard- avvik	Beste tredel		Svakaste tredel	
				Highest third	Lowest third	Total	%
		Mean	Std. dev.				
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	29		10		10	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	381	57	365		392	107
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	50	11	49		52	106
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net income (agr.), NOK per decare</i>	243	414	655		-168	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	92 500	163 900	247 400		-63 000	
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	264 400	584 500	861 000		-222 200	
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	355	62	337		361	107
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	450	141	510		377	74
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	1,77	0,94	1,54		1,85	120
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	2,58	0,36	2,77		2,51	91
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	1 161	404	1 398		954	68
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Production allowances, NOK per decare</i>	418	127	394		439	111
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	401	126	384		405	105
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	1 033	430	817		1 357	166

Storleiksgruppa med meir enn 500 dekar (tabell 2.28) følgjer same mønster som dei to gruppene med mindre kornareal, ved at både driftsoverskot og vederlag til arbeid og eigenkapital er negative tal hos den svakaste tredelen. Den svakaste tredelen har 26 prosent lågare avlingsnivå, 7 prosent lågare pris og eit kornareal som er 6 prosent større, samanlikna med den beste tredelen. Variable og faste kostnader er høvesvis 8 prosent høgare og 17 prosent høgare for den svakaste tredelen. Tal arbeidstimar er 10 prosent lågare hos den svakaste tredelen.

Tabell 2.28 Variasjon. Korndyrking: Over 500 daa

Variation. Cereal production: More than 500 decares

Alle regionar	All regions	Gjennom- Snitt	Standard- avvik	Beste tredel	Svakaste tredel	
				Highest third	Lowest third	
		Mean	Std. dev.		Total	%
Tal bruk	Number of holdings	20		7	7	
Areal per bruk, daa	Decares per holding	817	285	781	803	103
Alder på brukaren	Farmer's age	51	6	49	50	102
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	Net income (agr.), NOK per decare	458	530	876	-84	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	Net income (agr.), NOK per holding	376 400	398 400	657 100	-31 200	
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	Return on labour and own capital, NOK per man-year	534 100	628 800	895 300	-49 000	
Kornareal, daa	Decares of cereal crops	782	274	727	772	106
Kornavling i alt, kg per daa	Total crops, kg per decare	523	143	611	450	74
Arbeidsforbruk, timar per daa	Labour input, hours per decare	1,76	0,67	1,96	1,76	90
Kornpris, kr per kg	Price of crop, NOK per kg	2,73	0,35	2,80	2,59	93
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	Output crop, NOK per decare	1 419	423	1 707	1 155	68
Produksjonstilskot, kr per daa	Production allowances, NOK per decare	399	102	379	358	94
Variable kostnader, kr per daa	Variable costs, NOK per decare	408	96	409	442	108
Faste kostnader, kr per daa	Fixed costs, NOK per decare	1 107	337	1 064	1 248	117

Tabell 2.29 gir eit samandrag av resultatata i tabellane 2.28–2.30 og viser det relative tilhøvet mellom den svakaste og den beste tredelen. Utheving markerer at den svakaste tredelen har dei høgaste verdiane. I dei tilfella kor den svakaste tredelen har oppnådd negative resultat, er utrekning av prosenttal utelaten.

Tabell 2.29 Variasjon. Korndyrking: 200–300 daa, 300–500 daa og over 500 daa. Den svakaste tredelen sin relative del sett i høve til den beste. Prosent

Variation. Cereal production: 200–300 decares, 300–500 decares and more than 500 decares. The lowest third relatively to the highest. Per cent

Alle regionar	All regions	Jordbruksareal, daa Farmland, decares		
		200–300	300–500	> 500
Tal bruk	Number of holdings	29	29	20
		Prosent	Per cent	
Areal per bruk, daa	Decares per holding	97	107	103
Alder på brukaren	Farmer's age	96	106	102
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	Net income (agr.), NOK per decare			
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	Net income (agr.) NOK per holding			
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	Return on labour and own capital, NOK per man-year			
Kornareal, daa	Decares of cereal crops	95	107	106
Kornavling i alt, kg per daa	Total crops, kg per decare	77	74	74
Arbeidsforbruk, timar per daa	Labour input, hours per decare	105	120	90
Kornpris, kr per kg	Price of crop, NOK per kg	87	91	93
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	Output crop, NOK per decare	67	68	68
Produksjonstilskot, kr per daa	Production allowances, NOK per decare	95	111	94
Variable kostnader, kr per daa	Variable costs, NOK per decare	170	105	108
Faste kostnader, Kr per daa	Fixed costs, NOK per decare	145	166	117

Dei faste kostnadene betyr mykje for variasjonen i resultat. Tabell 2.30 viser samansetjinga av faste kostnader for storleiksgruppene «200–300 dekar», «300–500 dekar» og «større enn 500 dekar».

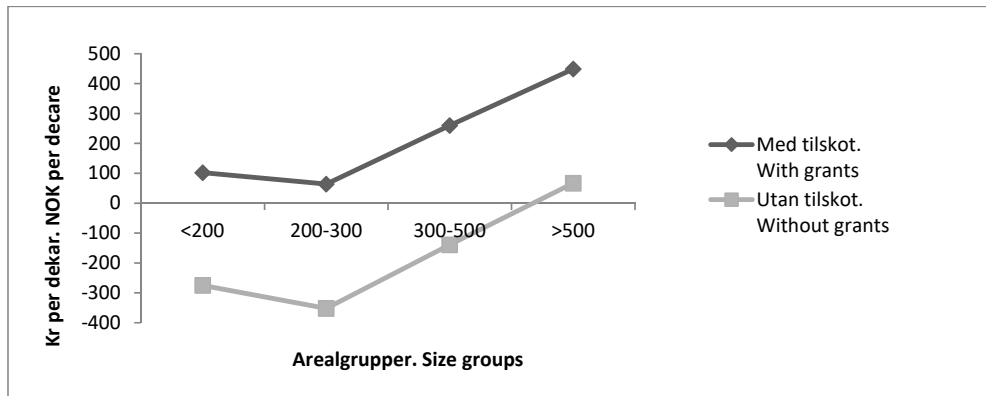
Vi ser at det er gruppa med størst areal som har størst del av både jordleige og leigd arbeid i dei faste kostnadene utanom avskrivning. Delen til «andre faste kostnader», som mellom anna omfattar administrasjon og forsikring, går ned med aukande bruksstorleik. Avskrivning på maskiner og reiskapar har større del i gruppa «> 500 dekar» enn i dei andre gruppene.

Tabell 2.30 Korndyrking: 200–300 daa, 300–500 daa og over 500 daa. Samansetjing av faste kostnader. Prosent

*Cereal production: 200–300 decares, 300–500 decares and more than 500 decares.
Fixed costs, per cent*

Alle regionar	All regions	Jordbruksareal, daa Farmland, decares		
		200–300	300–500	>500
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	1	1	9
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	14	13	10
Traktorar	<i>Tractors</i>	7	7	5
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	4	7	5
Jord, grøfter og Vassanlegg	<i>Farmlands, drainage and water supply</i>	3	4	3
Drivstoff	<i>Fuel</i>	10	9	10
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	21	24	21
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	6	6	18
Andre faste kostnader ekskl. avskr.	<i>Other fixed costs excl. depr.</i>	33	29	18
Sum faste kostnader ekskl. avskr.	<i>Total fixed costs excl. depr.</i>	100	100	100
Sum faste kostnader ekskl. avskrivningar, kr	<i>Total fixed costs excl. depreciation, NOK</i>	194 200	287 200	705 100
Avskrivningar:	<i>Depreciation:</i>			
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	30	31	46
Traktorar	<i>Tractors</i>	26	26	18
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	43	42	32
Jord, grøfter og Vassanlegg	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	1	1	4
Sum avskrivningar	<i>Total depreciation</i>	100	100	100
Sum avskrivningar, kr	<i>Total depreciation, NOK</i>	95 000	106 200	203 400
Faste kostnader inkl. avskrivningar, kr	<i>Fixed costs incl. depr., NOK</i>	289 100	393 300	908 500

Figur 2.12 viser driftsoverskot per dekar for fire ulike arealgrupper innan korndyrking. Gjennomsnittstorleiken i gruppene er 174, 269, 395 og 831 dekar, og respektive tal bruk i kvar gruppe er 25, 30, 25 og 19. Driftsoverskotet er minst for gruppa «200-300 dekar» og størst på bruk med meir enn 500 dekar, anten tilskot er medrekna eller utelate. Utan tilskot er driftsoverskotet positivt for «> 500 dekar», men negativt for dei tre andre gruppene.

Figur 2.12 Driftsoverskot i korndyrking. Kr per daa
Net income, cereal production. NOK per decaare

2.3.5 Sauehald

Sjå hovudtabell 17f og tabell 2.31.

Innan sauehaldet har vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gått ned med 28 prosent frå 2016 til 2017, trass i auke i arbeidsproduktiviteten. Tal arbeidstimar per vinterfôra sau er redusert frå 13,4 til 13,0. Den negative prisutviklinga for saue- og lammekjøt er avgjerande for at lønsemda har vorte sterkt redusert i 2017.

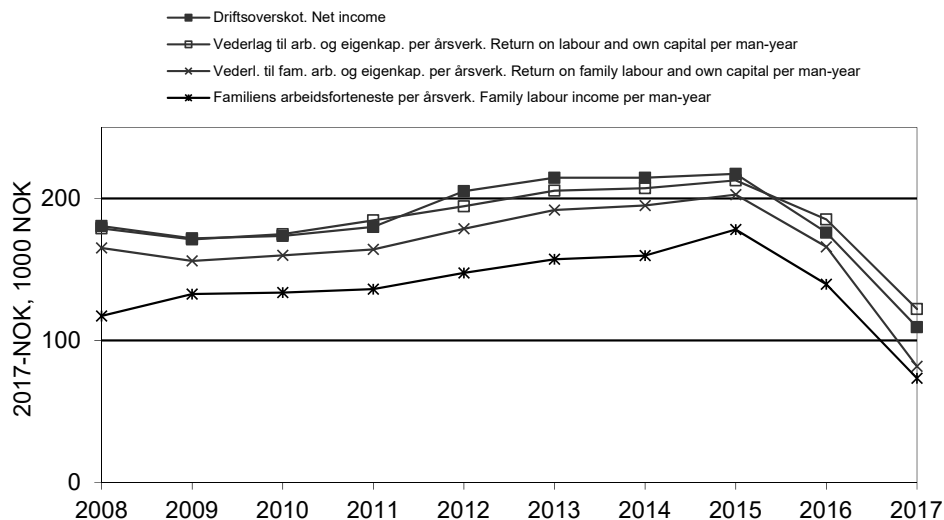
Det vart oppnådd eit 32 prosent lågare vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2017 enn i 2008, målt i faste 2017-kroner. Figur 2.13 set driftsresultata for det siste tiåret i samanheng. Kurvene viser i hovudsak ein stigande tendens fram til 2015. Men deretter har dei falle kraftig. Alle kurvene når botnpunktet for tiåret i 2017.

Tiårsoversikt for eigedelar, gjeld og eigenkapital for deltakarar med sauehald er vist i figur 2.14. Jordbruket sin del av totalkapitalen var 36 prosent i 2008 og 40 prosent i 2017. Gjeldsprosenten ligg også høgare i slutten av perioden enn i starten. Medan han var 35 i 2008, har han kome opp i 39 for 2017.

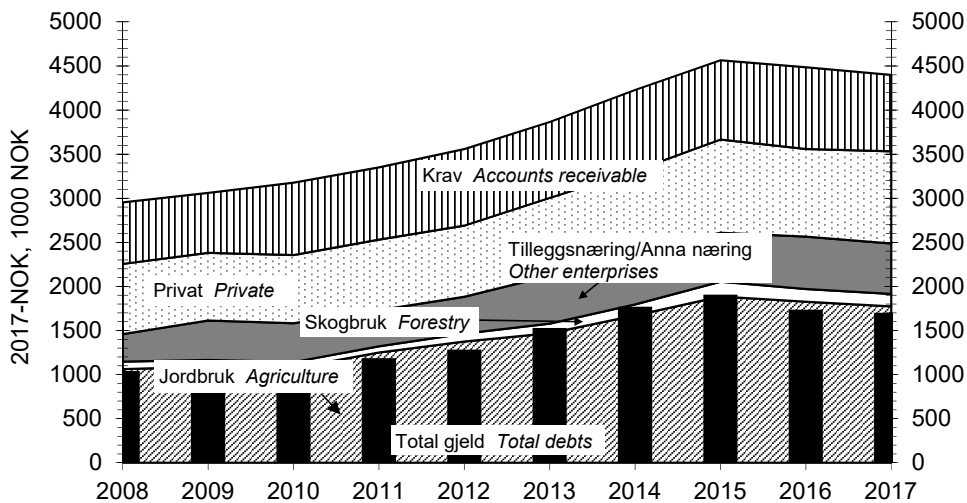
Skattejustering gjer vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2017 kr 33 400 større.

Tabell 2.31 Sauehald*Sheep farming*

		2017	2016
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	117	118
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	273	278
Avling av grovfôr, FEm per daa	<i>Fodder crops, FUm per decares</i>	219	232
Tal vinterfôra sauer	<i>Winter-fed sheep (wfs), number</i>	170	167
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	2 209	2 239
Tal gagnslam per vinterfôra sau	<i>Lambs per wfs, number</i>	1,4	1,5
Kjøtt, kg per vinterfôra sau	<i>Produced meat, kg per wfs</i>	27	30
Kjøttpris, kr per kg	<i>Meat (mutton and lamb), NOK per kg</i>	40,41	46,66
Ullpris, kr per kg	<i>Wool, NOK per kg</i>	37,29	35,26
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	73 300	137 100
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	130 100	181 900
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	84 200	149 200
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	163 500	218 600
Lønsevne, kr per time	<i>Labour income, NOK per hour</i>	65,60	93,20

Figur 2.13 Driftsresultat for bruk med sauehald, 2008–2017. Faste 2017-kroner
Operating results for sheep farming, 2008–2017. NOK-2017

Figur 2.14 Samansetjing av eigarar og total gjeld per bruk, 2008–2017. Bruk med sauehald. Faste 2017-kroner

Assets and debts per holding, 2008–2017. Sheep farming. NOK-2017

Variasjon innanfor sauehald

Tabellane 2.32, 2.33 og 2.34 viser variasjonen i resultat og nokre andre faktorar, i storleiksgruppene «100–200 dekar», «200–300 dekar» og «300–500 dekar» i sauehaldet. Bruka er sorterte etter driftsoverskot per vinterfôra sau. Dette kriteriet er valt fordi sauefjøsset, og dermed tal vinterfôra sauer, ofte vil vere det som avgrensar omfanget av produksjonen.

For nærare forklaring av kva «svakaste tredel» og «beste tredel» inneber, sjå omtalen i avsnittet om variasjon under driftsforma «produksjon av kumjolk og storfeslakt». Der er det også forklart korfor gruppegjennomsnitta i «variasjonstabellane» kan avvike frå tilsynelatande samanliknbare tal i hovudtabell 17.

Når variable kostnader, faste kostnader, produksjonsinntekt frå kjøtt, tilskot, arbeidstimar og avlingar vert samanlikna i drøftinga her, er verdiane rekna per vinterfôra sau.

Tabell 2.32 Variasjon. Sauehald: 100–200 daa*Variation. Sheep farming: 100–200 decares*

Alle regionar	All regions	Gjen-	Stan-	Beste	Svakaste	
		nom-	dard-	tredel	tredel	
		snitt	avvik			
		Mean	Std. dev.	Highest third	Lowest third	
					Total	%
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	34		11	11	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	153	27	156	152	97
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	51	8	47	51	109
Driftoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net income, NOK per wfs</i>	390	1 249	1 657	-910	
Driftoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	50 300	137 400	195 000	-90 400	
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	72 500	150 700	234 300	-79 900	
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of wfs</i>	115	38	118	123	104
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	17,5	5,9	16,5	17,5	106
Produksjonsinntekt kjøt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	839	466	1 171	528	45
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	3 769	882	4 436	3 321	75
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	1 023	341	957	1 124	117
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	2 729	1 019	2 335	3 286	141

Tabell 2.32 presenterer negative verdier for både driftoverskot og vederlag til arbeid og eigenkapital hos den svakaste tredelen i gruppa «100–200 dekar». Kjøtinntektene held 45 prosent av nivået til den beste tredelen. Dei variable og faste kostnadene er høvesvis 17 prosent og 41 prosent høgare medan tal arbeidstimar er 6 prosent høgare hos svakaste tredel. Den svakaste tredelen har fått 25 prosent mindre i tilskot.

I tabell 2.33, som handlar om gruppa «200–300 dekar», er det også negative økonomiske resultat for den svakaste tredelen. Avvika mellom den beste og den svakaste tredelen er store. Variable kostnader og faste kostnader er høvesvis 31 prosent og 40 prosent høgare hos den svakaste tredelen. Den svakaste tredelen har dessutan 11 prosent fleire arbeidstimar. Elles ligg produksjonsinntekta frå kjøt 39 prosent lågare, og inntekter frå produksjonstilskot 8 prosent lågare, hos den svakaste tredelen.

Tabell 2.33 Variasjon. Sauehald: 200–300 daa

Variation. Sheep farming: 200–300 decares

Alle regionar	All regions	Gjen-	Stan-	Beste	Svakaste	
		nom-	dard-	tredel	tredel	
		snitt	avvik			
		Mean	Std. dev.	Highest third	Lowest third	Total %
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	43		14	14	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	253	28	263	252	96
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	49	10	48	52	108
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net income, NOK per wfs</i>	648	760	1 472	-190	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	128 900	136 300	277 800	-15 100	
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	158 900	167 000	314 600	-13 500	
Tal vinterfôra suer	<i>Number of wfs</i>	191	75	189	180	95
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	11,6	4,1	10,7	11,9	111
Produksjonsinntekt kjøt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	929	449	1 101	669	61
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	3 659	653	3 660	3 367	92
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	1 069	353	853	1 121	131
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	2 434	812	1 975	2 767	140

Tabell 2.34 omfattar gruppa «300–500 dekar». Som i dei to førre tabellane er driftsoverskot og vederlag til arbeid og eigenkapital negative verdiar hos den svakaste tredelen. Svakaste tredel har 27 prosent fleire arbeidstimar. Elles er kjøtinntekta 34 prosent lågare og motteke produksjonstilskot 14 prosent mindre hos den svakaste tredelen. Den svakaste tredelen har 48 prosent høgare faste kostnader. For variable kostnader er skilnaden mindre, 1 prosent høgare hos svakaste tredel.

Tabell 2.34 Variasjon. Sauehald: 300–500 daa*Variation. Sheep farming: 300-500 decares*

Alle regionar	All regions	Gjen- nom- snitt	Stan- dard- avvik	Beste treedel	Svakaste treedel		
		Mean	Std. dev.	Highest third	Lowest third	Total	%
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	25		8	8		
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	386	47	388	372	96	
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	48	10	54	44	81	
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net income, NOK per wfs</i>	659	842	1 522	-329		
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	172 600	200 100	365 500	-63 400		
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	160 400	172 600	320 200	-32 600		
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of wfs</i>	245	65	244	220	90	
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	11,1	3,9	10,2	13,0	127	
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	892	376	1 133	748	66	
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	3 643	783	4 207	3 608	86	
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	1 178	287	1 231	1 246	101	
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	2 234	777	1 989	2 952	148	

Tabell 2.35 viser det relative tilhøvet mellom den svakaste og den beste tredelen. Det er nytta utheva skrift der tredelen med svakast økonomisk resultat har dei høgaste verdiane. I dei tilfella kor den svakaste tredelen har oppnådd negative resultat, er utrekning av prosenttal utelaten.

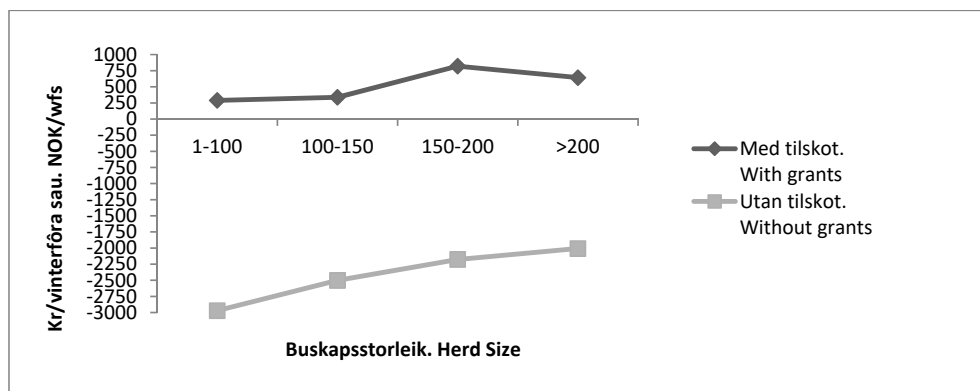
Tabell 2.35 Variasjon. Sauehald: 100–200 daa, 200–300 daa og 300–500 daa. Den svakaste tredelen sin relative del sett i høve til den beste tredelen, prosent

Variation. Sheep farming: 100–200 decares, 200–300 decares and 300–500 decares. The lowest third relatively to the highest, per cent

Alle regionar	All regions	Jordbruksareal, dekar Farmland, decares		
		100–200	200–300	300–500
Tal bruk	Number of holdings	34	43	25
		Prosent Per cent		
Areal per bruk, daa	Decares per holding	97	96	96
Alder på brukaren	Farmer's age	109	108	81
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	Net income, NOK per wfs			
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	Net income (agr.), NOK per holding			
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	Return on labour and own capital, NOK per man-year			
Tal vinterfôra sauer	Number of winter-fed sheep (wfs)	104	95	90
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	Labour input, hours per wfs	106	111	127
Produksjonsinntekt kjøt, kr per vinterfôra sau	Output meat, NOK per wfs	45	61	66
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	Production allowances, NOK per wfs	75	92	86
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	Variable costs, NOK per wfs	117	131	101
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	Fixed costs, NOK per wfs	141	140	148

Figur 2.15 presenterer driftsoverskot per vinterfôra sau, med og utan tilskot. *Med* tilskot er driftsoverskotet per vinterfôra sau størst i gruppa «150-200 vinterfôra sauer» og lågast i gruppa med færre enn 100 dyr. Driftsoverskot per vinterfôra sau *utan* tilskot er størst i gruppa med fleire enn 200 dyr. *Med* tilskot er driftsoverskotet per vinterfôra sau positivt i alle storleiksgruppene, men utan tilskot har alle gruppene negative resultat.

Gjennomsnittstorleiken på buskapane er 79, 124, 169 og 279 vinterfôra sauer, og det er høvesvis 17, 31, 23 og 46 buskapar i gruppene.

Figur 2.15 Driftsoverskot i sauehaldet. Kr per vinterfôra sau
Net income, sheep farming. NOK per wfs

2.3.6 Geitehald

Hovudtabell 17g og tabell 2.36.

I denne gruppa høyrer 13 av bruka heime i Nord-Noreg. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er auka med 1 prosent frå 2016 til 2017. Tal arbeidstimar per liter levert mjølk har vorte litt redusert.

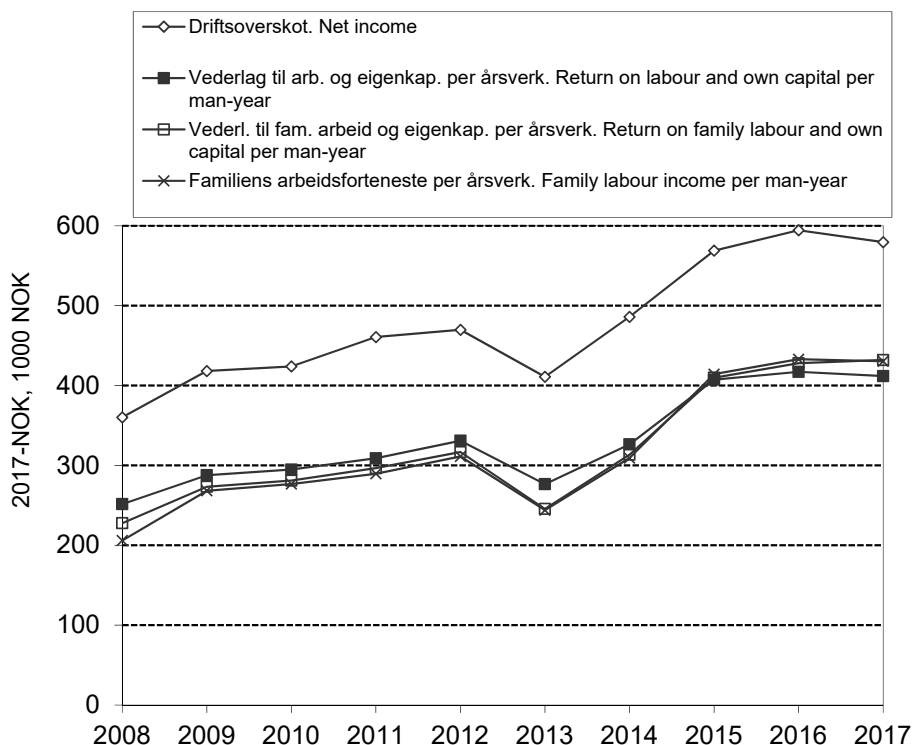
Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 64 prosent høgare i 2017 enn i 2008, målt i faste 2017-kroner. Figur 2.16 illustrerer 10 års utvikling. Resultata frå 2013 er prega av at sanering av geitebuskapan vart gjennomført for å oppnå betre geitehelse. Dette gav utslag i redusert lønsemd på kort sikt. Elles er figuren kjenneteikna av stigande kurver for lønsemd gjennom tiåret, fram til og med 2016. Omrekning til faste 2017-kroner gjer nemlig at det som nominelt såg ut som ein liten betring i jordbruksinntekt frå 2016 til 2017, vert snudd til ein liten nedgang.

For 2017 slår skattejusteringa ut med kr 39 300 i auka vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk.

Tabell 2.36 Geitehald

Production of goat's milk

		2017	2016
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	20	20
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	188	185
Grovfôravling, FEm per daa	<i>Fodder crops, FUm per decares</i>	206	220
Tal årsgeiter	<i>Number of goats</i>	133	133
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	2 966	3 103
Mjølkk, kg per årsgeit	<i>Produced milk, kg per goat</i>	726	732
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	6,64	6,74
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	430 400	425 300
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	411 900	409 700
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	432 000	420 300
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	451 200	448 700
Lønsevne, kr per time	<i>Labour income, NOK per hour</i>	222,57	224,10

Figur 2.16 *Driftsresultat for bruk med geitehald, 2008–2017. Faste 2017-kroner*
Operating results for production of goat's milk, 2008–2017. NOK-2017

2.3.7 Korndyrking og svinehald

Hovudtabell 17e og tabell 2.37.

Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk har gått ned med 20 prosent frå 2016 til 2017. Kostnadene har auka meir enn produksjonsinntekta. Prisane på smågris og svinekjøt har gått ned. Det har prega inntektsutviklinga i den delen av drifta som gjeld svinehald. For korndyrkinga har vi eit meir samansett bilete, med prisendringar og avlgsendringar som har gått i ulike retningar.

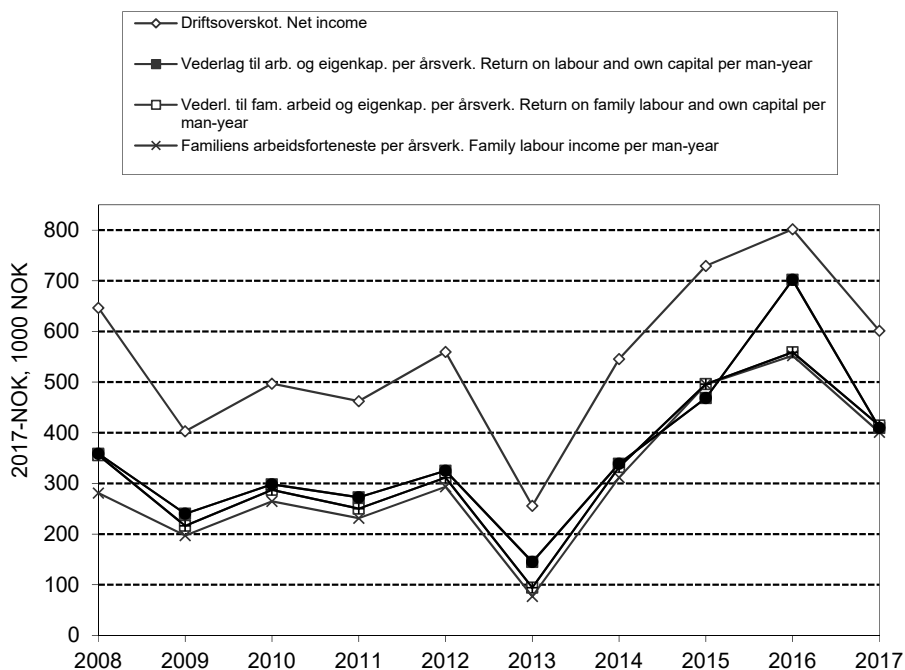
Figur 2.17 viser at driftsforma kan ha store svingingar i lønsemd frå år til år. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 14 prosent høgare i 2017 enn i 2008, målt i faste 2017-kroner. Lønsemdkurvene for tiåret har toppunkt i 2016.

Figur 2.18 viser ei utvikling kor jordbruket sin del av totalkapitalen har gått frå 62 prosent i 2008 til 58 prosent i 2017. Samtidig er gjeldsprosenten redusert frå 56 til 51. 2017-vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk aukar med kr 36 600 når vi legg inn skattejustering.

Tabell 2.37 Korndyrking og svinehald

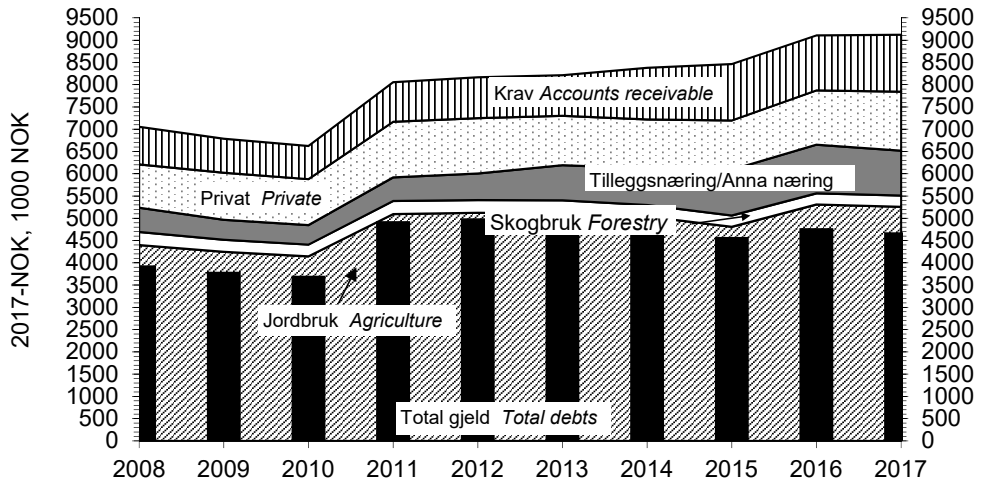
Combined cereal and pig farming

		2017	2016
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	30	31
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	406	420
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	3 041	3 026
Tal avlsgrisar	<i>Number of pigs for breeding</i>	49,0	47,3
Avlingar, kg per daa	<i>Crops, kg per decare</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	444	475
Havre	<i>Oats</i>	398	447
Kveite	<i>Wheat</i>	505	494
Oppnådde prisar, kr per kg	<i>Prices obtained, NOK per kg</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	2,56	2,55
Havre	<i>Oats</i>	2,58	2,36
Kveite	<i>Wheat</i>	2,83	2,84
Svinekjøt	<i>Pork</i>	27,42	28,39
Smågris, kr per stk	<i>Piglets, NOK per unit</i>	973	1 073
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	401 000	542 300
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	409 600	511 300
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	414 300	548 900
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	446 200	550 700
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	216,57	274,39

Figur 2.17 Driftsresultat for bruk med korndyrking og svinehald, 2008–2017. Faste 2017-kroner

Operating results for combined cereal and pig farming, 2008–2017. NOK-2017

Figur 2.18 Samansetjing av eigedelar og total gjeld per bruk, 2008–2017. Bruk med produksjon av korn og svinekjøt. Faste 2017-kroner

Assets and debts per holding, 2008–2017. Combined cereal and pig farming. NOK-2017

2.3.8 Produksjon av storfekjøtt

Hovudtabell17h og tabell 2.38.

Talet på deltakarar som driv produksjon av storfekjøtt, er aukande. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 9 prosent lågare i 2017 enn i 2016. Sjølv om det vart produsert litt meir kjøtt enn året før, til noko høgare prisar og utan at timetalet gikk opp, vart lønsemda altså svekka.

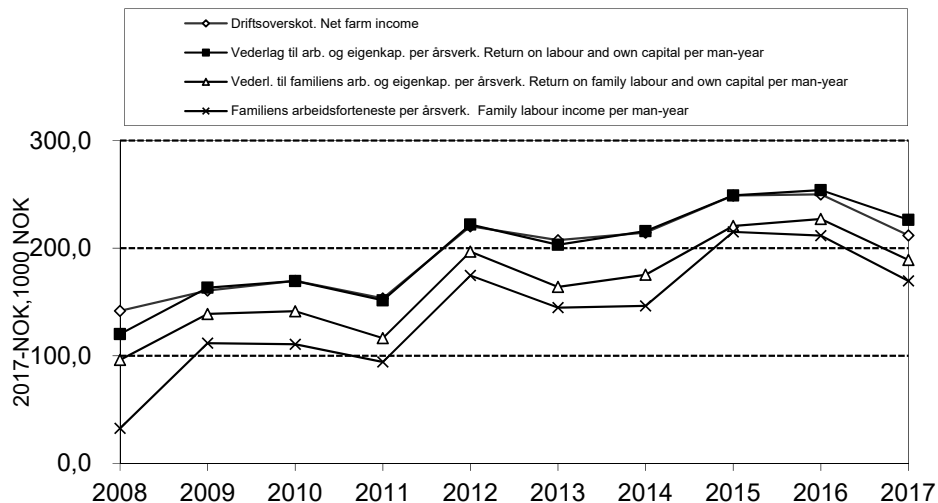
Skattejustering aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital for 2014 med kr 41 200 per årsverk.

Figur 2.19 viser korleis lønsemda innan driftsforma har utvikla seg gjennom tiåret. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 88 prosent høgare i 2017 enn i 2008, målt i faste 2017-kroner.

Tabell 2.38 Produksjon av storfekjøtt

Beef cattle farming

		2017	2016
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	89	82
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	399	412
Avling, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	317	326
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	1 984	1 984
Omsett mengd, kg	<i>Produced amount of beef and cow's meat, kg</i>		
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	2 047	1 869
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	6 219	6 316
Prisar, kr per kg	<i>Prices, NOK per kg</i>		
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	48,81	48,38
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	58,44	57,42
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	168 400	207 800
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	226 200	249 400
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	188 900	223 100
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	267 400	289 500
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	113,66	128,39

Figur 2.19 Driftsresultat for bruk med produksjon av storfekjøtt, 2008-2017. Faste 2017-kroner

Operating results for beef cattle farming, 2008-2017, NOK-2017

2.3.9 Andre driftsformer

I alt 188 deltakarbruk for 2017 hadde driftsformer som fall utanfor dei åtte kategori-ane som er omtalte særskilt i hovudtabell 17. Tabellane 2.39 og 2.40 dreier seg om nokre av desse driftsformene. Bruka med frukt høyrer stort sett heime på Vestlandet. Elles er Austlandet best representert i dei driftsformene kor korn er med.

«Korn og potet» har kome ut med betre 2017-resultat for lønsemd enn dei andre driftsformene som er med i dei to tabellane. Driftsforma «storfeslakt og sau» har hatt absolutt svakast lønsemd.

Tabell 2.39 Andre driftsformer med storfe

Other categories of farming, involving cattle

Driftsform <i>Category of farming</i>		Korn, kumjølk og storfeslakt	Korn og storfeslakt	Storfeslakt og sau
		<i>Cereal crops, cow's milk and beef</i>	<i>Cereal crops and beef</i>	<i>Beef cattle and sheep</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	9	9	20
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	965	1 037	385
Av dette korn	<i>Of this cereals</i>	579	695	2
Av dette grovfôr	<i>Of this coarse fodder</i>	360	313	381
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	447	440	299
Storfekjøtt omsett, kg	<i>Sold amount of beef, kg</i>	8 922	6 448	4 239
Sau- og lammekjøtt, kg	<i>Sold amount of mutton, kg</i>			3 492
Mjølk omsett, liter	<i>Sold amount of milk, litres</i>	244 090		
Arbeidstimar i alt	<i>Total labour input, hours</i>	4 198	2 072	2 657
Utført av familien	<i>Of this family</i>	2 466	1 665	2 139
Produksjonsinntekter, kr	<i>Output, NOK</i>			
Planteprodukt	<i>Crop production</i>	905 700	1 117 300	20 100
Husdyrprodukt	<i>Livestock production</i>	2 006 100	627 400	584 200
Anna	<i>Other</i>	886 000	803 400	641 200
Sum	<i>Total output</i>	3 797 800	2 548 100	1 245 500
Kostnader, kr	<i>Costs, NOK</i>			
Variable	<i>Variable costs</i>	1 104 600	646 200	510 100
Faste	<i>Fixed costs</i>	1 722 300	1 287 000	577 800
Sum	<i>Total costs</i>	2 826 900	1 933 200	1 087 900
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, agriculture, NOK</i>	970 900	614 900	157 600
Rentekrav (2,0 %), kr	<i>Calculated interest (2.0 %), NOK</i>	176 900	134 300	65 500
Familiens arbeidsfor- teneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	509 200	517 900	75 500
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	495 000	521 500	125 000
Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	522 300	559 800	150 000
Vederlag til familiens arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man- year</i>	540 400	540 500	89 200
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	256,69	272,50	61,47
Nettoinntekt, kr	<i>Total net income, NOK</i>	1 032 800	1 386 800	716 100
Gjeld per 31.12.17, kr	<i>Liabilities 31 Dec 2017, NOK</i>	6 316 300	7 446 300	3 073 900
Gjeldsprosent 31.12.17	<i>% liabilities of total assets</i>	49	61	45

Tabell 2.40 Andre driftsformer utan storfe*Other categories of farming, not involving cattle⁸*

Driftsform	Korn og potet	Korn og egg	Korn og fjørfeslakt	Frukt
	<i>Cereal crops and potatoes</i>	<i>Cereal crops and eggs</i>	<i>Cereal crops and poultry</i>	<i>Fruit</i>
Tal bruk	12	8	22	24
Areal per bruk, daa	612	497	263	60
Av dette korn	457	459	230	
Av dette grovfôr	23	5	17	5
Av dette poteter	129	1	4	
Av dette frukt				53
Avling, alt areal, FEm/daa	514	415	446	109
Omsett mengd av kjøt, kg			104 796	55
Omsett mengd av egg		114 385		
Arbeidstimar i alt	2 376	2 504	1 908	3 050
Utført av familien	1 591	1 693	1 403	1 450
Produksjonsinntekter, kr				
Planteprodukt	1 785 600	577 000	353 800	620 900
Husdyrprodukt		1 986 500	3 420 100	9 500
Anna	283 600	421 800	189 900	330 500
Sum	2 069 100	2 985 300	3 963 800	960 900
Kostnader, kr				
Variable	379 400	1 505 700	2 612 700	95 500
Faste	1 041 100	1 050 900	893 300	452 700
Sum	1 420 500	2 556 600	3 506 000	548 300
Driftsoverskot, kr	648 600	428 800	457 800	412 700
Rentekrav (2,0 %), kr	104 100	126 200	104 900	27 500
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	574 800	293 800	442 400	398 300
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	567 100	331 200	438 500	350 100
Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	601 300	367 600	486 900	378 900
Vederlag til familiens arbeid og egenkapital, kr per årsverk	642 200	320 300	453 000	409 900
Lønsevne, kr per time	280,49	168,62	233,23	186,07
Nettoinntekt, kr	1 388 600	1 081 800	1 108 100	1 082 400
Gjeld per 31.12.17, kr	2 690 000	7062 200	6 398 400	2 002 100
Gjeldsprosent 31.12.17	27	45	64	35

⁸ English text in table 2.41

2.3.10 Rangering av driftsformene etter lønsemd

Tabell 2.41 omfattar ni av dei best representerte driftsformene i driftsgranskingane for 2017 og inneheld oversikt over vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, rangert etter storleiken på vederlaget. «Kumjølksproduksjon og svinohald» har best resultat for 2017. «Sauehald» har gitt langt svakare lønsemd enn andre driftsformer. Rekkjefølgja i tabellen er ikkje mykje omsnudd frå 2016 til 2017. Vi kan samanfatte endringane ved å seie at «kumjølksproduksjon og svinohald», «geitehald» og «fruktdyrking» alle har rykka ein plass opp medan «produksjon av kumjolk og storfeslakt» og «korndyrking og svinohald» har falle høvesvis ein og to plassar ned.

I 2017 var spennet mellom desse ni driftsformene, med omsyn til vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, slik at det minste vederlaget utgjorde 31 prosent av det største. For 2016 fann vi ein tilsvarande del på 36 prosent. Altså har spennet i lønsemd vorte større frå det eine året til det andre.

Dei skattejusterte vederlaga til arbeid og eigenkapital per årsverk er også tekne med i tabell 2.43. I kapittel 4.6 er effekten av jordbruksfrådrag innan ulike driftsformer drøfta nærare.

Tabell 2.41 Rangering av driftsformene etter lønsemd. Kroner per årsverk

Comparison of results from different categories of farming. NOK per man-year

		Vederlag til arbeid og eigenkapital	Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital
		<i>Return on labour and own capital</i>	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital</i>
Kumjølksproduksjon og svinohald	<i>Combined dairy and pig farming</i>	416 400	441 600
Geitehald	<i>Production of goat's milk</i>	411 900	451 200
Korndyrking og svinohald	<i>Combined cereal production and pig farming</i>	409 600	446 200
Fruktdyrking	<i>Fruit farming</i>	350 100	378 900
Produksjon av kumjolk og storfeslakt	<i>Combined dairy and beef farming</i>	343 700	374 800
Kumjølksproduksjon og sauehald	<i>Combined dairy and sheep farming</i>	319 900	349 200
Korndyrking	<i>Cereal production</i>	246 600	327 700
Produksjon av storfekjøtt	<i>Beef cattle farming</i>	226 200	267 400
Sauehald	<i>Sheep farming</i>	130 100	163 500

3 Skogbruk. Resultat frå 2017 og utviklingstrekk gjennom 10 år

3.1 Grunnlagsmaterialet for granskinga

I driftsgranskingane i gardsskogbruket for 2017 var det med 133 bruk. Granskingane i skogbruket omfattar eit underutval av bruka som inngår i granskingane i jordbruket.

Hovudtabell 19 viser data for produksjonsgrunnlaget på skogeigedomane og aldersfordelinga til dei som driv skogen. Det er liten variasjon frå år til år. Hovudårsaka til dette er at vi har lita utskifting av deltakarbruk. At deltakarmassen er stabil, gjer det enklare å følgje utviklinga over tid.

Balanseskvantum er valt som inndelingskriterium for storleiken på skogane i granskingane. Det er store skilnader i den gjennomsnittlege boniteten (produksjons-evna) i dei ulike skogane, og dette fører til at arealstorleiken på bruka i ei gruppe kan ha stor variasjon.

Alle deltakarane som var med i skogbruksgranskingane i 2017, budde på eigedomane. Deltakarane dreiv jordbruk, som også var hovudinntektskjelda til familiane på bruka.

3.2 Framdrift

3.2.1 Avverking og transport

Hovudtabell 20 viser avverkningsnivå, samansetjing av sortiment, og tilhøve som gjeld transport og framdrift.

Driftsveglengda her gjeld avverkinga kvart år og måler avstanden frå hogststad fram til leveringsstad ved bilveg. Avstanden er kubikkmassevegen.

Terrengforholda er klassifiserte i tre grupper:

- *Lette. Det er mogleg å køyre i terrenget med jordbrukstraktor, med eller utan belte. Vegkostnadene er låge. Korte vinsjeavstandar, oftast mindre enn 15–20 meter.*
- *Middels. Transport med jordbrukstraktor må skje for det meste etter opparbeidde vegar. Middels vegkostnader. Vinsjeavstand er oftast mindre enn 40 meter.*
- *Vanskelege. Bratt, blokkrik eller delvis lite beredyktig mark som krev kostbare vegar. Delvis store vinsjeavstandar.*

For kvart bruk vert gjennomsnittleg terrengtype i kvar tømmerdrift i året registrert.

I hovudtabellen er det vist fordeling av transportert kvantum mellom jordbruks- og skogstraktor. Andre transportmiddel vert nytta berre i liten grad, og da helst i kombinasjon med bruk av jordbruks- eller skogstraktor. For det meste er det entreprenørar som bruker skogstraktor.

3.2.2 Arbeidskraft

Hovudtabell 21 viser korleis arbeidsinnsatsen til familien fordeler seg mellom jord- og skogbruk for alle bruk som er med i skogbruksgranskingane. Det meste av arbeidet i skogen vert i dag utført av entreprenørar. For hogst og framdrift dreier det seg om frå 80 til 90 prosent av avverka tømmerkvantum. Tal arbeidstimar for entreprenørane er ikkje registrert.

3.3 Økonomisk oversikt

3.3.1 Om dei valde presentasjonsmåtane

Hovudtabellane 22–24 inneheld mange av dei same økonomiske omgrepa. Desse gjeld inntekts- og kostnadstypar samt ulike økonomiske resultat. Derfor er desse tre hovudtabellane kommenterte under eitt. Den største skilnaden mellom dei er at hovudtabell 23 er gruppert etter avverka og selt virke, medan hovudtabellane 22 og 24 er grupperte etter storleiken på balansekvantumet. Gruppering etter avverka og selt virke er formålstenleg når ein vil sjå på korleis det økonomiske resultatet er avhengig av produsert mengd. Dei andre hovudtabellane (og figurane) viser først og fremst samanhengen mellom ressursar og driftsresultat. Sjå elles i kapittel 1.7.3 om resultatmål og resultatrekning.

Vi bør vere forsiktige med å bruke driftsoverskot i skogbruket direkte som mål for lønsemd, særleg på enkeltbruk. Utrekninga av driftsoverskotet tek ikkje omsyn til endringar i den ståande trekapitalen, og ei sterk under- eller overavverking vil kunne gi eit feil bilete av lønsemda.

3.3.2 Produksjonsinntekter

Som oftast vert salsvirket levert ved bilveg, men i somme tilfelle på industri- eller sagbrukstomt. Tømmeret vert betalt etter bruttopris, med dei tillegga eller frådraga som sortiment, leveringsstad og leveringstidspunkt tilseier. Posten «bruttoinntekt sal» omfattar brutto salsverdi av dette virket (inklusive endringar av lager). Det er ikkje gjort fråtrekk for avverkingsavgift, måleavgift eller avsetnad til skogfond.

Rotsal er ikkje vanleg på bruk i granskingane, men skjer av og til. Avtalane kan vere ulike. I nokre tilfelle skjer avverkinga i regi av skogeigaren. Eigaren får da, i tillegg til

rotprisen, betaling for utført arbeid ved avverking. I granskingane vert ei slik oppgjersform vurdert som ordinært sal etter bruttopris. Rotprisen og betalinga for utført arbeid er slegne saman til ein bruttopris. For rotsal der kjøparen har stått for avverkinga, er det frå og med 1990 gjennomført omrekning til bruttosal. Salet går inn i linja «bruttoinntekt sal». Driftsutgifter i samband med rotsal er tekne inn i linja «leigd arbeid og utstyr». Rotsal er rekna om til bruttopris etter følgjande formel: $\langle \text{verdi rotsal} \rangle / 0,55$. Driftsutgiftene er utrekna som $(\langle \text{verdi rotsal} \rangle / 0,55) \times 0,45$.

Posten «eige forbruk, bruttoverdi» omfattar stipulert salsverdi av det virket som vert nytta på bruket, til dømes bygningstømmer og ved til brensel.

Posten «driftstilskot» omfattar tilskot som har gått direkte til drifta, for eksempel tilskot til tynning.

Posten «andre inntekter» er ein samlepost som mellom anna inneheld etterbetalingar for tidlegare levert virke, køyreinntekter (maskindel) eller anna justering av tømmeroppgjeret. Utmarksinntekter (som jakt-, fiske- og bygslingsinntekter) er trekte ut av skogbruksinntekta og vert behandla som inntekt frå tilleggsnæring. Salsproduksjon av pyntegrønt, og foredling av skogsvirke til ved for salg, vert også behandla som tilleggsnæringar.

3.3.3 Kostnader

Avgrensinga mellom variable og faste kostnader er i hovudtabell 23 forenkla noko i høve til den generelle definisjonen, ved at alle kostnader utanom avskrivningar vert behandla som variable. Det er gjort slik fordi omfanget av aktiviteten i gardsskogane varierer mykje frå år til år. I hovudtabell 22 er kostnadene meir oppsplitta. Dette lettar samanlikninga med annan skogstatistikk. Legg merke til at inndelingskriteriet i hovudtabell 23 er avverkingsgruppe. Alle arbeids- og maskinkostnader, unnateke avskrivningar, er vurderte som variable kostnader. Dette gjeld også vegvedlikehald, anlegg av provisoriske vegar, samt avverkings- og måleavgifter. Alle administrasjonskostnadene er vurderte som variable kostnader, sjølv om nokre av desse eigentleg er faste kostnader. Avskrivningane er faste kostnader. Derfor kjem dei ikkje til frådrag ved utrekninga av rånetto. I hovudtabell 23 er eigen arbeidsinnsats ført som kostnad for å få eit fullstendig bilete av ressursbruken.

Ein del av kostnadene på bruka er felles for jord- og skogbruk. Dette gjeld først og fremst trekkrafta, men også i nokre tilfelle den faste leigde hjelpa. I slike tilfelle er kostnadene fordelte mellom jordbruk og skogbruk etter tal arbeidstimar i dei to driftsgreinene. Trekkrafta er vanlegvis balanseført på jordbruket. Da vert skogbruket belasta med leigeutgift når trekkrafta vert brukt i skogen. Jordbruket vert på si side godskrive leigeinntekta.

Posten «vedlikehald utstyr, drivstoff» inneheld også lagerendingar for drivstoff. Posten «vedlikehald/anlegg enkle vegar» består av netttotal. Eventuelle tilskot er allereie trekte frå. Posten «salsutgifter, diverse trekk» inneheld i hovudsak måle- og

avverkjingsavgifter. Avskrivningar er delte på to linjer, idet avskrivningar på vegar er skilde ut frå dei andre avskrivningane (hovudtabell 22).

Teknisk utstyr vert avskrive lineært over forventa brukstid. Generell avskrivningstid er 15 år. Større, varige vegar vert balanseførte utan avskrivning. Provisoriske vegar som er meinte å verte brukte i berre nokre få år, vert anten førte direkte til utgift i anleggsåret eller kostnadsfordelte over fem til ti år. Kulturkostnadene omfattar godtgjersle til leigd arbeid og utstyr samt kjøp av planter og gjødsel med meir. Det er gjort fråtrekk for tilskot til skogkulturiltaka, slik at kulturkostnadene vert utrekna «netto». Kostnadene til skogkultur er som regel tilplanting etter hogst, eller det kan vere skogreising, avstandsregulering, rydding eller andre kulturiltak. Skogkultur er ein kostnad (vedlikehald) som vert utgiftsført direkte i året. Vi tek altså ikkje omsyn til om skogkulturen fører til høgare verdi på skogen. Dette er i samsvar med praksisen som er nemnd tidlegare, at skogkapitalen ikkje vert justert for over- eller underavverking.

Graden av eigen arbeidsinnsats i skogen vil sterkt påverke dei direkte utgiftene den enkelte eigaren har i skogsdrifta. For at ein lettare skal kunne samanlikne nivået på kostnader i dei ulike skogane, er det ønskjeleg å kostnadsføre arbeidet til eigaren og familien når det gjeld drift og vedlikehald (sjå hovudtabell 23). Vederlaget for arbeidsinnsatsen til familien i skogen blir fastsett slik som forklart i kapittel 1.7.3.

3.3.4 Resultat

I skogbruksgranskningane vert det brukt ulike resultatmål, alt etter kva «nivå» ein vil vurdere. Vi har såleis resultat før avskrivningar, resultat før skogkultur, driftsoverskot og driftsresultat. I driftsresultatet er verdien av eigen innsats trekt frå.

I utrekningane av både driftsoverskot og driftsresultat er kostnadene til skogkultur trekte frå direkte (inga balanseføring). Hovudtabellane 22 og 23 viser korleis dei ulike resultatmåla kjem fram. Eit uttrykk som er mykje brukt i skogbruket, er «rånetto». Ein definisjon er gitt i kapittel 1.9.

I gruppa med «ikkje noko salsvirke» er rånettoen som regel negativ. Da er verdien av vederlag for eigen arbeidsinnsats og eige utstyr større enn verdien av det virket som vert drive fram. Når vi finn negativt driftsoverskot på dei minste eigedomane, skuldast det gjerne at avverkinga har vore lita, samtidig som eigaren framleis har hatt faste kostnader til avskrivningar og skogkultur.

Skogfond er ein type fond som er spesiell for skogbruket. Korleis skogfondet inngår i rekneskapsoppgeret, går fram av kapittel 1.7.3.

Hovudtabell 24 presenterer driftsoverskot i jord- og skogbruk, for grupper som er inndelte etter regionar og etter storleiken på balansekvantumet i skogbruket. Vidare viser tabellen dei same resultatata når deltakarane er grupperte etter jordbruksareal og balansekvantum.

3.3.5 Investering og finansiering

Sjølv om skogkulturiltaka er førte som utgifter i året i dei andre hovudtabellane, er dei i hovudtabell 25 vurderte som investeringar. Investeringsbeløpa er brutto. Det vil seie at dei også omfattar kalkulert arbeidsvederlag til brukarfamilien, samt den delen av investeringane som er finansiert med offentlege tilskot.

Investeringstiltaka er delte i tre hovudgrupper:

- *Skogkultur. Grøfting, gjødsling, anlegg av bestand, bestandspleie fram til tynningsalder.*
- *Vegar. Varige vegar og enklare vegar som vert balanseførte og avskrivne.*
- *Anna. Følgjande verdiar er balanseførte på skogbruket: Skog og grunn, driftsbygningar i skogbruket, yrkesbilar, traktorar, maskinar, reiskapar og skogbruksplanar.*

I hovudtabell 25 er ordet «investeringsfrekvens» brukt. Med det meiner vi kor stor prosentdel av skogeigedomane som det har vore investert i gjennom året.

Tilskot og skogfond vert ofte utbetalte i ettertid (periodisering). Under «finansieringskjelde» kan vi derfor finne «overfinansiering» av investeringane i året. Dette vil kome fram som eit negativt tal under «anna finansiering». «Anna finansiering» er rekna ut som ein rest og er finansiering som stort sett er dekt av den årlege drifta.

3.3.6 Balanse

Hovudtabell 25 inneheld også ei oversikt over omløpsmiddel og anleggsmiddel i skogbruket. Omløpsmidla i skogbruket er lager av trevirke (avverka), diesel, olje og andre innkjøpte varer. Den største delen av anleggsmidla er skog og grunn. Større maskinar, som til dømes traktor, er oftast førte på jordbruket i balansen.

3.4 Hovudtrekk ved driftsgranskingane i skogbruket i 2017

For dei 133 bruka som er med i driftsgranskingane i skogbruket, gjekk avverkinga i 2017 ned samanlikna med året før. Tømmerprisen gjekk opp for dei fleste sortimenta.

Skogarealet på deltakarbruka i 2017 var noko mindre enn i 2016 og var i gjennomsnitt i overkant av 1 400 daa. På desse eigedomane vart det i 2017 avverka 107 prosent av balansekvantumet (sjå kapittel 1.9), mot 109 prosent i 2016. Rekna per bruk vart det avverka 386 m³ i gjennomsnitt. Det var om lag 8 m³ mindre enn året før. I alt vart 90 prosent av tømmeret drive fram av entreprenørar i 2017. Her inngår også bygningstømmer og anna virke til eigen bruk.

I 2017 gjekk produksjonsinntekta ned med kr 2 000, til kr 130 000, trass i at prisane på tømmer auka. Nedgangen i inntekt skuldast lågare avverkning samanlikna med året før. Samtidig auka kostnadane med kr 6 000. Til saman utgjorde dei kr 93 000. Auken i kostnader skuldast i hovudsak at det vart brukt meir på skogkultur. Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per skogeigedom gjekk dermed ned med kr 8 000, til kr 37 000 i 2017. Driftsoverskotet i skogbruket utgjorde 9 prosent av samla driftsoverskot frå jord- og skogbruk i 2017. Året før var tilsvarende del 11 prosent.

Dersom vi set inn tariffløn for arbeidsinnsatsen til brukarfamilien, og trekkjer verdien av dette arbeidet frå driftsoverskotet, vert gjennomsnittleg overskot i 2017 kr 26 000. Det er kr 6 000 mindre enn i 2016.

Prisen på selt virke på deltakarbruka var kr 332 per m³ i 2017, mot kr 328 i 2016. Det har vore auke i prisane for både skurtømmer og massevirke av bartre medan det har vore ein liten prisnedgang for lauvtrevirke. Landbruksdirektoratet har rekna ut prisen på selt virke i 2017 til kr 350, noko som er 27 kroner over prisen frå 2016. Den totale avverkninga i Noreg i 2017 bestod av 55 prosent skurtømmer og 45 prosent massevirke. Blant bruka i skogbruksgranskingane er andelen skurtømmer lågare. Dette kan forklare korfor prisen på selt virke ikkje auka så mykje i driftsgranskingane som det landstala viser.

Utrekna per m³ var all produksjonsinntekt til deltakarane i 2017 kr 338. Kostnadene kom opp i kr 241 per m³. Dette gav eit driftsoverskot på kr 97 per m³. Tilsvarende tal for 2016 var kr 335, kr 221 og kr 114 per m³.

Familien la ned i gjennomsnitt 56 arbeidstimar i skogbruket i 2017. Samalikna med 2016 har det vore ein nedgang på 12 prosent. Den årlege arbeidsinnsatsen i jordbruket for desse familiane ligg no rundt 1 770 timar.

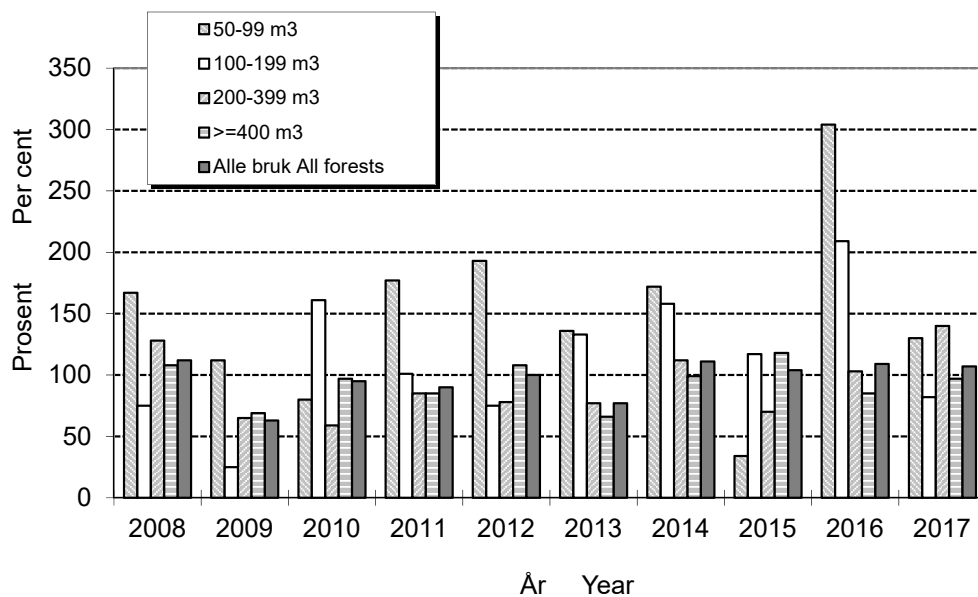
Investeringane i 2017 utgjorde 107 prosent av resultatet før skogkultur, mot 77 prosent året før. Av investeringane i 2017 vart 47 prosent dekte av skogfond medan 21 prosent vart dekte av offenlege tilskot og eigen arbeidsinnsats. I gjennomsnitt stod det i underkant av kr 59 000 inne på skogfondkontoen ved utgangen av 2017. Det er kr 3 000 mindre enn året før. Årsaka til at behaldninga har minka, er at skogeigarane har tatt ut meir frå skogfondet til ulike skogkulturtiltak.

3.5 Tiårsoversikter

Dette kapitlet handlar om tiårsoversikter for avverkingsnivå, arbeidstimar i jord- og skogbruk, økonomisk resultat, investeringsnivå og finansieringsmåtar.

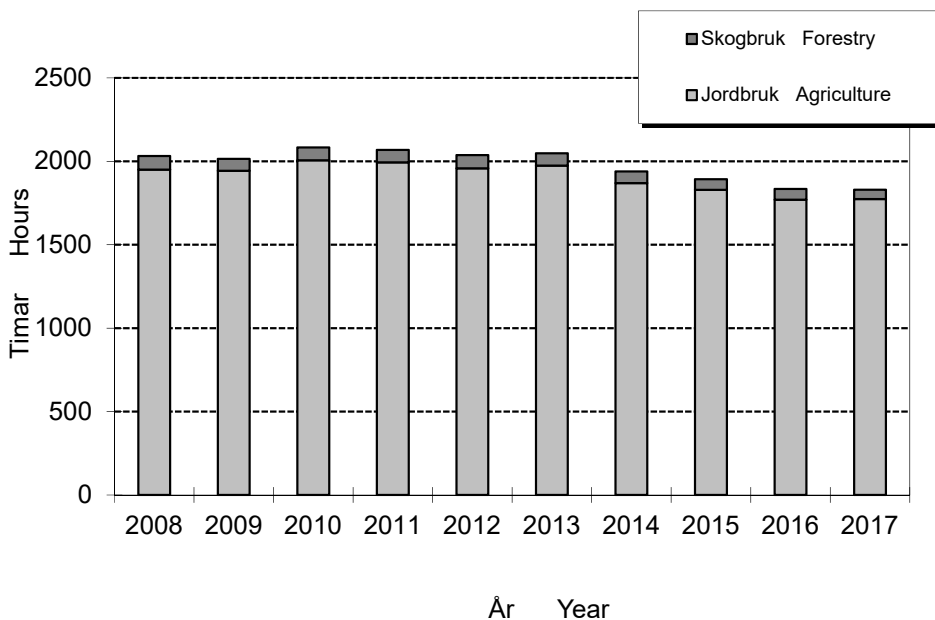
Figur 3.1 viser stor variasjon i avverkingsnivå frå år til år og mellom grupper. Størst variasjon finn vi i gruppene med lågast balansekvantum. Vi ser at dei minste skog-eigedomane over tid jamt over har ein høgare avverkingsprosent enn dei store. At dette var annleis i 2015, er truleg eit tilfeldig utslag. I 2017 vart det avverka mellom 82 og 140 prosent av balansekvantumet i dei ulike storleiksgruppene. Det var mindre

variasjon i avverkningsnivå i 2017 enn året før. I gjennomsnitt for alle skogar i undersøkingsåret har avverkningsprosenten variert fra 63 til 112 i tiåret.

Figur 3.1 Avverking i prosent av balansekvantumet 2008–2017
Roundwood cut as per cent of sustained yield 2008–2017

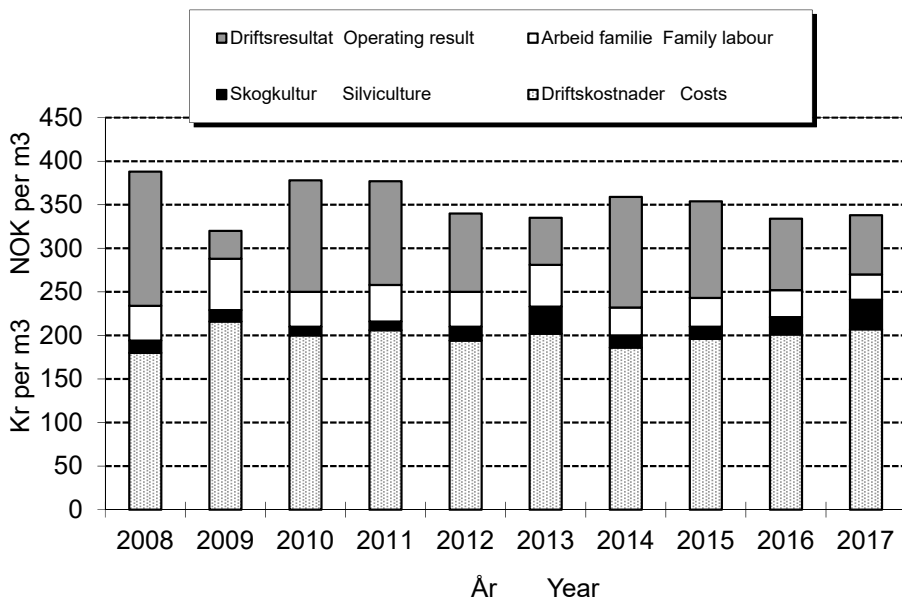
Figur 3.2 viser nivået for arbeidsinnsatsen til familien i jord- og skogbruk. Skogbruket sin del held seg innanfor intervallet 60–80 timar over ein lengre periode, med minkande tendens mot slutten av perioden. I 2017 var gjennomsnittleg arbeidsinnsats i skogen 56 timar, noko som er 8 timar færre enn året før. Generelt vert inntektene frå skogbruket vurderte som kapitalinntekter, og meir og meir av arbeidet i skogen vert sett bort til entreprenørar. Arbeidsinnsatsen til eigaren er i stor grad knytt til skogkultur, samt til uttak av tømmer til brensel. Brenselet kan vere både til eigen bruk og for sal. I driftsgranskningane høyrer vidare behandling av tømmeret til ved ikkje med til skogbruket. Den verksemda vert rekna inn under privat sektor eller tilleggsnæring.

Figur 3.2 *Arbeidstimane til familien i jord- og skogbruk 2008–2017*
Family labour (hours) in agriculture and forestry sector 2008–2017

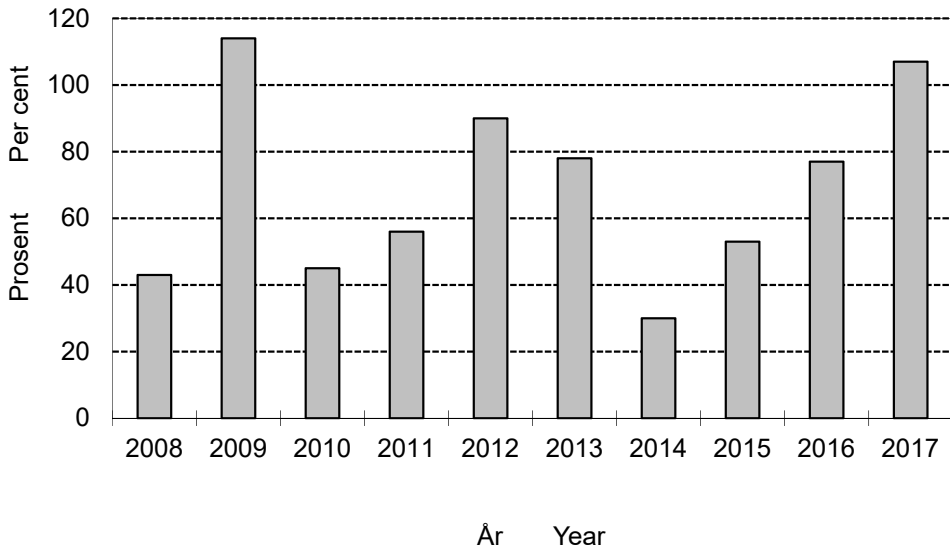
Figur 3.3 viser driftsresultatet per m³ og korleis dette er kome fram. Tala er ikkje justerte for prisstiging. Den totale høgda i søylediagramma representerer produksjonsinntektene per m³ i skogbruket. Summen av driftsresultatet og verdien av eige arbeid utgjer driftsoverskotet. Driftsresultatet frå 2009 er det lågaste for perioden.

Det er faktorane tømmerpris og tømmerkvantum som først og fremst påverkar inntektene i skogbruket. Sidan avverka tømmerkvantum og tømmerpris som regel følgjer kvarandre, vil vi ofte finne store svingingar i inntektene. For driftsåret 2017 har det vore ein nedgang når det gjeld avverking per bruk, medan prisane har auka. Data frå Landbruksdirektoratet viser at både avverkinga og prisane gjekk opp i 2017. I gardsskogbruket er det til ein viss grad mogeleg å kompensere for store utgifter til drift, eller for bortfall av inntekter. Dette kan eigaren til dømes gjere med større eigeninnsats og lågare aktivitet i skogkultur for ein kortare periode. Ved bruk av entreprenør vil fleire og større drifter i same område kunne gi lågare driftskostnader. Derfor kan det vere lønsamt å samarbeide med naboane når ein vil leige entreprenør i ein gardsskog.

Figur 3.3 Resultat for skogbruket 2008–2017, kroner per m³
 Results in forestry sector 2008–2017, NOK per m³

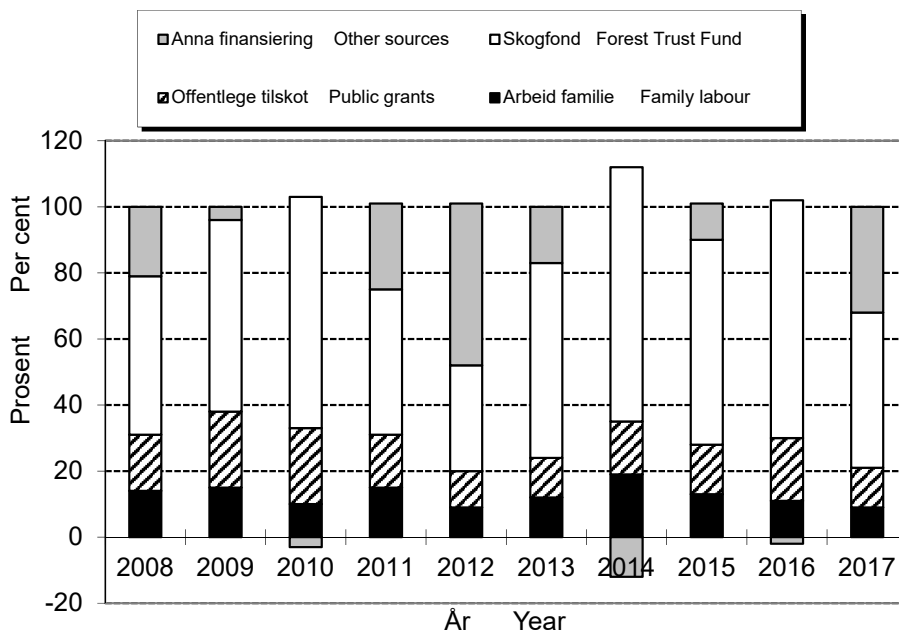
Figur 3.4 viser storleiken på investeringane som del av resultatet før skogkultur. Denne indikatoren svingar mykje gjennom tiåret. Gjennomsnitt for tiåret er 69 prosent. Dei låge inntektene frå skogsdrifta førte til ein indikator på heile 114 prosent i 2009. Også i 2017 var investeringane store, med ein indikator på 107 prosent. Investeringane viser ein positiv tendens dei tre siste åra, sjølv om inntektene og driftsoverskotet har vore minkande i same tidsrom.

Figur 3.4 Investeringane rekna i prosent av resultat før skogkultur 2008–2017

Reinvestments as per cent of net forest income (silviculture costs excluded) 2008–2017

Figur 3.5 viser korleis investeringane er finansierte. Skogfond er den største og viktigaste finansieringskjelda. I gjennomsnitt for tiåret er fordelinga slik: «Skogfond» 56 prosent, «anna finansiering» 14 prosent, «offentlege tilskot» 16 prosent og «eigeninnsats» 14 prosent. I 2017 utgjorde skogfond 47 prosent av finansieringa. Sjå i kapittel 1.3.5 korfor «anna finansiering» kan kome ut med negative tal.

Figur 3.5 Finansiering av investeringane 2008–2017, prosent
 Financing of investments 2008–2017, per cent

4 Samla økonomisk resultat for brukarfamilien

4.1 Innleiing

Jordbruket i Noreg er i endring. Tradisjonelt har det norske jordbruket vore eit typisk familiejordbruk. Vi ser no fleire variantar med omsyn til organisering av jordbruksverksemdene. Likevel er familiebruket framleis dominerande, og driftsgranskingane set som før søkjelys på *brukarfamilien*.

Brukarfamilien hentar inntektene frå fleire ulike kjelder i tillegg til jord- og skogbruk. Datamaterialet i driftsgranskingane gir grunnlag for å seie noko også om dei delane av økonomien til brukarfamilien som vedkjem andre forhold enn landbruksdrift.

4.2 Tilleggsnæringar

4.2.1 Definisjonar og avgrensing

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk inneheld data frå all næringsaktivitet på deltakarbruka.

Tilleggsnæring vert definert som næringsverksemd utanom tradisjonelt jord- og skogbruk, med basis i ressursane på bruket. Leigekøyring med traktor og andre maskinar, foredling av eigenproduserte råvarer og utleige av hus som høyrer til på garden, er eksempel på aktuelle tilleggsnæringar. Når deltakarane driv næringsverksemd der dei ikkje nyttar ressursane på bruket, vert den aktiviteten registrert som «anna næring». Køyring med tømmerbil eller gravemaskin, legepraksis og konsulentverksemd er eksempel på «anna næring».

Dei seinare åra har det vore stor interesse for økonomiske data frå tilleggsnæringar, men til no har det vore få datakjelder. Etter kvart som tal årsverk i tradisjonelt jordbruk har gått ned, er det satsa ein god del offentlege middel på å utvikle alternativ næringsverksemd med basis i ressursar på gardsbruk.

Bruka som er med i driftsgranskingane, er valde ut på grunn av den jordbruksproduksjonen vi finn på bruket. Om dei har tilleggsnæring, eller kva tilleggsnæring som vert driven, vert ikkje teke omsyn til når vi tek inn nye bruk i granskinga. Resultata for tilleggsnæringane kan derfor variere noko meir enn det ein ser for resultatata for jordbruket.

Frå rekneskapsåret 1997 er aktivitet i tilleggsnæringar registrert i driftsgranskingane, og frå rekneskapsåret 2005 vart registreringa av ulike tilleggsnæringar og anna næringsverksemd utvida og gjort meir detaljert. Vi vil i dette kapitlet presentere dei viktigaste funna frå registreringane dei siste åra.

4.2.2 Klassifisering av bruk med tilleggsnæring

I driftsgranskingane vert tilleggsnæring delt inn i desse hovudkategoriane:

- Utleige av areal og bygningar
- Maskinkøyring
- Vareproduksjon/foredling
- Utmarksnæring
- Landbruksrelatert reiseliv (turisme)
- Anna tenesteyting
- Annan biologisk produksjon

På mange bruk vert det drive med fleire typar tilleggsnæring, så tal registrerte driftsformer er langt høgare enn tal bruk. For å fange opp bruk som driv med tilleggsnæring av eit visst omfang, er det i nokre av tabellane og figurane presentert resultat berre frå bruk som har omsetning på meir enn kr 20 000 i tilleggsnæringar.

4.2.3 Omfang, omsetning og driftsoverskot i tilleggsnæring

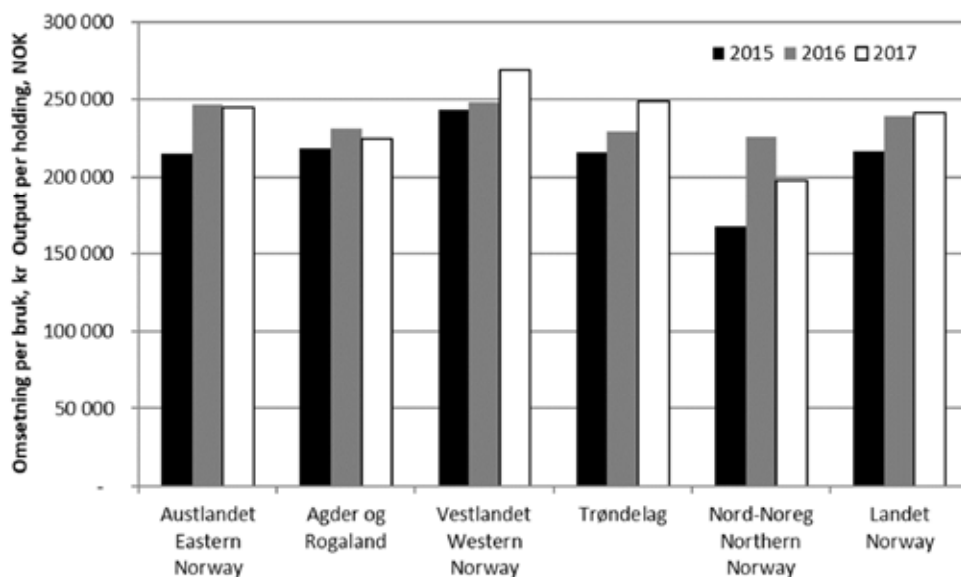
Tabell 4.1 viser at av dei 928 bruka som var med i driftsgranskingane for 2017, hadde 81 prosent (751 bruk) omsetning i tilleggsnæring. Det er like stor del av bruka som i 2015 og 2016. Omsetning er definert som salsinntekter av varer og tenester. Tabellen viser også at 64 prosent av bruka hadde omsetning på meir enn kr 20 000 i tilleggsnæring.

Tabell 4.1 Prosent bruk med omsetning i tilleggsnæring i 2017*Percentage, survey holdings with output from other gainful activities, 2017*

	Austlandet <i>Eastern</i> <i>Norway</i>	Agder og <i>Rogaland</i>	Vestlandet <i>Western</i> <i>Norway</i>	Trøndelag	Nord- <i>Noreg</i> <i>Northern</i> <i>Norway</i>	Landet <i>All</i> <i>regions</i>
Tal bruk i driftsgranskingane <i>Number of survey holdings</i>	335	157	182	146	108	928
Prosent av bruka med omsetning i tilleggsnæring <i>Percentage, holdings with output</i> <i>from other gainful activities</i>	88	75	77	87	66	81
Prosent av bruka med omsetning på over kr 20 000 i tilleggsnæring <i>Percentage, holdings with output</i> <i>larger than NOK 20,000 from other</i> <i>gainful activities</i>	69	60	59	65	58	64

Prosentdelen bruk med tilleggsnæring som hadde omsetning større enn kr 20 000, var størst på Austlandet og minst i Nord-Noreg i 2017.

Figur 4.1 viser omsetning i tilleggsnæringar i åra 2015–2017, fordelt på regionar. Figuren byggjer på resultat frå bruka som har omsetning over kr 20 000 i tilleggsnæring, 592 bruk i 2017. I 2017 var omsetninga i gjennomsnitt kr 241 500 per bruk, ein auke på knappe 1 prosent frå 2016. Gjennomsnittleg omsetning auka på Vestlandet og i Trøndelag, men gjekk ned på Austlandet, i Agder og Rogaland og i Nord-Noreg.

Figur 4.1 Omsetning i tilleggsnæring, kroner per bruk. Bruk med omsetning over kr 20 000 i tilleggsnæring. Regionar, 2015–2017

Output from other gainful activities, NOK per holding.

Holdings with output of more than NOK 20,000. Regions, 2015–2017

Resten av kapitlet tek for seg ulike resultat kor *alle* bruk med tilleggsnæring er med i grunnlaget, uavhengig av omfang. I gjennomsnitt for desse bruka var driftsoverskotet frå tilleggsnæring kr 83 100 per bruk i 2017. Det er ein auke på kr 4 200 frå 2016. Figur 4.2 viser driftsoverskot frå ulike driftsformer innan tilleggsnæring i perioden 2015–2017 (773 bruk i 2017). Nokre bruk får utrekna driftsoverskot sjølv om dei ikkje har omsetning. Til dømes gjeld dette bruk i oppstartsfasen, som berre har utgifter.

I driftsforma «utleige» vart driftsoverskotet kr 49 700 i gjennomsnitt per bruk i 2017. Det var 443 bruk som hadde denne driftsforma.

Enkeltbruk kan ha fleire ulike typar maskinkøyring, til dømes både rundballepressing for jordbruket og snøbrøyting for andre. I 2017 var det 463 bruk som dreiv «maskinkøyring», slik denne driftsforma er definert. Driftsoverskotet i driftsforma var i snitt kr 53 600 per bruk i 2017.

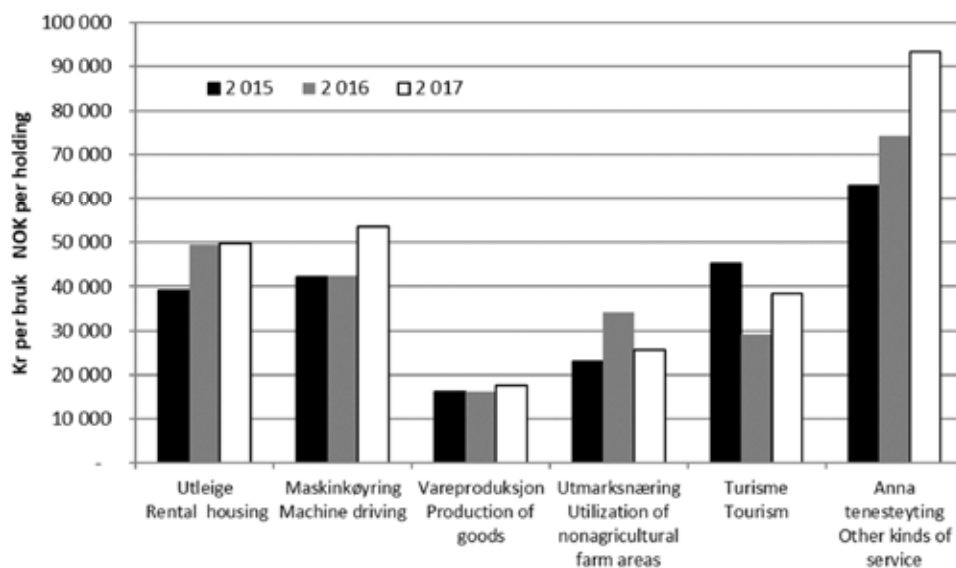
Driftsforma «vareproduksjon» hadde i snitt eit driftsoverskot på kr 17 700 per bruk i 2017. Det var 166 bruk som dreiv med «vareproduksjon». Driftsforma omfattar mellom anna omsetning av ved og vidareforedling av kjøtt, mjølk og frukt.

For driftsforma «turisme» har driftsoverskotet variert mykje mellom år. Dette er ei lita gruppe, berre 13 bruk i 2017. I ei så lita gruppe vil utskifting av bruk, eller resultat

på enkeltbruk, kunne gi store utslag på gjennomsnittstala. Driftsoverskotet per bruk for 2017 var kr 38 500.

Driftsforma «anna tenesteyting» omfattar brukarar som blant anna driv med «inn på tunet», saueklipping og klauvskjering. «Anna tenesteyting» er den driftsforma blant tilleggsnæringane som har det høgaste driftsoverskotet, med kr 93 400 i driftsoverskot per bruk i 2017. Det var 60 bruk som hadde denne driftsforma.

«Annan biologisk produksjon» (som til dømes hunde- eller hesteoppdrett) har hatt varierende resultat. Dei siste åra har det vore så få bruk i gruppa at det ikkje vert presentert resultat for denne driftsforma.

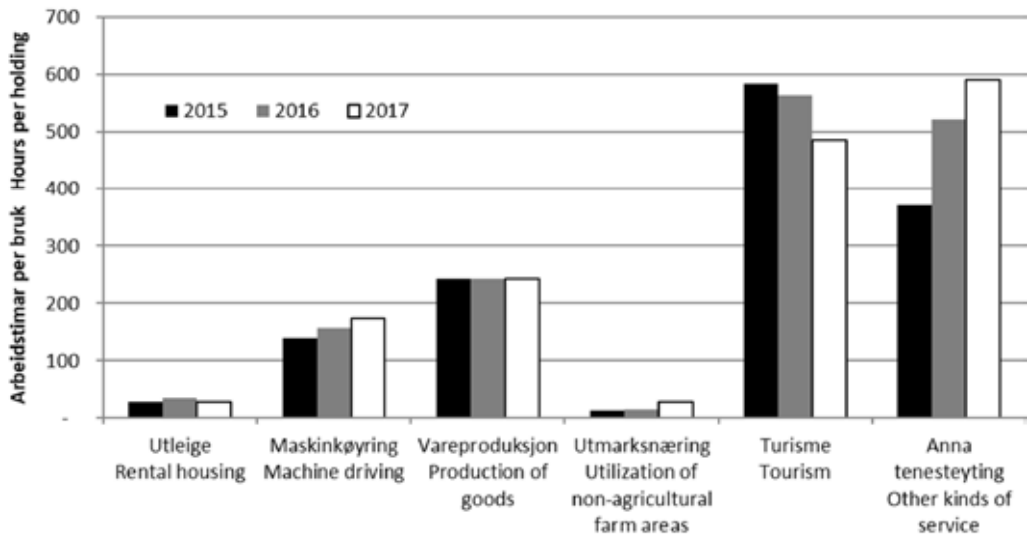

Figur 4.2 Driftsoverskot frå ulike former for tilleggsnæring, kroner per bruk. Alle bruk med tilleggsnæring, 2015–2017

Net income from different kinds of other gainful activities, NOK per holding. All holdings with other gainful activities, 2015–2017

4.2.4 Arbeidsinnsats i tilleggsnæringar

Figur 4.3 viser arbeidsinnsatsen i dei ulike formene for tilleggsnæring. I gjennomsnitt er det brukt 226 timar innan tilleggsnæring i 2017 på dei bruka kor det er registrert timar på tilleggsnæring. I 2017 var det i driftsforma «Anna tenesteyting» det vart lagt ned størst arbeidsinnsats per bruk, med 590 timar i gjennomsnitt. Deretter kjem bruka med «turisme». For denne driftsforma har arbeidsinnsatsen gått ned dei siste åra, etter ein auke i 2014. I gjennomsnitt vart det arbeidd 485 timar i tilleggsnæring på bruka med «turisme» i 2017. På bruka med «vareproduksjon» har arbeidsinnsatsen vore stabil dei siste åra. I gjennomsnitt vart det registrert 243 timar per bruk for denne driftsforma. «Maskinkøyring» er den mest vanlege driftsforma. Der låg timeforbruket på 173 timar per bruk i 2017. Mange bruk har ulike former for utleige og utmarksnæring, men det er oftast få timar knytte til desse driftsformene.

Figur 4.3 *Arbeidstimar brukte i ulike former for tilleggsnæring. Alle bruk som har registrert timar i tilleggsnæring, 2015–2017*

Hours of work executed in other gainful activities. All holdings where hours of work in such activities are recorded, 2015–2017

4.2.5 Kva betyr tilleggsnæringane for total inntening på bruket?

Overskotet frå tilleggsnæring utgjorde i gjennomsnitt 7 prosent av samla nettoinntekt på alle (928) driftsgranskingsbruk i 2017. Bidraget varierer naturleg nok med ulike regionar og ulike tilleggsnæringar. Tabell 4.2 viser at tilleggsnæringane i 2017 spelte størst rolle i flatbygdene på Austlandet og i «andre bygder» i Agder og Rogaland, med 10 prosent av nettoinntekta.

For enkelte av regionane har bidraget frå tilleggsnæring variert ein del mellom år. Dette skuldast i stor grad utskifting av bruk i driftsgranskningane.

Tabell 4.2 Bidrag frå tilleggsnæring. Driftsoverskot i prosent av nettoinntekt

Significance of other gainful activities. Net income as percentage of total net income

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Austlandet								
<i>Eastern Norway</i>								
Flatbygder	6	8	6	7	10	6	9	10
<i>Lowlands</i>								
Andre bygder	6	5	5	5	5	4	5	6
<i>Other parts</i>								
Agder og Rogaland								
Jæren	2	5	5	6	6	4	4	5
<i>Jæren</i>								
Andre bygder	16	11	11	14	9	9	10	9
<i>Other parts</i>								
Vestlandet	6	7	5	5	5	6	5	5
<i>Western Norway</i>								
Trøndelag								
Flatbygder	6	6	6	7	7	8	9	10
<i>Lowlands</i>								
Andre bygder	8	6	4	5	4	5	6	6
<i>Other parts</i>								
Nord-Noreg	4	4	4	5	5	4	7	6
<i>Northern Norway</i>								
Landet	7	7	6	7	7	6	7	7
<i>All regions</i>								

Den delen av nettoinntekta til brukarfamilien som kjem frå tilleggsnæring, har vore nokså stabil det siste tiåret og utgjer berre mellom 6 og 7 prosent. Ei av årsakene til at tilleggsnæringane ikkje betyr meir, kan vere at det utvalet av bruk som er med i driftsgranskningane, har relativt stor jordbruksaktivitet. På desse bruka kan det vere lita tid til, og mindre trong for, å byggje opp andre næringar. God tilgang på løna arbeid kan vere ei anna forklaring. Dei store årlege endringane i bidrag frå tilleggsnæringar i Agder og Rogaland er i hovudsak knytte til pelsdyrhaldet. Pelsdyrhald vert rekna som tilleggsnæring i tabell 4.2. I dei andre tabellane og figurane i avsnittet om tilleggsnæring er pelsdyr ikkje med.

Tabell 4.3 viser driftsoverskot per time innan «maskinkøyring», «vareproduksjon», «turisme» og «anna tenesteyting» samanlikna med driftsoverskot per time i jordbruket. I 2017 kom jordbruket (gjennomsnitt for alle bruk i driftsgranskingane) ut med eit driftsoverskot på kr 148 per time. Av tilleggsnæringane som er med i oversikta, har «maskinkøyring» hatt den høgaste timesatsen alle åra som er med i tabellen. Også «anna tenesteyting» ligg over jordbruket dei fleste åra. For «turisme» er det stor variasjon mellom åra. Noko av årsaka til det er utskifting av bruk. Både «vareproduksjon» og «turisme» har hatt lågare driftsoverskot per time enn jordbruket alle åra som er viste i tabellen.

Tabell 4.3 Driftsoverskot, kroner per time. Ulike former for tilleggsnæring samanlikna med jordbruket

Net income, NOK per hour. Different kinds of other gainful activities compared to agriculture

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Maskinkøyring <i>Contract work</i>	212	209	209	205	249	257	277	325
Vareproduksjon <i>Production of goods</i>	68	94	89	94	73	91	90	94
Turisme <i>Tourism</i>	90	45	66	86	64	90	59	86
Anna tenesteyting <i>Other kinds of service</i>	120	113	146	169	150	168	154	173
Jordbruket, alle bruk <i>Agriculture, all holdings</i>	105	102	125	120	146	155	155	148

4.3 Balanse

4.3.1 Egedelar

Verdien av dei balanseførte egedelane til brukarfamilien (totalkapitalen) er vist i hovudtabell 12. Fordelinga mellom gjeld og eigenkapital er også presentert der.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk auka totalkapitalen i løpet av 2017 med 6 prosent, til kr 7 497 000. Jæren og flatbygdene på Austlandet skil seg ut ved at deltakarane der har større totalkapital enn kva vi finn i dei andre regionane. Dei nordnorske deltakarane har minst gjennomsnittleg totalkapital.

Ved utgangen av 2017 var 75 prosent av totalkapitalen til brukarfamiliane anleggsmiddel.⁹ 25 prosent var altså omløpsmiddel. Jordbruket sin del av totalkapitalen

⁹ Sjå kapittel 1.9 for forklaring av omgrep.

utgjorde i gjennomsnitt 55 prosent, men berre 27 prosent på bruk med 50–100 dekar, og så mykje som 64 prosent på bruk med meir enn 500 dekar.

31. desember 2017 var 37 prosent av omløpsmidla på gjennomsnittsbruket bank-innskot og kontantar. Varelageret til jordbruket, medrekna slaktedyr, utgjorde 17 prosent av omløpsmidla.

4.3.2 Nettoinvestering utanom jordbruket

Hovudtabell 11 viser at samla nettoinvestering i andre sektorar enn jordbruket var kr 91 700 per deltakarbruk i 2017. Av denne summen gjekk kr 66 700 til private eigedelar. I tilleggsnæringar var nettoinvesteringa kr 21 000 per bruk. Skogbruk og «anna næring» er dei to andre sektorane som går inn i oversikta over nettoinvesteringar, med respektive beløp per bruk på kr 3 800 og kr 200 for 2017.

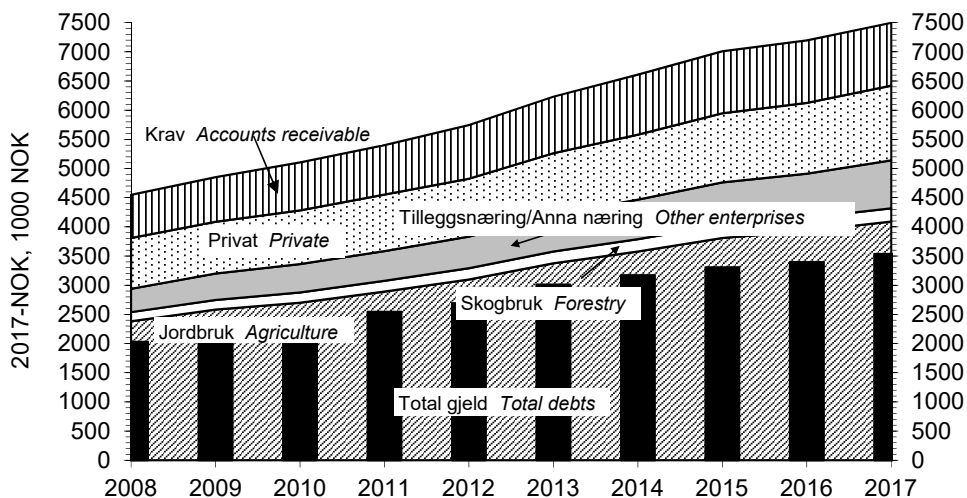
4.3.3 Gjeld og eigenkapital

Gjennom 2017 auka det samla gjeldsbeløpet per deltakarbruk med 6 prosent. Ved utgangen av året hadde gjennomsnittleg gjeld kome opp i kr 3 535 300. Det vil seie at gjeldsprosenten var 47, som ved utgangen av 2016. Ved slutten av 2017 utgjorde gjeld i gjennomsnitt 36 prosent av totalkapitalen på bruk med mellom 100 og 200 dekar jordbruksareal. Til samanlikning var gjeldsprosenten 52 i gruppa med meir enn 500 dekar. Dei andre storleiksgruppene hadde gjeldsprosent som låg mellom desse ytterpunkta. Mellom dei regionale gruppene varierte gjeldsprosenten frå 38 på Vestlandet til 56 i Nord-Noreg.

Eigenkapitalen på deltakarbruka auka med 6 prosent i løpet av 2017. Ved utgangen av året hadde den gjennomsnittlege deltakarfamilien kr 3 962 100 i eigenkapital. I flatbygdene på Austlandet var det størst eigenkapital per bruk. Deltakarane i Nord-Noreg er registrerte med mindre eigenkapital enn kva vi finn i dei andre regionane.

I 2017 hadde deltakarane ein gjennomsnittleg gjeldsrentefot på 3,0 prosent. Det er same rentefot som året før. Rentefoten er utrekna ut frå tilhøvet mellom betalte renter og storleiken på total gjeld. Leverandørgjeld og gjeld til skattefuten inngår i samla gjeld, men er ikkje renteberande. Det betyr at den reelle rentefoten på vanlege lån låg høgare enn 3,0 prosent.

Utviklinga gjennom 10 år er illustrert i figur 4.4. I 2008 var den gjennomsnittlege gjeldsprosenten på deltakarbruka 45. Jordbruket sin del av totalkapitalen på eit gjennomsnittleg deltakarbruk utgjorde 52 prosent i 2008.

Figur 4.4 Samansetjing av eigedelar og total gjeld. Gjennomsnitt for alle bruk, 2008–2017. Faste 2017-kroner

Assets and debts per holding, 2008–2017. 2017-NOK

4.4 Nettoinntekt per familie

Nettoinntekta vert presentert i hovudtabell 18.

Nettoinntekta er samla arbeidsvederlag og forrenting som familien oppnår, etter frådrag av betalte gjeldsrenter og kår (sjå kapittel 1.7). I gjennomsnitt var nettoinntekta per deltakarbruk kr 954 000 i 2017, nesten uendra samanlikna med 2016.

Gjennomsnittsbruket i flatbygdene i Trøndelag hadde kr 1 095 800 i nettoinntekt i 2017 og dermed høgast nivå blant dei regionale gruppene. På bruka i Nord-Noreg var gjennomsnittleg nettoinntekt lågast, kr 801 200. Bruka med størst og minst areal hadde større nettoinntekt enn dei andre storleiksgruppene.

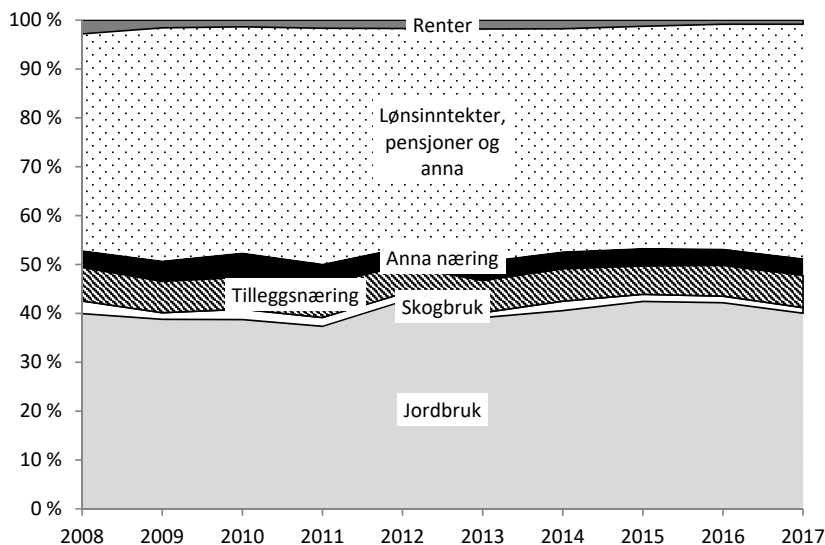
I 2017 utgjorde driftsoverskotet i jordbruket 40 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting på det gjennomsnittlege deltakarbruket, to prosentpoeng mindre enn året før. Inntektsdelen til jordbruket i 2016 var høgast på Jæren og i Nord-Noreg med 54 prosent. Delen var lågast på Austlandet, kor flatbygdene og «andre bygder» er registrerte med høvesvis 31 prosent og 32 prosent. I bruksgruppa med meir enn 500 dekar jordbruksareal kom 55 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting frå jordbruket. Alle dei andre storleiksgruppene er registrerte med klart lågare «jordbruksdel» av samla arbeidsvederlag og forrenting.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk i 2017 var driftsoverskot i skogbruket 1 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting, likt med året før. «Andre

bygder» på Austlandet er den regionen kor skogen har gitt størst bidrag til samla arbeidsvederlag og forrenting. Her var delen 3 prosent i 2017.

For alle deltakarbruk sett under eitt kom 7 prosent av det samla vederlaget frå tilleggsnæring, 4 prosent frå «anna næring» og 40 prosent frå lønsarbeid i 2017.

I 2008 var jordbruket sin del av samla vederlag og forrenting 40 prosent. Tilleggsnæring stod for 7 prosent av totalen på det tidspunktet, og lønsinntekt utgjorde 37 prosent. Figur 4.5 illustrerer korleis samansetjinga av inntekta til deltakar-familiane har utvikla seg gjennom 10 år.

Figur 4.5 Samansetjing av samla arbeidsvederlag og forrenting på driftsgranskingsbruka, 2008–2017

Composition of the farmer family's income from all sources, 2008–2017

Privatforbruket i 2017, eksklusive betalte skattar, var i gjennomsnitt for alle deltakarfamiljar kr 564 800. Samanlikna med 2016 gjekk privatforbruket ned med 1 prosent. I 2017 var privatforbruket per deltakarfamilie størst i flatbygdene på Austlandet og minst i «andre bygder» i Trøndelag.

4.5 Tilgang på og bruk av middel

4.5.1 Arbeidskapital

Likviditeten på bruka er nært knytt til storleiken på arbeidskapitalen. Arbeidskapital, som er omløpsmiddel¹⁰ minus kortsiktig gjeld, vert presentert i tabellane 4.4 og 4.5.

Likviditeten på det gjennomsnittlege deltakarbruket vart styrka i løpet av 2017. Arbeidskapitalen auka med 5 prosent i snitt for alle deltakarar, til kr 1 267 500 ved utgangen av året. Austlandet (både flatbygder og «andre bygder»), «andre bygder» i Agder og Rogaland, Vestlandet og Nord-Noreg hadde positiv utvikling innan likviditet. I Trøndelag (både flatbygder og «andre bygder») og på Jæren vart arbeidskapitalen mindre. Flatbygdene på Austlandet hadde størst arbeidskapital per bruk ved både starten og slutten av året medan «andre bygder» i Agder og Rogaland var i motsett ende av skalaen på begge tidspunkt. Alle storleiksgruppene i tabell 4.5 hadde positiv utvikling i arbeidskapital i 2017. Gruppa «100–200 dekar» hadde størst arbeidskapital per bruk både 1. januar og 31. desember 2017.

4.5.2 Sparing

I driftsgranskningane er sparing definert som auke i eigenkapital i løpet av rekneskapsåret. At «sparing» og «auke i eigenkapitalen» (kapittel 4.3.3) ikkje er identiske, skuldast at i kapittel 4.3.3 er det eigenkapitalen i utgåande balanse for *deltakarbruka frå året før* som er samanlikningsgrunnlag. Sparing vert derimot rekna ut frå inngåande balanse for *deltakarane det aktuelle året*. Av tabell 4.5 kan ein sjå at gjennomsnittleg sparing på deltakarbruka i 2017 var kr 201 400. Beløpet svarte til 5 prosent av verdien som eigenkapitalen hadde ved starten av året.

¹⁰ Sjå kapittel 1.9 for forklaring av omgrep.

Tabell 4.4 Tilgang på og bruk av middel. Endring i arbeidskapital. Regionar. Kroner

Cash flow analysis and working capital. Regions. NOK

Regionar <i>Regions</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flat- bygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	Jæren	A. bygder <i>Other parts</i>		Flat- bygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	
Nettoinntekt <i>Total net income</i>	1 092 800	976 600	928 000	826 300	936 400	1 095 800	865 700	800 300
+ Verdiregulering levert <i>Extraordinary items, inc.</i>	177 600	126 500	103 300	60 700	156 100	50 000	62 100	53 200
- Verdireg. motteken <i>Extraord. items, costs</i>	31 200	75 900	46 600	17 900	27 500	38 800	865 700	25 300
- Privatforbruk <i>Private consumption</i>	638 300	548 800	599 200	529 600	547 800	625 500	493 200	506 600
- Betalte skattar <i>Taxes</i>	309 000	259 400	246 200	239 100	242 000	324 900	247 800	221 000
=Sparing <i>Savings</i>	291 800	219 200	139 200	100 400	275 200	156 600	126 600	100 500
Avskrivningar, jordbruket <i>Depreciation, agriculture</i>	227 700	185 500	294 100	227 800	193 400	233 800	206 900	183 000
Fråsal og investerings- tilskot, jordbruket <i>Sales and investment grants, agriculture</i>	98 600	75 400	54 100	38 600	45 700	93 000	77 100	75 000
Ny langsiktig gjeld <i>New long term liabilities</i>	381 900	172 900	339 100	341 400	136 500	521 400	325 800	344 600
Arbeidskapital 1/1-17 <i>Working capital 17.01.01</i>	1 597 300	1 376 100	985 700	514 500	1 309 300	1 292 900	1 281 800	735 700
Sum tilgang på middel <i>Total capital supply</i>	2 597 300	2 029 100	1 812 300	1 222 700	1 960 200	2 297 600	2 018 100	1 438 900
Investert i jord, bygningar og maskinar/reiskapar i jordbruket <i>Investments in farmland, outbuildings, machinery and equipment</i>	340 900	387 400	584 400	485 300	339 500	477 800	522 200	386 000
Endring i andre eigedelar inklusive buskap <i>Change in other assets, livestock included</i>	192 800	37 000	101 800	42 200	32 600	289 400	90 300	29 600
Avdrag på langsiktig gjeld <i>Longterm liabilities, repayment</i>	325 500	199 000	171 600	169 800	140 800	303 100	176 100	185 000
Arbeidskapital 31/12-17 <i>Working capital 17.12.31</i>	1 738 200	1 405 700	954 500	525 300	1 447 300	1 227 400	1 229 600	838 200
Sum bruk av middel <i>Total capital spent</i>	2 597 300	2 029 100	1 812 300	1 222 700	1 960 200	2 297 600	2 018 100	1 438 900
Endring i arbeidskap. 2017 <i>Working capital, change 2017</i>	140 900	29 600	-31 300	10 900	137 900	-65 500	-52 200	102 500
Endring i arbeidskap. 2016 <i>Working capital, change 2016</i>	170 300	111 500	88 200	-36 600	112 800	384 300	65 700	49 300

Tabell 4.5 Tilgang på og bruk av middel. Endring i arbeidskapital. Storleiksgrupper. Kroner*Cash flow analysis and working capital. Farm size. NOK*

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50–100	100–200	200–300	300–500	>500	Alle 2017 <i>All 2017</i>
Nettoinntekt <i>Total net income</i>	926 500	848 200	868 200	941 100	1 125 800	953 600
+Verdiregulering levert <i>Extraordinary items, income</i>	132 900	155 900	81 700	73 800	168 300	114 800
–Verdiregulering motteken <i>Extraordinary items, costs</i>	5 700	38 300	29 400	31 900	68 800	39 500
– Privatforbruk <i>Private consumption</i>	548 000	511 700	537 200	585 000	603 700	564 800
– Betalte skattar <i>Taxes</i>	218 700	238 100	246 100	255 200	310 300	262 800
= Sparing <i>Savings</i>	287 000	216 000	137 200	142 900	311 400	201 400
Avskrivningar, jordbruket <i>Depreciation, agriculture</i>	88 700	117 000	147 600	221 400	356 200	212 400
Fråsal og investeringstilskot i jordbruket <i>Sales and investment subsidies, agriculture</i>	36 400	26 100	43 600	67 300	142 400	70 600
Ny langsiktig gjeld <i>New long term liabilities</i>	101 300	109 300	188 300	375 100	491 700	295 700
Arbeidskapital 1/1–17 <i>Working capital 17.01.01</i>	1 062 200	1 432 000	1 199 700	930 300	1 341 700	1 205 500
Sum tilgang på middel <i>Total capital supply</i>	1 575 600	1 900 500	1 716 500	1 737 000	2 643 300	1 985 600
Investert i jord, bygningar og maskinar/reiskapar i jordbruket <i>Investments in farmland, outbuildings, machinery and equipment</i>	152 800	160 200	223 700	486 200	739 700	409 500
Endring i andre eigedelar inklusive buskap <i>Change in other assets, livestock included</i>	-103 300	61 700	107 200	104 500	156 800	95 600
Avdrag på langsiktig gjeld <i>Long term liabilities, repayment</i>	134 300	115 800	140 900	209 700	347 800	213 000
Arbeidskapital 31/12–17 <i>Working capital 17.12.31</i>	1 391 900	1 562 800	1 244 700	936 600	1 399 100	1 267 500
Sum bruk av middel <i>Total capital spent</i>	1 575 600	1 900 500	1 716 500	1 737 000	2 643 300	1 985 600
Endring i arbeidskapital 2017 <i>Working capital, change 2017</i>	329 700	130 800	45 000	6 300	57 400	61 900
Endring i arbeidskapital 2016 <i>Working capital, change 2016</i>	-8 000	88 400	127 600	25 900	265 400	116 900

4.6 Skatt

Jordbruksfrådraget i allmenn inntekt har ei viktig rolle i inntektspolitikken i jordbruksforhandlingane. Frå og med skatteåret 2000 har vi hatt eit særskilt inntektsfrådrag i allmenn inntekt for bønder, kalla jordbruksfrådraget. For å få jordbruksfrådrag må skattytaren ha budd på bruket i over halvparten av inntektsåret. Jordbruksfrådrag vert gitt i alminneleg inntekt til skattytarar som:

- Har hatt inntekt frå verksemd i form av jordbruk, gartneri og/eller hagebruk, og/eller
- Har drive birøkt (honningproduksjon) og/eller pelsdyrhald som næring, sjølv om næringa er driven utan tilknytning til jordbruk, gartneri eller hagebruk.

Utleige og bruk av driftsmiddel utanom bruket i avgrensa omfang gir også grunnlag for jordbruksfrådrag. Det er ikkje krav om at skattytaren eig verksemda dersom vilkåra elles er oppfylte. Andre frådrag kan redusere effekten av jordbruksfrådraget.

For rekneskapsåret 2017 var maksimalt jordbruksfrådrag det same som i 2016, kr 166 400. Eit inntektsuavhengig frådrag på kr 63 500 ligg i botnen. Sats ut over dette har vore 38 prosent. For å oppnå maksimalt jordbruksfrådrag for 2017 måtte skattytaren ha ei næringsinntekt frå jordbruk på minst kr 334 300.

Tabell 4.6 viser korleis frådraget er bygd opp, og endringar sidan 2000. Tabellen viser også kor stor næringsinntekta frå jordbruk må ha vore for at skattytaren skal ha oppnådd maksimalt frådrag.

Tabell 4.6 Jordbruksfrådraget, 2000–2017. Kroner

Farmer's allowance, 2000-2017. NOK

	2000	2001	2002	2003- 2005	2006	2007	2008- 2011	2012- 2017
Botnfrådrag <i>Basic allowance</i>	18 000	36 000	36 000	36 000	36 000	45 000	54 200	63 500
Frådrag, prosent <i>Allowance, per cent</i>			9	19	19	32	32	38
Maksimalt frådrag <i>Maximum allowance</i>	18 000	36 000	47 500	61 500	71 500	142 000	142 000	166 400
Næringsinntekt frå jordbruk (minimum) som trengst for å oppnå maksimalt frådrag <i>Required net income from agriculture (minimum to achieve max. allowance)</i>	18 000	36 000	163 800	170 200	228 800	348 100	328 600	334 300

I driftsgranskingane er alle dei sentrale resultatmåla som viser inntekt og inntektsutvikling, upåverka av skattetilhøve og endringar i skattereglar. Eventuelle skattereduksjonar på bakgrunn av jordbruksfrådraget vil derfor ikkje påverke resultatata i driftsgranskingane. Sidan rekneskapsåret 2007 har driftsgranskingane nytta eit supplerande resultatmål: Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital. I kapittel 2 er det skattejusterte vederlaget sett i samanheng med dei tradisjonelle resultatmåla.

Trass i at tala i driftsgranskingane ikkje vert direkte påverka av jordbruksfrådraget, må ein kunne tru at frådraget kan ha indirekte påverknad i nokre tilfelle. Ulike former for tilpassing til regelverket vil påverke produksjonen og resultatata. Nokre døme:

- For dei produsentane som er i ytterkantane av jordbruksfrådraget, det vil seie bønder med næringsinntekt rundt kr 63 500 og kr 334 300, vil det vere eit poeng å ha jamn inntekt for å få maksimal utnytting av jordbruksfrådraget sett over fleire år. Det omsynet kan for eksempel påverke når vedlikehald vert utført.
- Organisering av drifta. Passive deltakarar i samdrifter med mjølkeproduksjon får jordbruksfrådrag, medan bruk som leiger bort mjølkekvote utan å ha annan jordbruksaktivitet som fell inn under vilkåra, ikkje vil kunne få jordbruksfrådrag.
- Nokre brukarar leiger i realiteten bort jorda medan rekneskapan viser at dei driv sjølve. Ein kan leige inn alle tenestene og selje produkta i eige namn, medan den som faktisk driv jorda, har ansvaret. Ein kan organisere det slik for å oppnå jordbruksfrådrag.

I gjennomsnitt for alle deltakarar i driftsgranskingane var jordbruksfrådraget per bruk kr 134 000 i 2017, ein auke på kr 900 frå året før. Det har vore auke i gjennomsnittleg jordbruksfrådrag kvart år sidan starten, med unnatak for 2009, 2011 og 2016.

I 2017 var delen av deltakarar utan jordbruksfrådrag 7 prosent, eitt prosentpoeng større enn i 2016. Det var 59 prosent av brukarane som oppnådde maksimalt frådrag på kr 166 400. Delen er tre prosentpoeng større enn den tilsvarende frå 2016.

I gjennomsnitt for driftsgranskingsmaterialet var oppnådd skattereduksjon for 2017 kr 32 200 per bruk, ein nedgang på kr 1 100 frå 2016. Viktigaste årsak til nedgangen er at skatteprosenten på allmenn inntekt vart sett ned frå 25 til 24. Inntektsverknaden av jordbruksfrådrag har sidan starten vore rekna ut frå ein gjennomsnittleg marginal skatteprosent på 33 for alle grupper. Dette vart endra av Budsjettnemnda for jordbruket i 2013. Da vart det bestemt at ein skulle bruke 39 prosent for 2013. Vidare skulle ein bruke 38,4 prosent for 2014 og 2015. Så skulle 38,0 prosent gjelde for 2016, og 37,7 prosent var satsen for 2017. Samtidig vart satsane også endra for dei føregåande åra, slik at ein skulle rekne med 37 prosent for åra 2000-2005 og 36 prosent for 2006-2011. Lågare gjennomsnittleg marginal skatteprosent kombinert med lågare skatteprosent på allmenn inntekt medfører mindre inntektsverknad.

Inntektsverknaden av jordbruksfrådrag med 37,7 prosent marginalsatt er kalkulert til kr 51 600 per deltakarbruk for 2017. Dette er ein nedgang på kr 2 100 frå 2016.

Inntektsverknaden utgjør kr 33 200 per årsverk, ein nedgang på kr 1 300. Årsak til nedgangen er, som nemnd, endring i skattevilkåra. I gjennomsnitt oppnådde deltakarbruk i driftsgranskingane 81 prosent av maksimalt jordbruksfrådrag for 2017. Delen var eitt prosentpoeng større enn året før.

Tabell 4.7 viser at det er stor skilnad mellom driftsformer med tanke på gjennomsnittleg jordbruksfrådrag. Kornproduksjon, produksjon av storfekjøtt og sauehald hadde lågast gjennomsnittleg frådrag blant dei driftsformene som er med i tabellen. Blant bruka med kornproduksjon var heile 20 prosent utan jordbruksfrådrag. Trass i lågare jordbruksfrådrag per bruk, hadde kornbruka størst inntektsverknad per årsverk, kr 81 100. Dette skuldast lågt arbeidsforbruk, knapt eit halvt årsverk i gjennomsnitt for desse bruka. Innanfor driftsformer kor mjølkeproduksjon inngår, var gjennomsnittleg jordbruksfrådrag langt høgare. Likevel var inntektsverknaden per årsverk på desse bruka mykje mindre enn i kornproduksjonen. Årsaka er at gjennomsnittleg arbeidsinnsats låg på rundt to årsverk for driftsformene med mjølkeproduksjon.

Tabell 4.7 Jordbruksfrådrag 2017. Gruppert etter driftsform

Farmer's allowance 2017. Types of farming

Driftsformer <i>Type of farming</i>	Tal bruk	Tal bruk med maksimalt frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Inntektsverknad, kr per årsverk
	<i>Total number of holdings</i>	<i>Number of holdings with maximum Farmer's allowance</i>	<i>Number of holdings without Farmer's allowance</i>	<i>Farmer's allowance, NOK</i>	<i>Income effect, NOK per man-year</i>
Produksjon av kumjølkk og storfeslakt	312	253	4	159 400	31 100
Kumjølkkproduksjon og svinehald	28	20	1	145 500	25 200
Kumjølkkproduksjon og sauehald	45	36	1	155 000	29 300
Korndyrking	99	17	20	84 200	81 100
Korndyrking og svinehald	30	24	0	156 600	36 600
Sauehald	117	34	15	103 700	33 400
Geitehald	20	18	0	164 200	39 300
Produksjon av storfekjøtt	90	33	11	115 600	41 200
Andre driftsformer	154	91	13	131 700	30 700
Alle	928	544	68	134 000	33 200

Ser vi på jordbruksfrådraget relatert til regionar (tabell 4.8), finn vi mindre skilnader. Nord-Noreg hadde høgast gjennomsnittleg jordbruksfrådrag i 2017, med kr 150 900. Flest bruk utan frådrag fanst i flatbygdene på Austlandet. Det var i hovudsak kornbruk

som ikkje hadde høg nok næringsinntekt til å kvalifisere for jordbruksfrådrag. På Austlandet finn vi også det lågaste gjennomsnittlege jordbruksfrådraget. Nord-Noreg hadde størst del bruk med maksimalt jordbruksfrådrag, 78 prosent av deltakarane. I den andre enden av skalaen har vi Austlandet, der berre 43 prosent av bruka i «andre bygder» og 49 prosent av bruka i flatbygdene oppnådde maksimalt jordbruksfrådrag. Inntektsverknaden per årsverk ligg ganske jamt i alle regionar. «Andre bygder» i Agder og Rogaland hadde minst inntektsverknad per årsverk, med kr 27 900. Størst inntektsverknad per årsverk finn vi i flatbygdene i Trøndelag, kor beløpet var kr 41 500.

Tabell 4.8 Jordbruksfrådrag 2017. Gruppert etter region

Farmer's allowance 2017. Regions

Regionar		Tal bruk	Tal bruk med maksimalt frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Inntektsverknad, kroner per årsverk
<i>Regions</i>		<i>Total number of holdings</i>	<i>Number of holdings with maximum Farmer's allowance</i>	<i>Number of holdings with no Farmer's allowance</i>	<i>Farmer's allowance, NOK</i>	<i>Income effect, NOK per man-year</i>
Austlandet, flatbygder	<i>Lowlands</i>	188	93	22	123 900	39 700
Austlandet, andre bygder	<i>Other parts</i>	147	63	14	119 800	34 000
Jæren		63	41	4	141 000	28 000
Agder og Rogaland, andre bygder	<i>Other parts</i>	94	55	7	133 100	27 900
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	182	118	13	139 400	30 600
Trøndelag, flatbygder	<i>Lowlands</i>	72	46	2	139 600	41 500
Trøndelag, andre bygder	<i>Other parts</i>	74	44	4	139 300	32 900
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	108	84	2	150 900	32 700
Alle	<i>All holdings</i>	928	544	68	134 000	33 100

Ser vi på jordbruksfrådrag i høve til storleik på bruket, finn vi aukande jordbruksfrådrag med aukande jordbruksareal. Men inntektsverknaden per årsverk viser små skilnader mellom dei ulike storleiksgruppene.

4.7 Samanlikning med andre yrkesgrupper

«Det tekniske berekningsutvalet for inntektsoppgjera» reknar ut gjennomsnittleg årsløn for heiltidstilsette innanfor ulike yrke¹¹. Ein heiltidstilsett er ein arbeidstakar som har utført eit fullt, avtalefesta normalt årsverk, utan overtid.¹²

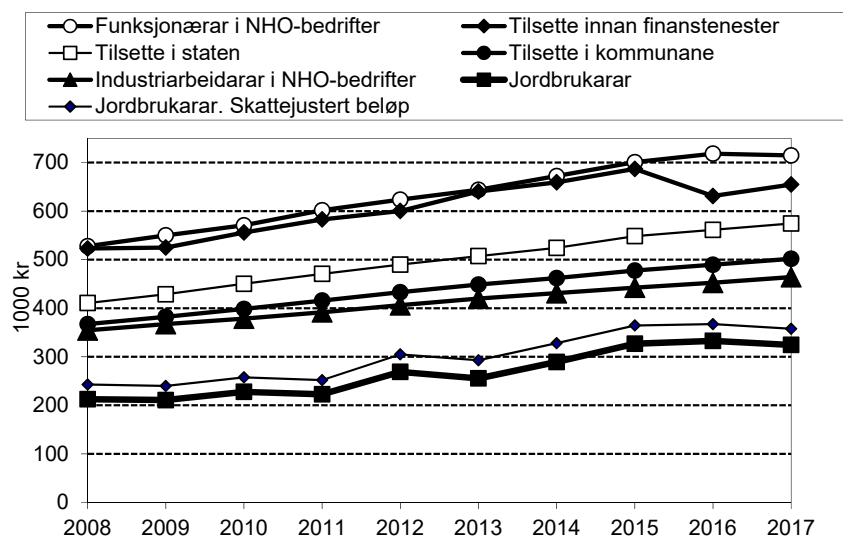
¹¹ Kjelde for rekneskapsåret 2017: NOU 2018:8 Grunnlaget for inntektsoppgjørene 2018.

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk omfattar berre eit lite utval av dei som er sysselsette i norsk jordbruk. Dei økonomiske resultatane som driftsgranskingane viser, er framkomne etter heilt andre metodar enn dei som vert brukte av «berekningsutvalet». Likevel er ei samanlikning interessant.

I figur 4.6 er jordbruket sitt vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, slik det vert rekna ut i driftsgranskingane, presentert saman med resultatane til «berekningsutvalet». Samanlikninga strekkjer seg over 10 år. I 2017 utgjorde vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka i driftsgranskingane 70 prosent av ei gjennomsnittleg årsløn for industriarbeidarar i NHO-bedrifter. Delen er fire prosentpoeng mindre enn året før, men 10 prosentpoeng større enn i 2008.

For jordbruk er det rekna med 1 845 timar per årsverk.

Figur 4.6 har også med ei kurve som viser det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i jordbruket. Det skattejusterte vederlaget i 2017 var 77 prosent av ei vanleg årsløn for ein industriarbeidar.

Figur 4.6 Samanlikning mellom jordbruket sitt vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk og årsløn for heiltidstilsette i andre yrke, løpende kroner

Comparison of farmers' return on labour and own capital per man-year to yearly wages for workers employed in other professions, current NOK

¹² Frå og med rekneskapsåret 2014 er kurva for «tilsette i forretnings- og sparebankar» ført vidare av «tilsette innan finanstenester».

Summary

About the survey

The survey of account statistics for agriculture and forestry is aimed at presenting financial status and long-term economic development for family-run holdings where income from agriculture has a substantial extent.

The survey is based on tax accounts that are adapted into management accounts. The tax accounts are collected from holdings located all over Norway. 928 holdings, including 10 dairy joint operations, have participated in the agricultural part of the survey in 2017. Mean results for the participants in one dairy joint operation are presented as this dairy joint operation's results. The dairy joint operation is counted as one holding. 133 of the participating holdings have provided additional forestry data.

The survey merely involves holdings with a standard output of minimum NOK 150,000.

Agriculture

Labour input, agricultural area and herds

In 2017, total labour input in agriculture was 2,873 hours per average farm that participated in the survey, remaining nearly unchanged from 2016 (2,872 hours per holding). The work from farmers' families made up 71 per cent of the total labour input in agriculture.

Mean size of the holdings' agricultural area in 2017 was 387 decares¹³, marking an increase of 8 decares compared to the year before. The extent of rented farmland has been increased during the past few years.

The numbers of goats and sheep per holding were reduced slightly in 2017. On the other hand, a moderate increase in the number of farm animals per holding has been recorded for piglets and pigs for slaughter, poultry and cattle from 2016 to 2017. The number of breeding pigs per holding kept unchanged.

¹³ 1 decare = 0,1 hectare.

Agricultural assets and investments

At the end of 2017 the value of agricultural assets at the average sample holding was NOK 4,090,800, a 6 per cent increase from the year of 2016. Gross investment amounted to NOK 409,500 and net investment was NOK 126,500. The net investment of 2017 reached its lowest level since 2012, measured by NOK-2017.

Crop yields, livestock production and prices

In 2017, the average yields for all kinds of crops at all sample holdings summed up to 358 FUm¹⁴ per decare, 2 per cent below the comparable average for 2014-2016. Barley and oats had a lower average yield, whereas the average yield of wheat increased compared with the previous year. The average yields of barley, oats and wheat in 2017 were respectively 1 per cent lower, 8 per cent lower and 6 per cent higher than the average of the previous three years. The average yield of coarse fodder declined slightly from 2016 and had dropped 3 per cent from the average level of the previous three-year period.

The yield of cow's milk rose marginally from 2016 to 2017. Compared to the mean yield for the period 2014–2016, the milk production per cow in 2017 was 1 per cent higher. Milk yield for goats reduced mildly in 2017, down 3 per cent from the 2014-2016 mean level. The amount of produced mutton and lamb per winter-fed sheep was slightly lower in 2017 than the preceding year, but still at a normal level.

Continuing with the previous year's trend, the prices of mutton and lamb fell significantly from 2016 to 2017. Piglets, pork and goat's milk also had a decline in price. The prices of wool and cow's milk had a stronger increase than the prices of other common farm products in 2017.

Costs and income

Total costs of agriculture on the average holding rose by 6 per cent in 2017, to NOK 1,558,500.

The holdings' average 2017 output from agriculture was NOK 1,985 000, up 4 per cent from the previous year. Livestock products made up 60 per cent of the total output whereas plant products contributed 12 per cent. The remaining 28 per cent came from other sources (various production allowances, hiring out machines, sales of milk quotas etc.).

Total production allowances received at the average sample holding increased by 3 per cent from 2016 to 2017.

¹⁴ FUm = feed unit milk.

Financial results: In general, and particularly for some important categories of farming

As an average for the survey participants of 2017, net income from agriculture fell from NOK 446,300 to NOK 426,500, a decline of 4 per cent from the previous year.

The average 2017 return on labour and own capital per man-year was NOK 323,300, down 3 per cent from the 2016 average. Return on family labour and own capital per man-year declined by 5 per cent, reaching NOK 307,000. Family labour income per man-year attained to NOK 290,800 and was 6 per cent lower than the previous year. The rate of required return on agricultural assets for 2017 remained at the 2016-level, 2.0 per cent.

The financial results of eight major farming categories in the survey are briefly presented below:

Combined dairy and beef cattle farming

312 holdings in dairy and beef farming participated in the survey. On average, these farms were at disposal of 28.1 cows and 418 decares of agricultural land. The 2017 return on labour and own capital per man-year was NOK 343,700, down 1 per cent compared to 2016.

Survey results of organic dairy farming in 2017 involve 21 farms. These achieved an average return on labour and own capital per man-year of NOK 338,300, an 8 per cent increase compared with the previous year.

The 84 survey participants of 2017 that were employing milking robots at their dairy farms, achieved in average NOK 372,800 as return on labour and own capital per man-year. The result lies 4 per cent below the one achieved at similar dairy farms using other kinds of milking systems.

Combined dairy and pig farming

This group included 28 holdings. The average herd size in 2017 was 33.7 cows and 32.3 breeding pigs. A mean agricultural area of 405 decares was at these farmers' disposal. Return on labour and own capital per man-year reduced by 4 per cent, to NOK 416,400.

Combined dairy and sheep farming

In 2017 the 45 holdings of this farming category had a mean agricultural area of 446 decares. The average herd size was 20.9 cows and 105 winter-fed sheep. Return on labour and own capital per man-year was reduced by 3 per cent to NOK 319,900 from 2016 to 2017.

Cereal production

99 holdings belonged to this group. In 2017 the area of cereal crops per holding was 385 decares. Average yield of wheat increased considerably whereas average yields of barley and oats decreased. Return on labour and own capital per man-year in 2017 was NOK 246,600, a decrease of 5 per cent compared with 2016.

Sheep farming

117 holdings in sheep farming participated in the survey. The average farmland size was 273 decares, and the average herd counted 170 winter-fed sheep. Return on labour and own capital per man-year in 2017 was NOK 130,100, a 28 per cent decline compared with 2016.

Production of goat's milk

20 goat dairy farms participated in the 2017 survey, 13 of which were located in Northern Norway. The group's average agricultural land was 188 decares and their average herd size was 133 goats. Return on labour and own capital per man-year turned out at NOK 411,900 in 2017, representing a 1 per cent increase compared with the previous year.

Combined cereal production and pig farming

The average agricultural area in 2017 was 406 decares for this farming group of 30 holdings. The average herd size was 49.0 breeding pigs. Return on labour and own capital per man-year reached NOK 409,600 with a decrease of 20 per cent from 2016 to 2017.

Beef cattle farming

The group included 89 holdings with an average agricultural area of 399 decares. The average volume of beef sold in 2017 was 8,266 kg. Return on labour and own capital per man-year decreased by 9 per cent from 2016 to 2017, to NOK 226,200.

Farm forestry

Farm forestry data for 2017 were collected from 133 holdings. In what follows, this group is referred to as «forest holdings». These holdings' average productive forestry area was approximately 1,400 decares. Their average volume of roundwood cut was 386 m³, which accounts for 107 per cent of sustainable yield (see Chapter 1.9), a fall of two percentage points compared with 2016. The volume of cut logs per holding decreased by 8 m³, whereas timber prices increased for most of the assortments from 2016 to 2017.

In 2017, prices of both logs and pulpwood of conifers increased, whereas prices of broadleaf timber dropped slightly. The average sales price for timber rose from NOK 328 per m³ in 2016 to NOK 332 per m³ in 2017.

Despite the rising timber prices, the forest holdings' average output in forestry decreased by NOK 2,000, to NOK 130,000 in 2017. The decline in output is due to lower logging volume. Costs in farm forestry were recorded at NOK 93,000 on average, an increase of NOK 6,000 compared with the previous year. The main reason for this increase was higher costs of silviculture. The 2017 average net income from forestry declined accordingly by NOK 8,000 and amounted to NOK 37,000. Taking the value of family labour input¹⁵ into account, brings about a reduction of net income to NOK 26,000, which is NOK 6,000 less than in 2016. Forestry contributed 9 per cent of total net income from agriculture and forestry in 2017, two percentage point less than the previous year.

Measured by cubic metres, the average output from forestry was NOK 338. At the same time the average forestry costs were NOK 241 per m³, which resulted in a net income of NOK 97 per m³ in 2017. Corresponding values for 2016 were NOK 335, NOK 221 and NOK 114 per m³

In 2017 90 per cent of all logging was carried out by entrepreneurs, including timber for use at the farm. As outsourcing of forest operations is becoming a common practice among the forest owners, the average family labour input in forestry goes down continuously. The owner families at the forest holdings worked an average of 1,770 hours in agriculture in 2017, whereas family work in forestry was 56 hours, down 12 per cent from 2016.

The forestry investments of 2017 made up 107 per cent of the operating result in farm forestry (excluding silviculture), versus 77 per cent in 2016. 47 per cent of investments were financed by the Forest Trust Fund whereas 21 per cent were covered by public grants and family labour. At the end of 2017 the forest holdings kept an average value of NOK 59,000 at their Forest Trust Fund account, which was NOK 3,000 lower than one year before.

More data and information of farm forestry are given in main tables 19-25.

Overall financial results

Other gainful activities

Other gainful activities are enterprises that involve the holdings' resources (for instance area, buildings and machinery) for other purposes than ordinary agriculture or forestry. A share of 81 per cent of the farm participants were engaged in other gainful activities in 2017, 64 per cent of which had an annual turnover exceeding NOK 20,000 from these activities. *All* survey participants with other gainful activities achieved an average net income of NOK 83,100 from these enterprises.

¹⁵The Norwegian tariff wage rates were put in use.

Balance sheet

At the end of 2017, the average value of the holding families' total assets stood at NOK 7,497,000, a 6 per cent rise in one year. Fixed assets and current assets¹⁶ accounted for, respectively, 75 per cent and 25 per cent of the total assets in 2017. Bank deposits and cash constituted 37 per cent of the current assets. Agricultural assets made up 55 per cent of the total assets.

Net investment in non-agricultural sector amounted to NOK 91,700 in 2017, of which NOK 66,700 were spent on private assets.

At the end of 2017, average total liabilities of the farm participants reached NOK 3,535,300, an increase of 6 per cent from 2016. The average value of own capital also rose 6 per cent, to NOK 3,962,100 during the year. Total liabilities on 31st of December 2017 accounted for 47 per cent of the total assets. At this the share remained unchanged since the end of 2016.

Total net income per family

Total net income includes the farm family's income from all sources (which is called family payment) deducted by interest payments on debts and payments to the previous owners. The survey participants had an average total net income of NOK 954,000 in 2017, nearly the same amount as the one of 2016. In 2017, agriculture accounted for 40 per cent of the family payment. The share of wage income equally made up 40 per cent. Shares of other gainful activities, off-farm enterprises and forestry were 7 per cent, 4 per cent and 1 per cent, respectively.

Flow analysis and working capital

Working capital is the difference between current assets and short-time liabilities. During 2017 the survey participants' average working capital increased by 5 per cent, to NOK 1,267,500. The families had average savings of NOK 201,400 in 2017, which accounted for 5 per cent of their own capital value at the beginning of the year.

Tax

Tax and Farmer's allowance are parts of Norwegian agricultural politics since the year 2000. The allowance is aimed to reduce farmers' tax payment. A net income from agriculture (see chapters 1.7.1 and 1.7.2) up to NOK 63,500 generates a basic Farmer's allowance that equals this net income. Farmers with a higher net income from agriculture get 38 per cent allowance of the income above NOK 63,500, up to a maximum allowance of NOK 166,400.

¹⁶ See chapter 1.9 for explanation of terms.

In 2017, farmers with a net income (from agriculture) of at least NOK 334,300 were eligible for the maximum Farmer's allowance. The average Farmer's allowance among the survey participants was NOK 134,000 and the average tax deduction was NOK 32,200. The corresponding effects on income were NOK 51,600 per holding and NOK 33,200 per man-year. Farmer's allowance does not influence on any of the main operating results of agriculture published in the survey. However, since the accounting year 2007 a supplementary measure has been used: Tax-adjusted return on labour and own capital. This measure allows for the income effect of Farmer's allowance.

Comparison of earnings between survey participants and industrial employees

In 2017, the average return on labour and own capital per man-year (agriculture) for the farmers who participated in the survey, was 70 per cent of the average yearly wages for industrial employees at firms affiliated to NHO¹⁷. Taking the tax deduction from Farmers allowance into account, reduces the gap slightly. Tax-adjusted return on labour and own capital per man-year reached 77 per cent of the average industrial wages at NHO.

¹⁷ The Confederation of Norwegian Enterprise (NHO) is an employers' organisation in Norway with more than 20,000 members.

1 Purpose, sample and methods

All figures and tables referred to in this chapter, except table 1.5, are presented merely in the Norwegian version of Chapter 1.

1.1 Purpose

The main purpose of the survey of account statistics for agriculture and forestry is to present financial status and long-term economic development for holdings where income from agriculture has a substantial extent.

Further the survey is aimed to:

- Present financial data for holdings of different categories as regards size, location and type of farming
- Provide data that make comparisons with other national and international statistics possible and relevant
- Provide material for further research and analysis
- Contribute to advisory services and education
- Contribute to public politics and administration
- Provide estimates of value added by farming and other gainful activities

Since 1950 the survey chiefly has included close to 1,000 annual participants. In the process of selecting survey participants it has been emphasized to include a representative sample of agricultural holdings where a substantial share of the family's income derives from the holding. For 2017 the survey includes 928 family holdings.

Since 1964 a number of the participants have provided additional account data concerning farm forestry. For 2017 the number of holdings contributing to the account statistics for forestry is 133.

Other gainful activities, and tax according to the influence of Farmer's allowance, are survey themes that are presented distinctly in this report. Organic dairy farming and dairy farming with robot are topics presented as segments of «combined dairy and beef farming», chapter 2.3.1.

1.2 Principles and methods of sampling

New participants are selected from lists of farmers, randomly drawn from the register of grants run by the Norwegian Agricultural Agency. Since 2013 the sample population is defined by a standard output exceeding NOK 150,000. The standard output expresses extent of production and has no link to financial results actually achieved by the farmer.

Survey participation is voluntary. No upper limit exists as regards the number of years a holding may be involved in the survey. However, the farmer may not be more than 70 years old. Approximately 10 per cent of the survey holdings will normally be replaced from one year to another.

Merely farm forests with a sustainable yield of at least 50 m³ may be involved in the account statistics for forestry.

1.3 Presentation

Some holding groups may be omitted in the result presentations. The omissions occur when any group contains too few holdings (less than six). Still the data from these «undersized» groups are included in the overall averages.

1.4 Criteria for classification

1.4.1 Agriculture

Regions

The various regions are pointed out in Figure 1.1. «Eastern Norway» and «Trøndelag» are both subdivided into *lowlands* and *other parts*. «Agder and Rogaland» is split up into *Jæren* and *other parts*. The subdivisions are due to substantially better conditions for agricultural production in the lowland regions and at Jæren.

#

Size groups

The holdings are divided into size groups according to their area of agricultural land, as shown in Table 1.1. The group «less than 50 decares» consists of rather few, not homogenous holdings and is omitted from several presentations.

Categories of farming

The holdings are classified according to their main category of farming. Types of production that account for less than 10 per cent of a holding's total enterprise, do not count when the farming category is determined. Cereal production will come to expression in the chosen category only if more than 40 per cent of the agricultural area is occupied by cereals.

Among the 928 holdings participating in the 2017 survey, 740 are classified in one of the eight main categories of farming listed in Tables 1.2 and 1.3 and in Appendix table 17. The remaining holdings are engaged in either compound categories of farming or categories of farming that occur less frequently.

1.4.2 Forestry

Regions

All the holdings included in the forestry part of the survey are located in coniferous forest areas. The forestry regions differ from those in the agricultural part of the survey. The forestry participants are split up according to three regions: «Eastern Norway», «Agder» and «Central Norway» (Figure 1.2). «Central Norway» consists of *Nord-Trøndelag*, *Sør-Trøndelag*, the southern part of *Nordland* and the northern part of *Møre og Romsdal*.

Size groups based on roundwood cut

Holdings where no roundwood has been cut, or where the roundwood cut has been used merely by the farmer's family, constitute a separate category. For holdings where roundwood has been cut *for sale*, possibly in addition to a quantity cut for family utilization, the total quantity cut is criterion for classification. At this the coherence between financial results and quantity cut can be examined. Defined size groups for total amount of roundwood cut:

< 100 m³

100–199 m³

200–399 m³

≥ 400 m³

1.5 Representativeness

The number of participants in the farm forestry part of the survey is rather low. Furthermore, recent national data regarding allocation of forest properties lack

completely. Therefore the extent of representativeness in the forestry part of the survey will not be discussed.

Table 1.4 compares the agricultural size group allocation of the survey holdings to similar overviews produced by Statistics Norway. The data from Statistics Norway relate, roughly speaking, to all Norwegian holdings, whereas the population of our survey is limited by a minimum standard output. Moreover, Statistics Norway counts joint operations with solely rented agricultural area among the smallest farms, unlike what is done in the survey. Despite these obstacles for relevance of the comparison, table 1.4 indicates that the smallest holdings are under-represented, and that farms with more than 200 decares are over-represented, in our survey sample. In order to obtain large enough groups for some important categories of farming, achieving a representative survey sample as regards size groups has been given lower priority. It is emphasized to keep the regional distribution of the survey participants at a state that approximately matches the regional distribution of all Norwegian holdings.

1.6 Accounting principles

NIBIO converts the tax account into a management account for each of the survey participants. Some important characteristics of management accounts are mentioned below.

- Management accounts record *unpaid labour* executed by others than members of the farmer's family, by number of hours. This contribution is classified as hired labour. Nevertheless, *hired labour costs* merely include wages actually paid.
- Management accounts present a clear distinction between agriculture, forestry, other occupations and private department. Therefore, certain assets and certain items of income and expenditure may be wholly or partly transferred between occupations, or between an occupation and private department, in the survey conversion process.
- Management accounts present the agricultural output as a total and also split up into three main categories: Output from crop production, output from livestock production and a miscellaneous category including support, grants and other income. Similarly farm forestry output is classified according to origin: Timber sales, grants and other sources. The costs of both agriculture and forestry are divided into fixed and variable ones.
- In management accounts each item of output and expenditure is adjusted for changes in the balance sheet.
- The value given for livestock in a management account (with some few exceptions) is the break-up value. Tax accounts value livestock according to standardized unit prices based on variable rearing and breeding costs.

- Management accounts apply linear depreciation. Reducing balance depreciation is applied in tax accounts.
- In management accounts profits or losses on sales of fixed assets are written-down or depreciated, whereas tax accounts present accrual profits or losses.
- Management accounts value the stocks of farm products for sale by estimated sales values at the end of the year. Tax accounts apply standardized production costs.
- Management accounts include an imputed value for family labour that has been executed at construction operations on the farm or at cultivating new farmland. This value is capitalized under investment costs and is also recorded as a separate item of income.
- Management accounts record size of agricultural land, use of the land, labour input and achieved agricultural yields. As regards farm forestry, sustainable yield and some technical data on the current financial year's operations are recorded.
- Tax accounts measure the average forestry result from the last five years, on farms with agricultural enterprise. Management accounts focus on the result for each financial year.
- Management accounts treat payments to the Forest Trust Fund as allocations to reserves and disregard these transactions. Similarly, refunds from the Forest Trust Fund are not recorded as income.
- The construction of forestry roads entail directly charged expenses in tax accounts. Management accounts capitalize these investments.

1.7 Result measures and calculations

The survey presents various result measures. In the following the internal connections between these will be explained.

1.7.1 Agriculture

- Output
- Variable costs
- = **Gross margin**
- Fixed costs excluding depreciation
- = Result before depreciation
- Depreciation
- = **Net income**

Net income expresses the payment for family labour and for own and borrowed capital. There are several ways to split the net income in order to measure different kinds of return on labour and capital:

- 1) Net income
 - Required return on agricultural assets
 - = Family labour income
 - + Costs of hired labour
 - = **Capacity to pay**

- 2) Net income
 - Family payment for labour (imputed value)
 - = **Return on capital**

- 3) Net income
 - + Costs of hired labour
 - Share of interest on debt and payments to previous owner (assigned to agriculture)
 - = **Return on labour and own capital**

- 4) Return on labour and own capital
 - + Adjustment for income effect of Farmer's allowance
 - = **Tax-adjusted return on labour and own capital**

- 5) Net income
 - Share of interest on debt and payments to previous owner (assigned to agriculture)
 - = **Return on family labour and own capital**

Family labour income, return on labour and own capital (also the tax-adjusted return) and return on family labour and own capital are measures that are often calculated per man-year. One man-year is defined to be 1,845 hours of labour. Hours of unpaid hired labour and hours of family labour are merged. Capacity to pay is generally calculated per hour worked.

In chapter 1.9 some details regarding calculation of tax-adjusted return on labour and own capital are presented.

The required rate of return is aimed to reflect the market's current interest rate level and is settled at 2.0 per cent for 2016 and 2015. For the six previous years the rate is kept at 3.0 per cent. Further backwards the rate is fixed at 6.0 per cent for 2008 and 5.0 per cent for 2007.

1.7.2 Forestry

The result measures of forestry differ from those of agriculture. Profitability is calculated both excluding and including silviculture activities.

Changes of growing stock are not regarded when calculating forestry results.

- Output
- Costs excluding silviculture
- = **Result before silviculture**
- Silviculture (net)
- = **Net income**

To allow comparison with results from other forestry statistics, an imputed value of family labour input is included.

- Output from timber sales
- Variable costs including imputed value of family labour
- = **Net conversion return**
- + Other income
- = Result before depreciation
- Depreciation
- = Result before silviculture
- Silviculture (net) including imputed value of family labour
- = **Operating result**
- +/- Forest Trust Fund
- = Adjusted operating result

1.7.3 Total net income for the farmer's family

Total net income include earnings derived from all the farm family's different sources and is calculated as follows:

- Net income, agriculture
- + Net income, forestry
- + Net income, other gainful activities (farm-based)
- + Net income, farm-independent occupations
- + Wage income and pensions
- + Family labour connected to investments (imputed value)
- + Interest earnings
- = **Family payment**
- Interest payments
- Payments to previous owner
- = **Total net income**

The private consumption of the family is measured this way:

	Total net income
-	Extraordinary items, debit (bad debts, gifts given etc.)
+	Extraordinary items, credit (child benefit, inheritance, gifts received etc.)
-	Equity, closing balance
+	Equity, opening balance
-	Taxes paid
=	Private consumption

1.8 Supplementary survey themes

1.8.1 Variation within certain categories of farming

Averages are not able to communicate the extent of variation within a group. The spreading of results within the farming categories «dairy and beef farming», «cereal production» and «sheep farming» is discussed in chapter 2.3. The discussion is based on mean results for «the best third» and «the weakest third» among the participants. The variables chosen to form these two groups depend on category of farming.

1.8.2 Organic farming

The Norwegian government aims at a 15 per cent organic share of Norwegian food production and food consumption within the year 2020.

By the end of 2017 the farming at 2,070 Norwegian agricultural holdings was approved as organic by Debio (the current controlling authority). The total number of Norwegian farmers applying for production allowances at 31 July 2016 was 40,190. At that point the organic agricultural land made 5 per cent of total Norwegian farmland. When areas affected by restriction of benefit are included, the organic share increases to 5 per cent. Merely a small share of total Norwegian livestock is approved as organic. About 1 per cent of four-legged animals slaughtered in 2017 were organic. The organic share was highest for sheep and lowest for pigs. Organic cow's milk came to 3 per cent of total cow's milk production. Organic egg production is increasing, and organic eggs made 7 per cent of the total 2017 egg production.

Among the 928 survey holdings of 2017, 46 were certified for organic production. Their categories of farming were dairy and beef farming (21), sheep farming (six), beef cattle farming (11), cereal production three) and others (five). The fairly large number of survey participants engaged in organic dairy and beef farming makes it possible to present some results for this group in chapter 2.3.1.

1.8.3 Dairy farming with robot

Milking robots have become an important element of Norwegian dairy farming. Chapter 2.3.1 contains an article about this topic.

1.9 Definitions and explanation of terms

Agricultural land: The areas occupied by different crops are recorded by decares. 1 decare = 0.1 hectare. Areas of uncultivated and surface-cultivated meadow are reduced by the area considered to be unproductive. Shares of cultivated common pasture are considered to be part of the holding. The agricultural area includes both own and rented land, and size of each is recorded.

Assets: See fixed assets and current assets.

The **balance sheet** is a statement of the family's total assets, liabilities and own capital on 31 December.

Capacity to pay (calculated for agriculture only) shows the return on total labour input. It is given in NOK per holding or per hour.

The percentage **capacity to pay** (calculated for agriculture only) presents the achieved return on total labour input as a percentage of «estimated total labour costs», which include tariff wages for the family.

Capitalization thresholds: Fixed assets are capitalized if their cost price is at least NOK 15,000 (both management accounts and tax accounts). In tax accounts merely *improvement of standard* is capitalized, as regards major repairs and maintenance work. Management accounts often let a larger share of such work be capitalized and then depreciated (or cost allocated) over a determined period of time.

The **closing balance** is the balance at the end of the financial year.

Costs are the value of goods and services used in production during the financial year.

Crops: The quantities recorded are storable crops. Cereal quantities are measured by kg and refer to 15 per cent water content. Root crops, potatoes and hay are also measured by kg, while silage quantities are recorded either by kg or by m³. Grazing is quantified in terms of FUm, which is also the case for fresh harvested grass and green fodder. All crops are finally converted into FUm per decare.

Current assets are assets that are not acquired for permanent ownership or use, and that have longevity of less than one year. Current assets are linked to short term sales of goods and services. Examples of current assets are bank deposits, cash, other claims, animals for slaughter and stocks.

The **debt ratio** presents the family's debts expressed as a percentage of their total capital. So the debt ratio expresses the share of family assets financed by loan capital.

Depreciation is defined as the planned distribution of assets' value reduction throughout the expected asset lifetime. This reduction may be a result of wear and tear, age or obsolescence.

Tax accounts apply the principle of reducing balance depreciation for most depreciable assets. This means that a certain percentage of the asset's book value is depreciated each year. Consequently the annual depreciation drops year by year. Depreciable assets are divided into various groups. Buildings and installations are treated individually, while fixtures, equipment and machinery are treated collectively.

Management accounts apply linear depreciation, which means depreciation by the same amount each year. Depreciable assets are treated individually, and the depreciation period is determined by expected asset lifetime. For example second-hand equipment will be depreciated over a shorter period than what is the case for new equipment.

The depreciation rates for various types of assets in both tax accounts and management accounts are shown in Table 1.1.

The **family** consists of the farmer and spouse or partner (if any), and any children aged under 17.

Family labour income (calculated for agriculture only) is found by deducting the required rate of return on agricultural assets from the net income. When calculating family labour income *per man-year*, hours of unpaid hired labour and hours worked by the family are merged. The average of opening and closing balances gives the value of agricultural assets.

Family payment for labour is the imputed value of family labour input. The calculations are based on expected costs of hiring corresponding labour at standard wages (holiday allowances and payment for public holidays included). Employer's national insurance contributions, which vary from one region to another, are also included in the calculations. Thus the hourly pay varies from one region to another.

The **farmer** is the person administratively responsible for the holding. He or she is normally the owner of all, or part of, the real property. Generally the farmer is the person who works the most hours on the holding.

Farm-independent occupations are enterprises that are carried out by farmers, without involving the farm resources.

Tabell 1.1 Capitalization and depreciation in tax accounts and management accounts

Assets	Tax accounts	Management accounts
<i>Agricultural and forestry areas</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Farm roads</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Forestry roads</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Forestry tracks</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Linear depreciation, max. 10 years</i>
<i>Cultivation of new land</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Levelling agricultural land</i>	<i>Cost allocation over 10 years</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Orchards</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Direct charge offs</i>
<i>Ditches, piped</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Ditches, open</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Irrigation equipment, portable</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Irrigation equipment, permanent, including pumps</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 8 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Water conduit</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 4 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Outbuildings</i>		
<i>Expected life >20 years</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 4 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 30 years</i>
<i>Expected life < 20 years (for farms and greenhouses)</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 8 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 15 years</i>
<i>Fixtures in outbuildings</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Machinery and equipment</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Vans and lorries</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Breeding livestock</i>	<i>Treated as current assets</i>	<i>Capitalized according to slaughter value</i>
<i>Stocks of farm products for sale</i>	<i>Production value, standard unit prices</i>	<i>Estimated sales value, prices at the end of the year</i>
<i>Stocks of purchased goods</i>	<i>Purchased price</i>	<i>Purchased price</i>
<i>Stocks of fodder grown at the holding</i>	<i>Production value, standard unit prices</i>	<i>Valued as fodder</i>
<i>Forestry plan</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Farmhouses</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Linear depreciation, 50 years</i>
<i>Private vehicle</i>	<i>Depreciation varies with age of vehicle</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>

Fixed assets are assets with a planned life of more than one year. All assets, except current ones, are fixed. Agricultural land and forest, outbuildings, machinery and breeding livestock exemplify fixed assets.

Fixed costs are costs which, during a certain period, do not vary significantly with the produced quantities. Examples are depreciation and maintenance of outbuildings.

The **gross margin** is defined as output minus variable costs.

A **holding** is an operating unit in agriculture. It may consist of both own and rented land.

Investment frequency (calculated for forestry only) shows the percentage of forests where investments have been made during the account year.

Joint operations are management units where outbuildings, agricultural areas and milk quotas belonging to two or more farms are joined and operated by mutual labour.

Labour, executed by family and hired workers, is recorded by hours. For persons aged under 18 or over 65, hours actually worked are converted into standard hours, according to the following table:

Age	Multiplication factor
12–14 years	0.6
15–16 years	0.8
17 years	0.9
66–70 years	0.9
over 70 years	0.7

Agricultural or forestry labour provided by previous owners, or by own children aged over 17, is recorded as hired labour in management accounts. Hired labour is split up into two categories: Paid and unpaid. Unpaid hired labour is given a zero value. An imputed value for family labour connected to investments is recorded separately and is object to capitalization. Family labour input in agriculture, forestry and other gainful activities is recorded by the survey participants.

In tax accounts **livestock** is classified as current assets and is given a value according to standardized variable rearing and breeding costs (production value). Management accounts in general present break-up values for livestock. Laying hens, piglets and horses are exceptions. Management accounts classify cattle for slaughter, piglets, pigs for slaughter and poultry for slaughter as current assets. The rest of the livestock is classified as fixed assets (breeding animals). Both tax accounts and management

accounts let animals keep the value they once received as grown-ups in the balance sheet.

Long-term liabilities normally have a date of payment which lies one year or more ahead of the closing of accounts. These liabilities are not directly linked to the holding's short-term sales of goods and services.

A **man-year** of 2017 is defined to be 1,845 registered hours of labour.

Net conversion return is the output from timber sales minus variable costs, including the imputed value of family labour, but excluding the costs of silviculture. Variable costs include all labour (executed by family and hired workers), rental and maintenance of equipment, fuel, selling costs etc. Depreciation of own equipment is not included.

Net income is output minus costs and expresses what the family receives as payment for own labour and for own and borrowed capital.

Net investments are gross investments minus depreciation, sales and investment grants.

Net mechanization costs include all costs related to machinery (tractors, harvesters, farm cars and other machinery and equipment), including interest, minus income from hiring out machinery:

- Depreciation and maintenance
- + Fuel costs
- + Cost of rented machinery and equipment
- + Required return on capital
- = Total mechanization costs
- Income, hiring out machinery
- = Net mechanization costs

NOK is the monetary unit in Norway. In 2017 NOK 1,000 were USD 121, or Euro 107.

The **opening balance** is the balance at the beginning of the financial year.

Other gainful activities are enterprises that involve the holding's resources (for instance area, buildings or machinery) for other purposes than ordinary agriculture or forestry.

Output is the value of the goods and services produced during the year. Output includes sales, consumption and changes in stocks.

Own capital is the value of total assets minus total debt.

The **percentage cut** is the total roundwood cut expressed as a percentage of the sustainable yield.

Productive forest: All forest land where productivity exceeds the minimum value of a scale of site quality classes.

Return on labour and own capital (calculated for agriculture only) is net income plus the costs of hired labour minus the share of interest on debt and payments to previous owners assigned to agriculture. This share is equal to the value of agricultural assets as a percentage of total assets.

Return on family labour and own capital (calculated for agriculture only) shows net income minus the share of interest on debt and payments to previous owners assigned to agriculture. This share is equal to the value of agricultural assets as a percentage of total assets.

The **required return on agricultural assets** is the calculated interest on the average value of agricultural assets.

Root value is the difference between the sales' price for timber and the logging costs.

Sales of capitalized fixed assets are handled differently in management accounts compared to tax accounts. Tax accounts present accrual profits or losses from sales of both non-depreciable fixed assets and assets which are depreciated individually. When handling fixed assets that are depreciated collectively, profits or losses can not be determined, and the total sales' price is written down in the appropriate asset group. In management accounts, profits from sales are written down, and losses from sales are depreciated. If agricultural land or forest is sold off, the recorded value of the area sold is written down to zero in management accounts. Any remaining part after down-writing is recorded as extraordinary items.

Savings are any increase in own capital during the year.

Short-term liabilities normally have a date of payment which lies less than one year ahead of the closing of accounts. Short-time liabilities may be directly linked to the holding's short-term sales of goods and services.

Standard output is standardized output from a production, calculated without grants. The selection of FADN is now based on standard output.

The **sustainable yield** is the largest amount of timber, measured by m³ without bark, that can be logged each year in a forest without reducing future yields.

Tax-adjusted return on labour and own capital. The 2017 income effect of Farmer's allowance is determined by a 24 per cent tax reduction and an assumed marginal rate of taxation at 37.7 per cent (as done by the Budget Committee for Agriculture). The income effect (which is also called the tax adjustment) makes 38.5 per cent of Farmer's allowance and is added to the return on labour and own capital. At this we get the tax-adjusted return.

Total net income is the net income from all occupations, together with wages, pensions, any imputed value for family labour and interest earnings. Interest charges and payments to previous owners are deducted.

Unpaid, hired labour: Management accounts record unpaid, hired labour by number of hours worked. This labour is often executed by close relatives.

Valuation: Both management accounts and tax accounts use the historical cost when giving value to fixed assets in the balance sheet. Grants are deducted. If the farmer's family has been executing labour connected to investments, management accounts give this labour an imputed value which is added to the cost price. Tax accounts do not record any additional labour input value in these cases. In tax accounts, as distinct from management accounts, fixed assets of forestry are written down by contributions received from the Forest Trust Fund. As regards the valuation consequences of *depreciation* and *sales*, we refer to these headwords. Stocks of purchased goods are valued by purchase price plus freight charges, regardless of tax account or management account. Tax accounts value stocks of farm products by standard unit prices. Management accounts value farm products for sale by estimated sales values at 31 December. Fodder grown on the holding is given a value on basis of the barley price at the end of the year. Different kinds of fodder have values corresponding to their feed concentration. The valuation of animals for slaughter is described under the heading *livestock*.

Variable costs are costs that, during a given period, vary with production size. Costs concerning seed, fertilizer and fodder may be mentioned as examples. Fuel costs are considered to be fixed.

Working capital measures liquidity and is defined as current assets minus short-term liabilities.

Hovudtabellane ligg også ute på heimesidene til NIBIO:

<http://www.nibio.no/tema/driftsgranskingar>

Hovudtabell 1 Bruksstorleik, dekar. Alder på brukar
Size of holdings, decares.¹⁾ Farmer's age

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Tal bruk <i>Num. of holdings</i>	Jordbruksareal, daa <i>Agricultural area, decares</i>			Bortleigd areal, daa <i>Area rented out, decares</i>	Alder på brukaren <i>Farmer's age</i>
			Totalt <i>Total</i>	Leigd <i>Rented</i>	Fulldyrka <i>Cultivated</i>		
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	0 - 49,9	4	17	16	17	212	54
	50- 99,9	6	72		72	13	45
	100-199,9	26	155	22	150	8	54
	200-299,9	39	251	52	240	9	51
	300-499,9	49	401	161	381	9	50
	500-	64	902	510	853	4	49
	Alle <i>All</i>	188	488	230	463	12	50
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	0 - 49,9	1				100	44
	50- 99,9	1	76		62		66
	100-199,9	28	155	45	126	12	53
	200-299,9	37	249	83	198	1	48
	300-499,9	42	386	153	319	1	50
	500-	38	750	421	644	3	50
	Alle <i>All</i>	147	397	182	332	4	50
Agder og Rogaland Jæren	0 - 49,9	4	10		10	7	54
	50- 99,9	3	75	22	75		48
	100-199,9	7	159	41	130		45
	200-299,9	15	261	76	185		44
	300-499,9	22	395	146	244		46
	500-	12	711	250	381		45
	Alle <i>All</i>	63	357	122	220		46
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	0 - 49,9	3	22		22		56
	50- 99,9	2	71	30	64		48
	100-199,9	18	165	77	125		51
	200-299,9	22	249	100	143		48
	300-499,9	26	378	227	239		48
	500-	23	666	371	387		48
	Alle <i>All</i>	94	360	193	220		49
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9	10	31	3	31		61
	50- 99,9	21	74	15	57		52
	100-199,9	43	152	47	99		51
	200-299,9	42	251	121	173		48
	300-499,9	43	381	213	271	2	50
	500-	23	705	401	487		51
	Alle <i>All</i>	182	283	142	197	1	50
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	0 - 49,9						
	50- 99,9	1	91		71		57
	100-199,9	5	182	5	177		57
	200-299,9	13	262	41	256	1	54
	300-499,9	35	390	122	357	6	51
	500-	18	689	334	650	2	47
	Alle <i>All</i>	72	423	151	395	3	51
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	0 - 49,9						
	50- 99,9						
	100-199,9	6	173	29	153		52
	200-299,9	25	260	89	209		49
	300-499,9	33	398	207	341	1	48
	500-	10	698	366	532		46
	Alle <i>All</i>	74	374	174	307		48

1) 1 decares = 0,1 hectare.

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Tal bruk <i>Num. of holdings</i>	Jordbruksareal, dekar <i>Agricultural area, decares</i>			Bortleigd areal, daa <i>Area rented out, decares</i>	Alder på brukaren <i>Farmer's age</i>
			Totalt <i>Total</i>	Leigd <i>Rented</i>	Fulldyrka <i>Cultivated</i>		
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	0 - 49,9						
	50- 99,9	2	76	47	76		56
	100-199,9	16	155	66	122		51
	200-299,9	27	249	104	218		53
	300-499,9	31	378	203	328		49
	500-	32	675	414	571		48
	Alle All	108	395	218	337		50
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	22	22	4	22	45	57
	50- 99,9	36	74	15	63	2	51
	100-199,9	149	157	45	125	4	52
	200-299,9	220	253	87	201	2	49
	300-499,9	281	389	178	318	3	49
	500-	220	760	420	632	2	49
	Alle All	928	387	182	317	3	50

Hovudtabell 2 Bruk av jordbruksarealet, dekar*Use of agricultural area, decares*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Kveite <i>Wheat</i>	Oljefrø, ertar, anna korn o.l. <i>Oilseeds, peas, other cereals etc.</i>	Grasfrø <i>Grass seeds</i>	Poteter <i>Potatoes</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	50- 99,9	37					
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	65	20	31	5		1
	200-299,9	65	35	67	12	6	3
	300-499,9	72	63	68	27	1	1
	500-	182	88	271	50	22	17
	Alle <i>All</i>	105	56	128	27	9	7
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	4	3	11			3
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	7	21	13	2		
	300-499,9	24	35	11			6
	500-	101	54	61	4		15
	Alle <i>All</i>	36	30	24	2		6
Agder og Rogaland	100-199,9	17					3
Jæren	200-299,9	1					
	300-499,9	8		1			1
	500-	37					10
	Alle <i>All</i>	13					2
Agder og Rogaland	100-199,9	3	1			6	6
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	4				1	
	300-499,9	1					
	500-	2	8			2	8
	Alle <i>All</i>	2	2			2	3
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9						
	50- 99,9						
	100-199,9	3					
	200-299,9						
	300-499,9	8					
	500-						
	Alle <i>All</i>	3					
Trøndelag	200-299,9	166	9				
Flatbygder <i>Lowlands</i>	300-499,9	173	26	8			
	500-	292	14	10			4
	Alle <i>All</i>	193	19	6			1
Trøndelag	100-199,9	53					
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	32					
	300-499,9	20					3
	500-	22					
	Alle <i>All</i>	27					2
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9						1
	200-299,9						
	300-499,9						1
	500-	14					
	Alle <i>All</i>	4					1
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	2					
	50- 99,9	7					
	100-199,9	19	5	7	1	1	2
	200-299,9	27	10	14	2	1	1
	300-499,9	42	19	14	5		2
	500-	100	37	90	15	7	9
	Alle <i>All</i>	46	18	30	6	2	3

Eng og beite	Grønsaker	Frukt og bær	Brakk	I alt
<i>Grass and pasture</i>	<i>Vegetables</i>	<i>Fruits and berries</i>	<i>Fallow</i>	<i>Total</i>
6	2	21	6	72
28		4	1	155
59	2		3	251
164			4	401
252	13	2	7	902
145	5	2	4	488
130	4			155
204		1	1	249
306			5	386
513			1	750
297	1		2	397
139				159
256			3	261
383	1		2	395
665				711
338	2		2	357
140	6	1	3	165
237	3	3	1	249
376			1	378
631	9	4	2	666
342	4	2	2	360
5		26	1	31
36		37		74
146		2		152
250			1	251
372			1	381
704			1	705
273		6	1	283
86				262
181				390
368			2	689
203			1	423
120				173
226			1	260
370			4	398
676				698
342			2	374
153			1	155
249				249
377				378
660			1	675
390				395
4	1	12	4	22
36	3	26	2	74
119	1	1	1	157
195	1		1	253
303			2	389
494	5	1	3	760
276	2	2	2	387

Hovudtabell 3 Avling, kg per dekar*Crop yields, kg per decare*

Regionar	Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decare</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Kveite <i>Wheat</i>	Oljefrø <i>Oilseeds</i>	Grasfrø <i>Grass seeds</i>	Poteter <i>Potatoes</i>	
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>	50- 99,9	386						
		100-199,9	463	469	365			2 125	
		200-299,9	474	447	505	196	76	2 420	
		300-499,9	427	404	524	235	58	2 135	
		500- Alle	483 <i>All</i>	467 469	467 446	582 559	203 206	65 67	2 644 2 585
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>	100-199,9	504	328	395			2 306	
		200-299,9	334	349	527			713	
		300-499,9	457	397	398			2 911	
		500- Alle	440 <i>All</i>	420 440	420 397	494 478	150 150	2 220 2 390	
		Agder og Rogaland	<i>Rogaland</i>	100-199,9	500				
200-299,9	540								
300-499,9	420				564			1 900	
500- Alle	373 <i>All</i>					564		2 000 1 912	
Agder og Rogaland	<i>Rogaland</i>			100-199,9	401	400			43
		200-299,9	154					662	
		300-499,9	218					375	
		500- Alle	398 <i>All</i>	465 460			36 41	1 177 1 128	
		Vestlandet	<i>Western Norway</i>	0 - 49,9					
50- 99,9									
100-199,9	332							675	
200-299,9	181							2 083	
300-499,9	617							1 967	
500- Alle				527					1 573
Trøndelag	<i>Lowlands</i>	200-299,9	419	315				2 340	
		300-499,9	455	390	258				
		500- Alle	409 <i>All</i>	354 432	354 374	571 335		1 984 2 008	
		Trøndelag	<i>Other parts</i>	100-199,9	299				
200-299,9	292							1 533	
300-499,9	453							2 768	
500- Alle	352 <i>All</i>							2 752	
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	100-199,9						864	
		200-299,9						931	
		300-499,9						1 956	
		500- Alle		327 <i>All</i>				2 300 1 529	
		Alle bruk	<i>All holdings</i>	0 - 49,9	541				
50- 99,9	402							2 000	
100-199,9	438			434	373		43	1 617	
200-299,9	418			406	509	196	76	2 090	
300-499,9	450			400	492	235	58	2 665	
500- Alle	451 <i>All</i>			451 445	451 427	572 545	201 204	64 64	2 334 2 305

Hovudtabell 4 Avling, FEm per dekar*Crop yields, FUm per decares*

Regionar	Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Korn inkl. halm <i>Cereals inc. straw</i>	Eng og beite <i>Grass and pasture</i>	Grovfôr i alt <i>Total coarse fodder crops</i>	Avling i alt <i>Total crops</i>
Austlandet	<i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9	375	91	91	336
		100-199,9	429	323	323	409
		200-299,9	469	385	385	448
		300-499,9	436	370	370	409
		500- Alle <i>All</i>	518 492	361 365	361 365	471 452
Austlandet	<i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	394	274	274	288
		200-299,9	373	257	257	278
		300-499,9	387	276	276	297
		500- Alle <i>All</i>	434 415	279 274	279 274	326 307
		Agder og Rogaland	Jæren	100-199,9	538	428
200-299,9	558			456	456	457
300-499,9	423			432	432	432
500- Alle <i>All</i>	396 431			361 409	361 409	363 410
Agder og Rogaland	Andre bygder <i>Other parts</i>			100-199,9	376	258
		200-299,9	174	308	308	305
		300-499,9	400	305	305	306
		500- Alle <i>All</i>	405 349	313 305	313 305	314 306
		Vestlandet	<i>Western Norway</i>	0 - 49,9		635
50- 99,9				302	302	302
100-199,9	322			350	350	349
200-299,9	148			339	339	339
300-499,9	624			332	332	338
500- Alle <i>All</i>				311 329	311 329	311 329
Trøndelag	Flatbygder <i>Lowlands</i>			200-299,9	400	366
		300-499,9	432	406	406	420
		500- Alle <i>All</i>	396 414	387 397	387 397	391 406
		Trøndelag	Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	290	312
200-299,9	283			344	344	336
300-499,9	444			369	369	373
500- Alle <i>All</i>	462 357			326 350	326 350	330 351
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>			100-199,9		233
		200-299,9		265	265	265
		300-499,9		247	247	247
		500- Alle <i>All</i>	338 338	253 253	253 253	255 253
		Alle bruk	<i>All holdings</i>	0 - 49,9	524	556
50- 99,9	390			317	317	330
100-199,9	413			310	310	331
200-299,9	428			324	324	346
300-499,9	431			333	333	354
500- Alle <i>All</i>	488 463			311 321	311 321	369 358

Hovudtabell 5 Storleik på buskapen, gjennomsnitt per bruk*Numbers of livestock per holding*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Kyr <i>Cows</i>	Kviger og kalvar <i>Heifers and calves</i>	Oksar >1år <i>Steers >1 year</i>	Grisar Pigs		Sauer <i>Sheep</i>	Geiter <i>Goats</i>	Fjørte <i>Poultry</i>
					Avlssvin <i>Breeding pigs</i>	A. > 2 mnd <i>Other >2 months</i>			
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	50- 99,9								
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	1,1	0,8			17,4	18,3		922
	200-299,9	4,9	5,8	0,7	7,2	29,7	4,2		1 003
	300-499,9	11,2	17,4	3,6	6,4	21,3	14,0	0,2	607
	500-	19,0	28,5	4,2	0,8	27,7	11,0		773
	Alle <i>All</i>	10,6	15,5	2,5	3,5	25,1	10,8		853
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	5,6	6,6	0,8	0,1	0,1	41,3	6,3	
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	5,5	9,0	1,8	0,1		73,9	5,5	203
	300-499,9	15,7	23,7	2,7	1,6	8,7	25,6	4,5	268
	500-	29,1	41,4	5,2			32,5	1,2	938
	Alle <i>All</i>	14,4	21,0	2,7	0,5	2,5	42,8	4,2	370
Agder og Rogaland	100-199,9	13,4	17,3	3,4	21,6	73,9	17,4		1 786
Jæren	200-299,9	24,7	37,2	2,6	4,1	14,1	42,2		505
	300-499,9	28,6	47,2	9,8	8,0	44,0	65,8		
	500-	38,1	68,8	8,8	10,6	134,1	129,5		2 039
	Alle <i>All</i>	24,6	40,4	6,1	8,2	52,5	59,6		1 367
Agder og Rogaland	100-199,9	6,3	6,3	0,6	12,3	20,4	32,4		
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	12,1	15,0	1,2	2,0		51,6	0,1	1
	300-499,9	22,0	29,7	6,2	10,2	23,6	55,1		
	500-	34,4	60,6	8,3	2,8	53,0	115,4		522
	Alle <i>All</i>	18,5	27,7	4,2	6,4	23,4	62,7		287
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9							4,6	
	50- 99,9	1,2	1,1				24,1		
	100-199,9	9,3	11,3	1,6	3,3	23,9	33,5	11,9	175
	200-299,9	16,1	20,4	1,6	0,2	2,7	44,0	0,2	1
	300-499,9	23,5	35,5	5,3	1,6	11,7	53,2	1,4	174
	500-	41,8	72,7	13,5			31,7		
	Alle <i>All</i>	16,9	25,1	3,7	1,2	9,0	37,4	3,5	83
Trøndelag	200-299,9	4,1	5,1	0,2	2,9	17,3	18,9		1 562
Flatbygder <i>Lowlands</i>	300-499,9	13,5	19,3	5,5	8,1	44,7	30,4		2 638
	500-	29,8	46,9	7,4	3,5	10,2			1 165
	Alle <i>All</i>	15,5	22,8	4,6	6,5	31,9	18,2		1 856
Trøndelag	100-199,9	1,1	10,3	7,3	29,3	75,1	47,1		
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	12,5	17,1	2,3			55,1		
	300-499,9	25,8	37,7	3,5	1,8	14,0	24,4		
	500-	37,7	62,7	12,5			74,4		
	Alle <i>All</i>	20,9	31,9	4,6	3,2	12,4	43,4		
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	3,3	5,8	0,7			27,8	48,7	
	200-299,9	9,5	12,3	0,8			68,8	16,3	8
	300-499,9	16,9	22,2	2,9	6,2	3,9	41,6	28,5	
	500-	33,4	52,1	7,2		9,3	27,7		
	Alle <i>All</i>	17,6	25,7	3,3	1,8	3,9	41,5	21,4	2
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9					0,9	13,0	2,1	2 338
	50- 99,9	1,1	1,2				18,9	5,8	643
	100-199,9	6,0	7,5	1,2	5,2	21,1	30,2	9,8	295
	200-299,9	10,6	14,2	1,4	2,0	7,8	45,4	3,0	340
	300-499,9	18,7	27,7	4,6	5,1	20,1	35,9	4,1	501
	500-	29,6	47,4	7,1	1,4	23,1	38,7	0,2	648
	Alle <i>All</i>	16,2	24,3	3,6	3,2	17,1	36,4	3,8	514

Hovudtabell 6 Husdyrproduksjon*Livestock production*

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> <i>decares</i>	Kumjolk liter omsett <i>Cow's milk,</i> <i>litres sold</i>	Mjolk, kg/årsku <i>Milk,</i> <i>kg/cow</i>	Storfejøt, kg omsett <i>Beef,</i> <i>kg sold</i>	Svinejøt, kg omsett <i>Pork,</i> <i>kg sold</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	50- 99,9				
Flatbygger <i>Lowlands</i>	100-199,9			192	6 349
	200-299,9	7 898	7 163	950	7 061
	300-499,9	45 313	7 582	3 264	3 297
	500-	76 976	7 978	4 775	7 827
	Alle <i>All</i>	39 654	7 820	2 700	6 222
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	18 406	7 245	1 344	52
Andre bygger <i>Other parts</i>	200-299,9	25 175	7 684	2 037	58
	300-499,9	61 796	7 817	4 566	2 316
	500-	126 410	7 455	6 995	132
	Alle <i>All</i>	60 176	7 570	3 882	720
Agder og Rogaland	100-199,9	77 772	7 184	3 888	8 383
Jæren	200-299,9	163 087	7 660	4 055	5 593
	300-499,9	176 496	7 718	7 641	9 436
	500-	258 507	7 640	12 609	51 341
	Alle <i>All</i>	158 344	7 648	6 468	15 337
Agder og Rogaland	100-199,9	22 163	7 024	878	769
Andre bygger <i>Other parts</i>	200-299,9	63 608	7 498	2 145	3 479
	300-499,9	114 844	7 288	5 401	8 168
	500-	180 664	7 505	10 692	6 250
	Alle <i>All</i>	95 101	7 408	4 780	4 750
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9				
	50- 99,9	2 195	4 632	284	
	100-199,9	45 175	6 928	2 129	5 859
	200-299,9	100 879	7 849	2 677	873
	300-499,9	136 693	8 053	6 492	2 789
	500-	296 399	8 398	13 137	
	Alle <i>All</i>	103 959	7 973	4 348	2 245
Trøndelag	200-299,9	27 096	7 571	730	6 553
Flatbygger <i>Lowlands</i>	300-499,9	64 490	7 916	4 549	13 571
	500-	123 373	8 731	8 612	761
	Alle <i>All</i>	71 515	8 240	4 581	9 517
Trøndelag	100-199,9			4 821	11 520
Andre bygger <i>Other parts</i>	200-299,9	71 677	7 807	3 464	
	300-499,9	131 816	7 626	5 140	3 667
	500-	228 194	7 941	11 106	
	Alle <i>All</i>	113 835	7 747	5 354	2 569
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	14 735	6 552	1 405	
	200-299,9	52 145	7 500	1 745	7
	300-499,9	107 955	7 344	3 346	527
	500-	221 638	7 476	8 215	4 634
	Alle <i>All</i>	111 877	7 421	4 039	1 526
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9				3 037
	50- 99,9	1 280	4 632	237	
	100-199,9	26 550	7 076	1 558	4 506
	200-299,9	58 519	7 692	2 164	2 545
	300-499,9	97 922	7 690	4 883	5 022
	500-	160 908	7 829	8 181	6 490
	Alle <i>All</i>	85 983	7 714	4 190	4 458

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
 Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Salbare smågr./purke	Gagnslam/ v.f. sau	Kjøtt, kg/ v.f. sau	Geitemjolk, l iter omsett	Mjolk, kg/ årsgeit	Egg, kg omsett
<i>Piglets for sale/sow</i>	<i>Lambs/ w.f. sheep</i>	<i>Meat, kg/ w.f. sheep</i>	<i>Goat's milk, litres sold</i>	<i>Goat's milk, kg/goat</i>	<i>Eggs, kg sold</i>
	1,3	25			4 287
33	0,9	14			6 354
26	1,3	23			5 342
85	1,6	30			7 772
34	1,4	25			6 706
14	1,5	30	3 146	678	
	1,5	31	3 171	879	3 504
22	1,7	36	2 200	697	6 796
	1,2	26			3 402
21	1,5	30	2 026	753	3 703
23	0,9	19			21 401
22	1,5	32			
18	1,3	24			
22	1,3	26			
21	1,3	26			2 378
25	1,3	24			
57	1,4	27			
14	1,4	24			
16	1,5	30			
21	1,4	27			3 163
			4 515	782	
	1,4	23			
39	1,3	24	6 002	862	3 718
134	1,4	27			5
27	1,5	30			2 384
	1,4	29			
40	1,4	27	1 666	851	1 443
32	1,5	33			
20	1,5	29			727
19					2
21	1,5	30			354
29	1,2	24			
	1,5	27			
25	1,3	26			
	1,7	35			
28	1,5	28			
	1,5	34	23 571	688	
	1,1	23	8 511	715	45
24	1,3	27	16 338	688	
	1,5	34			
24	1,3	28	11 286	690	11
29			2 052	782	19 986
	1,4	25	2 930	658	
27	1,3	26	4 854	745	2 826
36	1,4	28	1 578	766	1 722
21	1,4	28	2 131	690	2 403
31	1,5	29			2 849
26	1,4	28	1 961	725	2 739

Hovudtabell 7 Arbeidsforbruk per bruk, fullverdige timar*Labour input, hours per holding*

Regionar	Regionar	Storleiks- grupper, daa	Jordbruk Agriculture							Arbeid i alt	Fam.arb., årsverk à
			Ubet. leigd arb.	Bet. l. arb.	Brukar	Ektefelle	Familien elles	Familien i alt	Fam. arb., årsverk à		
		Farm size, decares	Unpaid hired labour	Paid hired labour	Farmer	Spouse	Other family	Total family	Total labour input	1845 timar man-years (1845 h.)	
Austlandet	Eastern Norway	50- 99,9	70	584	535	104		639	1 293	0,3	
	Flatbygder Lowlands	100-199,9	13	130	613	74	5	692	834	0,4	
		200-299,9	106	274	1 046	227		1 273	1 654	0,7	
		300-499,9	87	497	1 394	243	21	1 657	2 241	0,9	
		500-	163	1 018	1 766	267	12	2 044	3 225	1,1	
		Alle All	105	580	1 303	218	10	1 531	2 216	0,8	
Austlandet	Eastern Norway	100-199,9	133	252	1 152	279	16	1 447	1 832	0,8	
	Andre bygder Other parts	200-299,9	107	411	1 263	243	21	1 526	2 044	0,8	
		300-499,9	136	441	1 582	349	25	1 955	2 532	1,1	
		500-	176	1 106	1 734	405	28	2 168	3 450	1,2	
		Alle All	137	566	1 451	331	23	1 804	2 506	1,0	
Agder og Rogaland	Jæren	100-199,9	121	695	1 143	278		1 421	2 238	0,8	
		200-299,9	98	707	2 212	93		2 305	3 110	1,2	
		300-499,9	262	690	2 201	398	5	2 603	3 555	1,4	
		500-	218	1 335	2 599	325	36	2 959	4 512	1,6	
		Alle All	178	1 022	2 080	283	17	2 380	3 580	1,3	
Agder og Rogaland	Andre bygder Other parts	100-199,9	134	334	1 667	124	9	1 800	2 268	1,0	
		200-299,9	183	705	1 801	210		2 011	2 899	1,1	
		300-499,9	69	775	1 876	390	38	2 305	3 149	1,2	
		500-	203	1 855	2 093	645	23	2 761	4 818	1,5	
		Alle All	141	1 039	1 818	375	18	2 212	3 392	1,2	
Vestlandet	Western Norway	0 - 49,9	185	721	1 173	296		1 469	2 376	0,8	
		50- 99,9	317	948	1 429	54	5	1 487	2 752	0,8	
		100-199,9	130	575	1 809	316	15	2 139	2 844	1,2	
		200-299,9	404	516	1 907	253	14	2 174	3 094	1,2	
		300-499,9	310	570	2 174	306	17	2 497	3 377	1,4	
		500-	292	1 060	3 015	328	63	3 405	4 757	1,8	
		Alle All	281	673	1 991	269	19	2 280	3 233	1,2	
Trøndelag	Flatbygder Lowlands	200-299,9	172	216	1 309	157	16	1 482	1 869	0,8	
		300-499,9	120	368	1 585	364	7	1 956	2 444	1,1	
		500-	115	528	1 654	489	28	2 171	2 814	1,2	
		Alle All	123	375	1 542	335	13	1 890	2 388	1,0	
Trøndelag	Andre bygder Other parts	100-199,9	100	533	1 837	33	7	1 877	2 510	1,0	
		200-299,9	127	447	1 639	260	6	1 905	2 479	1,0	
		300-499,9	143	731	1 956	226	11	2 192	3 066	1,2	
		500-	396	653	2 609	752	28	3 389	4 439	1,8	
Alle All	168	608	1 927	293	11	2 231	3 008	1,2			
Nord-Noreg	Northern Norway	100-199,9	52	364	1 766	327		2 092	2 509	1,1	
		200-299,9	113	552	1 656	249	24	1 929	2 594	1,0	
		300-499,9	126	807	2 045	523	34	2 603	3 535	1,4	
		500-	200	1 044	2 353	396	40	2 788	4 032	1,5	
		Alle All	131	741	1 998	380	28	2 406	3 278	1,3	
Alle bruk	All holdings	0 - 49,9	98	1 670	1 216	482	26	1 724	3 492	0,9	
		50- 99,9	215	788	1 228	54	3	1 285	2 289	0,7	
		100-199,9	99	381	1 413	224	9	1 646	2 126	0,9	
		200-299,9	177	466	1 560	226	11	1 796	2 440	1,0	
		300-499,9	155	586	1 811	338	20	2 169	2 910	1,2	
		500-	198	1 089	2 085	399	29	2 512	3 800	1,4	
		Alle All	163	678	1 716	300	18	2 033	2 873	1,1	

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Skogbruk <i>Forestry</i>			Nyanlegg <i>Investments</i>			Familiens arbeidsvederlag		
Brukar	Ektefelle	Familien elles	Brukar	Ektefelle	Familien elles	<i>Family labour imputed value</i>		
<i>Farmer</i>	<i>Spouse</i>	<i>Other family</i>	<i>Farmer</i>	<i>Spouse</i>	<i>Other family</i>	Jordbruk	Skogbruk	Nyanlegg
						<i>Agriculture</i>	<i>Forestry</i>	<i>Investments</i>
3	2		8			127 603	1 031	1 664
24	2		7			138 050	5 314	1 344
40	8	1	9			254 152	9 660	1 710
22	3	1	2			330 854	5 315	489
18	2		21			408 032	3 879	4 258
24	4		11			305 686	5 532	2 171
47			16	8		273 103	9 153	4 618
25	1		25	1		292 601	5 097	5 007
22	1		11			373 871	4 559	1 982
30	6		31	26	1	416 859	6 990	11 142
29	2		20	9		345 260	6 148	5 586
7			9			283 660		1 711
4	1		7			460 077	1 397	1 331
5		1	25	25		519 745	998	
4			7	5		590 785	1 098	9 982
						475 178	897	2 408
25	6					357 344	6 174	
61	23					398 613	16 630	
30	2		57			458 220	6 446	11 287
18	9	1	15			548 815	5 405	3 041
35	10		19			439 318	8 957	3 866
18	6		29	1		285 274	4 715	5 786
7			14			288 955	1 270	2 765
24			2			419 939	4 812	538
41	2		42	5		426 255	8 492	9 169
28		2	45		1	488 106	6 070	9 035
23			83	1		671 234	4 411	16 626
27	1	1	34	1		446 746	5 494	7 116
19	3		44	10		295 805	4 450	10 673
32	3	3	62			390 587	7 656	12 321
56			433 463			433 463	11 257	
39	2	1	38	2		377 339	8 404	7 916
44			25			349 585	8 160	4 597
40	4		30			363 233	8 498	5 503
62	2	3	49	12		414 754	12 536	12 039
23	1		115			650 439	4 543	21 384
48	2	1	50	5		423 914	9 737	10 490
16	1		5			383 190	3 070	862
36	1		37			352 906	6 712	6 811
8			131	10		474 098	1 572	25 345
12	2		38	3		507 037	2 599	7 377
18	1		59	4		438 719	3 482	11 291
11	5		13			340 096	3 067	2 630
17			10			250 005	3 331	1 890
29	1		7	2		318 728	5 901	1 616
36	5		25	2		348 938	8 002	5 078
27	2	1	42	2		421 016	5 811	8 553
22	3		34	6		489 260	4 928	7 809
27	3		28	3		395 131	5 974	6 040

Hovudtabell 8 Oppnådde priser på garden, kroner per kg//stk.*Prices at farm gate, NOK per kg//animal*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> <i>decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Kveite <i>Wheat</i>	Poteter <i>Potatoes</i>	Kumjolk per l <i>Cow's milk</i> per l
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	50- 99,9	2,48				
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	2,44	2,29	3,16	2,64	
	200-299,9	2,60	2,44	2,70	3,17	5,90
	300-499,9	2,60	2,35	2,97	2,00	5,73
	500-	2,70	2,49	2,93	2,59	5,78
	Alle <i>All</i>	2,64	2,43	2,92	2,63	5,77
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	2,58	2,32	3,05	3,32	5,62
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	2,57	2,25	2,55	5,98	5,71
	300-499,9	2,47	2,37	3,04	4,04	5,67
	500-	2,53	2,18	2,71	2,81	5,64
	Alle <i>All</i>	2,53	2,26	2,75	3,18	5,65
Agder og Rogaland	100-199,9	2,41			2,59	5,82
Jæren	200-299,9	2,50				5,78
	300-499,9	2,52		2,52	5,18	5,62
	500-	2,45			2,29	5,79
	Alle <i>All</i>	2,47		2,52	2,47	5,73
Agder og Rogaland	100-199,9	2,62			6,72	5,62
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	2,48			7,26	5,57
	300-499,9	2,46			12,16	5,64
	500-	2,36	2,31		5,04	5,70
	Alle <i>All</i>	2,47	2,31		5,36	5,65
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9					
	50- 99,9					4,95
	100-199,9	2,39				5,58
	200-299,9				0,93	5,61
	300-499,9	2,59			30,27	5,56
	500-					5,64
	Alle <i>All</i>	2,56			1,36	5,60
Trøndelag	200-299,9	2,47	2,10		4,99	5,66
Flatbygder <i>Lowlands</i>	300-499,9	2,56	2,51	2,84		5,62
	500-	2,46	3,29	2,56	3,07	5,67
	Alle <i>All</i>	2,51	2,60	2,75	3,08	5,64
Trøndelag	100-199,9	2,40				
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	2,49			5,18	5,61
	300-499,9	2,53			6,27	5,61
	500-	2,60				5,65
	Alle <i>All</i>	2,51			6,27	5,62
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9				10,87	5,99
	200-299,9				11,69	5,59
	300-499,9				7,36	5,51
	500-	2,25			6,83	5,52
	Alle <i>All</i>	2,25			8,70	5,53
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	2,55				4,95
	50- 99,9	2,47				5,64
	100-199,9	2,44	2,26	3,13	4,09	5,65
	200-299,9	2,54	2,38	2,67	3,29	5,61
	300-499,9	2,56	2,37	2,97	4,39	5,66
	500-	2,60	2,43	2,91	2,86	5,66
	Alle <i>All</i>	2,57	2,4	2,89	3,17	5,64

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Kukjøtt	Anna storfe kjøtt	Smågris per stk	Svinekjøtt	Sau- og lammekjøtt	Ull	Geitemjolk per l	Egg
<i>Meat</i>	<i>Meat</i>	<i>Piglets</i>	<i>Pork</i>	<i>Mutton</i>	<i>Wool</i>	<i>Goat's milk</i>	<i>Eggs</i>
<i>(cow)</i>	<i>(beef)</i>	<i>(each)</i>		<i>and lamb</i>		<i>per l</i>	
44,98	50,51		25,01	41,03	32,25		16,13
46,86	55,06	984	27,77	35,18	35,01		15,68
47,58	58,39	1 043	28,02	35,63	44,56		19,24
49,70	59,38	943	26,98	40,86	42,21		16,18
48,77	58,73	995	27,10	38,69	40,10		16,91
49,27	60,97		26,09	40,12	37,36	7,18	
46,49	54,05		25,07	40,17	36,76	7,88	16,42
48,25	56,58	887	27,06	43,40	43,63	7,26	16,74
49,73	56,63	1 483	23,91	38,95	37,43		16,55
48,89	56,44	891	26,86	40,48	38,32	7,48	16,62
48,30	54,68	996	26,67	35,26	33,50		15,03
48,26	53,84	952	26,15	44,09	38,11		
48,79	54,37	937	27,77	41,00	39,15		
50,15	50,24	1 001	27,03	40,88	41,42		
49,13	52,74	983	27,09	41,35	39,74		15,03
46,63	49,44	954	35,47	37,35	34,11		
47,05	54,69	856	27,86	42,20	37,59		
47,08	53,99	972	27,23	43,80	39,62		
49,40	57,92	971	27,15	44,23	36,62		
48,18	56,25	937	27,57	42,91	36,91		16,74
						6,32	
47,49	51,30			36,18	33,62		
47,48	52,73	866	27,87	38,71	32,99	6,85	16,47
46,66	53,50	821	26,77	38,72	35,26		21,95
47,90	55,47	914	27,19	40,39	38,48		19,88
48,18	54,26			40,86	34,67		
47,70	54,40	870	27,57	39,39	35,92	6,77	17,80
50,42	51,57		27,42	39,34	36,00		
46,36	55,25	876	27,29	45,98	34,62		20,13
49,30	56,68	1 000	30,16				15,00
47,97	55,85	911	27,64	44,51	34,90		20,12
40,51	53,28	952	28,00	39,29	38,70		
45,79	55,42			40,65	36,64		
45,75	54,47	853	27,70	39,10	42,24		
47,51	52,60			42,37	41,18		
46,23	53,97	948	27,81	40,68	39,18		
43,51	51,63			33,56	33,34	6,70	
46,67	52,20		14,59	36,87	39,17	6,77	22,83
47,47	52,04	1 186	26,15	37,30	31,95	6,19	
47,15	51,68		25,58	36,65	36,01		
47,07	51,82	1 186	25,62	36,44	35,33	6,42	22,83
		957	28,18			6,32	17,11
47,70	51,99			36,09	34,27	5,78	
47,41	53,88	947	27,41	38,40	34,89	6,81	15,87
46,91	54,11	945	27,41	39,98	36,99	7,15	15,96
47,44	55,34	1 039	27,43	41,08	38,63	6,36	18,31
48,84	55,52	968	26,89	41,20	38,17		16,26
47,99	55,2	981	27,25	40,33	37,47	6,65	16,84

Hovudtabell 9 Eigedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk*Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding*

Regionar Regions	Storleiks- grupper <i>Farm size,</i> decares	Avlingslagar etc. <i>Harvested crops etc. in stock</i>							
		Bygg	Havre	Kveite	Poteter	Grønsaker	Ull	Anna	I alt
		<i>Barley</i>	<i>Oats</i>	<i>Wheat</i>	<i>Potatoes</i>	<i>Vegetables</i>	<i>Wool</i>	<i>Other</i>	<i>Total</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	50- 99,9	17,8							17,8
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	31,3	8,5	17,5	0,2				57,5
	200-299,9	30,7	16,0	32,6	12,7	3,0		11,3	106,3
	300-499,9	24,6	9,6	41,3				2,1	77,6
	500-	121,8	48,0	261,2	64,3	51,4	0,2	45,2	592,0
	Alle <i>All</i>	59,1	23,3	108,9	24,6	18,1	0,1	18,3	252,3
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9		0,6	8,2	4,0		1,2		14,0
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9		2,4		0,3		2,7	3,2	8,7
	300-499,9	9,0	15,4	3,8	19,0				47,2
	500-	36,5	12,1	26,6	47,9		1,2	1,7	125,9
	Alle <i>All</i>	12,0	8,2	9,5	18,7		1,2	1,2	50,9
Agder og Rogaland	100-199,9				1,4				1,4
Jæren	200-299,9								
	300-499,9								
	500-				1,7			2,3	3,9
	Alle <i>All</i>				0,5	3,5		1,0	5,0
Agder og Rogaland	100-199,9				2,8			2,5	5,3
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9								
	300-499,9								
	500-				1,0	0,7			1,7
	Alle <i>All</i>				0,8	0,2		0,5	1,4
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9								
	50- 99,9						0,1		0,1
	100-199,9						0,5		0,5
	200-299,9					0,4	0,5		0,8
	300-499,9				0,2		1,0		1,1
	500-						0,4		0,4
	Alle <i>All</i>				0,1	0,1	0,5		0,6
Trøndelag	200-299,9	39,0	3,5						42,5
Flatbygder <i>Lowlands</i>	300-499,9	114,3	6,0	4,8					125,1
	500-	49,1	0,9		16,1				66,1
	Alle <i>All</i>	76,0	3,8	2,3	4,0				86,2
Trøndelag	100-199,9								
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	16,5			0,1		1,1	1,7	19,3
	300-499,9	10,3			57,3		0,3		68,0
	500-	22,2					2,6		24,8
	Alle <i>All</i>	13,2			25,6		0,9	0,6	40,2
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9				1,8		1,3		3,1
	200-299,9				0,4		3,2		3,7
	300-499,9				6,6				6,6
	500-				0,5		0,4		0,8
	Alle <i>All</i>				2,4		1,1		3,5
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9								
	50- 99,9	3,0			0,1	6,1		1,0	10,2
	100-199,9	6,0	1,6	4,6	1,4		0,5	0,3	14,4
	200-299,9	9,6	3,4	5,8	2,4	0,6	1,1	2,7	25,6
	300-499,9	21,1	4,7	8,4	10,3		0,2	0,4	45,1
	500-	46,8	16,1	80,6	28,6	15,0	0,5	13,6	201,1
	Alle <i>All</i>	20,8	6,3	23,7	10,7	3,9	0,5	4,1	70,1

	Produksjonsmiddel		Means of production		I alt Total
	Innkjøpte fôrmiddel Purchased fodder	Grovfôr Coarse fodder	Handels- gjødssel Fertilizer	Anna Other	
			0,5	11,7	12,2
	11,1	3,9	10,4	12,6	38,0
	10,0	20,7	24,3	15,0	70,1
	15,5	54,1	42,2	21,9	133,7
	18,1	96,9	119,8	60,1	294,9
	14,1	51,9	58,3	31,7	156,0
	4,5	36,4	7,3	4,5	52,7
	13,1	51,6	15,2	9,3	89,1
	11,1	87,4	27,0	14,7	140,1
	18,0	151,0	70,1	23,2	262,3
	12,0	84,1	31,0	13,5	140,6
	20,5	41,4	5,6	6,7	74,2
	29,3	103,0	6,4	13,4	152,1
	26,7	139,6	3,8	7,8	177,9
	66,8	261,4	13,6	19,4	361,2
	35,7	127,7	6,1	22,6	192,0
	4,8	28,1	6,1	2,6	41,6
	9,6	53,4	17,5	16,4	96,9
	21,2	97,0	16,1	9,2	143,5
	21,3	144,6	30,0	10,6	206,5
	14,6	80,4	17,3	9,7	122,0
		4,4	6,0	4,6	14,9
	1,2	7,8	0,9	5,5	15,4
	15,0	50,7	6,3	7,0	78,9
	11,3	81,9	10,3	10,8	114,4
	14,9	116,2	25,7	13,7	170,4
	21,9	227,6	55,5	27,4	332,4
	12,6	88,2	17,4	11,7	129,9
	17,2	35,4	43,5	14,5	110,7
	26,6	79,9	35,0	21,9	163,4
	21,3	157,9	71,0	32,8	283,0
	23,0	87,9	44,9	22,6	178,4
	16,7	45,3	2,3	5,1	69,4
	9,3	81,2	17,0	10,0	117,5
	16,1	127,0	37,5	14,6	195,2
	28,6	255,3	34,0	18,0	335,9
	15,5	122,3	27,3	12,7	177,8
	6,8	39,1	6,4	15,2	67,4
	11,3	76,8	9,7	5,7	103,5
	16,9	111,8	11,5	9,1	149,3
	35,2	196,2	30,5	16,6	278,5
	19,2	115,7	15,7	11,2	161,9
	9,2	2,1	3,6	40,3	55,3
	5,7	9,2	1,3	6,8	22,9
	10,8	34,7	7,7	7,9	61,2
	12,6	61,1	16,7	11,5	101,9
	17,7	97,4	27,2	15,0	157,3
	24,7	160,5	68,4	32,4	286,1
	16,4	88,0	29,8	17,4	151,6

Hovudtabell 9 Forts. Cont. Egedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk
Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Husdyr Livestock						I alt Total
		Storfe Cattle	Grisar Pigs	Sauer Sheep	Geiter Goats	Fjørfe Poultry	Andre Other	
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	50- 99,9						0,8	0,8
	100-199,9	12,6	26,4	3,1		14,3		56,4
	200-299,9	96,4	58,7	0,7		81,6	0,6	237,9
	300-499,9	278,8	55,7	1,7		15,1	5,9	357,3
	500-	463,7	36,8	2,0		48,6	0,1	551,2
	Alle All	252,3	44,5	1,7		41,2	1,7	341,4
Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts	100-199,9	109,1	0,4	6,9	0,8		1,1	118,3
	200-299,9	118,6	0,3	12,3	0,7	14,4	2,1	148,4
	300-499,9	345,2	14,2	4,4	0,6	6,4	0,6	371,4
	500-	616,6		5,4	0,2	9,0	0,3	631,6
	Alle All	308,6	4,2	7,2	0,6	7,8	1,0	329,4
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	236,0	171,1	2,5		84,6		494,2
	200-299,9	504,9	39,0	7,3		36,6		587,8
	300-499,9	662,4	74,3	10,5			0,2	747,5
	500-	908,4	182,5	35,9		42,2	5,8	1170,8
	Alle All	550,8	89,0	12,5		33,8	1,2	687,3
Agder og Rogaland Andre bygder Other parts	100-199,9	105,5	74,5	5,6			6,9	192,4
	200-299,9	212,6	15,9	9,0	0,5	0,1	2,2	240,4
	300-499,9	443,2	61,5	9,8			0,8	515,3
	500-	751,1	66,1	21,0		18,8	3,5	860,7
	Alle All	376,4	51,2	11,2	0,1	14,4	2,9	456,2
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9						0,2	0,2
	50- 99,9	17,2		3,9			1,3	22,3
	100-199,9	161,3	44,0	6,0	1,6	8,9	0,7	222,5
	200-299,9	284,8	7,1	7,9			0,9	300,8
	300-499,9	490,8	20,9	9,1	0,2	7,0	1,0	529,0
	500-	982,9		5,3			0,7	989,9
	Alle All	346,0	17,0	6,5	0,4	3,8	0,9	374,5
Trøndelag Flatbygder Lowlands	200-299,9	69,6	44,1	3,2		35,7		152,6
	300-499,9	344,0	76,5	5,6		65,6	2,4	494,1
	500-	690,3	20,5			14,4		725,2
	Alle All	365,8	59,1	3,3		41,9	1,2	471,3
Trøndelag Andre bygder Other parts	100-199,9	155,2	253,4	7,8				416,4
	200-299,9	239,8		9,1			0,3	249,3
	300-499,9	564,1	19,5	4,4			0,4	588,5
	500-	841,7		12,0			3,3	857,0
	Alle All	458,9	29,3	7,3			0,7	496,2
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	69,9		5,8	6,7		0,2	82,6
	200-299,9	169,5		11,7	2,2	0,2	0,7	184,3
	300-499,9	331,9	27,4	7,6	3,9		1,3	372,0
	500-	694,4	17,0	4,6			0,2	716,2
	Alle All	353,7	12,9	7,3	2,9	0,1	0,6	377,6
Alle bruk All holdings	0 - 49,9		14,2			67,2	0,1	81,4
	50- 99,9	20,7		3,1	0,8	7,5	0,9	32,9
	100-199,9	110,8	48,9	5,3	1,3	9,0	1,3	176,6
	200-299,9	199,3	18,6	7,8	0,5	21,5	1,0	248,6
	300-499,9	413,9	41,4	6,1	0,5	12,8	1,9	476,7
	500-	668,0	31,7	7,4		21,1	1,0	729,3
	Alle All	349,5	32,7	6,4	0,5	17,3	1,3	407,7

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Anleggsmiddel <i>Fixed assets</i>									Eigedeler i alt
Mask., reisk.	Traktor	Skurtreskar	Yrkesbil	Driftsbygninger	Vassanlegg	Grofter	Jord etc.	I alt	i jordbruket
									<i>Total assets,</i>
<i>Mach., equip.</i>	<i>Tractor</i>	<i>Harvester</i>	<i>Farm car</i>	<i>Outbuildings</i>	<i>Water supply</i>	<i>Drainage</i>	<i>Farmland etc.</i>	<i>Total</i>	<i>agriculture</i>
114,8	71,5		31,2	361,4	3,1	2,6	387,6	972,2	1 003,0
126,4	159,2	42,8	9,8	936,4	3,0	7,7	383,0	1 668,3	1 820,2
213,4	179,0	55,0	8,5	1 398,7	2,6	9,9	596,8	2 464,1	2 878,4
333,3	243,4	35,7	9,0	1 652,7	6,1	19,5	865,2	3 164,9	3 733,5
869,6	453,5	171,1	18,7	2 756,1	18,8	104,6	1 668,0	6 060,3	7 498,4
449,8	280,3	84,9	13,0	1 839,8	9,0	48,0	994,9	3 719,8	4 469,5
179,6	215,7	3,8	20,9	625,2	7,6	2,1	215,5	1 270,4	1 455,4
262,7	250,3	4,5	6,8	1 014,6	4,6	16,1	354,0	1 913,6	2 159,8
409,8	351,5	6,4	29,9	1 412,0	7,9	9,3	525,5	2 752,2	3 310,9
688,6	410,4	59,3	32,0	2 820,0	9,2	57,4	1 026,1	5 102,9	6 122,7
397,5	316,2	19,0	22,5	1 523,6	7,2	22,0	548,9	2 857,0	3 377,9
372,8	231,4			1 744,0		36,8	535,5	2 920,4	3 490,2
356,5	242,9		34,3	2 689,5		23,0	1 582,2	4 928,3	5 668,2
567,5	367,4		9,2	3 393,6		35,6	1 507,2	5 880,6	6 806,0
598,7	301,9		27,2	5 012,8	1,4	123,5	3 108,5	9 174,1	10 100,9
452,0	276,6		16,9	3 211,4	0,9	46,0	1 639,1	5 643,0	6 527,3
256,4	165,1	2,8	4,7	1 003,2	1,6	7,4	317,7	1 758,8	1 998,1
290,5	194,4	0,3	14,5	1 720,5	6,2	11,2	562,5	2 800,1	3 137,4
380,7	249,9		23,3	2 775,4	3,4	21,3	814,9	4 268,9	4 927,7
742,6	424,9	0,3	35,5	3 940,0	5,7	15,5	1 643,0	6 807,5	7 876,4
417,9	254,0	0,7	22,0	2 430,3	4,1	14,4	831,3	3 974,6	4 554,2
94,9	181,9		0,1	325,8	9,2	8,2	525,1	1 145,2	1 160,3
135,0	158,8		7,7	305,0	9,1	45,9	584,4	1 245,9	1 283,7
242,3	191,7	1,7	8,1	930,0	11,5	10,0	386,5	1 781,8	2 083,7
335,9	328,8	1,4	1,0	1 090,6	8,0	13,7	496,6	2 276,0	2 692,0
399,7	388,8	7,8	2,1	2 477,6	3,0	24,0	634,1	3 937,0	4 637,5
891,1	385,8		23,3	4 618,3	0,2	23,2	1 266,8	7 208,8	8 530,5
362,6	290,1	2,6	6,5	1 693,5	6,8	19,9	612,1	2 994,1	3 499,1
184,5	182,4	41,0	1,7	1 035,8	2,1	6,2	409,9	1 863,6	2 169,4
383,3	295,9	78,3	17,9	2 599,0	0,4	25,8	631,2	4 031,7	4 814,3
561,0	514,9	103,1	19,7	3 204,4	1,7	57,9	872,5	5 335,3	6 409,6
369,6	317,9	73,3	13,9	2 294,8	1,0	31,4	653,9	3 755,8	4 491,7
217,7	185,6	4,7	65,8	2036,9		2,3	212,6	2725,5	3211,3
269,6	259,0	25,4	39,3	906,8		9,2	360,7	1 873,2	2 259,3
410,1	351,8	2,9	15,3	2 083,9		12,1	610,5	3 497,1	4 348,8
834,0	682,2	23,3	5,8	3 857,0		10,3	940,2	6 357,1	7 574,8
404,3	351,6	13,4	26,2	1 922,0		9,9	538,4	3 272,4	3 986,6
141,2	38,3		0,1	429,9	11,2	2,9	209,6	833,2	986,3
245,8	194,2		34,9	479,7	0,8	4,4	346,8	1 306,6	1 598,1
469,3	205,1		21,3	1 795,4	3,0	15,3	517,0	3 026,5	3 554,4
735,8	344,2		38,1	3 060,6	1,4	2,0	913,3	5 095,4	6 090,9
435,9	215,5		26,1	1 609,3	3,1	6,5	539,1	2 835,7	3 378,7
101,5	132,4		10,6	1 323,8	6,0	42,9	462,9	2 080,1	2 216,8
143,0	126,5		11,4	500,6	5,9	27,4	535,1	1 349,8	1 415,8
202,3	172,0	10,2	11,2	899,5	6,7	9,2	339,3	1 650,4	1 902,6
271,2	236,7	16,1	15,5	1 205,3	4,6	11,0	532,0	2 292,5	2 668,6
407,9	307,2	18,4	15,6	2 167,4	4,8	19,4	727,2	3 667,9	4 347,0
766,2	427,2	69,5	26,0	3 339,7	8,6	56,3	1 383,2	6 076,8	7 293,3
409,9	286,1	27,5	17,1	1 929,0	6,0	25,4	760,4	3 461,4	4 090,8

Hovudtabell 10 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i jordbruket, 1000 kroner per bruk
Investments, depreciation, sales, grants and net investment in agriculture. NOK 1000 per holding

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Maskinar, reiskapar <i>Machinery, equipment</i>			Traktor <i>Tractor</i>			Yrkesbil, skurtreskar <i>Farm car, harvester</i>		
		Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot
		Invest.	Deprec.	Sales/grants	Invest.	Deprec.	Sales/grants	Invest.	Deprec.	Sales/grants
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9	17,6	12,8			10,5		21,6	3,8	
	100-199,9	16,5	15,4	2,3	10,3	22,6	3,3		9,0	2,2
	200-299,9	45,7	27,0	6,8	58,6	25,2	26,0		8,8	
	300-499,9	76,6	38,4	14,7	60,0	32,4	31,5	3,5	8,2	2,8
	500-	198,1	91,8	72,3	111,9	51,6	34,0	28,1	26,1	10,5
	Alle <i>All</i>	100,1	49,6	30,2	67,3	34,9	25,6	11,4	14,2	4,6
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	23,7	22,8	7,8	50,3	25,7	22,3		2,4	
	200-299,9	57,7	31,5	21,9	21,4	31,6	11,2		2,5	
	300-499,9	117,1	49,2	32,7	37,3	41,2	10,4	11,6	4,7	1,3
	500-	225,2	73,3	50,7	77,6	48,1	25,7	25,0	9,9	6,6
	Alle <i>All</i>	111,7	45,5	29,5	45,8	37,6	18,7	9,8	5,0	2,1
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	160,8	34,7	9,3	83,6	27,3	27,0			
	200-299,9	56,8	43,8	10,5	74,9	35,0	24,7	26,2	3,3	5,4
	300-499,9	85,7	63,6	0,5	107,7	45,7	24,6		1,2	
	500-	137,2	66,6	22,0	107,1	47,9	51,5		2,5	
	Alle <i>All</i>	89,0	51,5	7,9	85,1	37,5	27,3	6,2	1,8	1,3
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	53,5	30,9	4,7	38,6	19,4	5,6	2,6	1,2	
	200-299,9	69,6	28,7	5,7	50,6	25,9	2,2		1,7	
	300-499,9	59,0	45,4	2,9	20,7	37,2		14,6	2,3	4,8
	500-	141,8	85,6	19,3	101,6	54,1	13,2	7,2	5,3	
	Alle <i>All</i>	88,7	47,5	8,6	49,8	34,2	4,8	6,3	3,0	1,3
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0- 49,9	13,2	12,8	0,2	11,1	21,1			0,6	
	50- 99,9	19,9	20,6	1,0	23,4	18,0	9,7	1,6	1,4	
	100-199,9	39,8	29,3	8,1	35,1	27,2	10,3		1,0	
	200-299,9	78,7	39,1	11,6	76,5	37,0	7,5		0,7	
	300-499,9	78,8	47,4	9,9	67,1	45,0	10,6		1,8	0,3
	500-	201,2		29,1	133,6	45,6	23,0	22,4	1,9	
	Alle <i>All</i>	74,6	43,2	10,7	62,0	34,6	10,7	3,0	1,2	0,1
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	25,7	23,6	4,8	1,5	25,8			6,2	13,1
	300-499,9	89,6	43,1	13,7	45,0	36,0	20,3	33,9	10,6	
	500-	109,9	63,8	46,9	145,8	55,7	96,2		12,8	31,7
	Alle <i>All</i>	80,1	42,2	19,9	62,1	37,4	34,6	16,5	9,6	10,3
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	78,1	27,4	23,7	45,0	28,0		5,0	6,3	
	200-299,9	45,4	30,2	4,6	18,7	33,9	0,6	16,9	5,2	4,9
	300-499,9	52,7	46,2	4,1	109,3	35,8	22,1	2,7	2,9	
	500-	214,7	85,6	68,1	78,0	77,1	47,7		3,9	9,0
	Alle <i>All</i>	74,2	44,6	14,5	69,2	40,1	16,5	7,3	4,1	2,9
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	47,6	15,0	0,9	1,0	10,0				
	200-299,9	19,1	32,2	3,1	109,5	23,4	69,5	15,5	7,5	7,6
	300-499,9	77,5	55,5	6,3	40,3	26,3	5,4	3,7	3,3	
	500-	128,5	83,7	29,5	23,7	44,2	22,1	0,7	4,7	
	Alle <i>All</i>	72,1	51,1	11,5	46,1	28,1	25,5	5,2	4,2	1,9
Alle bruk <i>All holdings</i>	0- 49,9	28,1	12,6	0,6	5,7	17,0	13,2	1,7	1,5	
	50- 99,9	38,7	19,9	2,9	13,6	15,1	5,6	4,5	2,0	
	100-199,9	43,3	24,0	6,6	33,6	23,1	10,0	0,5	2,8	0,4
	200-299,9	52,7	32,2	9,6	54,4	30,1	18,4	5,6	4,4	2,6
	300-499,9	81,0	47,4	12,2	59,6	37,3	16,3	8,6	4,7	1,2
	500-	177,3	84,0	47,3	95,3	50,8	34,2	15,7	12,1	7,2
	Alle <i>All</i>	88,2	46,8	18,3	59,6	35,2	19,6	8,0	5,9	2,7

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Driftsbygninger			Grøfter, vassanlegg			Jord, mjølkevote etc.		I alt			
Outbuildings			Drainage, water supply			Farmlands, milk quota etc.		Total			
Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Netto inv.
Invest.	Deprec.	Sales/grants	Invest.	Deprec.	Sales/grants	Invest.	Sales/grants	Invest.	Deprec.	Sales/grants	Net invest
85,2	24,2	9,2		0,9		130,0		254,5	63,2	135,4	56,0
93,9	59,4	5,5		1,0	1,2	26,3		147,1	107,5	19,7	19,9
41,4	95,1	2,1	10,5	1,0	2,8		29,7	156,2	157,2	67,4	-68,3
141,7	105,2	40,4	4,4	1,7		11,2	21,7	297,4	186,6	111,1	-0,2
167,9	189,1	13,9	16,0	8,0	4,8	71,0	7,3	593,1	367,4	142,9	82,8
118,4	124,4	16,7	8,8	3,8	2,4	34,9	19,1	340,9	227,7	98,6	14,6
26,3	39,5	2,6		1,0		0,7	0,3	101,0	91,5	32,9	-23,4
59,8	66,1	2,2		1,6		12,8		151,6	133,4	35,2	-17,0
206,3	91,2	23,6	6,5	1,3		43,1	6,6	421,9	187,6	74,6	159,7
446,6	172,0	57,5	18,3	4,5		7,5	2,1	800,2	307,9	142,7	349,5
195,9	95,3	22,6	6,6	2,1		17,6	2,5	387,3	185,5	75,4	126,4
13,0	123,9		1,7	3,7		37,6		296,7	190,3	36,3	70,1
135,2	177,2	16,6	10,8	2,1		18,2		322,0	263,1	57,1	1,8
416,5	185,4	26,6	2,2	3,2		40,5		652,6	299,2	51,7	301,7
721,4	298,9	23,3	63,8	7,9		241,8		1271,3	424,2	96,8	750,4
319,7	199,0	17,7	15,7	3,7		68,7		584,4	294,1	54,1	236,2
8,6	69,0	16,8		2,2				103,3	126,2	27,1	-50,0
113,7	87,4	9,7	5,0	0,9		2,5		241,5	145,6	17,6	78,2
497,8	153,1	16,7	5,6	2,0	1,0	49,4	0,9	647,0	240,3	26,2	380,6
466,2	225,2	40,6	4,8	2,8		147,7	13,2	869,3	373,4	86,3	409,6
282,2	140,2	20,1	3,9	1,9	0,3	54,4	3,5	485,3	227,8	38,6	218,9
26,1	20,7	13,2	6,8	0,9		15,4		72,6	77,0	13,4	-17,8
9,8	23,8		6,5	2,6		76,8	9,0	137,9	79,2	19,7	39,1
103,8	74,9	0,6	2,3	2,1		3,4	1,2	184,4	136,1	20,3	28,0
99,7	77,7	0,1	1,3	1,9		24,3	0,1	280,5	156,5	19,3	104,7
76,4	149,4	6,5	2,8	2,5		20,3	4,0	245,5	246,2	31,4	-32,0
783,5	271,1	152,8		2,1		72,3	1,1	1213,0	424,1	206,1	582,9
167,2	109,1	21,7	2,6	2,2		30,1	2,4	339,5	193,4	45,7	100,4
528,3	66,2	61,2	2,2	0,6		10,5	1,2	568,3	122,4	80,3	365,5
310,8	162,2	9,7	4,1	2,4	2,1			483,4	254,2	46,0	183,2
112,7	189,5	31,1		3,8		33,1	5,7	401,5	325,5	211,6	-135,6
275,3	142,2	23,6	5,1	2,4	1,0	38,6	3,5	477,8	233,8	93,0	151,1
31,6	139,5	65,9		1,1		5,0		164,7	202,3	89,5	-127,2
32,4	59,7		3,8	0,9	0,7	14,3		131,5	129,9	10,9	-9,2
644,9	124,8	70,2	15,8	1,6	1,6	30,4	2,8	855,8	211,3	100,8	543,6
300,0	219,9	32,0		1,1		19,7		612,4	387,6	156,8	68,0
341,6	116,9	41,0	8,3	1,3	1,0	21,4	1,3	522,2	206,9	77,1	238,2
44,8	34,6			0,7			3,9	93,4	60,2	4,7	28,5
16,0	42,1			0,5		21,9	4,5	181,9	105,7	84,8	-8,6
415,5	104,0	53,1		1,5		25,2	7,4	562,2	190,5	72,2	299,4
388,8	177,8	55,8		0,4		16,5	2,0	558,1	311,6	109,4	137,0
245,1	98,6	31,8		0,8		17,6	4,4	386,0	183,0	75,0	128,0
31,2	112,3	6,0	3,1	3,5		24,2		94,0	156,8	19,8	-82,6
25,6	40,7	1,5	3,8	1,7		66,5	26,3	152,8	88,7	36,4	27,7
59,3	64,7	6,3	2,1	1,6	0,2	21,4	2,7	160,2	117,0	26,1	17,0
93,9	79,5	6,5	3,9	1,2	0,6	13,2	5,9	223,7	147,6	43,6	32,5
306,2	129,8	30,5	5,2	2,0	0,5	25,6	6,6	486,2	221,4	67,3	197,5
375,4	204,3	47,6	11,8	4,5	1,4	64,1	4,8	739,7	356,2	142,4	241,1
215,2	121,2	23,3	5,9	2,4	0,7	32,7	6,0	409,5	212,4	70,6	126,5

Hovudtabell 11 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i
Investments, depreciation, sales, grants and net investment in

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Skogbruk			Tilleggsnæring		
		<i>Forestry</i>			<i>Other, farm-based</i>		
		Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot
		<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>	<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9		1,2			2,0	
	100-199,9	1,2	0,7	1,9	1,5	3,5	0,1
	200-299,9	7,5	2,0	3,7	100,4	8,1	0,3
	300-499,9	5,6	2,2	7,6	77,6	18,7	
	500-	3,1	1,2	0,8	56,4	15,6	2,8
	Alle <i>All</i>	4,2	1,5	3,3	60,5	12,8	1,0
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	7,1	1,9	4,5	13,9	6,1	0,7
	200-299,9	33,2	1,4		11,7	11,2	0,1
	300-499,9	3,3	2,6	1,0	9,8	7,0	23,0
	500-	44,5	2,0	1,2	58,8	12,8	
	Alle <i>All</i>	22,2	2,0	1,5	27,8	9,7	8,8
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9				33,4	20,5	
	200-299,9				15,6	17,4	
	300-499,9				23,7	8,3	1,0
	500-				143,8	17,5	
	Alle <i>All</i>				61,8	17,2	0,4
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	3,8	2,6		4,8	11,8	0,7
	200-299,9	4,2	2,1		7,5	9,6	5,5
	300-499,9		2,8		28,4	17,9	
	500-	16,2	3,5		32,1	4,3	
	Alle <i>All</i>	5,7	3,6		18,4	12,4	1,4
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9		0,6		29,2	13,8	
	50- 99,9	6,2	0,4	2,9	106,1	54,3	
	100-199,9	2,3	0,8		60,2	11,3	21,2
	200-299,9	3,3	1,7	0,3	29,9	9,4	13,3
	300-499,9	0,5	0,9		9,1	7,1	0,4
	500-	1,4	1,6	0,4	22,0	6,3	
	Alle <i>All</i>	2,3	1,1	0,4	39,9	14,3	8,2
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9		0,7		0,8	3,7	
	300-499,9	7,1	1,5	0,9	12,3	12,7	
	500-	1,4	2,2	0,6	122,3	10,7	
	Alle <i>All</i>	3,8	1,4	0,6	36,7	9,6	
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9		2,2			1,3	
	200-299,9	9,5	2,0	8,9	61,3	5,1	9,0
	300-499,9	12,2	1,8		11,7	4,5	
	500-	1,3	2,7	0,5	12,2	1,7	
	Alle <i>All</i>	8,8	2,0	3,1	27,6	4,1	3,0
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9		0,4			1,3	
	200-299,9	6,0	1,1		8,6	4,4	4,9
	300-499,9	4,2	0,6		17,2	15,3	12,5
	500-	0,3	2,1		4,6	7,5	0,8
	Alle <i>All</i>	2,8	1,2		8,4	8,1	5,0
	Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9		0,3		87,1	23,3
50- 99,9		3,6	3,4	1,7	66,8	38,9	
100-199,9		2,7	1,2	1,2	22,4	7,6	6,3
200-299,9		9,8	1,5	1,7	35,4	8,6	4,8
300-499,9		4,3	1,6	1,6	25,7	11,5	5,0
500-		10,6	1,8	0,6	51,3	10,9	0,9
Alle <i>All</i>		6,7	1,6	1,3	36,6	11,4	4,2

skogbruk, anna næring og privat, 1000 kroner per bruk
forestry, other occupations and private, NOK 1000 per holding

Anna næring			Privat			Nettoinvestering
<i>Other, off-farm</i>			<i>Private</i>			<i>S+Tn+An+P</i>
Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskr..	Sal/tilskot	<i>Net</i>
<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>	<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>	<i>investment</i>
	6,3	144,5		69,3		-223,3
	9,3		384,3	69,3	56,9	245,3
17,7	11,2	1,8	380,1	80,7	16,4	381,5
	4,8		189,5	73,8	72,5	93,1
30,0	15,4	35,0	323,9	85,9	91,1	165,6
13,9	10,3	16,9	292,4	78,8	61,4	185,0
55,1	12,1	12,2	122,9	57,9	18,4	85,2
1,5	6,6		70,0	61,0	4,4	31,7
	3,6	60,2	163,1	69,3	2,1	7,4
	2,8		80,9	63,7	11,2	90,5
10,9	5,7	19,5	108,5	63,6	8,1	50,5
75,1	6,2		377,1	67,5	5,7	385,7
	3,2		110,0	57,1	5,3	42,6
	5,4		347,3	73,6	139,6	143,1
			121,4	53,3		194,4
8,3	4,1	2,1	213,2	70,0	100,0	89,5
2,3	1,2		18,3	42,2		-29,3
			40,4	44,2		-9,3
108,4	13,9	2,5	130,0	56,3	1,5	171,9
	3,1		49,1	54,5	0,4	31,6
30,4	5,2	0,7	63,0	52,7	0,5	41,0
	1,7			48,4		-35,3
5,4	2,4		86,8	70,7	140,6	-66,8
0,5	4,1		72,9	56,5	4,0	38,0
11,9	3,1		85,4	52,6	4,4	45,7
31,4	9,1	3,1	61,9	56,2	1,6	24,5
8,4	6,8		147,6	65,2		99,1
11,9	5,1	0,7	80,2	57,8	18,6	28,1
	0,8		58,8	55,9		-1,5
	3,1		378,9	72,5	28,9	278,7
			513,3	66,1	1,7	555,7
0,8	2,9	0,7	323,1	68,0	14,5	266,7
			18,3	37,9		-23,1
4,2	1,0		235,9	44,2	51,7	189,0
	3,4	6,5	113,7	45,7	10,6	65,1
			15,3	48,5		-24,6
1,4	1,8	2,9	133,9	44,9	22,2	87,7
25,7	10,7			40,8	75,0	-102,5
2,0	10,8		120,5	48,5	9,2	58,2
31,5	7,1	0,7	84,8	55,8	11,5	34,2
35,6	6,8		85,7	58,5		50,5
23,9	8,3	0,2	79,9	52,4	16,7	23,1
	4,3	6,1	17,4	87,2	143,4	-174,0
4,7	4,9	25,4	50,6	68,7	82,0	-99,3
17,1	6,7	2,3	131,9	55,6	22,9	70,3
6,4	5,4	0,3	152,1	57,2	11,9	112,3
18,3	6,0	10,5	176,0	63,4	30,4	94,3
14,8	7,0	10,2	190,5	67,5	28,6	139,7
13,5	6,1	7,2	158,1	62,4	29,0	91,7

Hovudtabell 12a Egedelar 31.12, 1000 kr per bruk
Assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa	Omløpsmiddel Current assets								
		Kontantar	Bank- innskot	Skog- fond	Andre krav	Lettings- verdpapir	Varelager og slak- tedyr i jordbruket	Skogbruk, varelager	Tilleggs- næring	Anna næring
	Farm size, decares	Cash	Bank deposits	Forest Trust Fund	Other claims	Securities	Agricult. stocks+ anim. f. slaughter	Forestry stocks	Other, farm-based	Other, off-farm
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	50- 99,9	1,7	303,2	35,8	137,7	448,3	29,9		127,3	
	100-199,9		741,3	22,0	149,4	286,1	122,3		0,2	
	200-299,9	0,2	918,3	37,6	284,7	1 031,0	238,4	0,3	0,7	2,9
	300-499,9	1,5	543,9	33,3	227,0	745,1	331,4	0,3	11,4	
	500-	0,2	796,5	39,3	711,4	868,9		0,5	0,4	14,4
	Alle All	0,6	740,7	34,6	406,9	798,3	501,2	0,3	7,4	5,5
Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts	100-199,9	1,8	1 350,3	29,4	205,2	428,5	82,5		1,7	4,2
	200-299,9	0,1	683,6	22,4	263,9	358,2	129,0	1,0	24,5	2,5
	300-499,9		800,1	36,2	289,3	228,0	263,4	0,2	2,8	0,9
	500-	0,5	706,8	58,5	537,0	458,0	499,8	0,2	2,8	
	Alle All	0,5	841,8	36,7	331,3	390,6	253,0	0,4	8,0	1,7
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9		1 370,9		248,2	712,9	257,1		225,0	
	200-299,9		441,8	0,5	358,0	216,8	234,4		58,2	
	300-499,9	0,2	503,9		268,5	283,2	410,0			3,3
	500-		720,0	0,3	923,2	287,2	740,5		28,2	
	Alle All	0,1	597,4	0,2	448,0	308,8	389,3		108,9	1,3
Agder og Rogaland Andre bygder Other parts	100-199,9	0,1	418,3	12,1	319,6	313,7	116,7	1,2	13,3	0,4
	200-299,9	4,2	318,5	10,9	140,0	93,7	137,9	1,0	3,4	
	300-499,9	0,7	437,6	20,8	443,8	190,0	295,0	12,2	9,4	10,3
	500-	0,3	357,1	26,2	420,0	199,5	451,3	0,4	24,7	
	Alle All	1,3	389,0	19,3	341,1	200,4	247,8	3,9	17,1	2,9
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	0,7	2 023,7	21,2	308,2	396,6	14,9	0,2	1,2	4,8
	50- 99,9	6,7	795,7	15,7	534,7	470,1	17,5		290,6	
	100-199,9		999,3	5,3	306,1	917,6	146,4	0,2	0,5	1,4
	200-299,9		748,7	7,5	242,4	349,1	164,4	2,7	0,6	0,1
	300-499,9	0,2	510,2	5,0	232,1	408,5	298,2	0,1		3,4
	500-	2,3	929,7	8,2	798,0	183,8	591,7			17,1
	Alle All	1,2	849,9	8,2	362,6	493,1	220,6	0,7	33,9	3,6
Trøndelag Flatbygder Lowlands	200-299,9	0,1	950,2	15,1	151,1	377,1	199,5	0,8		
	300-499,9	0,1	502,0	11,7	383,6	245,6	429,7	0,8	0,9	1,8
	500-	0,1	752,5	20,5	422,6	675,0	504,7	0,8		
	Alle All	0,1	687,0	16,1	331,6	364,6	387,7	0,8	0,4	1,6
Trøndelag Andre bygder Other parts	100-199,9		816,4	9,8	297,2	527	345,1		37,7	
	200-299,9	0,2	955,7	17,2	244,2	255,1	187,8	0,4		0,6
	300-499,9		471,5	16,9	369,2	356,6	374,4	0,2	12,9	1,1
	500-	0,1	594,0	10,5	413,3	280,3	570,4		1,4	
Alle All	0,1	679,6	15,6	327,1	325,8	335,5	0,2	9,0	0,7	
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	0,1	382,9	5,1	129,9	169,5	92,9	0,6		
	200-299,9	0,4	695,7	5,6	236,0	401,3	131,1	1,7	1,0	7,2
	300-499,9	0,4	438,0	1,0	258,4	168,9	229,5	1,1	0,5	0,9
	500-	0,5	572,5	11,4	472,7	290,9	434,5	1,8	11,3	
	Alle All	0,4	529,8	5,8	293,8	264,3	241,8	1,4	3,8	2,1
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	0,6	1 277,9	19,9	542,4	862,5	67,3	0,1	22,6	2,2
	50- 99,9	4,2	573,0	17,9	397,4	396,8	34,4		304,0	1,8
	100-199,9	0,4	897,1	14,5	234,3	507,9	136,4	0,3	14,2	1,3
	200-299,9	0,5	732,8	16,5	245,2	434,3	174,3	1,1	8,8	1,9
	300-499,9	0,4	538,7	17,5	300,1	357,4	325,0	1,5	5,0	2,3
	500-	0,5	699,4	28,9	599,5	497,9	661,4	0,6	6,4	6,0
	Alle All	0,6	699,2	19,6	357,0	446,6	321,4	0,9	19,7	2,9

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Anleggsmiddel <i>Fixed assets</i>							Eigedelar
Jordbruk	Skogbruk <i>Forestry</i>		Tilleggs-	Anna	Privat <i>Private</i>		i alt
	Skog og vegar	Anna	næring	næring	Hovedbyggn.	Anna	
<i>Agriculture</i>	<i>Forest and</i>	<i>Other</i>	<i>Other</i>	<i>Other</i>	<i>Farmhouse</i>	<i>Other</i>	<i>Total</i>
	<i>forestry roads</i>		<i>farm-based</i>	<i>off-farm</i>			<i>assets</i>
973,1	238,8	12,8	46,0		978,0	280,0	3 612,6
1 697,9	241,6	4,1	55,2	144,7	1 067,0	289,9	4 821,7
2 640,0	346,6	13,6	268,8	146,5	1 263,9	524,9	7 718,4
3 402,1	314,9	24,0	497,3	77,2	1 262,2	345,7	7 817,3
6 483,6	391,0	11,5	424,5	300,2	1 491,9	550,9	13 099,9
3 968,4	331,2	14,0	350,4	172,7	1 296,2	447,3	9 075,7
1 372,9	164,2	14,6	144,1	176,2	825,1	276,9	5 077,6
2 030,8	330,8	10,1	252,7	246,6	804,5	319,0	5 479,7
3 047,6	344,8	16,1	173,7	10,4	1 022,3	365,4	6 601,3
5 622,9	960,7	15,7	276,4	77,9	961,1	235,1	10 413,4
3 124,9	461,6	14,3	216,1	118,7	910,2	301,7	7 011,5
3 233,1			288,7	126,4	1 416,2	222,6	8 101,1
5 433,8			278,9	112,9	1 129,4	364,7	8 629,4
6 396,0			247,7	202,8	1 623,0	206,9	10 145,5
9 973,5	4,5		462,7		1 000,1	195,8	14 336,0
6 138,0	0,9		343,8	111,7	1 427,9	344,5	10 220,8
1 881,4	236,6	20,9	424,4	10,6	911,7	367,4	5 048,4
2 999,5	269,3	28,6	198,4		1 172,9	184,9	5 563,1
4 632,6	330,9	31,8	301,1	173,9	1 046,9	176,2	8 113,2
7 425,0	198,9	19,5	156,8	274,8	924,2	261,6	10 740,4
4 306,6	257,2	33,8	265,6	133,9	1 021,7	307,7	7 549,3
1 145,4	24,5	0,2	107,4	61,6	629,6	179,6	4 919,8
1 266,2	103,7	0,8	793,9	28,8	900,0	292,3	5 516,7
1 937,3	55,7	7,4	148,4	54,1	816,9	346,6	5 743,2
2 527,5	118,9	13,6	214,2	53,3	821,5	259,6	5 524,2
4 339,5	68,6	9,9	93,0	107,1	836,9	247,9	7 160,6
7 938,8	69,0	9,3	106,8	82,1	996,1	317,1	12 050,0
3 278,5	78,8	8,5	217,5	67,5	844,6	284,1	6 753,4
1 969,9	60,0	2,9	70,1	10,1	857,0	286,8	4 950,7
4 384,6	100,8	14,6	199,9	88,7	870,7	436,8	7 672,3
5 904,9	193,1	7,8	293,5		1 020,9	414,9	10 211,4
4 104,0	119,1	9,6	186,8	53,7	914,7	404,0	7 581,8
2 866,2	110,7	18,7	25,3		348,3	180,3	5 582,7
2 071,5	146,1	13,0	314,1	16,2	642,1	185,1	5 049,3
3 974,4	196,1	14,4	116,5	88,5	619,3	203,0	6 814,9
7 004,4	208,6	24,9	112,2		606,4	240,1	10 066,6
3 651,1	174,0	15,7	175,3	44,9	603,3	200,1	6 558,0
893,5	10,9	2,2	25,4	187,5	403,3	161,4	2 465,2
1 467,0	93,9	9,6	95,7	136,3	276,4	338,8	3 897,7
3 324,9	11,7	3,8	250,9	96,1	700,6	234,2	5 721,0
5 656,3	108,5	20,4	142,7	133,5	684,8	244,4	8 786,2
3 136,8	60,8	10,7	143,9	129,0	542,5	249,2	5 616,1
2 149,5	43,9	0,8	334,2	98,6	1 152,9	784,9	7 360,4
1 381,4	122,2	31,4	550,5	34,2	984,1	298,8	5 132,2
1 766,1	128,1	9,2	148,3	101,3	830,1	298,5	5 088,0
2 494,4	198,4	12,4	221,5	104,5	868,0	319,2	5 833,8
4 021,9	184,4	15,0	240,4	95,4	983,4	289,4	7 377,8
6 631,8	349,0	13,8	273,9	157,5	1 066,0	352,5	11 345,1
3 769,4	212,0	13,5	243,3	110,9	955,1	325,0	7 497,0

Hovudtabell 12b Gjeld og egenkapital 31.12, 1000 kroner per bruk*Liabilities and own capital on 31 December, NOK 1000 per holding*

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Gjeld <i>Liabilities</i>					Gjeld i alt <i>Total liabilities</i>	Eigen- kapital <i>Own capital</i>
		Kortsiktig <i>Short-term</i>		Langsiktig <i>Long-term</i>				
		Driftskreditt <i>Working credit</i>	Skattefuten <i>Indirect taxes</i>	Anna <i>Other</i>	Familien <i>Family</i>	Anna <i>Other</i>		
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9	13,9	24,8	133,9		1 561,1	1 733,7	1 878,9
	100-199,9	23,0	37,4	161,4	60,6	1 826,3	2 108,8	2 712,8
	200-299,9	161,4	65,4	378,0	105,2	2 420,9	3 131,0	4 587,3
	300-499,9	165,7	48,6	320,6	160,0	3 391,0	4 085,9	3 731,5
	500-	454,2	94,3	739,7	369,2	4 728,9	6 386,3	6 716,7
	Alle <i>All</i>	237,2	65,1	455,0	201,4	3 358,6	4 317,4	4 759,5
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	24,8	32,1	95,9	45,1	1 055,7	1 253,6	3 824,0
	200-299,9	53,2	32,7	211,6	121,7	1 863,0	2 282,2	3 197,4
	300-499,9	36,1	41,7	322,7	105,1	1 797,0	2 302,6	4 298,8
	500-	204,1	73,7	623,4	170,0	4 270,1	5 341,2	5 072,3
	Alle <i>All</i>	82,1	45,3	330,9	113,2	2 322,7	2 894,2	4 117,4
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	93,1	63,5	316,1		2 485,7	2 958,4	5 142,6
	200-299,9	143,4	49,4	453,3	93,3	3 925,4	4 664,8	3 964,5
	300-499,9	226,2	60,9	627,7	82,0	4 309,6	5 306,4	4 839,1
	500-	300,2	98,8	997,4	35,9	7 063,0	8 495,3	5 840,6
	Alle <i>All</i>	215,5	64,1	619,9	76,3	4 629,1	5 604,9	4 616,0
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	62,6	29,5	340,2	211,9	2 284,7	2 928,8	2 119,6
	200-299,9	102,6	29,8	161,9	145,4	2 675,7	3 115,4	2 447,7
	300-499,9	150,4	46,3	553,7	134,7	3 403,9	4 289,0	3 824,3
	500-	221,6	83,5	894,7	97,9	4 853,5	6 151,3	4 589,0
	Alle <i>All</i>	161,4	46,7	489,5	140,5	3 323,2	4 161,3	3 388,1
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9		29,6	69,8	6,0	243,5	348,9	4 571,0
	50- 99,9	25,8	27,6	305,2	62,9	1 418,4	1 839,9	3 676,8
	100-199,9	50,6	34,7	155,6	95,3	1 353,1	1 689,2	4 054,0
	200-299,9	82,7	17,0	235,7	28,6	1 590,4	1 954,4	3 570,0
	300-499,9	199,4	43,7	415,3	148,1	2 089,6	2 896,1	4 264,4
	500-	245,4	41,7	1 214,2	69,6	4 583,8	6 154,6	5 895,4
Alle <i>All</i>	112,1	32,5	381,8	80,5	1 936,7	2 543,6	4 209,6	
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	127,5	45,2	295,3	24,6	1 922,0	2 414,5	2 536,2
	300-499,9	232,1	68,8	325,3	35,7	3 722,4	4 384,3	3 287,8
	500-	110,5	100,6	422,1	22,6	4 507,2	5 163,0	5 048,4
	Alle <i>All</i>	169,3	72,1	321,1	27,4	3 434,0	4 024,0	3 557,9
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	79,0	45,2	169,5	1,7	2 009,5	2 304,8	3 277,8
	200-299,9	18,9	41,3	117,6	16,0	1 019,3	1 213,1	3 836,1
	300-499,9	139,2	51,7	501,4	29,3	2 749,3	3 470,9	3 343,8
	500-	124,2	103,3	299,4	1,6	4 469,5	4 998,1	5 068,6
	Alle <i>All</i>	91,7	54,6	317,6	18,8	2 337,3	2 820,0	3 737,9
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	28,6	32,4	69,4	46,8	913,2	1 090,5	1 374,8
	200-299,9	95,1	28,6	105,5	47,4	1 067,4	1 344,0	2 553,6
	300-499,9	201,7	59,2	255,1	89,3	3 171,9	3 777,2	1 943,6
	500-	279,8	80,5	580,0	29,9	4 200,0	5 170,2	3 616,0
	Alle <i>All</i>	169,2	53,8	281,9	53,3	2 571,3	3 129,5	2 486,5
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	230,2	21,7	341,9	48,9	2 276,8	2 919,5	4 440,9
	50- 99,9	31,7	34,6	271,3	73,1	1 693,8	2 104,5	3 027,6
	100-199,9	44,3	36,8	162,5	77,2	1 529,8	1 850,6	3 237,4
	200-299,9	94,7	37,6	238,5	74,6	1 941,7	2 387,1	3 446,7
	300-499,9	163,9	51,6	395,6	102,9	2 968,4	3 682,4	3 695,1
	500-	288,0	83,3	730,2	162,5	4 668,0	5 932,0	5 414,2
	Alle <i>All</i>	154,2	52,0	394,2	103,8	2 831,1	3 535,3	3 962,1

Hovudtabell 13a Variable kostnader, 1000 kroner per bruk*Variable costs, NOK 1000 per holding*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa	Så Korn	Andre såvarer og planter	Handels- gjødsel	Kalk	Plantevern- middel	Konserve- ringsmiddel	Kraftfôr	Meieri- produkt
	<i>Farm size,</i>	<i>Cereal</i>	<i>Other</i>	<i>Fertilizer</i>	<i>Lime</i>	<i>Pesticides</i>	<i>Preserva- tives</i>	<i>Feed</i>	<i>Dairy</i>
	<i>decares</i>	<i>seeds</i>	<i>seeds/plants</i>					<i>concentrate</i>	<i>products</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	50- 99,9	23,7		14,8	0,9	21,4			1,0
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	16,0	0,5	29,1	0,7	8,2	0,1	231,8	1,6
	200-299,9	24,1	0,6	41,9	3,2	14,0	0,3	362,1	2,8
	300-499,9	39,3		60,4	3,1	16,6	1,3	296,9	21,2
	500-	91,2	8,0	166,9	13,4	71,6	4,1	454,9	5,7
	Alle <i>All</i>	49,3	2,9	85,8	6,2	33,4	1,8	367,8	8,3
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	7,4	0,3	23,4	1,2	2,6	1,6	69,1	6,1
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	10,0	0,1	32,7	1,4	3,9	2,6	122,2	11,6
	300-499,9	18,5	2,3	56,0	4,3	7,2	4,2	245,3	9,8
	500-	38,0	5,9	122,1	4,2	21,5	8,4	425,6	12,9
	Alle <i>All</i>	19,0	2,3	60,4	2,9	9,1	4,3	230,7	10,3
Agder og Rogaland	100-199,9	4,2		11,4	1,3	2,7	2,0	716,3	6,6
Jæren	200-299,9	22,0		42,5	3,4	2,3	10,8	509,7	11,6
	300-499,9	7,7		49,0	2,1	3,5	11,0	562,3	15,0
	500-	20,6	15,1	85,3	10,8	10,9	23,7	1 423,9	32,3
	Alle <i>All</i>	25,0	2,9	52,0	3,9	8,0	11,1	776,4	14,9
Agder og Rogaland	100-199,9	6,0	4,7	28,8	0,6	2,8	2,1	202,5	21,2
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	9,8	0,2	34,9	1,5	4,3	2,5	238,3	12,7
	300-499,9	5,6	1,2	48,6	1,6	3,1	5,2	452,7	19,4
	500-	27,7	22,6	97,9	6,3	15,0	11,5	736,3	23,6
	Alle <i>All</i>	14,1	6,8	52,7	2,5	7,6	5,2	423,3	18,2
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9	16,8	0,7	7,2	0,6	13,0		8,2	0,1
	50- 99,9	0,2	1,4	13,0	0,2	20,3	0,4	13,5	3,5
	100-199,9	2,7		21,7	0,3	2,0	6,8	260,5	7,7
	200-299,9	4,5		40,8	1,7	1,5	9,5	243,9	10,5
	300-499,9	9,2		57,4	3,0	4,0	12,5	421,8	20,3
	500-	7,9		101,4	5,7	3,1	18,7	718,2	40,4
	Alle <i>All</i>	5,8	0,2	42,8	2,0	5,2	9,1	310,3	14,5
Trøndelag	200-299,9	22,7		48,0	1,2	10,1	1,7	340,8	3,3
Flatbygder <i>Lowlands</i>	300-499,9	26,7		62,8	4,3	12,4	3,3	647,8	4,4
	500-	45,6	0,9	107,4	7,7	22,2	8,7	490,5	7,2
	Alle <i>All</i>	29,6	0,2	68,4	4,2	13,5	4,4	531,1	5,5
Trøndelag	100-199,9	12,3		21,3	2,5	0,4	-0,2	524,0	22,5
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	11,3		40,2	3,9	4,7	6,9	164,2	9,7
	300-499,9	11,3	4,0	59,4	4,4	4,7	10,9	337,6	16,4
	500-	23,5		97,9	4,3	3,3	22,5	544,0	37,8
	Alle <i>All</i>	13,0	1,8	55,0	4,0	4,2	10,2	322,0	17,6
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	2,3	0,7	28,0	0,1	0,6	5,4	114,4	9,4
	200-299,9	4,1	0,1	44,6	1,3	0,6	6,1	148,8	5,1
	300-499,9	6,0	0,2	61,6	0,3	0,6	3,4	349,4	18,6
	500-	14,6		89,0	4,6	1,9	12,7	559,2	26,9
	Alle <i>All</i>	7,4	0,2	59,6	1,8	1,0	7,1	322,4	16,0
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	46,7	0,3	28,8	0,3	18,3		465,4	0,1
	50- 99,9	8,8	0,8	14,0	0,6	18,5	0,5	159,1	2,6
	100-199,9	7,1	0,8	24,5	0,7	3,1	3,3	235,3	8,9
	200-299,9	12,4	0,2	40,0	2,2	5,2	4,9	247,0	8,4
	300-499,9	17,5	1,0	57,6	3,1	7,3	6,2	397,8	15,8
	500-	44,9	6,6	121,3	8,0	29,3	10,7	581,8	18,6
	Alle <i>All</i>	21,5	2,1	60,8	3,5	12,0	6,1	371,9	12,7

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Anna	Veterinær, insem.	Fjøskontroll + anna	Innkjøp av dyr					Purchase of livestock	Andre	Variable
før	og medisin	til husdyrholdet	Storfe	Grisar	Sauer	Fjørfe	Geiter o.a.	forbruksart.	kostn. i alt	
Other	Vet, insem.	Miscell. costs of	Cattle	Pigs	Sheep	Poultry	Goats,	Other varia-	Total variable	
fodder	and medicine	livestock prod.					other	ble costs	costs	
1,4		0,5						25,9	89,6	
1,6	1,8	2,6	1,1	76,7	0,1	42,0		13,3	427,2	
9,9	21,2	4,7	9,8	20,2	0,2	90,3	0,1	30,7	636,1	
17,4	30,0	7,0	50,5	4,7	0,2	24,2		42,7	615,5	
20,9	31,6	9,6	47,0	79,3	0,6	61,0	0,1	79,4	1 145,3	
14,0	23,5	6,6	31,4	47,4	0,3	60,0		48,5	787,2	
8,8	13,9	4,2	9,1		1,0		0,1	19,7	168,5	
21,1	20,1	8,3	23,8	1,1	4,5	9,9	0,1	29,0	302,4	
31,7	33,0	12,0	42,2	3,2	0,2	8,8	0,4	48,9	528,0	
31,5	49,9	20,8	43,7	1,6	3,4	37,9		72,4	899,8	
24,2	30,1	11,8	31,1	1,6	2,3	17,9	0,2	44,6	502,8	
14,0	55,9	10,2	12,2	59,0	0,7	110,5		46,7	1 053,7	
63,6	63,2	17,5	55,5	58,8	0,5	77,3		77,5	1 016,2	
59,2	69,7	13,4	69,0	27,1	1,5		0,1	63,6	954,2	
56,9	128,0	35,4	102,3	587,5	2,1	87,4	0,7	123,3	2 746,2	
48,2	70,1	17,1	58,2	141,9	1,1	98,4	0,2	145,5	1 474,9	
13,4	35,3	5,5	24,5	19,6	1,8			42,8	411,6	
38,7	29,3	10,6	19,9	34,3	2,7	0,1	1,5	47,0	488,3	
69,5	49,0	13,5	90,9	18,4	4,3		0,3	55,6	838,9	
138,8	69,8	20,7	164,4	46,6	10,7	50,4	1,1	96,8	1 540,2	
65,1	44,4	13,0	74,9	28,3	4,8	19,9	0,7	74,6	856,1	
0,1	0,5	0,2					0,2	19,3	66,9	
7,1	4,1	2,6	2,4	0,6	0,6			47,0	116,9	
22,7	29,7	8,6	16,1	5,1	1,7	8,6	0,2	29,4	423,8	
31,0	41,6	10,4	16,6	3,0	1,2		0,2	39,2	455,6	
44,5	58,9	16,2	59,5	29,9	1,4	8,7	0,6	60,5	808,4	
97,5	97,2	21,8	83,5		1,6		0,2	94,3	1 291,5	
36,2	43,3	11,3	32,5	9,0	1,3	4,1	0,3	48,7	576,6	
0,7	19,9	4,5	27,0		0,2	87,8		43,7	611,6	
23,7	43,0	14,9	55,5	74,8	0,8	161,8	1,2	58,0	1 195,4	
50,3	72,0	21,4	25,6	10,1		97,8		60,7	1 028,1	
25,6	46,4	13,8	39,1	38,9	0,4	119,0	0,6	53,7	994,4	
28,3	72,3	3,3	110,8	78,2	1,1			33,1	909,9	
20,4	39,3	9,2	24,9		0,5		0,1	29,0	364,3	
57,9	57,2	16,2	45,4	8,4	0,6		0,2	53,3	687,9	
68,7	64,6	35,9	6,7		3,3		1,0	79,4	992,9	
44,3	53,4	15,4	38,6	10,1	1,0		0,3	47,0	637,9	
11,1	13,5	4,1	13,8		0,7		1,8	19,9	225,8	
18,7	27,3	7,4	9,4		0,8	0,5		40,0	315,3	
28,0	69,1	10,9	24,9	6,4	2,4		0,7	67,7	650,2	
34,0	75,8	17,2	53,9	72,0	1,6		0,1	98,6	1 062,1	
24,6	51,3	10,8	27,5	23,2	1,5	0,1	0,6	61,9	617,0	
0,2	2,7	3,7		37,4		160,6	0,1	275,3	1 039,9	
6,7	3,7	2,9	1,9	0,3	0,7	67,4		57,0	345,5	
13,5	24,6	5,6	16,4	23,1	1,1	15,0	0,3	26,4	409,7	
24,1	31,3	8,7	20,3	11,8	1,5	28,2	0,3	38,6	485,1	
38,5	48,9	12,7	53,0	20,7	1,2	27,0	0,4	55,1	763,8	
51,5	62,1	18,7	63,0	71,6	2,6	42,3	0,3	85,2	1 218,5	
32,0	41,1	11,4	38,5	30,6	1,5	33,7	0,3	59,0	738,7	

Hovudtabell 13b Faste kostnader og kostnader i alt, 1000 kroner per bruk*Fixed costs and total costs, NOK 1000 per holding*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> <i>decares</i>	Leigd arbeid <i>Hired labour</i>		Drivstoff o.l. <i>Fuel etc.</i>	Vedlikehald <i>Maintenance</i>				
		Avløysar, m.m. <i>Regular</i> <i>paid labour</i>	Sos. utg. <i>Social</i> <i>costs</i>		Mask., reisk. <i>Mach. and</i> <i>equipment</i>	Traktor <i>Tractor</i>	Yrkesbil, skurtr. <i>Farm car,</i> <i>harvester</i>	Driftsbyggn. <i>Out-</i> <i>buildings</i>	Grofter, vassanl. <i>Drainage,</i> <i>water supply</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9	87,3	13	14,6	13,7	10,4		18,1	0,2
	100-199,9	23,9	2,9	16,2	21,4	9,9		7,5	20,1
	200-299,9	50,8	3,5	25,3	27,2	15,8		8,2	29,2
	300-499,9	91,8	4,8	32,8	40,9	24,1		6,3	44,1
	500-	197,4	19,6	90,1	79,4	41,3		14,0	65,7
	Alle <i>All</i>	109,9	9,6	47,4	47,2	25,8		9,3	44,7
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	45,8	1,7	16,7	17,2	16,3		1,6	28,0
	200-299,9	76,6	3,1	23,3	29,6	20,1		4,5	36,4
	300-499,9	90,1	2,5	47,5	45,5	30,8		7,7	48,8
	500-	226,5	11,3	78,3	64,5	44,3		6,7	79,7
	Alle <i>All</i>	112,7	4,8	43,1	40,9	28,9		5,4	49,3
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	170,3	1,5	12,3	24,7	13,4			50,6
	200-299,9	139,6	4,2	22,5	42,4	17,6		2,1	74,6
	300-499,9	143,2	6,4	29,6	47,7	17,9		0,9	100,7
	500-	302,4	15,9	69,1	80,6	22,7		2,9	157,0
	Alle <i>All</i>	220,4	8,1	31,4	47,9	16,4		1,4	94,6
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	60,6	5,9	17,6	29,1	7,5		4,8	20,0
	200-299,9	95,0	7,5	18,9	38,1	13,2		0,4	38,7
	300-499,9	153,3	6,4	36,7	54,2	13,0		3,9	57,3
	500-	316,4	29,0	78,4	73,4	33,4		4,9	105,1
	Alle <i>All</i>	178,6	15,3	38,2	47,9	16,6		3,4	56,2
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9	133,6	11,1	11,4	17,7	3,5			9,2
	50- 99,9	125,9	8,4	10,8	23,9	7,7		3,1	14,6
	100-199,9	97,3	4,8	15,8	36,0	10,7		1,2	33,8
	200-299,9	102,1	1,7	29,4	44,5	16,5		0,1	40,1
	300-499,9	123,2	2,2	36,7	55,9	25,8		1,4	71,4
	500-	235,3	3,4	79,9	99,6	40,8		10,0	113,2
	Alle <i>All</i>	127,3	4,1	31,1	48,3	18,6		2,3	50,6
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	40,3	0,9	22,1	27,9	15,1		3,3	25,7
	300-499,9	84,2	1,2	37,5	39,1	27,4		7,8	64,6
	500-	119,8	1,1	60,9	49,8	43,8		4,5	105,5
	Alle <i>All</i>	83,4	1,2	38,8	37,9	29,1		5,5	63,9
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	140,1	11,1	22,7	35,9	7,3		2,9	39,7
	200-299,9	99,0	1,4	25,8	29,8	18,0		5,2	31,2
	300-499,9	138,8	4,0	43,1	42,1	27,9		6,0	59,7
	500-	115,2	0,1	63,2	68,5	68,4		1,3	112,8
	Alle <i>All</i>	122,3	3,2	38,3	41,0	28,4		4,9	55,6
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	68,0	1,1	13,8	16,9	9,1		0,8	24,6
	200-299,9	104,8	2,6	29,4	32,3	18,2		3,7	39,8
	300-499,9	161,6	2,0	39,1	56,3	23,2		6,6	51,3
	500-	218,7	4,4	67,5	85,2	51,9		3,2	96,8
	Alle <i>All</i>	149,1	2,8	40,8	52,4	28,0		3,9	57,3
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	335,0	25,0	12,2	17,3	8,4		1,5	38,0
	50- 99,9	110,9	8,2	12,0	22,9	8,5		1,8	16,2
	100-199,9	71,3	3,6	16,3	25,9	11,5		2,8	28,3
	200-299,9	86,9	3,0	25,3	34,0	17,0		3,7	37,9
	300-499,9	118,3	3,5	38,2	47,3	24,6		5,3	59,8
	500-	217,6	12,6	77,7	76,3	42,9		7,9	92,1
	Alle <i>All</i>	131,7	6,3	39,4	45,9	24,0		4,9	55,0

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

	Vedlikehold	Sum	Maskinleige	Jordleige	Annann leige	Forsik-	El. kraft	Privatbil	Admini-	Faste kostn.	Kostnader
Jord, vegar	i alt	avskrivn.				ringar		i jordbruket	strasjon	i alt	i alt
Famlands	Total	Total	Rented	Rented	Other	Insurance	Electricity	Private car	Admini-	Total	Total
etc.	maintenance	depreciation	machinery	farmland	rent			in agric.	stration	fixed costs	costs
4,0	46,4	63,2	26,5			13,6	6,5	11,9	41,4	324,4	414,0
4,0	63,6	107,5	33,0	4,7	0,4	22,7	15,2	8,2	31,9	330,2	757,4
9,8	93,8	157,2	70,1	11,8	27,4	33,3	24,1	10,5	43,1	550,9	1 187,0
10,3	136,0	186,6	101,3	35,4	2,0	40,3	36,3	11,3	50,1	728,7	1 344,2
13,3	221,0	367,4	219,6	163,5	36,3	58,3	57,7	15,0	88,4	1 534,3	2 679,6
10,0	143,0	227,7	122,0	68,2	18,6	42,3	37,3	12,1	59,2	897,3	1 684,5
2,0	67,1	91,5	19,8	2,2	3,0	20,1	15,3	12,6	33,6	329,4	497,9
5,1	96,3	133,4	49,4	8,8	4,5	23,8	18,4	11,3	37,7	486,6	789,0
8,5	144,8	187,6	58,5	21,3	6,6	30,5	29,8	12,5	47,5	679,2	1 207,2
10,8	212,8	307,9	160,1	63,0	22,5	46,9	48,5	14,3	72,6	1 264,7	2 164,5
7,0	134,8	185,5	75,0	25,0	9,4	31,1	29,0	12,6	48,8	711,8	1 214,6
7,5	96,2	190,3	81,4	17,6	9,9	31,9	32,3	8,5	43,2	695,4	1 749,1
10,7	152,0	263,1	119,4	24,4	12,3	43,3	47,5	7,0	65,5	900,8	1 917,0
6,8	180,4	299,2	121,4	51,2	40,8	40,3	53,2	7,9	70,6	1 044,2	1 998,4
27,3	294,0	424,2	213,4	105,0	41,6	59,9	74,3	8,0	101,5	1 709,3	4 455,5
12,0	176,5	294,1	127,3	45,7	26,2	45,2	63,5	8,3	77,5	1 124,2	2 599,1
3,3	65,9	126,2	78,2	12,7		28,0	28,8	11,3	49,6	484,8	896,4
9,1	99,6	145,6	35,7	14,1	5,6	30,3	31,4	10,7	48,6	543,0	1 031,3
8,6	137,9	240,3	80,9	28,5	26,4	37,0	37,0	12,1	65,9	862,4	1 701,3
10,3	234,5	373,4	172,5	71,6	56,3	52,2	51,9	12,5	87,6	1 536,3	3 076,5
8,1	134,5	227,8	89,1	31,1	22,4	38,1	42,7	11,2	64,6	893,6	1 749,7
13,3	44,4	77,0	0,7	0,1	0,8	15,8	7,1	9,6	34,3	345,9	412,8
2,1	53,0	79,2	21,3	5,5	2,2	21,8	13,9	8,2	29,8	380,0	496,9
6,6	90,0	136,1	17,2	5,1	30,8	23,7	20,8	10,1	47,1	498,8	922,6
7,2	111,3	156,5	46,5	8,1	15,9	26,3	28,4	12,8	43,8	582,8	1 038,4
7,6	164,6	246,2	77,6	14,7	18,7	37,3	38,7	12,5	53,8	826,2	1 634,6
12,3	283,4	424,1	190,4	28,3	26,4	59,2	67,8	18,1	89,4	1 505,7	2 797,2
7,6	130,2	193,4	59,7	10,8	19,0	31,3	31,2	12,1	50,6	700,8	1 277,4
4,1	77,7	122,4	65,1	8,6		29,0	22,8	6,5	46,0	441,4	1 053,0
8,0	149,0	254,2	121,9	24,2	4,1	46,5	41,2	9,1	64,3	837,4	2 032,8
8,9	218,8	325,5	215,7	74,6	29,9	65,6	50,1	10,3	80,5	1 252,8	2 280,9
7,6	146,9	233,8	127,9	32,0	9,5	47,0	38,2	9,0	62,9	830,6	1 825,0
18,9	104,7	202,3	46,4	2,2		42,6	30,6	9,1	37,1	648,9	1558,8
6,5	92,7	129,9	46,3	16,0	3,8	27,6	22,3	12,1	44,9	521,8	886,1
12,3	148,9	211,3	123,5	20,5	19,6	43,4	34,9	10,8	67,9	866,7	1 554,6
14,0	269,6	387,6	176,0	46,9	17,1	48,1	61,3	15,4	59,1	1 259,6	2 252,5
11,1	142,7	206,9	98,3	21,0	12,4	38,7	33,9	11,7	56,4	785,8	1 423,7
2,8	54,3	60,2	46,7	0,5	1,8	20,1	17,7	11,5	38,9	334,6	560,4
2,9	98,2	105,7	82,8	3,2	4,6	32,6	22,8	11,7	40,2	538,6	853,9
4,5	143,0	190,5	117,2	7,3	6,8	40,4	39,1	13,8	59,6	820,4	1 470,6
21,1	258,5	311,6	175,3	17,6	30,8	52,2	52,5	13,0	86,4	1 288,5	2 350,6
8,7	151,0	183,0	113,6	8,2	12,5	38,5	35,5	12,7	59,0	806,7	1 423,7
11,3	76,8	156,8	27,1	1,7	0,4	45,5	77,6	10,5	71,2	839,8	1 879,7
2,7	53,4	88,7	24,7	3,2	1,3	19,6	16,9	8,8	35,6	383,3	728,8
5,2	74,8	117,0	35,8	5,2	10,2	24,6	20,4	10,5	40,5	430,2	839,9
6,9	101,6	147,6	60,6	10,9	11,0	29,8	25,8	10,9	44,4	557,8	1 042,9
8,5	149,3	221,4	97,9	24,5	13,4	39,2	37,8	11,4	58,3	813,2	1 577,0
14,0	239,0	356,2	192,3	85,4	33,1	55,1	56,3	13,9	84,1	1 423,3	2 641,8
8,7	141,8	212,4	96,9	31,3	16,2	37,8	36,7	11,6	57,7	819,8	1 558,5

Hovudtabell 14a *Inntekter frå planteproduksjon, 1000 kroner per bruk**Output from crop products, NOK 1000 per holding*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> <i>decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Kveite <i>Wheat</i>	Oljefrø, erte anna korn o.a. <i>Oilseeds, peas,</i> <i>other cereals etc</i>	Grasfrø <i>Grass</i>	Poteter <i>Potatoes</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	50- 99,9	24,7					
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	81,1	21,7	30,2	7,6		6,7
	200-299,9	78,6	40,8	83,0	16,6	10,1	25,8
	300-499,9	81,1	64,1	105,7	34,2	2,1	4,6
	500-	230,3	107,8	472,7	78,3	60,7	122,7
	Alle <i>All</i>	128,1	64,9	209,9	40,0	23,3	49,2
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	5,5	2,5	13,1			22,6
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	5,7	18,3	17,7	5,0		0,7
	300-499,9	27,9	33,9	12,7	0,5		54,5
	500-	116,9	50,8	86,9	3,6		139,7
	Alle <i>All</i>	40,7	27,9	33,0	2,3		56,2
Agder og Rogaland	100-199,9	13,4					11,7
Jæren	200-299,9	1,7					
	300-499,9	8,7		1,3			2,2
	500-	33,4					34,5
	Alle <i>All</i>	12,1		0,5			8,6
Agder og Rogaland	100-199,9	2,6				6,4	37,2
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	1,6					1,5
	300-499,9	0,4					0,3
	500-	2,2	8,0			3,0	85,1
	Alle <i>All</i>	1,5	2,0			2,0	28,4
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9						
	50- 99,9						
	100-199,9	2,4					0,1
	200-299,9						0,1
	300-499,9	12,3					
	500-						
	Alle <i>All</i>	3,5					
Trøndelag	200-299,9	168,6	5,8				0,5
Flatbygder <i>Lowlands</i>	300-499,9	201,2	24,4	6,4			
	500-	306,3	15,5	7,3			28,1
	Alle <i>All</i>	211,1	17,5	5,0			7,1
Trøndelag	100-199,9	38,1					
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	22,1					
	300-499,9	22,3					57,0
	500-	23,1					
	Alle <i>All</i>	23,6					25,4
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9						2,9
	200-299,9						1,3
	300-499,9						11,3
	500-	8,0					
	Alle <i>All</i>	2,4					4,0
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	2,6					
	50- 99,9	5,6					0,1
	100-199,9	21,4	4,6	7,7	1,3	0,8	10,8
	200-299,9	27,6	10,7	17,7	3,8	1,8	5,0
	300-499,9	48,6	19,3	21,2	6,0	0,4	17,1
	500-	116,5	42,2	153,1	23,4	18,0	72,9
	Alle <i>All</i>	52,6	19,1	48,2	8,5	4,9	25,4

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Grøn- saker	Frukt og bær	Grovfôr	Andre planteprod.	Planteprod. i alt
<i>Vegetables</i>	<i>Fruit and berries</i>	<i>Coarse fodder</i>	<i>Other plant prod.</i>	<i>Total plant prod.</i>
48,7	127,9	3,6	16,7	221,6
	14,9	0,4		162,6
9,5		7,8		272,2
	7,8	15,1		314,7
135,3	6,7	23,3	1,6	1 239,4
49,6	10,4	13,7	1,1	590,2
10,9		5,3		59,9
	26,4	11,5		85,3
		13,5		143,0
		50,8		448,7
2,1	6,6	20,9		189,7
		20,2		45,3
131,4		21,4		154,5
3,7		24,2		40,1
		26,7		94,6
214,5		22,6	16,1	274,4
116,1	0,5	8,6	0,1	171,5
30,5	33,1	15,1		81,8
		27,0		27,7
51,5	161,8	39,7	0,6	351,9
107,7	50,1	22,6	0,2	214,5
	372,9	1,2	85,7	459,8
	440,5	0,4	13,8	454,7
	55,2	9,6		67,3
3,3	0,8	14,9	0,4	19,5
		18,4		30,7
		22,7	0,9	23,6
0,8	84,6	13,0	6,5	108,4
		20,0		194,9
		27,6		259,6
		28,6		385,8
		24,5		265,2
		8,1		46,2
		8,7		30,8
		16,1		95,4
		46,2		69,3
		17,1		66,1
		8,7		11,6
		16,2		17,5
		15,3		26,6
		27,8	0,9	36,7
		18,0	0,3	24,7
738,2	171,5	1,5	85,0	998,8
47,1	284,2	4,2	10,8	352,0
16,1	18,6	7,2		88,5
14,3	7,9	13,3	0,1	102,2
0,3	1,4	18,9		133,2
44,7	18,9	32,0	0,7	522,4
36,0	24,8	17,8	2,6	239,9

Hovudtabell 14b *Inntekter fra husdyrproduksjon, eksklusive pristilskot, 1000 kroner per bruk**Output from livestock products, price support not included, NOK 1000 per holding*

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> <i>decares</i>	Storfe <i>Cattle</i>				Grisar <i>Pigs</i>		
		Mjølkk	Livdyr	Kuslakt	Anna slakt	Smågris	Slaktegris	Purker/rånar
			Sold	Beef	Beef			<i>Sows and</i>
		<i>Milk</i>	<i>live</i>	<i>(cows)</i>	<i>(other)</i>	<i>Piglets</i>	<i>Pork</i>	<i>boars</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	50- 99,9		9,9	5,9	1,5	0,5	168,5	
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9							
	200-299,9	46,6	20,9	22,3	22,0	162,2	185,5	10,9
	300-499,9	259,6	31,2	77,9	139,2	114,9	103,2	12,6
	500-	444,7	75,4	116,5	187,0	50,2	213,2	0,9
	Alle <i>All</i>	228,7	39,5	65,4	104,7	81,8	171,9	6,2
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	103,4	12,6	23,8	45,7	0,2	1,4	0,1
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	143,7	22,9	28,1	75,5		1,5	0,2
	300-499,9	350,5	57,3	97,4	159,9	6,5	62,8	0,7
	500-	712,7	103,0	157,8	234,1	0,1	3,2	0,2
	Alle <i>All</i>	340,2	51,2	80,2	133,9	1,9	19,4	0,3
Agder og Rogaland	100-199,9	452,9	41,8	48,2	117,0	380,7	266,6	25,8
Jæren	200-299,9	943,2	84,5	162,5	96,5	67,1	158,3	8,5
	300-499,9	992,1	63,1	177,6	280,5	37,5	298,9	19,1
	500-	1 497,8	106,0	337,2	467,9	169,7	1 372,0	19,6
	Alle <i>All</i>	906,6	67,0	170,3	223,1	103,7	433,0	15,3
Agder og Rogaland	100-199,9	124,5	18,5	37,3	19,3	258,7	31,8	21,6
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	354,6	49,6	64,0	61,0	66,1	96,9	3,0
	300-499,9	647,8	98,4	101,9	211,7	56,9	218,6	9,6
	500-	1 029,0	123,1	208,4	457,7	1,1	173,7	5,0
	Alle <i>All</i>	537,8	72,5	101,3	188,6	81,0	131,8	8,7
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9							
	50- 99,9	10,9	1,8	5,1	8,2			2,1
	100-199,9	252,1	20,6	45,9	62,2	44,5	165,6	4,4
	200-299,9	565,7	33,2	84,8	72,8	18,8	24,0	0,4
	300-499,9	759,6	57,4	143,3	217,2	28,4	71,3	0,9
	500-	1 673,0	35,1	256,4	520,2			
	Alle <i>All</i>	582,3	30,7	97,3	149,5	21,6	61,5	1,6
Trøndelag	200-299,9	153,3	14,3	26,5	17,0	-7,9	207,3	5,0
Flatbygder <i>Lowlands</i>	300-499,9	362,7	43,4	99,9	173,6	44,9	363,8	8,4
	500-	699,0	97,9	148,1	286,6	37,9	21,4	79,2
	Alle <i>All</i>	403,3	52,0	94,4	159,3	30,1	261,8	26,7
Trøndelag	100-199,9		5,2	5,2	271,1	530,5	346,4	433,4
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	402,3	42,0	53,3	106,3			
	300-499,9	739,3	93,3	145,8	177,0	2,8	96,2	3,1
	500-	1 289,1	21,1	236,2	371,2			
	Alle <i>All</i>	639,8	59,0	115,4	187,0	44,3	71,0	36,5
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	88,3	10,6	15,5	57,8			
	200-299,9	291,6	23,0	55,4	40,7		0,1	
	300-499,9	594,4	16,7	99,9	96,0	167,4	14,1	10,0
	500-	1 222,6	60,8	227,4	231,1	-0,4	125,9	
	Alle <i>All</i>	618,9	30,1	112,2	114,8	47,9	41,4	2,9
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9					9,3	90,7	3,4
	50- 99,9	6,3	5,6	7,7	3,9			1,2
	100-199,9	149,8	16,4	28,2	52,1	83,5	128,2	23,5
	200-299,9	330,8	33,1	56,8	61,3	43,1	70,5	3,2
	300-499,9	549,1	55,0	114,0	176,0	57,9	140,1	7,3
	500-	910,3	79,9	184,1	296,5	27,0	175,6	8,4
	Alle <i>All</i>	484,8	46,3	96,4	146,6	47,8	123,5	8,9

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
 Norsk institutt for biøkonomi 2018

Sauer Sheep			Geiter Goats		Fjorfe Poultry		Hestar og	A. inntekter,	Husdyrprod.
Livdyr	Slakt	Ull	Livdyr/slakt	Mjolk	Livdyr/slakt	Egg	hestehald	husdyrhald	i alt
Sold	Mutton and		Sold live/		Sold live/			Livestock,	Livestock,
live	lamb	Wool	meat	Milk	meat	Eggs	Horses	other	total
								4,3	4,3
0,2	13,4	1,7			213,6	69,2			484,4
	0,9	0,5			273,7	99,6		83,0	928,1
3,3	13,5	2,2			32,2	102,8	1,6	77,2	971,4
0,5	12,5	2,0			186,3	125,8		48,1	1463,1
1,1	9,8	1,6			190,3	113,4	0,4	53,9	1068,7
3,2	42,5	6,9	0,9	22,6				0,1	263,4
3,0	74,6	10,0	3,1	25,0	1,0	57,5		0,3	446,4
2,0	30,3	5,2	1,0	16,0	-6,8	113,8	0,2	0,1	896,9
1,5	33,0	6,2	0,2		170,0	56,3		0,6	1478,9
2,4	44,5	7,0	1,3	15,2	55,1	61,5	0,1	0,3	814,5
	11,0	1,5			236,9	321,6			1904,0
3,5	48,8	7,7			-28,3			304,9	1857,2
11,1	47,3	8,6							1935,8
29,2	115,4	19,9			364,2	0,1		27,9	4526,9
10,3	51,3	8,8			301,6	35,8		77,9	2404,7
1,1	20,7	5,4						26,3	565,2
4,0	44,9	6,1	0,5						750,7
1,2	43,1	7,0					-0,3	0,7	1396,6
6,3	104,2	17,0			206,7	0,2		1,8	2334,2
3,0	52,6	8,7	0,1		48,8	53,0	-0,1	6,0	1293,8
			3,0	28,5				2,9	34,4
0,9	16,3	2,4						4,4	52,1
1,8	20,0	2,6	1,3	41,1	7,2	61,2	0,1	1,2	731,8
4,5	33,5	5,5				0,2		0,1	843,5
5,9	45,8	7,5	0,1		5,2	47,4		0,5	1390,5
4,2	29,5	4,4						1,0	2523,8
3,5	28,9	4,5	0,5	11,3	2,9	25,7		1,2	1023,0
	21,1	2,6			401,9				841,1
0,3	34,5	3,2			555,7	14,6		120,6	1825,6
					143,3			227,9	1741,3
0,1	20,6	2,0			378,5	7,1		115,6	1551,5
0,2	41,1	7,7							1640,8
4,1	58,2	7,1							673,3
0,3	18,8	3,7							1280,3
0,3	92,9	11,7							2022,5
1,5	43,9	6,3							1204,7
	26,9	4,6	1,2	157,9				0,1	362,9
0,7	39,8	8,3	0,1	57,7	-0,1	1,0			518,3
2,5	30,2	6,2	2,1	101,2					1140,7
1,3	27,0	4,6						1,3	1901,6
1,3	30,6	5,9	0,8	72,5		0,3		0,4	1080,0
			1,4	13,0	505,0	342,1		2,8	967,7
0,6	13,1	2,1		16,9	279,8			3,3	340,5
1,3	23,6	3,9	0,7	33,1	50,5	44,9		3,5	643,2
2,6	39,7	5,9	0,6	11,3	70,5	27,5		35,6	792,5
3,1	31,4	5,1	0,4	13,6	74,6	44,0	0,3	28,6	1300,5
3,3	37,8	6,2			136,8	46,3		34,8	1947,0
2,6	32,2	5,1	0,4	13,0	102,7	46,1	0,1	26,1	1182,6

Hovudtabell 14c Tilstot, andre inntekter og produksjonsinntekt i alt, 1000 kroner per bruk

Grants, other income and total output, NOK 1000 per holding

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i>	Refusjon av avløysarut, <i>Refunding of</i>	Produksjonstilskot <i>Production allowances</i>						Drifts- og pristilskot <i>Basic Deficiency</i>	
			Arealtilskot <i>Acreage support</i>			Kultur- landskapstilskot <i>Cultural landscape support</i>	Husdyr support <i>Livestock support</i>	Botn- frådrag <i>deduction</i>		
	<i>decares</i>	<i>expenses for</i>	Grovfôr <i>Coarse fodder</i>	Korn <i>Cereals</i>	Salsavling <i>Crops for sale</i>					
		<i>substitutes</i>				<i>landscape support</i>	<i>support</i>	<i>deduction</i>	<i>payment</i>	
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9			7,5	11,9		11,1	1,1	-7,7	44,8
	Flatbygder <i>Lowlands</i>		16,2	1,9	20,8	4,2	26,5	22,7	-6,1	18,9
	200-299,9		27,8	4,4	30,8	0,8	42,2	35,9	-6,1	29,2
	300-499,9		47,4	11,5	36,4	0,5	64,8	67,2	-6,6	76,3
	500-		44,8	15,9	97,1	8,4	147,5	89,8	-7,3	94,1
	Alle <i>All</i>		37,2	9,6	52,1	4,1	79,9	59,1	-6,6	62,1
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>		36,4	25,1	4,5	0,3	24,7	68,3	-6,7	117,6
	200-299,9		45,6	37,7	8,0	0,7	38,4	81,4	-6,1	146,4
	300-499,9		55,1	55,5	14,7	0,5	60,0	99,9	-6,0	189,7
	500-		77,9	78,0	44,4	1,2	112,4	141,5	-6,2	221,9
	Alle <i>All</i>		54,5	50,4	18,5	0,7	60,7	99,1	-6,2	171,3
Agder og Rogaland <i>Jæren</i>	100-199,9		78,3	4,4	3,4	0,3	24,6	86,4	-6,0	93,0
	200-299,9		65,7	5,2	1,2		40,3	135,2	-6,1	150,0
	300-499,9		84,3	6,7	2,2	0,4	53,9	159,6	-6,1	162,0
	500-		83,8	24,0	9,3	0,6	98,1	228,1	-7,0	231,6
	Alle <i>All</i>		74,3	8,6	3,4	1,0	50,3	141,0	-5,9	159,7
Agder og Rogaland <i>Andre bygder</i> <i>Other parts</i>	100-199,9		42,2	26,5	2,0	4,6	24,2	67,1	-6,2	84,3
	200-299,9		58,3	41,3	0,7	5,4	36,4	89,7	-6,3	150,4
	300-499,9		74,7	61,3	0,4		52,6	137,3	-6,2	231,4
	500-		74,6	106,0	2,7	12,5	96,0	211,1	-6,2	347,6
	Alle <i>All</i>		62,2	57,9	1,3	5,6	51,5	125,3	-6,2	204,9
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9		6,1	1,0		34,9	5,1	12,0	-6,9	155,7
	50 - 99,9		13,0	6,5		58,9	12,4	28,0	-6,2	196,7
	100-199,9		61,0	28,1	0,7	3,6	23,7	87,0	-6,2	177,9
	200-299,9		67,5	46,8	0,1	0,2	38,0	102,4	-6,1	193,1
	300-499,9		73,4	69,3	1,7	0,1	57,4	144,0	-6,3	264,0
	500-		88,3	127,5			100,3	187,9	-6,8	403,5
	Alle <i>All</i>		60,3	50,7	0,6	9,6	42,3	105,9	-6,3	231,2
Trøndelag <i>Flatbygder</i> <i>Lowlands</i>	200-299,9		34,0	7,5	43,2		42,9	33,5	-7,1	52,9
	300-499,9		57,4	17,7	50,7		62,9	78,2	-6,1	116,4
	500-		82,4	43,8	68,7	0,3	112,8	140,6	-6,0	164,7
	Alle <i>All</i>		58,0	21,6	51,3	0,1	68,8	82,9	-6,3	112,4
Trøndelag <i>Andre bygder</i> <i>Other parts</i>	100-199,9		51,4	23,5	11,0		27,9	61,3	-9,5	72,0
	200-299,9		71,3	40,3	7,3		41,0	91,7	-6,0	173,4
	300-499,9		75,2	62,6	6,5	0,3	60,4	126,1	-6,2	210,1
	500-		78,2	93,8	7,5		102,5	173,7	-6,0	348,1
	Alle <i>All</i>		72,4	56,1	7,3	0,1	56,9	115,6	-6,3	205,2
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9		51,9	37,1		1,4	26,1	96,7	-6,6	261,3
	200-299,9		59,2	57,9		0,4	40,8	95,7	-6,1	234,2
	300-499,9		89,8	89,8		1,1	61,5	122,5	-6,8	383,4
	500-		81,1	144,4	2,2	0,3	100,2	154,6	-6,3	516,7
	Alle <i>All</i>		73,6	88,9	0,7	0,7	61,6	121,6	-6,4	367,2
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9		26,7	0,8	0,3	16,1	2,9	13,4	-4,6	119,1
	50 - 99,9		18,8	6,1	1,5	38,4	12,0	29,4	-6,4	151,0
	100-199,9		45,2	21,8	6,3	2,5	25,1	68,3	-6,4	124,4
	200-299,9		53,2	32,7	10,4	0,9	39,8	82,0	-6,2	143,5
	300-499,9		67,1	46,6	16,1	0,4	59,8	112,0	-6,3	197,6
	500-		70,2	72,7	43,0	4,1	116,6	146,6	-6,6	261,3
	Alle <i>All</i>		58,2	42,8	18,6	3,6	59,8	100,5	-6,3	184,5

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Tilsk. økol.	Miljø- drift	Andre tilskot	Tilskot i alt	Leigeinntekter <i>Income from hiring out</i>			Sal av mjølkekvote	Andre inntekter	I alt	Produksjons- inntekt i alt
				Traktor i skogen	Maskinar	Yrkesbil				
<i>Grants for organic production</i>	<i>Environ- mental grants</i>	<i>Other grants</i>	<i>Total grants</i>	<i>Tractor used in farm forestry</i>	<i>Machinery used in other occupations</i>	<i>Farm car used privately</i>	<i>Sales of milk quotas</i>	<i>Other income</i>	<i>Total</i>	<i>Total output</i>
5,0	9,7	4,0	87,4	1,3	3,7			9,5	14,4	327,7
	8,0	7,8	120,9	3,5	6,6			16,3	26,4	794,3
4,4	10,8	10,4	190,6	3,8	17,0			9,6	30,4	1 421,3
13,1	21,6	22,7	354,9	0,9	25,7			23,5	50,1	1 691,1
29,7	46,1	28,9	595,0	1,8	47,7	1,3		27,5	78,4	3 375,9
14,6	25,0	19,1	356,2	2,1	27,5	0,5		21,9	52,1	2 067,2
	14,3	34,9	319,4	2,8	9,4			5,7	17,9	660,6
1,5	16,4	48,4	418,4	2,2	9,0	0,8		4,9	16,9	967,0
8,6	21,3	39,8	539,1	3,0	23,1	3,4	3,6	7,3	40,5	1 619,5
2,5	37,4	60,7	771,7	3,8	27,9	2,2		27,3	61,1	2 760,4
3,5	22,6	46,2	521,3	2,9	18,0	1,8	1,0	11,4	35,2	1 560,7
	2,1	12,0	298,5		4,2			23,5	27,7	2 275,5
3,3	12,8	40,1	447,7	0,1	4,3			11,6	16,0	2 475,4
	5,5	47,7	516,2		1,9			15,8	17,6	2 509,7
19,3	47,5	73,7	809,0	1,0	27,6			24,4	53,0	5 483,5
4,5	14,2	41,6	492,7	0,2	7,7			17,8	25,8	3 197,6
2,4	5,3	28,8	281,2	0,6	25,0	1,6		12,2	39,4	1 057,3
4,9	12,4	35,1	428,3	3,0	24,0			6,9	33,9	1 294,7
3,9	13,2	63,6	632,2	0,9	16,2			2,8	19,8	2 076,3
	19,8	119,7	983,8	0,9	36,9			11,2	49,0	3 718,9
2,7	12,4	61,7	579,3	1,3	25,8	1,0		8,7	36,8	2 124,4
	12,9	6,7	227,5	4,7	0,2			5,2	10,1	731,8
5,9	16,9	30,5	362,6	0,3	5,9			1,7	7,9	877,3
2,9	10,4	39,3	428,4	3,0	3,8			3,6	10,4	1 237,9
6,8	13,2	39,6	501,6	2,4	14,2		2,2	4,8	23,6	1 388,2
0,1	16,2	62,4	682,3	5,8	21,8			2,5	30,1	2 133,6
	19,1	76,0	995,8	0,7	37,2			58,2	96,2	3 639,4
3,0	14,4	46,7	558,4	3,0	14,7		0,5	10,4	28,6	1 718,4
	9,9	15,2	232,0	2,7	5,9			4,1	12,8	1 280,8
4,1	12,8	27,8	421,9	2,8	18,8	1,4		18,2	41,3	2 548,4
17,2	24,4	31,2	680,1	6,3	73,2			7,1	86,6	2 893,8
6,3	14,4	24,9	434,4	3,6	28,5	0,7		11,4	44,2	2 295,3
3,9	10,3	25,5	277,3	2,9	3,7			12,6	19,2	1 983,5
2,3	13,3	45,4	480,0	2,5	6,9	3,8		1,7	14,9	1 199,0
3,1	12,2	47,3	597,6	4,5	24,4	0,7		5,8	35,5	2 008,8
16,4	12,6	60,1	886,9	1,6	14,8			2,7	19,1	2 997,8
4,7	12,5	46,6	571,1	3,3	15,5	1,6		4,5	25,0	1 866,9
	11,4	28,8	508,1	0,6	9,6			3,0	13,2	895,8
2,3	8,5	53,3	546,2	2,3	30,4	0,2		4,5	37,4	1 119,4
	7,3	66,0	814,6	0,8	31,0				31,8	2 013,7
0,5	13,7	67,9		1,6	39,0			1,6	42,2	3 055,8
0,7	10,0	57,0	775,6	1,4	29,4	0,1		2,1	32,9	1 913,2
	5,9	5,5	186,1	2,2	2,3	3,7		22,3	30,5	2 183,1
4,2	11,7	23,0	289,7	0,6	8,8			7,5	16,8	999,0
1,3	9,6	27,7	325,8	2,3	8,4	0,2		8,4	19,3	1 076,8
3,6	12,4	36,4	408,7	2,5	14,8	0,6	0,4	5,9	24,3	1 327,7
4,8	14,9	45,4	558,4	2,6	21,5	0,8	0,5	10,0	35,4	2 027,5
12,3	31,1	58,5	809,8	2,2	40,3	0,8		22,3	65,5	3 344,7
5,6	17,0	41,7	526,0	2,3	21,3	0,7	0,3	11,9	36,5	1 985,0

Hovudtabell 15 Netto mekaniseringskostnad, 1000 kroner per bruk

Net mechanization costs, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa	Avskrivningar og vedlikehald	Drivstoff	Utgifter til leige av maskinar og reisk.	Rentekrav, 2,0 %	Brutto mekani- seringskostnad	Leigeinntekter	Netto mekani- seringskostnad
		Depreciation		Costs of rented	on capital,	Total mechani- zation costs	from hiring	Net mechani- zation costs
	Farm size, decares	and maintenance	Fuel	machinery	2.0 %		out machinery	
Austlandet Eastern Norway	50- 99,9	51,2	14,6	26,5	4,2	96,5	5,0	91,5
Flatbygder Lowlands	100-199,9	87,7	16,2	33,0	7,3	144,2	10,1	134,1
	200-299,9	112,3	25,3	70,1	9,0	216,7	20,8	195,9
	300-499,9	150,4	32,8	101,3	12,3	296,8	26,6	270,2
	500-	304,2	90,1	219,6	29,7	643,6	50,8	592,8
	Alle All	181,6	47,4	122,0	16,5	367,5	30,2	337,3
Austlandet Eastern Norway	100-199,9	85,9	16,7	19,8	8,5	130,9	12,3	118,6
Andre bygder Other parts	200-299,9	121,7	23,3	49,4	11,0	205,4	12,0	193,4
	300-499,9	179,1	47,5	58,5	15,7	300,8	29,6	271,2
	500-	246,8	78,3	160,1	22,7	507,9	33,9	474,0
	Alle All	163,7	43,1	75,0	14,9	296,7	22,7	274,0
Agder og Rogaland	100-199,9	100,1	12,3	81,4	10,6	204,4	4,2	200,2
Jæren	200-299,9	144,2	22,5	119,4	12,3	298,4	4,4	294,0
	300-499,9	176,9	29,6	121,4	18,3	346,2	1,9	344,3
	500-	223,3	69,1	213,4	18,0	523,8	28,6	495,2
	Alle All	156,4	31,4	127,3	14,4	329,5	7,9	321,6
Agder og Rogaland	100-199,9	93,0	17,6	78,2	8,2	197,0	27,2	169,8
Andre bygder Other parts	200-299,9	108,1	18,9	35,7	9,4	172,1	26,9	145,2
	300-499,9	156,0	36,7	80,9	13,1	286,7	17,1	269,6
	500-	256,8	78,4	172,5	23,3	531,0	37,8	493,2
	Alle All	152,5	38,2	89,1	13,4	293,2	28,0	265,2
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	55,6	11,4	0,7	5,6	73,3	4,9	68,4
	50- 99,9	74,6	10,8	21,3	6,1	112,8	6,2	106,6
	100-199,9	105,4	15,8	17,2	8,9	147,3	6,8	140,5
	200-299,9	137,9	29,4	46,5	12,7	226,5	16,6	209,9
	300-499,9	177,2	36,7	77,6	15,7	307,2	27,6	279,6
	500-	300,4	79,9	190,4	24,5	595,2	38,0	557,2
	Alle All	148,2	31,1	59,7	12,8	251,8	17,7	234,1
Trøndelag	200-299,9	102,0	22,1	65,1	8,7	197,9	8,7	189,2
Flatbygder Lowlands	300-499,9	164,0	37,5	121,9	15,1	338,5	23,1	315,4
	500-	230,4	60,9	215,7	24,5	531,5	79,5	452,0
	Alle All	161,8	38,8	127,9	15,4	343,9	32,8	311,1
Trøndelag	100-199,9	107,9	22,7	46,4	9,0	186,0	6,6	179,4
Andre bygder Other parts	200-299,9	122,3	25,8	46,3	11,8	206,2	13,2	193,0
	300-499,9	163,5	43,1	123,5	15,5	345,6	29,7	315,9
	500-	304,8	63,2	176,0	30,9	574,9	16,4	558,5
	Alle All	164,2	38,3	98,3	15,8	316,6	20,4	296,2
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	51,7	13,8	46,7	3,4	115,6	10,2	105,4
	200-299,9	117,3	29,4	82,8	9,5	239,0	32,9	206,1
	300-499,9	173,8	39,1	117,2	14,1	344,2	31,8	312,4
	500-	273,0	67,5	175,3	22,7	538,5	40,5	498,0
	Alle All	168,3	40,8	113,6	13,7	336,4	30,9	305,5
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	58,3	12,2	27,1	5,0	102,6	8,2	94,4
	50- 99,9	70,3	12,0	24,7	5,5	112,5	9,4	103,1
	100-199,9	90,2	16,3	35,8	7,9	150,2	10,9	139,3
	200-299,9	121,7	25,3	60,6	10,7	218,3	17,9	200,4
	300-499,9	167,2	38,2	97,9	14,8	318,1	24,9	293,2
	500-	274,0	77,7	192,3	25,2	569,2	43,3	525,9
	Alle All	163,0	39,4	96,9	14,6	313,9	24,3	289,6

Hovudtabell 16 Driftsresultat i jordbruket, 1000 kroner per bruk*Operating results, agriculture. NOK 1000 per holding*

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Resultat	Drifts-	Rentekrav,	Familiens arbeidsforteneste	
		før avskrivning	overskot	2,0 %	<i>Family labour income</i>	
		<i>Result before</i>	<i>Net income,</i>	<i>Required return</i>	per bruk	per årsverk
		<i>depreciation</i>	<i>agriculture</i>	<i>on capital. 2.0 %</i>	<i>per holding</i>	<i>per man-year</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9	-23,1	-86,3	19,6	-105,9	-275,7
	100-199,9	144,4	36,9	36,5	0,4	1,0
	200-299,9	391,5	234,3	58,4	175,9	235,3
	300-499,9	533,5	346,9	74,3	272,6	288,4
	500-	1 063,7	696,3	147,6	458,7	458,7
	Alle All	610,4	382,7	88,7	294,0	331,5
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	254,2	162,7	29,5	133,2	155,5
	200-299,9	311,4	178,0	43,5	134,5	151,9
	300-499,9	599,9	412,3	64,8	347,5	306,6
	500-	903,8	595,9	118,8	477,1	375,5
	Alle All	531,6	346,1	66,4	279,7	265,9
	Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	716,7	526,4	69,1	457,3
200-299,9		821,5	558,4	113,4	445,0	341,7
300-499,9		810,5	511,3	133,0	378,3	243,6
500-		1 452,2	1 028,0	205,7	822,3	477,5
Alle All		892,6	598,5	127,9	470,6	339,4
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>		100-199,9	287,1	160,9	40,4	120,5
	200-299,9	409,0	263,4	62,0	201,4	169,4
	300-499,9	615,3	375,0	94,7	280,3	217,8
	500-	1 015,8	642,4	153,0	489,4	304,6
	Alle All	602,5	374,7	88,8	285,9	224,2
	Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9	396,0	319,0	23,4	295,6
50- 99,9		459,6	380,4	25,4	355,0	363,1
100-199,9		451,4	315,3	41,4	273,9	222,8
200-299,9		506,3	349,8	52,7	297,1	212,6
300-499,9		745,2	499,0	93,0	406,0	266,8
500-		1 266,3	842,2	164,0	678,2	338,5
Alle All		634,4	441,0	68,8	372,2	268,1
Alle All		634,4	441,0	68,8	372,2	268,1
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	350,2	227,8	39,3	188,5	210,3
	300-499,9	769,8	515,6	93,9	421,7	374,8
	500-	938,4	612,9	130,4	482,5	389,4
	Alle All	704,1	470,3	88,2	382,1	350,2
	Alle All	704,1	470,3	88,2	382,1	350,2
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	627,0	424,7	65,0	359,7	335,7
	200-299,9	442,8	312,9	45,7	267,2	242,6
	300-499,9	665,5	454,2	81,0	373,2	294,9
	500-	1 132,9	745,3	150,9	594,4	289,7
	Alle All	650,1	443,2	77,2	366,0	281,5
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	395,6	335,4	19,6	315,8	271,8
	200-299,9	371,2	265,5	32,2	233,3	210,8
	300-499,9	733,6	543,1	67,8	475,3	321,3
	500-	1 016,8	705,2	120,1	585,1	361,3
	Alle All	672,5	489,5	66,2	423,3	307,9
	Alle All	672,5	489,5	66,2	423,3	307,9
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	460,2	303,4	45,5	257,9	261,2
	50- 99,9	358,9	270,2	28,1	242,1	297,7
	100-199,9	353,9	236,9	37,9	199,0	210,4
	200-299,9	432,4	284,8	53,1	231,7	216,6
	300-499,9	671,9	450,5	84,7	365,8	290,4
	500-	1 059,1	702,9	142,8	560,1	381,3
	Alle All	638,9	426,5	80,4	346,1	290,8
	Alle All	638,9	426,5	80,4	346,1	290,8
	Alle All	638,9	426,5	80,4	346,1	290,8

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Lønseвне			Vederlag til arbeid og egenkapital		Vederlag til familiens arbeid og egenkapital		Skattejustert
Capacity to pay			Return on labour and own capital		Return on family labour and own capital		vederlag per årsverk
i alt	kr per time	%	per bruk	per årsverk	per bruk	per årsverk	Tax-adjusted
total	NOK per hour	%	per holding	per man-year	per holding	per man-year	return per man-year
-5,6	-4,36	-2	-1,5	-2,1	-101,8	-264,9	23,7
27,2	32,61	17	38,3	84,7	11,5	30,1	148,9
230,2	139,15	75	253,8	283,1	199,5	266,9	328,7
369,2	164,77	86	385,1	317,1	288,5	305,2	356,6
765,7	237,42	123	806,2	461,2	589,2	492,6	496,7
413,5	186,59	97	438,6	365,2	319,1	359,9	404,9
180,7	98,62	56	194,7	196,1	147,2	171,9	235,3
214,2	104,77	58	227,5	205,4	147,8	167,0	240,2
440,1	173,83	94	467,7	340,8	375,1	331,0	379,3
714,9	207,21	109	744,1	397,9	506,3	398,5	426,6
397,2	158,50	86	419,1	308,6	301,6	286,7	342,6
629,1	281,08	138	656,9	541,5	485,1	580,4	589,7
588,8	189,32	97	595,0	353,0	451,2	346,4	387,6
527,9	148,51	79	547,0	283,9	397,4	255,9	309,9
1 140,6	252,79	125	1 171,9	479,2	853,6	495,7	502,4
699,1	195,27	99	715,3	368,6	486,8	351,1	396,6
187,0	82,45	44	191,2	155,5	124,7	119,0	194,8
303,9	104,82	61	308,4	196,3	205,9	173,1	226,3
440,0	139,72	71	462,8	271,2	303,1	235,6	299,1
834,8	173,26	93	859,6	329,2	514,2	320,1	352,4
479,8	141,44	76	495,1	269,3	301,2	236,2	297,2
440,3	185,32	102	460,3	357,4	315,6	352,0	396,5
489,3	177,80	116	501,2	336,0	366,9	375,2	363,6
376,0	132,23	72	394,8	256,1	292,7	238,0	289,2
400,9	129,58	76	421,7	251,5	317,9	227,5	282,1
531,4	157,34	87	564,8	308,6	439,4	288,8	341,5
916,9	192,75	101	951,3	369,0	712,6	355,6	393,9
503,6	155,75	87	529,8	302,3	398,4	287,0	332,9
229,7	122,91	68	234,0	231,0	192,8	215,1	272,1
507,1	207,50	107	512,3	386,7	426,9	379,4	427,9
603,4	214,41	109	634,4	415,9	513,5	414,4	458,2
466,7	195,44	101	479,1	370,2	394,5	361,6	411,7
510,9	203,6	102	534,4	392,8	383,2	357,6	430,4
367,6	148,27	79	389,3	289,7	288,9	262,3	330,2
516,0	168,30	93	523,8	315,2	381,0	301,0	346,9
709,7	159,88	93	720,2	299,3	604,9	294,9	322,8
491,5	163,39	89	507,7	311,4	382,2	293,9	344,3
384,9	153,42	85	388,8	285,9	319,7	275,1	324,0
340,7	131,34	74	352,3	250,6	244,9	221,3	288,0
638,9	180,73	100	626,2	326,8	462,6	312,8	357,0
808,2	200,44	111	800,5	366,3	577,4	356,5	396,5
575,2	175,48	97	574,8	323,5	422,9	307,5	356,2
617,9	176,96	88	633,2	334,6	273,2	276,6	360,9
361,2	157,78	98	371,2	299,2	252,1	310,1	330,2
273,9	128,81	70	287,6	249,6	212,7	224,9	288,5
321,6	131,79	73	338,0	255,6	248,1	232,0	291,4
487,6	167,55	90	503,9	319,5	382,1	303,3	353,2
790,3	207,96	110	818,0	397,2	587,8	400,2	426,8
484,1	168,51	91	503,4	323,3	365,4	307,0	356,5

Hovudtabell 17a

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway			
		Flatbygder Lowlands			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		13	10	25
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	51	51
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	385	774	530
Herav leigd	Of which rented land	" "	208	398	280
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	3 887 653	8 414 742	5 530 899
Varelager	Stocks	"	188 936	378 120	259 408
Buskap	Livestock	"	557 940	1 114 410	761 380
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	522 969	825 692	621 928
Traktorar	Tractors	"	357 855	545 088	419 026
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 518 324	4 098 624	2 454 312
Jord etc.	Farmland etc.	"	741 629	1 452 807	1 014 844
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timar hours	3 085	4 494	3 655
Herav familien	Of which family	" "	2 321	2 842	2 540
Arealbruk:	Land use:				
Korn	Cereals	daa decares	67,4	128,0	88,8
Poteter	Potatoes	" "			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	315,9	641,7	436,8
Anna	Other	" "	1,5	3,8	4,1
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Korn	Cereals	FEm FUm ¹	330	454	404
Poteter	Potatoes	kg			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	392	389	393
I alt	Total	" "	379	398	392
Storfehold:	Cattle:				
Årskyr	Cows	stk. no.	23,7	48,4	33,2
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	41,2	76,2	53,5
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	5,9	4,4	5,0
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	7 585	7 719	7 672
Omsett mjølk	Milk sold	l	162 311	340 214	230 519
Mjølkekvote	Milk quota	"	173 089	349 234	240 161
Kraftfôr/lårsku	Feed concentrate/cow	NOK	15 685	14 370	14 738
Grovfôr/lårsku	Coarse fodder/cow	daa decares	13,3	13,3	13,2
Pris: Mjølklårsku	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,74	5,81	5,78
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	47,12	47,88	47,47
Anna storfekjøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	54,30	59,62	56,27
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk:	NOK	931 922	1 976 594	1 333 535
Driftstilskot	Production allowance	"	132 050	125 448	129 409
Distriktstilskot	Other support	"	19 309	44 415	29 011
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"	175 702	353 050	241 843
" anna storfekjøtt	Total output meat (beef)	"	233 727	296 990	247 394
Tilskot kjøtt	Support meat	"	30 134	54 268	39 764
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	59 369	103 867	73 939
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	12 387	557	6 748
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	890	671	749
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3 645	3 390	3 504
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	345 967	502 577	419 840
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	341 914	527 408	421 129
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	319 909	507 098	402 918
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	384 308	535 190	455 233

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjøl og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway			
		Flatbygder Lowlands			
		daa	300-500	> 500	Alle All
Storleksgrupper	<i>Farm size (decares)</i>				
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>		13	10	25
Produksjonsinntekt i alt:	<i>Output:</i>	NOK	2 076 108	3 831 978	2 729 118
Planteprodukt	<i>Plant products</i>	"	65 826	185 883	115 849
Husdyrprodukt	<i>Livestock products</i>	"	1 413 108	2 731 058	1 903 459
Tilskot	<i>Support</i>	"	537 951	862 475	657 720
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"	59 223	52 562	52 089
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	"	673 774	1 209 652	873 307
Såvarer	<i>Seeds</i>	"	24 729	55 403	36 243
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"	44 388	102 245	67 558
Plantevernmiddel	<i>Pesticides</i>	"	6 895	6 560	6 380
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	"	3 694	9 704	5 973
Førmiddel	<i>Fodder</i>	"	398 243	748 387	525 652
Div. til husdyrholdet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"	71 659	132 449	95 395
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"	57 388	50 824	55 359
Andre forbruksartiklar	<i>Other variable costs</i>	"	66 780	104 080	80 747
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>				
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	"	143 358	367 796	233 270
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	62 286	70 445	62 359
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	34 249	45 455	36 965
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	71 443	97 318	79 425
Jord, grøfter og vassanlegg	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	27 404	9 100	19 728
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"	38 327	76 024	52 346
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	"	123 809	173 634	136 099
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	"	45 851	116 448	73 237
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"	153 386	240 730	186 467
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"	1 373 888	2 406 601	1 753 202
Resultat før avskrivningar	<i>Result before depreciation</i>	"	702 220	1 425 377	975 916
Avskrivningar:	<i>Depreciation:</i>				
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	64 205	93 658	72 618
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	42 916	67 634	51 045
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	104 579	269 809	165 130
Jord, grøfter og vassanlegg	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	5 385	3 475	4 190
Kalkulert rente: 2,0 %	<i>Required return on capital: 2.0 %</i>	"	78 077	167 543	110 444
Driftsoverskot jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"	485 136	990 801	682 933
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"	28 827	46 835	33 884
+ " tilleggsnæring	+ <i>other farm-based</i>	"	39 644	64 988	46 877
+ " anna næring	+ <i>other off-farm</i>	"	-215	-49 920	-20 080
+ Aksjeutbytte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"	11 286	44 418	24 166
+ Lønsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"	384 573	486 340	416 936
+ Pensjonar/sjuepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"	32 407	100 089	56 887
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: Investments</i>	"	307		160
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"	2 958	38 000	16 862
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payments to previous owner</i>	"	84 088	231 081	143 812
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"	900 834	1 490 468	1 114 813
Endring i eigenkapital, sparing	<i>Change in own capital (savings)</i>	"	173 894	649 102	339 933
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"	959 406	3 233 599	1 794 112
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"	-66 133	124 497	25 387
Balanse pr 31/12:	<i>Balance on 31 Dec.:</i>				
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"	3 887 653	8 414 742	5 530 899
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"	381 845	137 040	255 335
Tilleggsnæring + a. næring	<i>Other occupations</i>	"	501 997	1 364 090	810 006
Hovudbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"	947 922	2 126 180	1 408 519
Krav og kontantar	<i>Outstanding claims and cash</i>	"	808 406	2 407 647	1 400 672
Eigedelar i alt	<i>Total assets</i>	"	6 527 823	14 449 699	9 405 431
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"	410 213	936 888	621 348
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"	2 949 990	6 245 064	4 228 380
Eigenkapital	<i>Own capital</i>	"	3 167 620	7 267 747	4 555 703

Hovudtabell 17a

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway				
		Andre bygder Other parts				Alle All
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	> 500	
Tal bruk	Number of holdings		7	15	13	40
Alder på brukar	Age of farmer	år year	49	52	49	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	236	393	784	464
Herav leigd	Of which rented land	" "	64	147	500	235
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	3 755 815	4 120 690	7 857 589	5 009 736
Varelager	Stocks	"	138 865	212 058	327 512	222 757
Buskap	Livestock	"	376 573	493 584	862 359	561 619
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	482 814	531 122	779 041	580 359
Traktorar	Tractors	"	403 297	438 031	610 068	480 326
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 741 087	1 860 735	4 408 794	2 532 487
Jord etc.	Farmland etc.	"	613 179	585 160	869 815	632 188
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timar hours	3 045	3 298	4 313	3 597
Herav familien	Of which family	" "	2 127	2 426	2 823	2 549
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares			22,5	7,3
Poteter	Potatoes	" "		0,1		
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	236,1	390,2	757,6	454,7
Anna	Other	" "		2,7	1,1	1,4
Avlinger pr daa:	Crops per decares:					
Korn	Cereals	FEm FUm ¹			361	361
Poteter	Potatoes	kg	550			550
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	323	315	274	297
I alt	Total	" "	323	312	275	297
Storfehold:	Cattle:					
Årskyr	Cows	stk. no.	19,3	22,6	41,1	27,0
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	30,1	38,9	63,2	42,5
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	0,1	4,5	8,0	4,5
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	7 684	7 958	7 606	7 711
Omsett mjølk	Milk sold	l	133 069	163 643	285 295	189 286
Mjølkekvote	Milk quota	"	144 890	157 741	284 865	189 748
Kraftfôr/lårsku	Feed concentrate/cow	NOK	13 787	14 318	13 484	13 843
Grovfôr/lårsku	Coarse fodder/cow	daa decares	12,2	17,3	18,4	16,9
Pris: Mjølk utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,71	5,68	5,57	5,63
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	46,24	47,07	51,22	48,96
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	55,03	52,62	53,99	53,45
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk:	NOK	759 366	929 582	1 589 376	1 064 819
Driftstilskot	Production allowance	"	132 050	132 050	132 050	132 050
Distriktstilskot	Other support	"	56 095	76 668	103 971	77 855
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"	108 265	162 440	274 226	180 266
" anna storfejøtt	Total output meat (beef)	"	109 396	209 940	279 559	195 514
Tilskot kjøtt	Support meat	"	28 288	65 762	66 650	53 829
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	55 173	55 978	83 870	61 759
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1 149	605	7 462	4 958
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decares	"	1 189	842	607	756
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decares	"	4 360	3 607	2 937	3 362
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	231 907	351 384	419 470	342 065
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	193 972	338 019	413 379	322 044
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	164 677	316 496	402 037	303 746
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	261 026	385 691	446 866	372 857

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar		Austlandet				
Regions		Eastern Norway				
		Andre bygder				
		Other parts				
Storleiksgupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	15	13	40
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 577 824	2 077 659	3 267 709	2 266 283
Planteprodukt	Plant products	"	8 319	16 147	77 955	33 694
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 033 349	1 358 545	2 234 492	1 507 316
Tilskot	Support	"	526 329	664 673	910 289	693 699
Andre inntekter	Other income	"	9 827	38 294	44 973	31 575
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	547 705	660 634	964 970	705 527
Såvarer	Seeds	"	8 642	15 459	23 615	15 895
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	39 923	68 720	118 691	74 681
Plantevernmiddel	Pesticides	"	4 303	576	6 481	3 218
Konservingsmiddel	Preservatives	"	5 820	8 735	19 647	11 237
Førmiddel	Fodder	"	342 094	367 004	582 458	414 038
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	70 983	73 012	117 135	84 259
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	37 548	57 088	19 676	38 828
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	38 392	70 040	77 267	63 371
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	140 353	149 717	298 478	189 238
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	44 992	63 364	78 883	61 044
Traktorar	Tractors	"	23 793	41 233	35 850	34 814
Driftsbygningar	Outbuildings	"	71 001	80 635	110 264	84 216
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	4 539	10 147	20 497	12 899
Drivstoff	Fuel	"	30 202	62 108	65 668	52 197
Maskinleige	Rented machinery	"	63 409	68 713	161 746	91 540
Jordleige	Rented farmland	"	21 592	25 866	107 084	50 575
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	127 685	148 825	199 892	158 082
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1 075 271	1 311 243	2 043 331	1 440 131
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	502 553	766 416	1 224 378	826 152
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	54 833	62 979	78 948	64 230
Traktorar	Tractors	"	55 187	50 310	64 476	53 974
Driftsbygningar	Outbuildings	"	108 806	126 232	267 404	159 883
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	2 800	775	2 361	1 863
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2,0 %	"	75 192	78 244	147 797	95 617
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	280 927	526 119	811 188	546 202
+ " skogbruk	+ " forestry	"	55 365	-629	6 273	11 349
+ " tilleggsnæring	+ " other farm-based	"	44 351	64 505	64 831	54 499
+ " anna næring	+ " other off-farm	"	86 825	34 297	381	29 290
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	10 394	12 377	23 031	14 661
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	381 960	329 979	273 991	335 629
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	30 093	29 054	38 868	37 305
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	20 867	5 337	23 051	14 076
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	10 599	10 892	11 053	12 190
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, pay. to previous owner	"	81 788	81 035	191 354	116 139
= Nettoinntekt	= Total net income	"	839 592	930 895	1 061 314	939 061
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	209 242	154 354	504 254	290 744
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 429 388	980 339	924 518	1 216 334
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-325 493	-347 136	-1 929	-187 597
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	3 755 815	4 120 690	7 857 589	5 009 736
Skogbruk	Forestry	"	165 682	87 132	523 293	241 504
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	912 346	547 170	523 945	625 236
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 539 382	1 029 767	1 543 973	1 256 361
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 586 105	1 202 813	1 199 306	1 364 391
Eigedelar i alt	Total assets	"	7 959 331	6 987 572	11 648 107	8 497 229
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	554 242	742 914	1 145 346	777 281
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 363 440	1 851 794	5 037 758	2 910 588
Eigenkapital	Own capital	"	5 041 649	4 392 863	5 465 004	4 809 359

Hovudtabell 17a

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Agder og Rogaland						
Regions		Jæren		Andre bygder				
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa			Other parts			
			300-500	Alle all	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		10	18	9	12	7	33
Alder på brukar	Age of farmer	år year	40	43	51	53	44	51
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	385	337	238	380	710	380
Herav leigd	Of which rented land	" "	175	146	106	236	440	219
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	8 588 277	6 431 628	3 561 774	4 959 739	7 758 939	4 647 896
Varelager	Stocks	"	195 765	159 527	115 358	153 579	248 089	148 340
Buskap	Livestock	"	918 686	749 076	368 019	510 964	1 048 818	539 602
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	768 910	587 064	329 526	430 478	787 331	433 054
Traktorar	Tractors	"	470 140	343 114	260 275	282 286	400 667	268 137
Driftsbygningar	Outbuildings	"	4 332 564	3 019 206	1 737 354	2 680 576	3 863 793	2 360 848
Jord etc.	Farmland etc.	"	1 902 211	1 573 642	751 241	901 856	1 410 241	897 916
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timar hours	3 786	3 486	3 075	3 462	4 048	3 373
Herav familien	Of which family	" "	2 745	2 588	2 521	2 567	2 297	2 457
Arealbruk:	Land use:							
Korn	Cereals	daa decares	6,5	3,6		1,8		0,6
Poteter	Potatoes	" "	1,2	1,9		0,2		0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	374,1	326,9	236,0	376,3	709,1	377,7
Anna	Other	" "	3,6	4,8	2,1	2,0	1,0	1,5
Avlinger pr daa:	Crops per decare:							
Korn	Cereals	FEm FUm ¹	407	407		400		400
Poteter	Potatoes	kg	1900	1623		375		375
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	521	470	398	318	319	330
I alt	Total	" "	514	462	395	317	318	329
Storfehold:	Cattle:							
Årskyr	Cows	stk. no.	37,8	34,5	19,4	25,6	45,8	26,1
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	63,0	53,3	25,2	37,0	82,9	40,0
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	17,5	10,4	2,6	6,8	10,0	5,4
Mjôlk/årsku	Milk/cow	kg	7 319	7 177	7 605	7 250	7 613	7 440
Omsett mjôlk	Milk sold	l	252 939	225 471	132 590	167 439	316 765	176 329
Mjôlkekvote	Milk quota	"	274 387	239 276	148 898	179 609	347 978	192 384
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	14 030	13 086	14 207	13 928	17 645	15 215
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	9,9	9,5	12,2	14,7	15,5	14,5
Pris: Mjôlk utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,69	5,79	5,58	5,64	5,78	5,68
Kukjot utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	49,86	49,56	47,34	46,81	49,83	48,31
Anna storfekjot u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	54,69	54,69	53,72	54,93	57,90	55,87
Produksjonsinntekt mjôlk:	Total output milk:	NOK	1 440 369	1 306 354	739 513	943 712	1 832 470	1 001 483
Driftstilskot	Production allowance	"	118 798	121 576	132 050	132 050	132 050	132 050
Distriktstilskot	Other support	"			35 739	48 088	109 885	54 209
Prod. inntekt kukjot	Total output meat (cow)	"	238 304	203 961	117 650	130 507	339 622	163 003
" anna storfekjot	Total output meat (beef)	"	421 865	268 705	104 862	203 786	429 928	196 934
Tilskot kjot	Support meat	"	27 453	17 739	25 546	47 346	74 692	41 705
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	64 697	73 791	39 137	92 733	130 937	75 841
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1 857	5 837	1 644	-334	52 763	11 537
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	1 009	939	679	691	727	717
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	4 476	4 659	4 239	3 572	3 561	3 694
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	291 324	328 532	269 763	307 777	490 849	330 329
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	272 351	321 788	250 484	293 949	579 953	323 625
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	256 123	307 487	238 201	275 834	560 828	307 309
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	314 263	357 449	305 922	339 769	520 064	363 083

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølke og storfe
combined dairy and beef farming

Regionar		Agder og Rogaland						
Regions		Jæren		Andre bygder				
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	300-500	Alle all	200-300	300-500	> 500	Alle All
				Other parts				
Tal bruk	Number of holdings		10	18	9	12	7	33
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	2 665 394	2 364 839	1 528 302	2 011 707	3 878 453	2 115 530
Planteprodukt	Plant products	"	35 428	29 385	13 623	8 532	52 409	18 627
Husdyrprodukt	Livestock products	"	2 167 092	1 858 648	1 002 806	1 370 404	2 785 720	1 448 799
Tilskot	Support	"	456 757	453 954	467 529	609 327	959 074	609 194
Andre inntekter	Other income	"	6 116	22 851	44 344	23 444	81 249	38 910
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	940 462	793 343	518 839	653 719	1 349 704	712 365
Såvarer	Seeds	"	8 983	8 167	2 077	7 712	16 898	7 623
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	51 501	39 745	35 921	46 362	78 224	47 908
Plantevernmiddel	Pesticides	"	3 190	2 400	1 080	1 971	5 838	2 350
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	10 092	9 525	3 262	5 732	20 497	7 941
Førmiddel	Fodder	"	609 376	534 444	343 607	441 894	921 504	473 916
Div, til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	72 577	69 490	47 667	57 771	100 837	60 516
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	126 771	77 600	33 994	29 973	135 255	55 813
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	57 973	51 973	51 231	62 303	70 650	56 298
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:							
Leigd arbeid	Hired labour	"	132 975	127 466	76 909	168 582	283 052	152 975
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	54 200	46 607	43 559	56 361	80 105	53 403
Traktorar	Tractors	"	20 977	20 853	17 692	13 650	18 828	14 355
Driftsbygningar	Outbuildings	"	117 943	115 021	45 377	51 885	120 776	60 418
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	16 629	17 174	6 944	9 369	7 125	7 756
Drivstoff	Fuel	"	32 537	25 289	20 700	33 345	83 036	37 496
Maskinleige	Rented machinery	"	125 636	113 835	41 823	74 079	217 572	97 043
Jordleige	Rented farmland	"	88 723	69 084	33 482	61 894	183 503	71 433
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	185 669	163 823	120 461	142 390	210 189	147 471
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1 715 751	1 492 496	925 788	1 265 276	2 553 891	1 354 716
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	949 643	872 343	602 514	746 431	1 324 562	760 814
Avskrivningar:	Depreciation:							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	81 192	60 742	33 472	51 180	100 464	52 031
Traktorar	Tractors	"	55 406	42 966	34 164	43 241	53 037	37 598
Driftsbygningar	Outbuildings	"	209 526	168 614	106 323	165 134	250 971	148 307
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	3 635	5 500	2 870	3 256	2 789	2 710
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2,0 %	"	162 810	123 153	71 203	99 832	149 555	92 045
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	599 885	594 522	425 685	483 621	917 301	520 168
+ " skogbruk	+ " forestry	"	413	507	36 261	2 903	-17 926	7 084
+ " till.nærning	+ " other farm-based	"	5 284	46 802	61 101	31 286	64 465	43 142
+ " a. nærning	+ " other off-farm	"	9 554	5 308		98 511	6 490	38 137
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	2 047	-2 496	10 470	7 727	4 976	9 604
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	333 567	273 491	195 182	231 421	317 002	248 685
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	47 887	32 349	81 175	95 908	42 401	92 223
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	21 333	13 072		1 664		605
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	3 257	4 058	5 697	4 431	1 655	3 918
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	187 920	149 222	82 341	118 352	170 974	107 991
= Nettoinntekt	= Total net income	"	835 307	818 390	733 230	839 119	1 165 389	855 575
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	-175 943	-36 155	151 703	159 092	493 900	200 323
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	215 152	462 967	683 818	756 945	-345 326	502 972
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-285 451	-274 994	542 096	61 154	-341 456	96 642
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:							
Jordbruk	Agriculture	"	8 588 277	6 431 628	3 561 774	4 959 739	7 758 939	4 647 896
Skogbruk	Forestry	"			134 771	342 065	251 575	259 166
Tilleggsnærning + a. nærning	Other occupations	"	803 378	772 178	252 695	699 204	1 195 204	629 869
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 851 338	1 555 211	1 049 744	1 117 419	851 597	1 044 983
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	701 611	721 730	542 533	747 142	695 044	659 300
Eigedelar i alt	Total assets	"	11 944 603	9 480 747	5 541 517	7 865 570	10 752 358	7 241 213
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	1 017 718	756 897	205 634	482 115	1 536 691	577 947
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	5 634 762	4 209 595	2 342 818	3 466 527	5 196 478	3 276 472
Eigenkapital	Own capital	"	5 292 123	4 514 255	2 993 065	3 916 928	4 019 189	3 386 793

Hovudtabell 17a

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar		Vestlandet					
Regions		Western Norway					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		15	25	19	16	76
Alder på brukar	Age of farmer	år year	56	47	47	50	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	164	250	377	724	363
Herav leigd	Of which rented land	" "	56	119	194	411	185
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 798 378	3 298 325	4 502 993	9 123 217	4 494 794
Varelager	Stocks	"	98 100	141 501	194 753	411 876	202 115
Buskap	Livestock	"	256 961	379 627	569 287	1 055 595	542 496
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	263 350	387 945	432 326	1 018 750	504 387
Traktorar	Tractors	"	184 959	369 971	424 441	397 229	349 361
Driftsbygningar	Outbuildings	"	475 673	1 369 497	2 099 908	4 863 691	2 093 695
Jord etc.	Farmland etc.	"	519 335	649 783	782 279	1 376 075	802 740
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timar hours	2 880	3 511	3 656	4 736	3 661
Herav familien	Of which family	" "	2 400	2 458	2 560	3 495	2 683
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares		0,5			0,2
Poteter	Potatoes	" "		0,1	0,1		0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	163,3	247,8	375,2	722,8	361,0
Anna	Other	" "	0,3	1,5	1,6	1,5	1,3
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEm FUm ¹		148			148
Poteter	Potatoes	kg	675	4000	950		1167
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	397	399	357	340	363
I alt	Total	" "	396	395	355	339	362
Storfehold:	Cattle:						
Årskyr	Cows	stk. no.	15,7	20,2	28,8	44,5	26,5
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	18,3	27,5	42,8	80,1	40,4
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,0	2,0	2,6	15,9	4,8
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	7 103	7 965	8 208	8 309	8 034
Omsett mjølk	Milk sold	l	95 266	145 219	216 387	333 266	191 437
Mjølkekvote	Milk quota	"	101 982	149 262	226 885	359 207	202 188
Kraftfôr/lårsku	Feed concentrate/cow	NOK	12 526	15 898	14 749	17 438	15 695
Grovfôr/lårsku	Coarse fodder/cow	daa decares	10,4	12,3	13,0	16,2	13,7
Pris: Mjølkk utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,61	5,60	5,59	5,66	5,62
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	48,37	46,61	47,12	47,74	47,36
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	54,70	53,18	52,43	54,45	53,93
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk:	NOK	534 296	813 253	1 209 340	1 884 670	1 075 077
Driftstilskot	Production allowance	"	132 050	132 050	132 050	132 050	132 050
Distriktstilskot	Other support	"	40 616	63 471	92 916	142 248	82 335
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"	79 432	120 258	210 689	262 670	163 496
" anna storfe kjøtt	Total output meat (beef)	"	48 733	96 815	118 037	589 076	196 055
Tilskot kjøtt	Support meat	"	17 227	24 776	40 597	133 356	49 957
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	44 485	37 989	58 980	46 054	45 717
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		17 253	3 292	15 539	9 770
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	893	906	802	868	861
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	5 010	4 357	4 183	3 543	4 030
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	291 602	270 550	377 772	386 912	334 265
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	277 041	251 040	378 986	371 559	322 034
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	259 269	237 726	365 394	357 967	305 774
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	329 137	298 128	410 125	413 641	364 569

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar		Vestlandet					
Regions		Western Norway					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		15	25	19	16	76
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 147 961	1 663 704	2 305 885	3 922 248	2 184 642
Planteprodukt	Plant products	"	9 322	24 591	18 558	31 131	21 122
Husdyrprodukt	Livestock products	"	706 946	1 085 568	1 600 338	2 798 009	1 490 115
Tilskot	Support	"	422 873	528 694	651 386	1 012 313	637 394
Andre inntekter	Other income	"	8 820	24 852	35 603	80 795	36 011
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	327 727	572 876	729 307	1 355 861	723 017
Såvarer	Seeds	"	2 766	6 489	8 110	9 275	6 660
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	24 379	54 040	56 592	111 810	60 467
Plantevernmiddel	Pesticides	"	852	1 785	3 023	3 837	2 319
Konservingsmiddel	Preservatives	"	7 523	11 804	17 686	23 271	14 756
Førmiddel	Fodder	"	205 586	359 475	474 965	864 988	460 963
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	46 868	65 302	91 243	132 724	81 894
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	11 785	26 349	9 089	101 221	34 576
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	27 968	47 632	68 599	108 735	61 382
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	84 595	126 332	115 082	240 969	138 326
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	39 445	49 356	64 269	122 911	66 099
Traktorar	Tractors	"	10 680	20 665	30 947	43 243	25 840
Driftsbygningar	Outbuildings	"	40 069	50 300	102 017	141 311	79 736
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	10 680	10 330	12 116	23 906	13 598
Drivstoff	Fuel	"	17 182	33 191	42 869	90 037	44 051
Maskinleige	Rented machinery	"	22 788	45 912	85 949	237 123	91 008
Jordleige	Rented farmland	"	6 599	14 173	26 200	45 311	22 053
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	100 309	127 373	154 886	262 688	156 424
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	660 075	1 050 505	1 363 640	2 563 361	1 360 152
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	487 886	613 199	942 245	1 358 888	824 490
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	29 089	44 981	50 199	113 717	57 322
Traktorar	Tractors	"	25 305	40 235	45 169	45 889	39 655
Driftsbygningar	Outbuildings	"	46 726	93 857	144 200	296 161	138 578
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	4 079	1 994	2 314	2 709	2 610
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	35 862	64 232	89 653	175 772	87 799
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	382 687	432 132	700 363	900 412	586 325
+ " skogbruk	+ " forestry	"	3 470	911	-2 740	1 739	725
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	10 303	48 035	41 360	91 933	47 753
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	12 550	9 193	15 396	25 037	14 621
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	50 138	12 321	10 293	24 485	21 677
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	364 965	387 532	251 076	306 361	327 038
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	81 976	25 827	31 463	29 071	38 661
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	77	15 021	11 555	17 469	11 523
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	12 502	8 121	4 308	14 150	9 196
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	42 047	75 613	106 281	203 521	102 998
= Nettoinntekt	= Total net income	"	876 620	863 480	956 793	1 207 134	954 520
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	591 482	258 639	230 185	377 348	338 586
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	3 247 060	836 444	981 401	853 512	1 343 790
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-58 957	-76 040	36 303	-647 747	-163 876
Balanse pr 31/12:	Balanse on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	1 798 378	3 298 325	4 502 993	9 123 217	4 494 794
Skogbruk	Forestry	"	79 283	122 753	115 157	64 286	98 443
Tillegsnæring + a. næring	Other occupations	"	1 737 763	260 637	743 435	299 232	677 949
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	992 123	1 127 065	969 294	1 214 069	1 067 786
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 648 175	907 604	818 817	1 823 300	1 214 576
Eigedelar i alt	Total assets	"	6 255 721	5 716 384	7 149 696	12 524 105	7 553 548
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	186 775	418 088	760 553	1 786 762	741 758
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	792 757	1 899 146	2 672 856	4 945 992	2 490 660
Eigenkapital	Own capital	"	5 276 189	3 399 150	3 716 287	5 791 351	4 321 131

Hovudtabell 17a **Forts. Cont.** **Drift og driftsresultat på bruk med**
Summary of accounts for

Regionar Regions		Trøndelag			
		Flatbygder			
		Lowlands			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	6	18
Alder på brukar	Age of farmer	år year	54	44	444
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	426	635	444
Herav leigd	Of which rented land	" "	103	395	184
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	4 745 935	8 440 086	5 387 449
Varelager	Stocks	"	253 868	444 117	296 281
Buskap	Livestock	"	611 174	937 971	631 871
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	448 487	721 192	475 015
Traktorar	Tractors	"	408 834	577 344	391 947
Driftsbygningar	Outbuildings	"	2 103 201	4 371 311	2 493 355
Jord etc.	Farmland etc.		920 371	1 388 150	1 098 979
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timar hours	4 089	4 081	3 882
Herav familien	Of which family	" "	3 396	3 248	3 099
Arealbruk:	Land use:				
Korn	Cereals	daa decares	47,6	90,2	56,7
Poteter	Potatoes	" "			0,3
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	372,1	541,5	383,5
Anna	Other	" "		3,3	1,1
Avlinger pr daa:	Crops per decare:				
Korn	Cereals	FEm FUm ¹	435	436	431
Poteter	Potatoes	kg			2340
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	444	395	417
I alt	Total	" "	442	398	418
Storfehold:	Cattle:				
Årskyr	Cows	stk. no.	30,8	47,0	32,9
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	50,5	74,2	49,9
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	5,7	7,1	4,7
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	7 861	8 598	8 214
Omsett mjølk	Milk sold	l	217 939	364 173	243 436
Mjølkekvote	Milk quota	"	219 459	368 190	245 150
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	13 681	14 125	13 846
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	12,1	11,5	11,7
Pris: Mjølkl utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,73	5,58	5,63
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	46,36	48,18	47,49
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	51,94	52,88	52,35
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk:	NOK	1 247 752	2 032 072	1 371 491
Driftstilskot	Production allowance	"	132 050	132 050	132 050
Distriktstilskot	Other support	"	29 764	80 018	42 604
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"	201 358	266 505	192 969
" anna storfe kjøtt	Total output meat (beef)	"	217 051	339 304	211 532
Tilskot kjøtt	Support meat	"	52 243	62 110	44 006
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	52 445	88 373	66 799
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	129	117	89
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	814	803	782
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	4 028	3 858	3 925
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	395 083	410 342	376 109
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	384 800	407 256	367 225
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	365 806	386 810	352 652
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	424 006	444 152	407 649

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølke og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar		Trøndelag			
		Flatbygder			
		Lowlands			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	6	18
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	2 408 544	3 671 846	2 558 063
Planteprodukt	Plant products	"	76 769	99 647	80 910
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 718 735	2 726 371	1 842 880
Tilskot	Support	"	592 972	790 586	605 930
Andre inntekter	Other income	"	20 067	55 242	28 343
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	692 131	1 221 876	815 132
Såvarer	Seeds	"	19 041	33 994	22 750
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	67 181	121 630	81 913
Plantevernmiddel	Pesticides	"	2 845	10 038	5 402
Konservveringsmiddel	Preservatives	"	8 377	15 619	10 233
Førmiddel	Fodder	"	453 323	773 648	509 005
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	87 839	169 171	106 514
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	3 394	19 989	25 231
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	50 131	77 789	54 084
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:				
Leigd arbeid	Hired labour	"	154 036	161 233	139 652
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	34 306	68 146	41 106
Traktorar	Tractors	"	35 143	38 962	35 482
Driftsbygningar	Outbuildings	"	91 256	179 569	103 943
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	13 971	23 722	16 348
Drivstoff	Fuel	"	40 287	65 400	43 835
Maskinleige	Rented machinery	"	124 534	236 477	137 374
Jordleige	Rented farmland	"	33 740	146 083	63 513
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	146 250	241 400	167 764
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1 365 655	2 383 307	1 564 150
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	1 042 889	1 288 540	993 913
Avskrivningar:	Depreciation:				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	55 414	74 989	53 264
Traktorar	Tractors	"	56 948	56 187	46 388
Driftsbygningar	Outbuildings	"	146 378	276 626	160 391
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	3 815	2 725	2 955
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	94 351	169 038	105 084
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	780 333	878 014	730 916
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-5 443	14 904	15 525
+ " till.nærings	+ " other farm-based	"	30 283	103 382	57 607
+ " a. nærings	+ " other off-farm	"			2 894
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	56 987	8 924	26 086
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	344 183	208 259	251 533
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	136 157	50 147	103 298
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	4 278		8 041
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	11 096	14 356	13 803
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	94 513	175 081	121 500
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 263 360	1 102 904	1 088 203
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	116 254	302 958	257 814
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 178 532	1 380 175	1 264 831
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-352 263	-221 936	-231 558
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:				
Jordbruk	Agriculture	"	4 745 935	8 440 086	5 387 449
Skogbruk	Forestry	"	134 185	200 117	163 529
Tilleggsnærings + a. nærings	Other occupations	"	139 179	101 381	150 356
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 023 787	1 104 077	1 088 706
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 594 212	1 386 188	1 472 426
Eigedelar i alt	Total assets	"	7 637 298	11 231 848	8 262 466
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	902 297	713 946	731 763
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 878 349	5 112 928	2 992 277
Eigenkapital	Own capital	"	4 856 652	5 404 975	4 538 425

Hovudtabell 17a **Forts. Cont.** **Drift og driftsresultat på bruk med**
Summary of accounts for

Regionar Regions		daa	Trøndelag			
			Andre bygder			
Storleksgrupper <i>Farm size (decares)</i>			200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>		13	20	7	40
Alder på brukar	<i>Age of farmer</i>	år <i>year</i>	50	47	50	48
Jordbruksareal	<i>Agricultural land</i>	daa <i>decares</i>	248	389	711	400
Herav leigd	<i>Of which rented land</i>	" "	66	196	425	194
Eigedelar i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	2 814 062	4 625 445	9 012 347	4 804 453
Varelager	<i>Stocks</i>	"	160 495	210 713	434 206	233 503
Buskap	<i>Livestock</i>	"	385 396	584 878	1 081 268	606 915
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	355 592	404 668	945 161	483 305
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	325 138	310 441	797 401	400 435
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	1 065 109	2 385 395	4 596 707	2 343 281
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>		522 332	729 350	1 157 604	737 013
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (agric.)</i>	timar <i>hours</i>	3 210	3 587	4 845	3 685
Herav familien	<i>Of which family</i>	" "	2 404	2 565	3 693	2 710
Arealbruk:	<i>Land use:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>	6,4	3,0	31,3	9,0
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	0,1			
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	237,4	382,0	679,6	387,1
Anna	<i>Other</i>	" "	0,9	4,2		2,4
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	FEm <i>FUm</i> ¹	340	299	462	407
Poteter	<i>Potatoes</i>	kg	1500			1500
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEm <i>FUm</i>	420	381	360	382
I alt	<i>Total</i>	" "	414	376	365	380
Storfehold:	<i>Cattle:</i>					
Årskyr	<i>Cows</i>	stk. <i>no.</i>	19,5	29,9	44,7	29,1
Kviger og kalvar (gj.sn.)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	29,1	41,8	81,1	44,6
Oksar over 1 år (gj.sn.)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	4,2	2,7	17,4	5,7
Mjølklårsku	<i>Milk/cow</i>	kg	7 807	7 594	7 941	7 734
Omsett mjølk	<i>Milk sold</i>	l	137 841	206 704	325 991	205 199
Mjølkekvote	<i>Milk quota</i>	"	139 869	212 861	355 428	214 088
Kraftfôr/årsku	<i>Feed concentrate/cow</i>	NOK	14 273	13 905	17 148	14 857
Grovfôr/årsku	<i>Coarse fodder/cow</i>	daa <i>decares</i>	12,2	12,8	15,2	11,7
Pris: Mjølkl utan tilskot	<i>Price: Milk excl. support:</i>	NOK/l	5,61	5,60	5,65	5,62
Kukjet utan tilskot	<i>Meat (cow), excl. support</i>	NOK/kg	44,91	46,71	47,42	46,52
Anna storfekjøt u.tilsk.	<i>Meat (beef), excl. support</i>	"	53,05	51,88	52,08	52,30
Produksjonsinntekt mjølk:	<i>Total output milk:</i>	NOK	773 680	1 158 160	1 841 597	1 152 805
Driftstilskot	<i>Production allowance</i>	"	132 050	132 050	132 050	132 050
Distriktstilskot	<i>Other support</i>	"	47 850	75 005	104 250	71 298
Prod. inntekt kukjet	<i>Total output meat (cow)</i>	"	104 990	184 980	317 446	182 165
" anna storfekjøt	<i>Total output meat (beef)</i>	"	154 814	140 276	461 914	201 287
Tilskot kjøt	<i>Support meat</i>	"	35 394	32 419	104 878	46 066
Produksjonsinntekt livdyr	<i>Total output cattle sold live</i>	"	51 898	64 710	26 910	53 931
Anna husdyrhald	<i>Other animal husbandry</i>	"		-363		-182
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanization costs/decare</i>	"	805	845	820	829
Dekningsbidrag/daa	<i>Gross margin/decare</i>	"	4 469	3 755	3 280	3 751
Vederl. til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	355 200	302 476	342 140	328 209
Vederl. til fam. arb. og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	338 513	279 180	347 418	315 047
Fam. arbeidsforteneste	<i>Family labour income</i>	"	311 544	279 482	333 471	301 922
Skattejust. vederlag til A&EK	<i>Tax-adjusted return on l. and own cap.</i>	"	389 166	332 722	364 906	357 787

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar	Trøndelag	Andre bygder				
		Other parts				
		200-300	300-500	>500	Alle All	
Storleiksgupper	Farm size (decares)	daa				
Tal bruk	Number of holdings		13	20	7	40
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 629 027	2 211 782	3 579 417	2 261 723
Planteprodukt	Plant products	"	5 564	13 625	86 909	23 830
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 085 381	1 547 763	2 647 866	1 590 007
Tilskot	Support	"	521 027	617 673	830 082	623 435
Andre inntekter	Other income	"	17 055	32 721	14 560	24 451
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	520 252	750 583	1 247 824	762 743
Såvarer	Seeds	"	8 827	10 163	28 680	12 969
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	49 767	63 887	127 808	70 484
Plantevernmiddel	Pesticides	"	1 476	2 397	4 753	2 510
Konservveringsmiddel	Preservatives	"	10 812	11 826	30 395	14 746
Førmiddel	Fodder	"	300 295	458 670	827 296	471 707
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	74 429	98 277	125 096	95 220
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	36 410	40 964	9 536	33 984
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	38 236	64 400	94 260	61 122
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	149 587	176 600	130 110	159 685
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	37 948	45 169	84 440	49 694
Traktorar	Tractors	"	16 611	33 693	69 597	34 424
Driftsbygningar	Outbuildings	"	41 273	74 194	148 653	76 525
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	12 372	13 883	23 707	15 111
Drivstoff	Fuel	"	30 373	41 849	67 692	42 642
Maskinleige	Rented machinery	"	40 379	137 687	148 298	107 919
Jordleige	Rented farmland	"	18 477	47 292	76 000	42 951
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	119 321	161 793	201 719	154 976
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	986 592	1 482 742	2 198 041	1 446 671
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	642 435	729 039	1 381 377	815 052
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	38 010	49 213	96 759	53 893
Traktorar	Tractors	"	38 712	34 725	92 599	46 149
Driftsbygningar	Outbuildings	"	76 713	145 657	274 434	145 786
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 680	1 565	1 405	1 574
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	56 250	85 927	178 644	92 507
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	487 320	497 879	916 180	567 650
+ " skogbruk	+ " forestry	"	2 792	25 079	-1 999	13 097
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	62 048	78 432	30 702	64 755
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	49 064	16 487	42 976	31 710
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	27 295	2 745	14 848	12 842
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	202 069	300 237	271 372	263 281
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	58 510	38 261	29 733	43 350
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	7 146	22 364	30 548	18 850
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	21 269	3 947	12 248	11 029
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	40 127	130 685	190 600	111 739
= Nettoinntekt	= Total net income	"	877 385	854 746	1 156 008	914 825
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	116 133	183 943	305 951	183 256
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 823 974	977 706	1 671 392	1 374 138
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-82 741	24 453	31 441	-9 162
Balanse pr 31/12:	Balanse on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	2 814 062	4 625 445	9 012 347	4 804 453
Skogbruk	Forestry	"	103 952	212 923	260 642	185 858
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	647 690	619 023	457 226	600 025
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	973 487	731 025	747 502	812 709
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 425 015	810 150	1 144 491	1 068 491
Eigedelar i alt	Total assets	"	5 964 206	6 998 567	11 622 208	7 471 537
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	222 574	572 862	544 920	454 129
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	750 713	3 271 843	4 705 447	2 703 357
Eigenkapital	Own capital	"	4 990 918	3 153 861	6 371 841	4 314 051

Hovudtabell 17a

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar		Nord-Noreg				
Regions		Northern Norway				
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		13	20	25	62
Alder på brukar	Age of farmer	år year	50	50	47	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	259	383	677	460
Herav leigd	Of which rented land	" "	105	191	394	244
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 952 809	3 650 702	6 392 834	4 235 538
Varelager	Stocks	"	125 006	184 159	293 114	209 386
Buskap	Livestock	"	293 645	454 708	756 982	523 859
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	305 619	478 434	743 419	533 517
Traktorar	Tractors	"	124 889	265 997	339 332	252 938
Driftsbygningar	Outbuildings	"	601 145	1 710 864	3 262 429	2 011 629
Jord etc.	Farmland etc.	"	502 506	556 540	997 557	704 209
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timar hours	2 981	3 804	4 247	3 774
Herav familien	Of which family	" "	2 270	2 861	3 043	2 809
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares			17,6	7,1
Poteter	Potatoes	" "	0,4	1,7	0,4	0,9
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	258,4	381,0	658,4	451,7
Anna	Other	" "			0,7	0,3
Avlingar pr daa:	Crops per decares:					
Korn	Cereals	FEm FUm ¹			338	338
Poteter	Potatoes	kg	800	1955	2300	1817
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	306	277	276	281
I alt	Total	" "	306	278	277	282
Storfehold:	Cattle:					
Årskyr	Cows	stk. no.	15,6	23,7	35,6	25,9
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	21,7	31,8	57,2	38,6
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,3	3,4	8,0	4,6
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	7 500	7 363	7 400	7 381
Omsett mjølk	Milk sold	l	108 300	163 259	246 674	178 640
Mjølkekvote	Milk quota	"	119 264	177 759	263 210	192 743
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	14 372	14 756	16 004	15 307
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	16,6	16,1	18,5	17,4
Pris: Mjølk utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,59	5,51	5,51	5,53
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	46,36	47,45	46,82	46,84
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	50,84	50,92	51,58	51,25
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk:	NOK	605 703	899 881	1 358 638	987 918
Driftstilskot	Production allowance	"	140 050	139 868	140 050	139 991
Distriktstilskot	Other support	"	74 361	163 265	242 976	168 624
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"	96 897	141 527	242 569	166 966
" anna storfejøtt	Total output meat (beef)	"	76 494	122 630	256 670	161 148
Tilskot kjøtt	Support meat	"	40 562	57 332	125 035	78 872
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	27 241	23 019	63 806	39 695
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		341	4 289	2 140
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decares	"	719	689	790	749
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decares	"	3 590	3 554	3 028	3 260
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	307 791	344 253	352 336	335 923
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	291 216	333 447	337 855	321 399
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	283 512	336 794	338 603	320 793
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	344 931	374 873	381 300	366 802

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar		Nord-Noreg				
Regions		Northern Norway				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		13	20	25	62
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 355 909	1 987 772	3 047 221	2 208 643
Planteprodukt	Plant products	"	17 461	35 910	44 371	34 194
Husdyrprodukt	Livestock products	"	806 336	1 187 399	1 925 972	1 357 866
Tilskot	Support	"	526 907	753 524	1 043 839	798 517
Andre inntekter	Other income	"	5 205	10 938	33 039	18 066
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	427 031	627 853	996 693	708 805
Såvarer	Seeds	"	3 679	6 378	13 533	8 836
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	49 894	65 398	97 155	72 790
Plantevernmiddel	Pesticides	"	1 027	410	2 093	1 239
Konservingsmiddel	Preservatives	"	10 683	3 540	13 323	9 432
Fôrmiddel	Fodder	"	242 420	378 365	599 896	422 668
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	56 543	83 247	98 873	80 553
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	19 083	29 146	63 355	38 969
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	43 702	61 370	108 466	74 318
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	111 727	158 025	216 897	166 132
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	33 056	55 053	95 026	64 343
Traktorar	Tractors	"	19 138	22 846	55 251	34 180
Driftsbygningar	Outbuildings	"	44 256	57 333	105 858	71 516
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	3 954	5 064	24 038	12 161
Divstoff	Fuel	"	33 524	34 448	63 267	44 468
Maskinleige	Rented machinery	"	37 459	56 713	200 664	107 327
Jordleige	Rented farmland	"	6 570	15 758	47 752	25 736
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	115 492	140 554	203 879	156 876
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	832 205	1 173 646	2 009 325	1 391 545
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	523 704	814 126	1 037 896	817 098
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	40 117	56 607	87 291	63 115
Traktorar	Tractors	"	18 853	33 978	42 836	32 609
Driftsbygningar	Outbuildings	"	49 563	96 059	185 664	117 753
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	650	1 687	1 231	1 289
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	39 082	68 587	125 475	82 291
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	414 522	625 795	720 873	602 332
+ " skogbruk	+ " forestry	"	16 705	3 857	-1 512	4 233
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	12 470	18 141	51 258	29 780
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	20 738	8 715	76 143	37 908
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	2 831	10 246	7 994	7 303
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	226 542	194 993	212 781	206 902
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	116 674	79 590	67 491	77 352
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	13 862	17 240	9 443	12 275
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	5 569	5 393	4 021	4 823
- Gjeldsrente og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	50 550	110 207	178 965	119 797
= Nettoinntekt	= Total net income	"	779 363	853 763	969 526	863 110
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	88 803	93 576	276 282	169 957
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	620 320	540 596	818 476	673 211
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-2 914	89 950	-12 628	20 410
Balance pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	1 952 809	3 650 702	6 392 834	4 235 538
Skogbruk	Forestry	"	77 336	21 862	95 405	64 232
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	310 441	333 410	577 485	414 740
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	588 009	829 220	979 567	801 886
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	489 405	592 524	978 268	724 062
Eigedelar i alt	Total assets	"	3 418 000	5 427 719	9 023 559	6 240 458
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	244 340	544 993	971 558	625 534
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 131 922	2 650 863	4 266 252	2 840 074
Eigenkapital	Own capital	"	2 041 739	2 231 862	3 785 749	2 774 850

Hovudtabell 17a

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar				Alle				
Regions				All				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All	
Tal bruk	Number of holdings		34	76	116	85	312	
Alder på brukar	Age of farmer	år year	54	49	49	48	49	
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	165	250	387	716	418	
Herav leigd	Of which rented land	" "	50	98	186	421	213	
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 834 313	3 002 893	4 672 852	7 857 554	4 811 448	
Varelager	Stocks	"	90 676	138 686	196 659	349 189	212 109	
Buskap	Livestock	"	243 854	373 610	567 774	934 387	583 810	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	253 176	351 968	488 241	832 359	522 162	
Traktorar	Tractors	"	187 999	285 263	360 055	471 450	352 626	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	566 819	1 215 189	2 238 686	4 070 820	2 299 245	
Jord etc.	Farmland etc.	"	491 788	638 178	821 437	1 199 349	841 496	
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timar hours	2 972	3 252	3 576	4 397	3 650	
Herav familien	Of which family	" "	2 456	2 416	2 636	3 067	2 677	
Arealbruk:	Land use:							
Korn	Cereals	daa decares	0,8	3,7	11,7	32,6	14,2	
Poteter	Potatoes	" "	1,0	0,2	0,4	0,1	0,3	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	162,9	243,3	372,5	681,7	401,5	
Anna	Other	" "	0,2	2,2	2,0	1,4	1,7	
Avlingar pr daa:	Crops per decare:							
Korn	Cereals	FEm FUm ¹	212	390	359	423	400	
Poteter	Potatoes	kg	1393	1580	1837	2300	1708	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	380	385	360	317	345	
I alt	Total	" "	378	381	358	322	345	
Storfehold:	Cattle:							
Årskyr	Cows	stk. no.	14,6	19,8	27,3	42,2	28,1	
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	17,3	27,4	41,7	70,0	43,2	
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,2	2,0	5,3	9,8	5,3	
Mjølklar/sku	Milk/cow	kg	7 228	7 717	7 656	7 791	7 694	
Omsett mjølk	Milk sold	l	94 344	138 144	190 858	300 402	196 879	
Mjølkekvote	Milk quota	"	99 869	145 138	199 783	316 405	206 866	
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	12 734	14 451	14 398	15 698	14 837	
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	11,1	12,3	13,6	16,2	14,3	
Pris: Mjølke utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,65	5,64	5,63	5,64	5,65	
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	47,52	46,53	47,28	48,27	47,60	
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	53,59	52,91	53,19	54,10	53,6	
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk:	NOK	533 344	779 556	1 074 651	1 693 916	1 109 776	
Driftstilskot	Production allowance	"	132 374	133 050	132 255	133 544	132 812	
Distriktstilskot	Other support	"	33 415	52 114	75 149	142 649	83 203	
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"	75 558	116 062	177 695	280 241	178 989	
" anna storfejøtt	Total output meat (beef)	"	52 866	99 846	188 550	361 799	199 011	
Tilskot kjøtt	Support meat	"	16 416	28 157	44 422	97 641	51 809	
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	33 934	44 808	57 013	73 791	55 913	
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	3 156	6 003	2 135	10 718	5 520	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	895	834	813	753	791	
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	4 819	4 244	3 819	3 273	3 670	
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	265 326	294 142	338 961	400 714	343 747	
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	248 030	275 891	328 521	398 038	331 577	
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	233 070	262 734	317 210	386 945	318 512	
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	301 537	326 167	370 312	429 205	374 784	

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølke og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar		Alle					
Regions		All					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		34	76	116	85	312
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 130 153	1 592 710	2 186 305	3 494 188	2 278 018
Planteprodukt	Plant products	"	12 946	20 978	29 615	71 209	36 931
Husdyrprodukt	Livestock products	"	698 858	1 046 276	1 500 045	2 420 466	1 549 210
Tilskot	Support	"	407 624	505 191	627 535	951 809	661 089
Andre inntekter	Other income	"	10 726	20 265	29 111	50 705	30 787
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	335 656	531 841	708 520	1 149 858	743 331
Såvarer	Seeds	"	5 076	6 675	11 672	22 223	12 573
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	26 273	48 275	58 710	105 737	65 304
Plantevernemiddel	Pesticides	"	820	1 928	2 477	4 682	2 755
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	6 376	9 331	9 058	18 008	11 258
Førmiddel	Fodder	"	201 175	325 649	439 802	723 840	462 279
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	44 978	63 463	81 248	119 283	83 165
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	19 850	31 913	41 624	60 052	41 773
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	31 107	44 607	63 929	96 034	64 224
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	88 606	119 458	150 168	245 924	161 724
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	29 491	41 814	55 553	90 675	58 790
Traktorar	Tractors	"	13 862	19 557	29 328	45 853	29 694
Driftsbygningar	Outbuildings	"	36 021	50 634	78 862	124 956	79 629
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	10 219	9 180	12 880	20 222	13 655
Drivstoff	Fuel	"	16 160	29 421	41 188	72 002	43 874
Maskinleige	Rented machinery	"	34 417	47 321	96 365	196 835	104 730
Jordleige	Rented farmland	"	11 063	17 904	39 733	85 198	43 550
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	102 567	124 732	153 494	221 271	159 082
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	678 061	991 863	1 366 091	2 252 796	1 438 060
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	452 093	600 847	820 215	1 241 392	839 958
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	27 966	40 228	57 444	92 766	59 549
Traktorar	Tractors	"	22 431	35 190	43 245	55 015	42 198
Driftsbygningar	Outbuildings	"	44 301	84 436	137 316	248 772	144 243
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	3 173	1 949	2 524	2 510	2 443
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	35 852	59 140	90 249	153 069	93 611
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	354 221	439 044	579 686	842 330	591 526
+ " skogbruk	+ " forestry	"	7 973	13 257	7 697	5 751	8 541
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	26 887	44 034	41 729	65 910	47 182
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	7 837	23 646	22 292	25 367	21 813
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	23 638	12 030	11 206	17 978	14 570
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	322 366	283 582	285 743	282 834	287 563
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	81 746	55 643	55 127	52 522	57 267
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	1 482	11 967	11 715	12 224	10 762
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	11 270	9 693	5 465	12 296	8 971
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	45 020	72 435	112 990	190 924	116 674
= Nettoinntekt	= Total net income	"	792 399	820 463	907 668	1 126 288	931 522
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	381 306	164 003	133 304	393 572	238 233
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	2 245 970	932 872	824 781	1 139 920	1 089 863
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-93 233	-7 116	-66 168	-152 617	-78 057
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	1 834 313	3 002 893	4 672 852	7 857 554	4 811 448
Skogbruk	Forestry	"	114 581	104 780	156 886	192 625	148 839
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	1 059 592	386 375	562 982	625 465	589 391
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	947 533	1 027 607	1 004 137	1 222 043	1 060 639
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 400 625	900 637	856 067	1 355 826	1 060 203
Eigedelar i alt	Total assets	"	5 356 644	5 422 293	7 252 924	11 253 514	7 670 520
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	183 126	364 329	651 403	1 132 422	659 663
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 053 573	1 745 765	2 986 720	4 922 825	2 991 664
Eigenkapital	Own capital	"	4 119 945	3 312 199	3 614 801	5 198 267	4 019 193

Hovudtabell 17b

Drift og driftsresultat på bruk med

		Summary of accounts for		
Regionar			Agder & Rog.	Vestlandet
Regions			Jæren	Western Norway
Storleiksgupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		11	8
Alder på brukar	Age of farmer	år year	46	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	525	250
herav leigd	of which rented land	" "	221	142
Eigedelar i jordbruket	Agricultural assets:	NOK	12 025 667	4 716 024
Varelager	Stocks	"	432 172	146 290
Buskap	Livestock	"	1 503 344	515 617
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	615 393	508 498
Traktorar	Tractors	"	486 339	224 858
Driftsbygningar	Outbuildings	"	5 818 101	2 533 945
Jord etc.	Farmland etc.	"	3 170 318	786 816
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours	4 255	3 454
herav familien	of which family	" "	2 892	2 469
Arealbruk:	Land use:			
Korn	Cereals	daa decares	45,5	
Poteter	Potatoes	" "	10,5	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	469,2	250,3
Anna	Other	" "		
Avlingar pr daa:	Crops per decare:			
Korn	Cereals	FEmFUm ¹	405	
Poteter	Potatoes	kg	2 000	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	566	291
I alt	Total	" "	550	291
Storfe- og svinehold:	Dairy and pig farming:			
Årskyr	Cows	stk no.	48,1	19,6
Mjôlk/årsku	Milk/cow	kg	8 237	7 702
Omsett mjôlk	Sold milk	l	357 134	139 187
Mjôlkekvote	Milk quota	l	401 251	147 237
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	9,8	12,8
Avlsgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding (average)	stk no.	35,5	16,1
Smågriskull	Litters	" "	75	55
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	736	668
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	852	277
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	614 190	62 184
Pris: Mjôlk utan tilskot	Price: Milk excl. support	"	5,72	5,50
Kukjøt utan tilskot	Meat(cow) excl. support	"	49,51	48,12
Anna storfekjôtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	49,87	51,57
Svinekjôtt	Pork	"	27,42	27,82
Smågris, sal	Piglets for sale	"	975	882
Produksjonsinntekt mjôlk	Total output milk	"	2 042 839	765 404
Driftstilskot	Production allowance	"	125 050	132 050
Distriktstilskot	Other support to milk	"		60 008
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"	404 918	107 252
" anna storfekjôtt	" meat(beef)	"	525 864	69 701
Tilskot kjøtt	Support meat	"	28 253	20 408
Prod.innt. livdyr, storfe	Total output cattle sold live	"	114 088	62 237
" smågris	" piglets	"	357 418	367 721
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	2 037 901	582 552
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	74 112	25 574
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	5 275	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	1 120	1 059
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	6 258	5 788
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	603 015	270 950
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	673 390	241 845
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	666 915	202 434
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adj. return on l. and own cap.	"	628 812	304 305

¹FUm = Feed Unit milk

Kumjølproduktion og svinehald
combined dairy and pig farming

Regionar		Agder & Rog.		Vestlandet
Regions		Jæren		Western Norway
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	Alle All
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>		11	8
Produksjonsinntekt i alt:	<i>Output:</i>	NOK	6 316 191	2 563 391
Planteprodukt	<i>Plant products</i>	"	136 694	10 904
Husdyrprodukt	<i>Livestock products</i>	"	5 562 416	1 980 440
Tilskot	<i>Support</i>	"	593 467	555 860
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"	23 614	16 188
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	"	3 030 331	1 114 963
Såvarer	<i>Seeds</i>	"	39 448	12 436
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"	85 055	44 345
Plantevernmiddel	<i>Pesticides</i>	"	14 264	2 664
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	"	21 400	14 792
Førmiddel	<i>Fodder</i>	"	1 881 938	805 136
Diverse til husdyrholdet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"	204 919	85 836
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"	661 859	91 087
Andre forbruksartiklar	<i>Other variable costs</i>	"	121 448	58 667
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>			
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	"	303 914	144 567
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	74 097	52 771
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	23 494	24 215
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	181 232	73 921
Jord, grøfter og vassanlegg	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	33 175	20 169
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"	65 796	30 999
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	"	265 463	57 055
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	"	229 615	17 016
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"	283 637	367 025
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"	4 490 755	1 902 701
Resultat før avskrivningar	<i>Result before depreciation</i>	"	1 825 436	660 690
Avskrivningar:	<i>Depreciation:</i>			
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	72 088	55 879
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	68 137	33 907
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	369 869	167 942
Jord, grøfter og vassanlegg	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	4 547	5 630
Kalkulert rente: 2,0 %	<i>Required return on capital: 2.0 %</i>	"	234 463	93 805
Driftsoverskot jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"	1 310 794	397 333
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"	273	4 786
+ " till.næring	+ <i>other farm-based</i>	"	7 975	13 773
+ " a. næring	+ <i>other off-farm</i>	"	123 385	
+ Aksjeutbyte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"	22 042	21 090
+ Lønsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"	243 088	542 917
+ Pensjonar/sjukepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"		28 298
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: Investments</i>	"	4 537	823
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"	16 641	10 314
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payment to previous own.</i>	"	295 862	66 141
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"	1 432 873	953 192
Endring i egenkapital (sparing)	<i>Change in own capital (savings)</i>	"	526 016	200 078
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"	1 465 324	2 417 100
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"	115 330	-163 752
Balanse pr 31/12:	<i>Balance on 31 Dec.:</i>			
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"	12 025 667	4 716 024
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"		55 586
Tilleggsnæring og a. næring	<i>Other occupations</i>	"	629 372	1 647 516
Hovudbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"	1 688 678	1 048 486
Krav og kontantar	<i>Outstanding claims and cash</i>	"	1 538 786	1 518 451
Eigedelar i alt	<i>Total assets</i>	"	15 882 502	8 986 062
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"	1 596 799	704 428
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"	8 104 294	1 559 198
Eigenkapital	<i>Own capital</i>	"	6 181 410	6 722 436

Hovudtabell 17b

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions				Alle All			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa		200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings			6	11	7	28
Alder på brukar	Age of farmer	år year		46	52	49	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares		266	370	713	405
herav leigd	of which rented land	" "		90	181	316	177
Eigedelar i jordbruket	Agricultural assets:	NOK		6 148 320	8 199 329	13 695 307	8 390 730
Varelager	Stocks	"		196 635	247 808	509 304	287 822
Buskap	Livestock	"		643 592	997 864	1 853 528	1 080 392
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"		613 958	505 231	704 006	549 359
Traktorar	Tractors	"		202 881	240 313	535 088	314 451
Driftsbygningar	Outbuildings	"		2 977 745	5 025 159	6 288 732	4 332 265
Jord etc.	Farmland etc.	"		1 513 510	1 182 953	3 804 649	1 826 440
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours		3 476	4 251	5 075	4 107
herav familien	of which family	" "		2 685	3 034	3 132	2 817
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares		19,5	26,1	52,1	27,5
Poteter	Potatoes	" "		"	"	16,4	4,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "		246,2	344,3	644,1	373,5
Anna	Other	" "		"	"	"	"
Avlinger pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEmFU ¹		432	388	395	398
Poteter	Potatoes	kg		"	"	2 000	2 000
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FU _m		432	409	495	456
I alt	Total	" "		432	408	487	452
Storfe- og svinehald:	Dairy and pig farming:						
Årskyr	Cows	stk no.		24,7	29,7	56,1	33,7
Mjølklårsku	Milk/cow	kg		8 051	8 239	7 572	7 790
Omsett mjølk	Sold milk	l		177 491	222 793	387 445	238 641
Mjølkekvote	Milk quota	l		185 830	228 805	450 676	260 395
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares		10,0	11,6	11,5	11,1
Avlsgrisar (gj. snitt)	Pigs for breeding (average)	stk no.		19,8	43,9	27,6	32,3
Smågriskull	Litters	" "		58	67	59	63
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "		615	789	555	696
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "		294	536	1 214	647
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK		98 347	151 102	1 148 692	378 999
Pris: Mjølke utan tilskot	Price: Milk excl. support	"		5,66	5,56	5,73	5,66
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow) excl. support	"		47,56	48,06	49,76	48,89
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"		49,38	52,75	49,29	50,77
Svinekjøtt	Pork	"		27,41	27,43	26,85	27,19
Smågris, sal	Piglets for sale	"		893	935	1 001	939
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	"		1 004 547	1 239 500	2 219 302	1 349 883
Driftstilskot	Production allowance	"		129 717	130 868	128 193	129 871
Distriktstilskot	Other support to milk	"		18 814	53 896	41 889	39 707
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"		151 495	156 311	522 214	243 144
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"		44 692	332 985	683 366	323 850
Tilskot kjøtt	Support meat	"		9 649	54 071	51 486	39 014
Prod.innt. livdyr, storfe	Total output cattle sold live	"		73 698	144 289	126 373	105 418
" smågris	" piglets	"		302 639	330 839	292 549	307 741
" slaktesvin	" pigs for fattening	"		676 376	1 250 362	2 710 913	1 466 804
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"		35 006	62 868	48 865	52 245
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		-3	19 246	29 387	14 907
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"		1 339	1 121	982	1 104
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"		5 938	5 953	5 262	5 807
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year		309 593	334 854	566 163	416 394
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"		261 035	300 962	673 941	418 778
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"		231 287	296 296	708 303	409 245
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adj. return on l. and own cap.	"		338 577	358 058	587 499	441 580

¹FUm = Feed Unit milk

kumjølksproduksjon og svinehold
combined dairy and pig farming

Regionar		Alle				
Regions		All				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	11	7	28
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	2 808 070	4 288 999	7 805 015	4 633 440
Planteprodukt	Plant products	"	46 313	65 453	150 987	73 588
Husdyrprodukt	Livestock products	"	2 288 451	3 536 401	6 632 969	3 863 990
Tilskot	Support	"	453 443	661 069	976 818	669 782
Andre inntekter	Other income	"	19 864	26 076	44 241	26 079
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	1 230 457	2 084 135	4 054 881	2 281 598
Såvarer	Seeds	"	10 170	20 230	51 342	23 023
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	45 469	60 783	106 714	64 273
Plantevernmiddel	Pesticides	"	3 953	7 103	17 671	8 225
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	10 697	11 951	18 080	13 720
Førmiddel	Fodder	"	877 723	1 435 997	2 276 166	1 462 913
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	111 023	150 969	191 516	145 204
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	111 666	289 688	1 277 061	472 140
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	59 756	107 414	116 331	92 100
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	187 847	261 689	371 388	254 676
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	47 872	59 010	89 681	65 273
Traktorar	Tractors	"	22 549	20 862	40 035	26 341
Driftsbygningar	Outbuildings	"	70 903	132 878	194 061	124 399
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	26 066	17 233	41 653	23 897
Drivstoff	Fuel	"	37 084	49 171	99 565	56 227
Maskinleige	Rented machinery	"	148 308	193 069	299 270	186 139
Jordleige	Rented farmland	"	24 417	130 408	222 604	113 929
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	267 402	284 949	323 530	301 599
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	2 062 904	3 233 405	5 736 668	3 434 078
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	745 166	1 055 594	2 068 347	1 199 362
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	62 224	64 939	81 024	64 553
Traktorar	Tractors	"	25 950	34 771	81 031	45 180
Driftsbygningar	Outbuildings	"	183 988	293 044	389 937	266 424
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 388	3 548	5 556	3 928
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	121 302	157 377	264 481	162 463
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	471 617	659 292	1 510 799	819 276
+ " skogbruk	+ " forestry	"	3 102	3 614	-8 340	527
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	13 279	57 994	67 366	46 509
+ " a. næring	+ " other off-farm	"		163 730		87 109
+ Aksjeytbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	26 451	9 035	7 983	20 447
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	507 947	240 404	277 684	333 072
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	23 640		64 527	24 217
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	4 424		4 278	2 018
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	10 699	7 602	25 086	13 375
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payment to previous own.	"	147 986	203 423	403 972	218 249
= Nettoinntekt	= Total net income	"	913 172	938 248	1 545 411	1 128 299
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	58 614	96 349	552 965	295 768
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	2 858 216	727 828	932 570	1 799 772
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-82 595	-158 561	23 962	-87 738
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	6 148 320	8 199 329	13 695 307	8 390 730
Skogbruk	Forestry	"	47 322	125 141	61 014	79 053
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	2 216 826	567 583	695 561	1 344 642
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 957 711	1 079 879	1 120 013	1 228 585
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 563 505	1 186 891	1 454 187	1 400 748
Eigedelar i alt	Total assets	"	11 933 684	11 158 823	17 026 083	12 443 758
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	796 211	1 354 877	2 071 346	1 304 101
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	3 680 416	5 235 450	9 781 164	5 423 523
Eigenkapital	Own capital	"	7 457 057	4 568 496	5 173 573	5 716 134

Hovudtabell 17c

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Agder & Rogaland		Vestlandet
Regions		Jæren	Andre bygder	Western Norway
		Other parts		
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		8	11
Alder på brukar	Age of farmer	år year	52	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	415	491
herav leigd	of which rented land	" "	184	239
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	3 961	
Varelager	Stocks	"	400	5 537 426
Buskap	Livestock	"	127 207	145 636
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	518 327	458 190
Traktorar	Tractors	"	380 175	334 273
Driftsbygningar	Outbuildings	"	212 480	201 234
Jord etc	Farmland etc.	"	1 457	508
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours	703	1 702 983
herav familien	of which family	" "	2 835	3 556
Arealbruk:	Land use:		2 835	2 709
Korn	Cereals	daa decares		
Poteter	Potatoes	" "		0,6
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	413,3	489,8
Anna	Other	" "	1,6	0,9
Avlingar pr daa:	Crops per decare:			
Korn	Cereals	FEm FUm ¹		
Poteter	Potatoes	kg		662
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	333	283
I alt	Total	" "	331	282
Mjølkeproduksjon og sauehald:	Dairy and sheep farming:			
Årskyr	Cows	stk no.	24,1	21,1
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	38,2	30,0
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	2,8	4,2
Mjølkeårsku	Milk/cow	kg	7 941	7 595
Omsett mjølk	Milk sold	l	169 765	143 712
Mjølkekvote	Milk quota	l	175 130	143 540
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	108,4	151,1
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,2	1,4
Omsett saue- og l. kjøt	Mutton sold	kg	2 821	4 187
Pris: Mjølke utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	5,52	5,65
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow) excl. support	NOK/kg	48,50	48,67
Anna storfe kjøt u.tilsk.	Meat (beef) excl. support	"	54,97	53,57
Saue- og lammekjøtt u.t.	Meat (mutton) excl. support	"	40,79	43,42
Ull	Wool	"	36,93	38,03
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	936 604	812 526
Driftstilskot	Production allowance	"	125 925	132 050
Distriktstilskot	Other support	"		36 047
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat(cow)	"	146 000	126 732
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	105 833	146 609
Tilskot storfe kjøtt	Support meat	"	6 268	28 540
Prod.inntekt livdyr storfe	Total output cattle sold live	"	68 284	48 027
" saue- og lammekj.	" mutton	"	77 987	138 289
Tilskot kjøtt	Support (mutton)	"	73 021	129 412
Prod.inntekt, livdyr sau	Total income sheep sold live	"	3 450	8 750
Prod.inntekt, ull	" wool	"	14 310	25 397
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	103	2 520
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	644	528
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3 237	2 675
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	332 457	251 432
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	304 398	209 574
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	293 982	205 039
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adj. return on l. and own cap.	"	362 810	280 181

¹ FUm = Feed Unit milk

kumjølkeproduksjon og sauehald
combined dairy and sheep farming

Regionar Regions	Agder & Rogaland		Vestlandet
	Jæren	Andre bygder Other parts	Western Norway
Storleksgrupper Farm size (decares)	daa	Alle All	Alle All
Tal bruk		8	11
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	1 989 572	2 156 296
Planteprodukt	Plant products	14 022	24 790
Husdyrprodukt	Livestock products	1 352 573	1 308 851
Tilskot	Support	620 056	814 783
Andre inntekter	Other income	2 922	7 872
Variable kostnader i alt	Total variable costs	646 438	841 878
Såvarer	Seeds	6 676	8 543
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	61 186	84 655
Plantevernmidler	Pesticides	628	2 437
Konserveringsmidler	Preservatives	13 774	5 420
Førmiddel	Fodder	423 521	543 206
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husb.	88 807	90 183
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	2 975	41 475
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	48 872	65 960
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:		
Leigd arbeid	Hired labour	141 344	158 322
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	49 373	54 596
Traktorar	Tractors	17 773	16 332
Driftsbygningar	Outbuildings	57 101	84 122
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	7 521	10 813
Drivstoff	Fuel	27 020	43 818
Maskinleige	Rented machinery	77 338	70 927
Jordleige	Rented farmland	59 897	70 079
Andre faste kostnader	Other fixed costs	130 093	151 183
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	1 213 898	1 502 070
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	775 674	654 226
Avskrivningar:	Depreciation:		
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	54 269	38 711
Traktorar	Tractors	29 590	32 216
Driftsbygningar	Outbuildings	114 358	150 986
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	5 485	2 327
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	80 110	110 813
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	571 973	429 986
+ " skogbruk	+ " forestry	6 956	5 510
+ " till.næring	+ " other farm-based	-1 822	48 069
+ " a. næring	+ " other off-farm	423	2 016
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	-20 721	8 848
+ Lønsinntekter	+ Wage income	322 052	333 700
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	72 886	81 262
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments		2 178
+ Renteinntekter	+ Interest received	15 135	6 234
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to prev. owner	118 508	138 275
= Nettoinntekt	= Total net income	848 375	779 527
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	170 742	5 877
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	1 445 521	604 463
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	-89 802	51 995
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:		
Jordbruk	Agriculture	3 961 400	5 537 426
Skogbruk	Forestry	125	75 349
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	981 821	278 813
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	1 143 636	903 426
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	1 402 404	584 842
Eigedelar i alt	Total assets	7 489 385	7 379 856
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	589 945	429 705
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	3 069 875	3 566 034
Eigenkapital	Own capital	3 829 565	3 384 117

Hovudtabell 17c

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar				Alle			
Regions				All			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All	
Tal bruk	Number of holdings		8	13	19	45	
Alder på brukar	Age of farmer	år year	49	50	50	51	
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	274	385	641	446	
herav leigd	of which rented land	" "	132	166	358	224	
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	3 399 438	3 499 025	5 781 959	4 171 800	
Varelager	Stocks	"	84 535	148 443	189 566	145 186	
Buskap	Livestock	"	330 406	442 027	661 887	486 156	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	323 806	362 674	503 297	399 137	
Traktorar	Tractors	"	345 729	294 099	246 413	271 955	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 323 563	1 547 964	2 661 430	1 817 102	
Jord etc	Farmland etc.	"	991 399	703 818	1 519 366	1 052 264	
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours	2 881	3 351	4 628	3 754	
herav familien	of which family	" "	2 107	2 655	3 160	2 752	
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares					
Poteter	Potatoes	" "	0,9			0,2	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	273,1	383,8	640,4	445,6	
Anna	Other	" "		1,0	0,5	0,5	
Avlinger pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEm FUm ¹					
Poteter	Potatoes	kg	662			704	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	310	337	252	284	
I alt	Total	" "	310	336	252	284	
Mjølkeproduksjon og sauehald:	Dairy and sheep farming:						
Årskyr	Cows	stk no.	16,9	17,0	28,4	20,9	
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	22,6	29,0	46,7	33,4	
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,1	3,6	5,6	3,6	
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	7 644	7 902	7 983	7 837	
Omsett mjølk	Milk sold	l	114 083	120 211	205 546	147 522	
Mjølkekvote	Milk quota	l	122 313	121 426	212 891	152 644	
Vinterfora sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	86,0	94,4	136,2	104,9	
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,4	1,4	1,4	1,4	
Omsett saue- og l. kjøt	Mutton sold	kg	2 234	2 684	4 085	3 052	
Pris: Mjølke utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	5,63	5,45	5,61	5,56	
Kukjøet utan tilskot	Meat (cow) excl. support	NOK/kg	48,11	48,45	48,59	48,44	
Anna storfekjøet u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	49,23	53,20	53,68	53,44	
Saue- og lammekjøet u.t.	Meat (mutton) excl. support	"	41,45	41,20	41,79	41,29	
Ull	Wool	"	41,53	40,15	36,09	37,76	
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	641 866	654 565	1 153 154	820 776	
Driftstilskot	Production allowance	"	130 300	130 435	132 155	131 317	
Distriktstilskot	Other support	"	20 055	28 447	77 899	47 167	
Prod. inntekt kukjøet	Total output meat(cow)	"	80 256	134 563	200 500	143 834	
" anna storfekjøet	" meat(beef)	"	46 462	122 048	221 048	142 035	
Tilskot storfekjøet	Support meat	"	8 333	30 807	52 634	33 787	
Produk.inntekt livdyr storfe	Total output cattle sold live	"	57 624	38 375	66 258	49 603	
" saue- og lammekj.	" mutton	"	65 178	95 624	129 909	98 342	
Tilskot kjøt	Support (mutton)	"	61 209	79 133	124 860	90 853	
Prod.inntekt, livdyr sau	Total income sheep sold live	"	18 206	6 327	10 274	9 464	
Prod.inntekt, ull	" wool	"	13 812	15 050	19 725	15 712	
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	149	1 127	7 053	3 461	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	888	698	566	640	
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3 794	3 193	2 815	3 078	
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	292 519	325 768	333 046	319 893	
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	278 195	315 540	303 875	298 395	
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	262 112	297 118	295 216	284 800	
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	330 264	356 517	358 255	349 243	

¹ FUm = Feed Unit milk

kumjølksproduksjon og sauehald
combined dairy and sheep farming

Regionar		Alle				
Regions		All				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		8	13	19	45
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 544 380	1 836 411	2 858 178	2 111 470
Planteprodukt	Plant products	"	14 303	24 153	19 299	18 535
Husdyrprodukt	Livestock products	"	923 552	1 067 679	1 807 922	1 283 228
Tilskot	Support	"	598 814	713 511	1 011 513	790 764
Andre inntekter	Other income	"	7 712	31 068	19 444	18 943
Variable kostnader i alt	Total variable costs	"	504 952	607 864	1 053 603	737 990
Såvarer	Seeds	"	7 925	5 247	11 216	8 096
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	43 794	69 265	98 637	72 043
Plantevernmiddel	Pesticides	"	1 324	1 384	2 787	1 812
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	10 884	9 367	6 656	8 281
Førmiddel	Fodder	"	326 254	384 348	696 082	479 166
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husb.	"	67 940	67 586	112 638	82 938
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	6 119	24 378	49 414	30 092
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	40 712	46 288	76 174	55 562
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	79 302	116 242	264 965	167 383
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	54 223	69 956	54 292	55 613
Traktorar	Tractors	"	14 858	17 696	27 691	20 118
Driftsbygningar	Outbuildings	"	43 536	48 361	83 026	60 120
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	9 301	8 284	11 340	9 109
Drivstoff	Fuel	"	26 174	31 870	58 670	40 247
Maskinleige	Rented machinery	"	47 361	73 627	122 842	82 239
Jordleige	Rented farmland	"	30 501	25 258	82 863	48 106
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	121 276	134 656	175 125	142 871
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	931 485	1 133 814	1 934 417	1 363 795
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	612 895	702 598	923 761	747 675
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	46 704	46 323	63 263	51 171
Traktorar	Tractors	"	48 643	38 752	33 159	36 535
Driftsbygningar	Outbuildings	"	91 128	100 958	156 294	114 256
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	2 677	1 988	3 546	2 547
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	68 171	66 974	113 372	81 665
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	423 744	514 577	667 499	543 166
+ " skogbruk	+ " forestry	"	1 660	6 439	4 987	4 476
+ " till.nærings	+ " other farm-based	"	-1 573	37 439	25 837	25 889
+ " a. nærings	+ " other off-farm	"		3 538	8 170	4 472
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	11 106	11 431	4 405	10 798
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	299 065	293 882	224 009	289 001
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	40 292	81 576	95 671	80 963
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"			3 314	1 887
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	7 335	6 282	9 665	8 036
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to prev. owner	"	87 948	68 285	143 215	99 784
= Nettoinntekt	= Total net income	"	693 681	886 879	900 342	868 903
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	29 701	169 670	-251 454	-20 951
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 241 393	379 373	896 113	917 838
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-69 039	-556 414	-132 907	-219 320
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	3 399 438	3 499 025	5 781 959	4 171 800
Skogbruk	Forestry	"	190 103	63 775	70 665	88 272
Tilleggsnærings og a. nærings	Other occupations	"	932 696	629 363	437 439	583 166
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	946 388	961 549	1 011 308	1 009 399
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	981 467	938 170	1 224 906	1 127 859
Eigedelar i alt	Total assets	"	6 450 091	6 091 882	8 526 278	6 980 496
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	320 610	949 763	903 847	724 727
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 482 885	1 661 923	3 564 022	2 482 768
Eigenkapital	Own capital	"	3 646 597	3 480 196	4 058 409	3 773 001

Hovudtabell 17d

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway					
		Flatbygder Lowlands					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		14	16	17	15	64
Alder på brukar	Age of farmer	år year	55	53	49	50	52
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	164	252	396	888	415
herav leigd	of which rented land	" "	12	44	108	450	148
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 263 055	1 503 306	2 646 966	4 916 419	2 518 266
Varelager	Stocks	"	86 831	182 457	216 456	947 516	345 844
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	93 448	151 198	172 490	518 344	225 681
Skurtreskar	Combine harvester	"	44 352	65 783	41 407	340 905	117 046
Traktorar	Tractors	"	89 161	152 270	180 757	281 473	173 305
Driftsbygningar	Outbuildings	"	485 160	454 989	873 334	1 164 181	727 085
Jord etc.	Farmland etc.	"	463 818	495 704	1 162 456	1 663 763	928 943
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours	396	605	761	1 543	806
herav familien	of which family	" "	383	552	639	1 105	654
Arealbruk:	Land use:						
Bygg	Barley	daa decares	93,9	58,1	130,5	242,5	129,1
Havre	Oats	" "	25,9	71,2	95,5	134,9	80,5
Kveite	Wheat	" "	31,9	94,4	94,8	367,3	141,8
Poteter	Potatoes	" "	0,1				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	2,5		24,1	16,7	10,9
Anna	Other	" "	9,5	28,4	51,5	127,1	52,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	472	393	455	505	472
Havre	Oats	"	463	458	407	495	457
Kveite	Wheat	"	339	526	525	628	578
Poteter	Potatoes	"	1 500				1 500
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	234		256	259	256
I alt	Total	" "	432	419	430	525	476
Kornproduksjon:	Cereal production:						
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,26	2,52	2,46	2,71	2,54
Havre	Oats	"	2,12	2,30	2,26	2,35	2,29
Kveite	Wheat	"	3,04	2,75	2,82	2,97	2,91
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	391	428	393	435	420
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	115 044	58 648	145 430	323 290	155 951
" havre	" oats	"	25 740	75 836	104 262	162 660	90 408
" kveite	" wheat	"	22 862	146 012	146 273	652 144	233 204
" oljefrø	" oilseeds	"		8 326	13 849	37 266	14 494
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	531	593	495	538	535
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	1 246	1 373	1 265	1 586	1 437
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	4 892	88 288	149 419	478 053	265 440
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	2 311	81 280	143 650	510 689	251 338
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	-15 717	33 871	95 735	430 928	195 767
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	110 197	183 894	226 742	538 240	341 213

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

korndyrking

cereal production

Regionar		Austlandet					
Regions		Eastern Norway					
		Flatbygder					
		Lowlands					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		14	16	17	15	64
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	268 144	454 115	657 080	1 795 237	770 534
Planteprodukt	Plant products	"	177 832	334 959	470 606	1 364 344	569 136
Husdyrprodukt	Livestock products	"	430	79	-5	232	167
Tiiskot	Support	"	66 018	88 924	150 481	331 069	154 966
Andre inntekter	Other income	"	23 865	30 154	35 998	99 591	46 265
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	64 051	108 018	155 669	386 231	174 286
Såvarer	Seeds	"	19 825	29 035	48 976	90 951	46 358
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	30 962	56 068	72 384	190 185	85 265
Plantevernmiddel	Pesticides	"	8 547	16 653	23 585	87 278	32 960
Konserveringsmiddel	Preservatives	"					
Førmiddel	Fodder	"	995	601	553	2 520	1 105
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	715	276		120	254
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"		203		900	262
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	3 008	5 182	10 171	14 277	8 082
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	558	2 960	3 890	73 170	19 044
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	20 497	24 064	34 359	79 861	38 604
Traktorar	Tractors	"	7 784	16 482	22 945	37 925	20 850
Driftsbygningar	Outbuildings	"	10 311	7 492	21 619	43 083	19 995
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 126	6 710	13 653	23 282	11 062
Drivstoff	Fuel	"	9 322	21 379	23 063	82 621	33 109
Maskinleige	Rented machinery	"	13 163	44 657	66 980	177 206	73 645
Jordleige	Rented farmland	"	3 514	11 296	17 353	160 081	45 721
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	50 631	68 132	93 515	140 836	86 995
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	180 957	311 189	453 045	1 204 294	523 312
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	87 187	142 926	204 035	590 942	247 221
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	20 887	29 926	29 825	100 639	43 579
Traktorar	Tractors	"	14 087	25 011	28 251	34 965	25 471
Driftsbygningar	Outbuildings	"	29 701	45 626	53 032	74 524	49 778
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	540	1 199	1 794	8 754	2 965
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	25 325	30 330	52 662	96 516	49 971
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	21 973	41 165	91 133	372 060	125 428
+ " skogbruk	+ " forestry	"	29 481	52 623	-1 516	6 885	20 794
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	11 348	256 869	108 222	118 017	123 200
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	74 674	31 729	7 112	43 330	36 312
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	4 835	45 207	14 286	27 005	22 654
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	700 567	622 483	711 308	779 765	715 867
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	148 039	99 301	91 609	10 264	83 948
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"		3 232		15 971	4 551
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	5 786	11 671	5 831	10 264	8 168
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	67 138	72 842	100 775	93 844	82 317
= Nettoinntekt	= Total net income	"	929 564	1 091 438	927 211	1 289 718	1 058 605
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	343 096	339 809	-5 368	66 275	181 364
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	754 796	2 151 050	1 984 264	2 207 883	1 798 800
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-47 275	-353 937	-21 895	126 000	-77 107
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	1 263 055	1 503 306	2 646 966	4 916 419	2 518 266
Skogbruk	Forestry	"	155 857	306 063	323 418	675 014	355 349
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	474 595	1 600 529	2 214 542	1 359 088	1 450 246
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 364 687	2 187 314	2 118 397	1 727 020	1 845 784
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	689 681	1 624 011	681 278	1 459 692	1 090 664
Eigedelar i alt	Total assets	"	3 947 875	7 221 223	7 984 601	10 137 233	7 260 308
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	196 703	541 942	223 385	670 512	395 520
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 493 066	2 281 142	2 961 355	2 679 477	2 329 872
Eigenkapital	Own capital	"	2 258 106	4 398 139	4 799 860	6 787 244	4 534 917

Hovudtabell 17d		Forts. Cont.	Drift og driftsresultat på bruk med			
			<i>Summary of accounts for</i>			
Regionar			Austlandet		Trøndelag	
Regions			Eastern Norway			
			Andre bygder		Flatbyder	
			Other parts			Lowlands
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	Alle All	200-300	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	15	6	16
Alder på brukar	Age of farmer	år year	46	50	54	55
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	350	329	257	342
herav leigd	of which rented land	" "	105	102	27	37
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 877 124	1 650 662	1 755 795	1 766 356
Varelagar	Stocks	"	182 800	146 820	100 833	163 491
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	195 061	177 332	159 734	207 772
Skurtreskar	Combine harvesters	"	25 510	24 951	88 911	101 434
Traktorar	Tractors	"	265 133	174 577	155 869	199 098
Driftsbygningar	Outbuildings	"	318 694	427 044	801 362	543 014
Jord etc.	Farmland etc.	"	889 926	699 193	444 686	549 898
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours	508	598	693	684
herav familien	of which family	" "	453	558	602	565
Arealbruk:	Land use:					
Bygg	Barley	daa decares	105,7	77,7	219,7	276,0
Havre	Oats	" "	171,3	138,2	20,5	42,6
Kveite	Wheat	" "	55,0	88,5		3,8
Poteter	Potatoes	" "				4,4
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "		10,7	16,3	14,6
Anna	Other	" "	18,3	13,8		0,3
Avlinger pr daa:	Crops per decare:					
Bygg	Barley	kg	479	480	410	413
Havre	Oats	"	428	443	315	379
Kveite	Wheat	"	332	426		495
Poteter	Potatoes	"				1 984
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹		254	425	440
I alt	Total	" "	372	396	389	394
Kornproduksjon:	Cereal production:					
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,48	2,49	2,40	2,45
Havre	Oats	"	2,42	2,32	2,10	3,00
Kveite	Wheat	"	2,97	2,70		2,60
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decares	415	407	384	353
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	129 596	93 185	207 526	290 388
" havre	" oats	"	183 883	143 808	12 499	43 714
" kveite	" wheat	"	50 479	99 239		5 070
" oljefrø	" oilseeds	"				44
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decares	"	501	459	681	637
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decares	"	1 204	1 190	974	1 351
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	307 338	266 620	-202 411	193 693
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	307 338	266 620	-209 943	165 872
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	250 357	223 595	-221 817	134 358
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	397 227	350 207	-147 199	280 553

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

korndyrking

cereal production

Regionar		Austlandet			Trøndelag	
Regions		Eastern Norway			Flatbyder	
		Andre bygder			Flatbyder	
		Other parts			Lowlands	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	Alle All	200-300	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	15	6	16
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	567 106	525 374	348 444	581 921
Planteprodukt	Plant products	"	367 437	355 365	227 916	381 832
Husdyrprodukt	Livestock products	"		1 161	4 400	1 576
Tilskot	Support	"	167 387	143 151	107 150	160 089
Andre inntekter	Other income	"	32 282	25 697	8 978	38 424
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	145 319	133 910	98 576	120 562
Såvarer	Seeds	"	56 132	40 997	26 288	32 936
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	58 916	58 530	39 354	59 749
Plantevernmiddel	Pesticides	"	25 388	23 320	13 383	17 078
Konserveringsmiddel	Preservatives	"				
Førmiddel	Fodder	"		1 226	676	254
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"		110		
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"		3 280	16 289	6 108
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	4 883	6 447	2 586	4 437
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"			1 883	15 564
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	57 736	39 137	34 777	29 168
Traktorar	Tractors	"	15 419	11 382	11 034	12 462
Driftsbygningar	Outbuildings	"	13 215	16 094	7 770	18 270
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	6 274	3 691	5 784	5 798
Drivstoff	Fuel	"	39 598	28 761	17 872	22 958
Maskinleige	Rented machinery	"	15 929	30 409	53 663	85 665
Jordleige	Rented farmland	"	22 632	22 493	6 509	9 167
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	60 860	54 719	65 017	76 238
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	376 981	340 596	302 883	395 852
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	190 125	184 778	45 561	186 068
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	31 452	25 957	30 655	39 492
Traktorar	Tractors	"	26 306	20 151	25 305	29 547
Driftsbygningar	Outbuildings	"	25 210	30 632	40 559	35 668
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"		2 394	557	1 867
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	38 292	33 189	30 841	33 954
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	107 157	105 644	-51 514	79 495
+ " skogbruk	+ " forestry	"	33 735	121 204	2 163	5 036
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	127 379	70 163	46 899	77 111
+ " a. næring	+ " other off-farm	"		42 012	-399	33 078
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	191 975	88 107	6 988	8 836
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	599 118	696 913	988 126	813 562
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	32 727	76 724	116 835	143 191
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	532	2 076	3 993	2 745
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	8 328	9 446	6 250	7 439
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	83 716	75 301	73 044	76 180
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 017 235	1 136 989	1 046 297	1 094 314
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	296 550	343 476	-122 657	82 952
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 249 977	1 691 580	1 455 466	1 324 974
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-76 546	-93 095	-215 789	-124 532
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	1 877 124	1 650 662	1 755 795	1 766 356
Skogbruk	Forestry	"	909 240	1 064 838	96 203	143 571
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	485 055	727 488	609 360	867 915
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	2 866 304	1 914 663	1 233 940	1 954 823
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	809 987	1 100 472	1 156 694	1 049 510
Eigedelar i alt	Total assets	"	6 947 710	6 458 123	4 851 992	5 782 174
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	203 836	199 656	311 444	290 286
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 174 873	1 890 518	2 265 923	2 275 940
Eigenkapital	Own capital	"	4 569 001	4 367 950	2 274 625	3 215 948

Hovudtabell 17d

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar				Alle			
Regions				All			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		18	30	29	20	99
Alder på brukar	Age of farmer	år year	56	53	50	51	52
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	166	251	381	817	385
herav leigd	of which rented land	" "	10	53	95	374	121
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 111				
Varelager	Stocks	"	680	1 514 471	2 346 016	4 288 557	2 221 603
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	75 855	148 562	203 470	788 227	278 727
Skurtreskar	Combine harvester	"	82 280	149 760	182 542	492 128	213 321
Traktorar	Tractors	"	35 149	79 240	51 099	297 703	105 513
Driftsbygningar	Outbuildings	"	99 887	151 102	201 972	280 075	180 825
Jord etc.	Farmland etc.	"	404 909	524 185	705 627	975 333	637 735
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours	413 377	459 888	1 001 268	1 454 914	804 868
herav familien	of which family	" "	412	616	662	1 384	738
			395	562	570	1 005	615
Arealbruk:	Land use:						
Bygg	Barley	daa decares	96,7	99,1	161,5	266,3	150,3
Havre	Oats	" "	24,3	56,1	100,9	143,0	79,8
Kveite	Wheat	" "	35,2	66,7	68,7	292,0	105,7
Poteter	Potatoes	" "	0,1			3,5	0,7
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	1,9	11,3	15,9	16,8	11,8
Anna	Other	" "	8,1	17,9	34,1	95,5	36,2
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	470	374	453	483	450
Havre	Oats	"	438	440	420	478	446
Kveite	Wheat	"	315	526	493	619	559
Poteter	Potatoes	"	1 500			1 984	1 977
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	234	296	266	322	290
I alt	Total	" "	418	396	421	505	452
Kornproduksjon:	Cereal production:						
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,30	2,46	2,50	2,62	2,51
Havre	Oats	"	2,10	2,28	2,35	2,38	2,33
Kveite	Wheat	"	2,94	2,70	2,83	2,96	2,88
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	383	427	400	417	412
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	116 868	90 139	181 747	343 822	172 375
" havre	" oats	"	22 629	56 123	110 522	167 325	87 299
" kveite	" wheat	"	24 909	99 656	98 697	509 725	166 614
" oljefrø	" oilseeds	"		4 440	8 118	27 985	9 377
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	502	592	536	524	539
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	1 232	1 174	1 275	1 573	1 377
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	39 892	-24 711	183 511	537 892	246 640
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	38 151	-31 052	180 252	581 964	231 734
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	28 701	-72 736	128 870	504 627	180 739
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	137 116	58 566	271 834	608 822	327 742

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

korndyrking

cereal production

Regionar		Alle					
Regions		All					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		18	30	29	20	99
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	268 507	402 252	638 386	1 625 167	688 006
Planteprodukt	Plant products	"	175 879	285 979	436 776	1 221 566	494 477
Husdyrprodukt	Livestock products	"	334	1 503	-44	174	538
Tilskot	Support	"	66 266	94 439	158 852	319 324	152 179
Andre inntekter	Other income	"	26 028	20 331	42 801	84 104	40 811
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	63 706	107 350	152 561	340 306	158 455
Såvarer	Seeds	"	20 639	27 952	49 343	81 644	43 453
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	30 911	50 701	70 870	168 071	76 133
Plantevernmiddel	Pesticides	"	7 957	17 145	24 133	74 601	28 916
Konserveringsmiddel	Preservatives	"					
Førmiddel	Fodder	"	774	1 629	324	1 890	1 111
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	556	202		90	181
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"		5 006		675	1 653
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	2 869	4 716	7 891	13 334	7 008
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	434	1 955	2 280	66 764	14 827
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	16 662	26 550	38 406	68 211	36 274
Traktorar	Tractors	"	8 276	13 612	19 362	32 200	17 835
Driftsbygningar	Outbuildings	"	11 864	8 484	21 213	36 705	18 374
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	973	6 011	11 020	18 064	8 911
Drivstoff	Fuel	"	9 120	19 305	26 051	73 321	30 104
Maskinleige	Rented machinery	"	17 377	41 636	68 142	151 257	66 473
Jordleige	Rented farmland	"	2 823	12 600	17 269	129 401	35 531
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	50 421	64 003	83 423	129 131	79 758
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	181 656	301 506	439 727	1 045 359	466 542
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	86 851	100 745	198 659	579 808	221 464
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	17 672	28 366	32 491	94 258	40 381
Traktorar	Tractors	"	14 717	24 854	27 565	37 245	26 089
Driftsbygningar	Outbuildings	"	25 000	40 382	44 614	64 219	43 033
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	906	1 381	1 504	7 681	2 588
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	22 186	29 670	47 037	84 502	44 029
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	28 556	5 762	92 484	376 406	109 374
+ " skogbruk	+ " forestry	"	48 742	60 428	7 074	25 845	34 453
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	15 305	156 528	116 907	98 616	104 444
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	58 080	37 848	23 224	32 498	35 397
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	5 123	29 512	57 433	23 101	31 476
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	662 429	690 214	724 301	770 963	720 336
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	162 241	107 991	80 272	28 466	91 488
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"		3 454	799	11 978	3 700
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	6 043	10 563	6 419	10 349	8 290
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	69 645	67 497	94 019	86 151	78 486
= Nettoinntekt	= Total net income	"	916 873	1 034 803	1 014 895	1 292 072	1 060 471
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	308 902	224 785	97 987	83 725	174 586
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	816 171	1 977 304	1 766 425	1 960 029	1 694 198
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-32 680	-258 894	-67 044	86 124	-87 926
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	1 111 680	1 514 471	2 346 016	4 288 557	2 221 603
Skogbruk	Forestry	"	234 263	407 904	407 432	692 899	425 933
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	377 588	1 399 896	1 756 735	1 116 742	1 258 616
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 343 857	1 681 378	2 313 964	1 876 479	1 832 068
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	786 670	1 397 720	803 776	1 316 322	1 074 882
Eigedelar i alt	Total assets	"	3 854 057	6 401 369	7 627 923	9 290 999	6 813 101
Kortiktig gjeld	Short-term liabilities	"	184 305	391 167	252 887	547 324	337 028
Langiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 365 959	2 125 289	2 701 643	2 499 168	2 200 529
Eigenkapital	Own capital	"	2 303 793	3 884 913	4 673 393	6 244 507	4 275 544

Hovudtabell 17e

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Austlandet		Trøndelag	
Regions		Eastern Norway		Trøndelag	
		Flatbygder		Flatbygder	
		Lowlands		Lowlands	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	Alle All	
Tal bruk	Number of holdings		16	8	
Alder på brukar	Age of farmer	år year	55	53	
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	459	408	
herav leigd	of which rented land	" "	219	172	
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets	NOK	5 211 945	4 522 349	
Varelager	Stocks	"	352 950	330 375	
Buskap	Livestock	"	472 559	527 669	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	367 350	364 145	
Skurtreskar	Combine harvesters	"	154 901	287 979	
Traktorar	Tractors	"	140 340	291 954	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	2 966 196	2 277 422	
Jord etc.	Famland etc.	"	757 649	442 806	
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours	3 158	2 917	
herav familien	of which family	" "	2 236	2 330	
Arealbruk:	Land use:				
Bygg	Barley	daa decares	135,0	381,5	
Havre	Oats	" "	69,3	17,8	
Kveite	Wheat	" "	181,9		
Poteter	Potatoes	" "	3,8		
Anna	Other	" "	60,3	8,5	
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Bygg	Barley	kg	467	450	
Havre	Oats	"	413	393	
Kveite	Wheat	"	505		
Poteter	Potatoes	"	1 707		
I alt	Total	FEm FUm ¹	423	430	
Avlisgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding	stk no.	40,3	58,0	
Smågriskull	Litters	" "	116,9	99,8	
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	1 365	1 180	
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	705	1 101	
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	389 825	342 978	
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,72	2,42	
Havre	Oats	"	2,65	2,24	
Kveite	Wheat	"	2,83		
Slaktesvin	Pork	"	27,17	27,64	
Smågris, sal	Piglets for sale	NOK/stk	995	913	
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa	3 969	4 915	
Prod.innt. bygg	Total output barley	NOK	170 032	433 940	
" havre	" oats	"	76 771	14 991	
" kveite	" wheat	"	248 623		
" oljefrø	" oilseeds	"	24 661		
" smågris	" piglets	"	948 579	246 576	
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	1 594 652	2 356 341	
" avlisgrisar	" pigs for breeding	"	68 259	238 337	
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	2 795	-366	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/daa	"	711	673	
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3 775	3 929	
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	314 014	430 772	
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	291 386	446 982	
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	272 058	453 094	
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	349 691	470 423	

¹ FUm = Feed Unit milk

korndyrking og svinehald*combined cereal production and pig farming*

Regionar Regions	Storleksgrupper <i>Farm size (decares)</i>		daa	Austlandet	Trøndelag
				<i>Eastern Norway</i>	
				Flatbygder	Flatbygder
				Lowlands	Lowlands
				Alle All	Alle All
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>			16	8
Produksjonsinntekt i alt:	<i>Output:</i>	NOK		3 555 892	3 606 312
Planteprodukt	<i>Plant products</i>	"		645 728	454 715
Husdyrprodukt	<i>Livestock products</i>	"		2 614 284	2 840 887
Tiiskot	<i>Support</i>	"		255 652	277 606
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"		40 228	33 103
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>			1 822 331	2 004 147
Såvarer	<i>Seeds</i>	"		50 588	30 602
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"		79 524	54 870
Plantevernemiddel	<i>Pesticides</i>	"		45 109	27 231
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	"		63	
Førmiddel	<i>Fodder</i>	"		1 127 209	1 363 735
Diverse til husdyrholdet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"		78 577	123 656
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"		389 825	342 978
Andre forbruksart.	<i>Other variable costs</i>	"		51 436	61 075
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>				
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	"		175 609	109 129
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"		52 946	46 242
Traktorar	<i>Tractors</i>	"		27 479	25 840
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"		66 722	60 887
Jord, grøfter og vassanlegg	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"		19 439	9 385
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"		42 117	38 726
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	"		126 143	61 966
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	"		71 741	43 914
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"		410 765	241 950
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"		2 815 292	2 642 187
Resultat før avskrivningar	<i>Result before depreciation</i>	"		740 600	964 125
Avskrivningar:	<i>Depreciation:</i>				
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"		64 010	71 363
Traktorar	<i>Tractors</i>	"		21 976	35 270
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"		210 633	185 884
Jord, grøfter og vassanlegg	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"		1 442	3 304
Kalkulert rente: 2.0 %	<i>Required return on capital: 2.0 %</i>	"		104 668	88 462
Driftsoverskot jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"		442 539	668 306
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"		5 350	-2 166
+ " till.nærings	+ <i>other farm-based</i>	"		98 967	69 111
+ " a. nærings	+ <i>other off-farm</i>	"		96 206	3 875
+ Aksjeutbyte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"		38 332	16 739
+ Lønsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"		442 080	348 280
+ Pensjonar/sjukepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"		45 176	51 516
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: Investments</i>	"		1 872	8 734
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"		20 143	11 757
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Inter. paid, payments to previous owner</i>	"		158 039	145 728
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"		1 032 625	1 030 424
Endring i egenkapital (sparing)	<i>Change in own capital (savings)</i>	"		255 056	-21 484
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"		2 007 429	1 167 582
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"		-52 358	-16 125
Balanse pr 31/12:	<i>Balance on 31 Dec.:</i>				
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"		5 211 945	4 522 349
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"		194 883	151 631
Tillegsnærings og a. nærings	<i>Other occupations</i>	"		1 506 255	449 124
Hovudbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"		1 571 489	1 040 224
Krav og kontantar	<i>Outstanding claims and cash</i>	"		1 726 742	681 461
Eigedelar i alt	<i>Total assets</i>	"		10 211 315	6 844 789
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"		1 326 676	681 913
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"		3 725 362	3 649 913
Eigenkapital	<i>Own capital</i>	"		5 159 277	2 512 963

Hovudtabell 17e **Forts. Cont.** **Drift og driftsresultat på bruk med**
Summary of accounts for

Regionar		Alle					
Regions		All					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	6	12	6	30
Alder på brukar	Age of farmer	år year	56	56	52	52	53
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	156	269	392	823	406
herav leigd	of which rented land	" "	10	42	133	544	172
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets	NOK	4 811 038	4 243 261	5 864 605	5 496 914	5 256 085
Varelager	Stocks	"	110 648	260 468	506 515	477 668	372 363
Buskap	Livestock	"	572 790	468 638	551 415	378 908	504 633
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	240 173	282 300	506 265	499 852	406 971
Skurtreskar	Combine harvester	"	81 596	114 719	160 445	311 693	165 780
Traktorar	Tractors	"	217 727	101 109	287 434	211 428	221 026
Driftsbygningar	Outbuildings	"	3 362 129	2 627 958	3 215 410	2 507 119	2 985 605
Jord etc.	Farmland etc.	"	225 976	388 068	637 121	1 110 247	599 707
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours	2 670	3 258	3 057	3 163	3 041
herav familien	of which family	"	1 976	2 285	2 198	2 515	2 235
Arealbruk:	Land use:						
Bygg	Barley	daa decares	109,7	187,5	226,3	264,0	202,7
Havre	Oats	" "	17,3	11,8	41,3	126,2	47,6
Kveite	Wheat	" "	13,5	36,2	61,1	313,3	97,0
Poteter	Potatoes	" "		10,0	9,3		5,7
Anna	Other	" "	15,7	23,7	46,8	110,3	48,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	382	502	451	416	444
Havre	Oats	"	487	271	325	445	398
Kveite	Wheat	"	873	479	488	498	505
Poteter	Potatoes	"		1 707	2 768		2 398
I alt	Total	FEM FUm ¹	408	448	412	402	413
Avlsgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding	stk no.	53,3	52,4	60,0	19,1	49,0
Smågriskull	Litters	" "	114,8	146,2	117,5	87,0	116,6
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	1 398	1 720	1 400	937	1 371
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	934	733	911	691	836
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	419 393	131 549	267 039	567 452	330 494
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,69	2,80	2,44	2,50	2,56
Havre	Oats	"	2,94	3,72	2,58	2,33	2,58
Kveite	Wheat	"	3,87	2,97	2,95	2,71	2,83
Slaktesvin	Pork	"	27,10	27,72	27,46	27,43	27,42
Smågris, sal	Piglets for sale	NOK/stk	922	984	999	952	973
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa	12 530	6 056	4 632	2 431	4 537
Prod.innt. bygg	Total output barley	NOK	110 763	260 394	260 866	272 253	233 028
" havre	" oats	"	26 170	19 706	34 367	130 882	49 098
" kveite	" wheat	"	45 622	38 426	86 151	406 645	132 599
" oljefrø	" oilseeds	"			21 685	22 393	13 153
" smågris	" piglets	"	575 122	1 037 089	614 376	648 933	697 979
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	2 068 481	1 630 588	1 966 514	1 562 349	1 838 889
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	457 376	81 620	85 291	246 175	191 150
Anna husdyrhold	Other animal husbandry	"	1 849		3 482		1 763
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/daa	"	1 011	1 118	839	447	730
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	9 677	6 565	4 392	2 403	4 281
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	551 184	401 849	417 611	281 982	409 599
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	557 569	427 593	431 354	259 247	414 314
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	522 334	405 425	426 123	257 934	400 977
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	591 114	437 149	453 065	319 377	446 210

¹ FUm = Feed Unit milk

korndyrking og svinehald

combined cereal production and pig farming

Regionar		Alle					
Regions		All					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	6	12	6	30
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	3 467 977	3 397 315	3 538 136	3 977 724	3 583 858
Planteprodukt	Plant products	"	186 976	414 313	569 515	1 062 725	560 609
Husdyrprodukt	Livestock products	"	3 102 828	2 749 297	2 669 662	2 457 456	2 729 781
Tilskot	Support	"	164 488	224 166	269 967	364 876	258 693
Andre inntekter	Other income	"	13 685	9 540	28 992	92 667	34 775
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	1 956 715	1 630 200	1 816 269	2 000 377	1 843 966
Såvarer	Seeds	"	17 366	28 032	47 179	80 200	43 991
Håndesjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	15 437	28 119	50 516	166 222	62 162
Plantevernmiddel	Pesticides	"	6 542	16 783	31 075	88 679	34 831
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	2 326	167			499
Førmiddel	Fodder	"	1 328 484	1 250 938	1 263 420	991 181	1 219 489
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	112 303	124 574	99 370	52 408	97 605
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	420 143	131 549	267 039	567 452	330 644
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	54 115	50 038	57 671	54 236	54 746
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"					
Leigd arbeid	Hired labour	"	188 204	158 486	170 209	122 390	161 900
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	46 240	47 360	54 909	55 867	51 857
Traktorar	Tractors	"	9 040	14 551	27 415	41 807	24 045
Driftsbygningar	Outbuildings	"	70 985	60 363	68 491	67 943	67 254
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	7 069	27 402	20 976	9 035	17 091
Drivstoff	Fuel	"	26 431	38 205	43 967	47 256	39 965
Maskinleige	Rented machinery	"	19 800	134 405	99 806	123 483	95 460
Jordleige	Rented farmland	"	2 000	16 188	32 101	178 214	52 121
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	180 994	398 937	239 830	556 486	323 215
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	2 507 476	2 526 097	2 573 972	3 202 857	2 676 875
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	960 501	871 218	964 164	774 867	906 983
Avskrivningar:	Depreciation:	"					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	31 916	44 950	75 335	96 955	64 898
Traktorar	Tractors	"	26 878	18 862	30 499	30 680	27 484
Driftsbygningar	Outbuildings	"	234 654	196 155	224 879	175 655	211 244
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	971	409	2 861	3 225	2 065
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	95 289	88 295	115 202	109 202	104 638
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	666 082	610 843	630 591	468 352	601 292
+ " skogbruk	+ " forestry	"	31 690	15 429	10 938	-1 001	13 599
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	19 147	12 058	95 963	237 830	92 192
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	2 417		1 375	256 549	52 343
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	22 898	69 054	17 435	16 852	28 735
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	362 645	433 155	476 707	286 071	407 057
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	34 012	58 242	48 451		37 831
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	4 991		5 823		3 327
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	30 235	22 497	9 874	9 551	16 406
- Gjeldsrenter og kår	- Inter. paid, payments to previous owner	"	96 583	118 665	162 652	224 022	152 915
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 077 534	1 102 612	1 134 504	1 050 182	1 099 868
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	399 947	39 799	64 123	435 381	200 675
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	2 991 615	2 425 091	882 260	1 376 071	1 711 459
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	298 171	-158 500	-18 270	-147 437	-8 861
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:	"					
Jordbruk	Agriculture	"	4 811 038	4 243 261	5 864 605	5 496 914	5 256 085
Skogbruk	Forestry	"	85 748	94 092	500 452	85 494	253 248
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	541 364	1 509 304	572 762	1 843 361	1 007 910
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	524 505	1 256 822	1 217 358	2 417 176	1 326 644
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	2 219 800	1 327 634	606 141	1 625 703	1 277 083
Eigedelar i alt	Total assets	"	8 182 455	8 431 113	8 761 317	11 468 648	9 120 970
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	329 854	1 020 156	1 057 321	1 513 511	995 632
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 398 241	2 732 947	4 093 856	5 124 154	3 688 611
Eigenkapital	Own capital	"	5 454 360	4 678 010	3 610 141	4 830 983	4 436 727

Hovedtabell 17f

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		daa	Austlandet Eastern Norway					
			Flatbygder Lowlands		Andre bygder Other parts			
			Alle All	100-200	200-300	Alle All		
Storleksgrupper	Farm size (decares)							
Tal bruk	Number of holdings		6	11	15	33		
Alder på brukar	Age of farmer	år year	50	53	48	51		
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	285	150	260	259		
herav leigd	of which rented land	" "	145	48	81	91		
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 206 126	1 240 955	1 450 247	1 666 952		
Varelager	Stocks	"	51 228	45 867	76 371	76 733		
Buskap	Livestock	"	35 540	18 275	32 713	30 875		
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	133 970	162 285	164 147	217 615		
Traktorar	Tractors	"	74 056	125 324	199 860	196 000		
Driftsbygningar	Outbuildings	"	521 540	685 629	757 831	908 596		
Jord etc.	Farmland etc.	"	389 792	203 575	219 324	237 133		
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timar hours	1 915	1 818	1 973	2 169		
herav familien	of which family	" "	1 426	1 334	1 580	1 603		
Arealbruk:	Land use:							
Korn	Cereals	daa decares	8,3		2,5	1,2		
Poteter	Potatoes	" "						
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	274,2	150,4	256,1	257,7		
Anna	Other	" "	2,7		1,2	0,6		
Avlinger pr daa:	Crops per decare:							
Korn	Cereals	FEM FUM ¹	266		42	42		
Poteter	Potatoes	kg						
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEM FUM	251	228	242	225		
I alt	Total	" "	249	228	239	224		
Sauehald:	Sheep farming:							
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	167	86	156	152		
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	57	27	52	50		
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,2	1,5	1,6	1,5		
Kjøtt/vfs	Meat per wfs	kg	23	30	32	31		
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	4 221	2 810	5 556	5 149		
Omsett ull	Wool sold	"	635	413	742	740		
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,7	1,8	1,7	1,7		
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	1 053	1 186	1 238	1 381		
herav kjøp	of which purchase of fodder	"	412	504	511	649		
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	41,10	39,97	40,38	41,15		
Ull	Wool	"	43,33	37,88	36,85	38,79		
Prod.inntekt, kjøtt	Total output, mutton and lamb	NOK	130 703	93 824	178 701	172 449		
Tilskot, kjøtt	Support, meat	"	102 592	86 455	158 867	153 747		
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output, sheep sold live	"	26 775	8 005	7 510	7 436		
Prod.inntekt, ull	Total output, wool	"	25 586	15 653	23 847	27 662		
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	2 614	164	9 562	4 700		
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	765	638	622	622		
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	1 913	2 234	2 170	1 980		
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	92 199	83 207	188 035	124 948		
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	44 020	48 078	148 503	69 848		
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	46 364	34 360	137 390	55 191		
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	131 360	109 863	227 873	155 851		

¹ FUM = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

sauehold

sheep farming

Regionar		Austlandet				
Regions		Eastern Norway				
		Flattbygder	Andre bygder			
		Lowlands	Other parts			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	Alle All	
Tal bruk	Number of holdings	"	6	11	15	33
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	720 916	437 667	756 540	723 920
Planteprodukt	Plant products	"	26 288	4 736	10 912	8 462
Husdyrprodukt	Livestock products	"	185 678	118 074	220 605	213 667
Tilskot	Support	"	471 346	302 094	504 909	483 703
Andre inntekter	Other income	"	37 603	12 763	20 115	18 089
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	175 391	101 704	192 567	210 286
Såvarer	Seeds	"	8 345	3 607	7 121	5 912
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	20 053	20 514	30 864	34 474
Plantevernmiddel	Pesticides	"	161	105	330	436
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	2 562	951	1 111	1 139
Førmiddel	Fodder	"	74 945	47 335	83 550	102 353
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	26 036	12 895	26 666	26 869
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	2 525	2 643	14 539	12 041
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	40 765	13 655	28 386	27 062
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid	Hired labour	"	57 313	40 361	71 378	81 160
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	24 617	16 792	27 322	26 521
Traktorar	Tractors	"	13 433	12 403	22 660	21 353
Driftsbygningar	Outbuildings	"	27 610	21 231	32 829	31 346
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	21 931	1 537	6 428	6 454
Drivstoff	Fuel	"	17 907	14 507	21 092	20 545
Maskinleige	Rented machinery	"	136 784	18 513	49 195	43 203
Jordleige	Rented farmland	"	25 950	808	7 321	7 088
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	84 446	76 241	79 440	82 926
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	585 381	304 097	510 232	530 883
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	135 534	133 570	246 309	193 037
Avskrivningar:	Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	17 897	18 650	24 261	27 725
Traktorar	Tractors	"	10 889	20 781	24 914	25 689
Driftsbygningar	Outbuildings	"	41 227	38 584	46 794	53 322
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"		532	719	641
Kalkulert rente: 2.0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	25 075	25 286	29 631	33 716
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	65 521	55 023	149 620	85 661
+ " skogbruk	+ " forestry	"	28 036	8 238	5 644	4 730
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	100 837	46 737	35 286	41 765
+ " a. næring	+ " other off-farm	"		85 761	26 685	50 060
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	7 403	5 103	7 559	11 966
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	518 385	580 824	634 521	571 945
+ Pensjonar/sjkepengar	+ Pensions/sick pay	"	53 359	69 143	10 552	36 840
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"		6 274		2 091
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	1 094	16 721	5 707	10 013
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	97 261	50 417	54 172	53 990
= Nettoinntekt	= Total net income	"	677 373	823 406	821 402	761 080
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-128 261	218 118	10 760	99 021
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	536 687	1 881 717	899 493	1 270 128
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-110 194	-10 809	-45 729	-43 732
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:	"				
Jordbruk	Agriculture	"	1 206 126	1 240 955	1 450 247	1 666 952
Skogbruk	Forestry	"	499 107	123 268	192 226	143 480
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	698 871	428 472	472 210	503 594
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 310 338	1 209 616	968 653	1 105 253
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	611 087	1 661 721	859 544	1 098 582
Eigedelar i alt	Total assets	"	4 325 528	4 664 032	3 942 880	4 517 861
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	195 971	107 403	144 173	153 499
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 848 892	1 030 209	1 243 718	1 248 927
Eigenkapital	Own capital	"	1 280 666	3 526 419	2 554 989	3 115 435

Hovudtabell 17f

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar		Agder & Rogaland		Vestlandet		
Regions		Andre bygder		Western Norway		
Storleksgrupper		Alle		100-200	200-300	Alle All
Farm size (decares)	daa	Alle	All			
Tal bruk	Number of holdings		13	9	7	25
Alder på brukar	Age of farmer	år year	49	49	46	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	260	144	236	202
herav leigd	of which rented land	" "	113	46	118	99
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 120 622	1 367 819	1 404 846	1 667 242
Varelager	Stocks	"	51 432	62 379	50 913	53 959
Buskap	Livestock	"	35 060	24 357	41 887	36 794
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	391 148	186 966	182 463	159 352
Traktorar	Tractors	"	181 093	153 160	201 668	179 299
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 142 796	638 651	718 636	868 081
Jord etc.	Farmland etc.	"	319 092	302 306	209 279	369 757
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timar hours	1 991	2 128	2 128	2 060
herav familien	of which family	" "	1 476	1 590	1 540	1 588
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares	"	"	"	"
Poteter	Potatoes	"	"	"	0,1	"
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	258,5	143,7	235,1	201,4
Anna	Other	" "	1,7	0,2	0,9	0,4
Avingar pr daa:	Crops per decares:					
Korn	Cereals	FEm FUm ¹	"	"	"	"
Poteter	Potatoes	kg	"	"	714	714
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	210	317	218	238
I alt	Total	"	209	317	217	238
Sauehald:	Sheep farming:					
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	174	121	153	136
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	48	30	51	40
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,5	1,3	1,3	1,3
Kjøtt/vfs	Meat per wfs	kg	26	22	25	24
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	4 855	2 994	3 576	3 370
Omsett ull	Wool sold	"	668	316	594	427
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,5	1,2	1,5	1,5
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	1 282	1 117	865	1 088
herav kjøp	of which purchase of fodder	"	622	591	444	555
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	41,97	39,35	39,47	39,46
Ull	Wool	"	35,65	31,81	31,56	33,11
Prod.inntekt, kjøtt	Total output, mutton and lamb	NOK	149 879	76 357	136 875	101 763
Tilskot, kjøtt	Support, meat	"	143 949	83 021	115 087	100 646
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output, sheep sold live	"	4 631	8 217	5 919	8 601
Prod.inntekt, ull	Total output, wool	"	23 825	9 833	18 740	14 058
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	2 300	2 304	5 755	6 818
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decares	"	595	758	622	578
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decares	"	1 780	2 493	2 198	2 099
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	86 448	65 184	173 886	106 774
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	26 249	25 126	149 924	74 468
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	8 497	15 853	137 819	60 329
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	116 997	93 103	212 974	138 510

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

sauehald

sheep farming

Regionar		Agder & Rogaland	Vestlandet			
Regions			Western Norway			
		Andre bygder Other parts				
Storleiksgupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	100-200	200-300	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		13	9	7	25
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	685 691	493 872	651 542	571 540
Planteprodukt	Plant products	"	4 003	20 662	13 631	15 697
Husdyrprodukt	Livestock products	"	180 635	96 711	167 289	131 239
Tilskot	Support	"	483 543	363 295	448 464	410 609
Andre inntekter	Other income	"	17 510	13 204	22 158	13 995
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	222 518	135 087	132 634	148 014
Såvarer	Seeds	"	2 015	675	577	725
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	34 012	15 342	19 093	19 004
Plantevernemiddel	Pesticides	"	586	1 178	992	1 299
Konservingsmiddel	Preservatives	"	1 719	3 948	2 410	3 033
Førmiddel	Fodder	"	109 078	72 115	69 042	76 073
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	32 667	23 166	22 614	23 253
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	13 038	3 446	3 879	5 925
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	29 404	15 216	14 027	18 703
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid	Hired labour	"	70 441	50 264	44 358	44 973
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	31 871	25 263	27 161	25 630
Traktorar	Tractors	"	7 198	5 326	10 278	8 168
Driftsbygningar	Outbuildings	"	26 531	14 354	18 261	21 947
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	7 020	10 786	5 259	8 033
Drivstoff	Fuel	"	14 274	3 316	20 267	11 223
Maskinleige	Rented machinery	"	35 960	23 849	41 532	29 189
Jordleige	Rented farmland	"	12 610	4 119	3 820	4 687
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	78 258	72 124	68 252	72 048
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	506 682	344 489	371 822	373 914
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	179 010	149 383	279 720	197 626
Avskrivningar:	Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	40 007	29 983	23 131	21 610
Traktorar	Tractors	"	20 693	24 881	25 910	22 636
Driftsbygningar	Outbuildings	"	66 862	50 228	56 217	57 362
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 227	378	2 330	2 132
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	42 817	27 974	28 518	33 760
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	50 220	43 913	172 132	93 886
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-252	-5 142	-1 304	-1 612
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	75 306	140 542	26 427	73 554
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	12 316	60 115	2 421	74 813
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	4 758	17 890	-62 997	-10 259
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	489 763	656 498	595 926	661 070
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	34 043	21 569		14 373
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"			428	3 187
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	1 478	10 848	8 767	8 250
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	63 629	64 901	52 040	55 496
= Nettoinntekt	= Total net income	"	604 003	881 333	689 759	861 766
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	35 377	27 885	235 449	92 253
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	815 321	1 267 525	1 979 126	1 154 690
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	23 386	-55 812	146 224	31 440
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:	"				
Jordbruk	Agriculture	"	2 120 622	1 367 819	1 404 846	1 667 242
Skogbruk	Forestry	"	347 769	37 028	124 790	76 396
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	692 223	538 535	1 664 097	909 835
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 151 845	1 567 072	640 385	1 217 206
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	620 933	1 249 491	762 534	833 506
Eigedelar i alt	Total assets	"	4 933 391	4 759 945	4 596 652	4 704 185
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	146 674	222 005	42 480	157 522
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 009 403	1 562 093	1 232 581	1 378 974
Eigenkapital	Own capital	"	2 777 314	2 975 848	3 321 591	3 167 689

Hovudtabell 17f		Forts. Cont.	Drift og driftsresultat på bruk med			
			<i>Summary of accounts for</i>			
Regionar			Trøndelag		Nord-Noreg	
Regions					<i>Northern Norway</i>	
			Andre bygder			
			Other parts			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	Alle All	200-300	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	11	9	20
Alder på brukar	Age of farmer	år year	46	45	56	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	281	331	240	314
herav leigd	of which rented land	" "	134	98	116	186
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 107			
Varelager	Stocks	"	120	2 368 754	1 038 072	1 375 808
Buskap	Livestock	"	84 862	97 156	86 015	80 961
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	39 407	45 012	36 018	56 833
Traktorar	Tractors	"	359 888	417 073	289 043	340 090
Driftsbygningar	Outbuildings	"	280 257	300 276	306 505	219 710
Jord etc.	Farmland etc.	"	1 113			
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timar hours	712	1 229 651	176 623	480 630
herav familien	of which family	" "	228 994	279 587	143 869	197 584
Arealbruk:	Land use:		2 515	2 755	2 197	2 287
Korn	Cereals	daa decares	2 013	2 175	1 602	1 814
Poteter	Potatoes	" "	0,1	0,1	0,4	0,3
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	280,5	330,6	239,1	313,5
Anna	Other	" "				
Avlinger pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEM FUM ¹				
Poteter	Potatoes	kg	1 600	1 600	1 250	1 500
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEM FUM	251	221	207	173
I alt	Total	" "	251	221	207	173
Sauehald:	Sheep farming:					
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	219	227	181	175
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	73	79	73	67
Gagnslam/wfs	Lambs per wfs	" "	1,5	1,5	1,1	1,3
Kjøtt/wfs	Meat per wfs	kg	27	28	24	27
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	6 413	6 905	4 367	4 856
Omsett ull	Wool sold	"	912	982	630	773
Grovfôr/wfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,3	1,5	1,3	1,8
Variabel kostn./wfs	Variable costs/wfs	NOK	1 032	994	1 188	1 316
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	483	481	473	501
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	40,65	40,94	36,82	36,50
Ull	Wool	"	36,64	39,14	39,17	35,62
Prod.inntekt, kjøtt	Total output, mutton and lamb	NOK	242 497	259 856	118 255	139 955
Tilskot, kjøtt	Support, meat	"	199 609	228 256	163 576	177 983
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output, sheep sold live	"	16 875	9 545	1 972	4 553
Prod.inntekt, ull	Total output, wool	"	29 524	35 931	24 462	27 351
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	8	4	133	11 426
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	817	684	754	646
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2 597	2 331	2 287	1 966
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	183 039	185 311	123 700	146 415
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	146 206	155 687	44 189	92 772
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	147 317	159 612	31 229	84 269
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	221 363	221 515	158 396	181 500

¹ FUM = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

sauehald

sheep farming

Regionar		Trøndelag		Nord-Noreg		
Regions				Northern Norway		
		Andre bygder				
		Other parts				
Storleiksgupper	Farm size (decares)	daa	200-300	Alle All	200-300	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	11	9	20
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	954 877	996 223	762 630	847 213
Planteprodukt	Plant products	"	13 428	11 999	11 829	11 972
Husdyrprodukt	Livestock products	"	288 904	305 337	145 143	183 429
Tilskot	Support	"	643 302	660 711	536 093	601 921
Andre inntekter	Other income	"	9 243	18 176	69 565	49 891
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	226 225	225 466	214 878	230 424
Såvarer	Seeds	"	6 642	7 738	5 746	6 233
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	34 201	31 985	50 104	48 265
Plantevernemiddel	Pesticides	"	1 594	869		649
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	1 772	2 859	735	2 348
Førmiddel	Fodder	"	117 887	120 558	100 704	100 878
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	35 588	29 826	16 396	20 954
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	2 575	6 559	4 028	11 525
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	25 968	25 073	37 167	39 573
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	78 737	72 548	108 014	88 943
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	37 486	33 259	34 624	38 666
Traktorar	Tractors	"	23 194	19 809	19 332	16 079
Driftsbygningar	Outbuildings	"	33 795	25 592	32 376	27 833
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	2 603	5 284	3 165	2 753
Drivstoff	Fuel	"	28 969	30 963	25 519	32 355
Maskinleige	Rented machinery	"	61 513	59 374	82 845	85 543
Jordleige	Rented farmland	"	19 667	12 964	2 580	4 482
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	93 390	104 385	92 669	105 091
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	605 578	589 644	616 003	632 168
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	349 299	406 579	146 627	215 045
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	39 818	49 296	44 357	42 680
Traktorar	Tractors	"	33 498	36 393	32 079	26 351
Driftsbygningar	Outbuildings	"	60 780	62 493	20 792	33 449
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"		618	343	576
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	43 133	48 423	21 276	27 960
Driftsoverskott jordbruk	Net income agriculture	"	215 203	257 779	49 055	111 989
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-3 152	-788	3 489	2 116
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	1 960	34 400	82 459	68 949
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	48 783	26 609	77 267	60 693
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	3 616	6 659	7 734	10 746
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	534 963	388 667	225 244	266 176
+ Pensjonar/sjikepengar	+ Pensions/sick pay	"	46 209	26 110	97 667	67 929
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	7 447	4 062		5 793
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	3 503	3 331	18 017	10 085
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	79 587	92 211	34 126	49 419
= Nettoinntekt	= Total net income	"	778 944	654 617	526 806	555 056
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-37 214	-219 118	-60 713	-65 723
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	800 189	806 333	1 566 469	1 007 508
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-8 225	-29 643	-16 828	-27 462
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	2 107 120	2 368 754	1 038 072	1 375 808
Skogbruk	Forestry	"	202 338	154 165	17 791	27 316
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	122 195	243 154	600 263	395 055
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	614 034	615 983	621 291	748 358
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	728 633	695 206	1 357 172	943 720
Eigedelar i alt	Total assets	"	3 774 319	4 077 262	3 634 590	3 490 258
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	104 330	177 858	171 102	196 697
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 569 304	1 824 445	750 266	1 097 997
Eigenkapital	Own capital	"	2 100 685	2 074 958	2 713 221	2 195 564

Hovudtabell 17f

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar				Alle					
Regions				All					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa		50-100	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings			6	34	43	25	9	117
Alder på brukar	Age of farmer	år year		52	51	49	48	45	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares		79	153	253	386	641	273
herav leigd	of which rented land	" "		12	58	104	198	266	118
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK				1 544			
Varelager	Stocks	"		1 415 440	1 198 322	709	2 325 844	3 736 128	1 772 900
Buskap	Livestock	"		22 175	46 569	74 111	88 653	154 037	72 700
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"		28 416	21 709	36 289	62 657	113 435	43 217
Traktorar	Tractors	"		237 629	172 854	244 721	362 962	512 639	269 347
Driftsbygningar	Outbuildings	"		199 668	121 949	228 653	243 819	252 250	201 214
Jord etc.	Familand etc.	"		394 884	627 758	726 045	1 151 045	2 172 742	882 597
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timar hours		532 668	207 484	234 891	416 707	531 025	303 826
herav familien	of which family	" "		1 260	1 898	2 085	2 583	3 563	2 209
Arealbruk:	Land use:			1 074	1 472	1 602	2 069	2 245	1 687
Korn	Cereals	daa decares				0,9	4,0	5,6	1,6
Poteter	Potatoes	" "				0,1			0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "		78,5	152,9	251,3	381,6	633,2	271,0
Anna	Other	" "			0,2	1,0		1,8	0,6
Avlinger pr daa:	Crops per decare:								
Korn	Cereals	FEm FUm ¹				42	539	266	366
Poteter	Potatoes	kg			2 000	1 212	2 000		1 431
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm		315	248	238	210	164	219
I alt	Total	"		315	248	237	213	164	220
Sauehald:	Sheep farming:								
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.		94	104	172	232	298	170
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "		25,8	29,8	60	72,2	112,6	56,1
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "		1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Kjøtt/vfs	Meat per wfs	kg		24	26	28	27	29	27
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"		2 432	3 018	5 057	6 306	9 436	4 934
Omsett ull	Wool sold	"		292	432	692	929	1 440	704
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares		0,8	1,5	1,5	1,6	2,1	1,6
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK		1 227	1 123	1 152	1 241	1 559	1 230
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"		591	512	506	568	826	571
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg		37,22	38,57	40,05	41,63	41,86	40,41
Ull	" Wool	"		34,16	35,34	36,74	38,64	38,73	37,29
Prod.inntekt, kjøtt	Total output, mutton and lamb	NOK		57 443	85 992	168 617	215 732	337 389	161 955
Tilskot, kjøtt	Support, meat	"		70 217	88 141	157 267	202 272	300 508	153 350
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output, sheep sold live	"		3 350	5 569	6 951	13 406	4 933	7 589
Prod.inntekt, ull	Total output, wool	"		9 981	14 885	23 617	35 262	57 139	25 447
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		10 452	1 780	4 301	11 955	37 629	8 083
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"		1 307	724	686	563	488	628
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"		3 430	2 245	2 234	1 831	1 472	1 994
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year		45 504	75 552	161 688	154 391	117 040	130 125
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"		20 852	39 098	115 939	113 637	36 521	84 236
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"		91	28 379	104 553	106 007	29 953	73 347
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"		65 768	104 820	200 004	189 800	143 844	163 498

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

sauehald

sheep farming

Regionar		Alle						
Regions		All						
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	50-100	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	34	43	25	9	117
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	384 212	459 958	763 509	994 215	1 406 878	754 633
Planteprodukt	Plant products	"	1 927	8 503	12 685	17 878	24 106	12 906
Husdyrprodukt	Livestock products	"	81 225	108 365	203 897	276 355	440 132	203 499
Tilskot	Support	"	280 685	331 281	519 302	678 115	898 939	515 564
Andre inntekter	Other income	"	20 374	11 808	27 626	21 867	43 701	22 663
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	114 933	116 430	197 609	288 163	463 945	209 615
Såvarer	Seeds	"	812	2 336	5 160	5 877	13 771	4 932
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	13 478	20 499	36 013	46 205	56 474	34 101
Plantevernmiddel	Pesticides	"	628	403	501	1 410	1 000	712
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	486	1 725	1 387	3 761	4 598	2 193
Førmiddel	Fodder	"	56 934	56 481	93 428	135 991	253 679	102 242
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	17 101	16 866	25 336	38 455	46 999	26 922
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	9 533	2 885	7 745	13 195	34 497	9 647
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	15 960	15 235	28 039	43 268	52 926	28 867
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:							
Leigd arbeid	Hired labour	"	17 902	42 378	74 741	81 515	173 947	71 500
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	22 153	20 338	31 590	39 034	44 117	30 391
Traktorar	Tractors	"	10 756	8 720	18 101	14 938	26 803	14 992
Driftsbygningar	Outbuildings	"	21 565	15 911	29 947	32 547	45 615	27 199
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	3 782	4 707	5 130	12 534	11 994	7 048
Drivstoff	Fuel	"	10 654	9 554	21 928	25 826	46 554	20 481
Maskinleige	Rented machinery	"	19 628	32 632	56 310	71 339	121 064	55 740
Jordleige	Rented farmland	"		3 947	7 906	14 831	30 741	9 586
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	57 270	71 112	83 237	106 201	124 891	86 493
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	278 643	325 730	526 498	686 929	1 089 671	533 046
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	105 569	134 228	237 011	307 287	317 208	221 587
Avskrivningar:	Depreciation:							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	23 555	23 119	31 982	40 006	54 950	32 456
Traktorar	Tractors	"	17 545	20 270	26 902	28 582	31 514	25 209
Driftsbygningar	Outbuildings	"	33 458	39 711	47 847	65 527	110 876	53 371
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	4 170	854	1 401	616	857	1 175
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	26 783	24 610	31 495	46 963	76 297	36 004
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	26 841	50 273	128 879	172 555	119 011	109 377
+ " skogbruk	+ " forestry	"	495	3 710	1 982	3 643	1 347	2 714
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	48 735	63 118	42 902	108 864	47 908	63 555
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	175 709	56 236	32 925	40 095	13 940	47 093
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	2 879	8 465	-4 669	8 784	33 887	5 375
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	570 953	536 200	523 474	408 964	332 429	490 443
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	41 517	39 200	45 125	20 658	16 877	35 817
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	9 676	2 030	1 109	6 257	2 831	
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	1 367	9 081	8 367	6 262	2 159	7 288
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	43 770	49 206	55 860	77 452	112 705	62 293
= Nettoinntekt	= Total net income	"	834 402	719 107	724 234	698 632	454 852	702 201
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	42 048	-5 284	48 328	-3 062	-49 357	13 931
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	278 182	1 286 102	1 179 664	729 981	906 347	1 047 255
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	75 120	-26 835	5 245	-45 852	-37 532	-14 703
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:							
Jordbruk	Agriculture	"	1 415 440	1 198 322	1 544 709	2 325 844	3 736 128	1 772 900
Skogbruk	Forestry	"	82 765	118 305	167 772	152 642	118 169	141 989
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	958 907	449 666	650 636	472 405	667 759	571 277
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 748 081	1 095 077	851 364	1 108 640	1 153 463	1 046 384
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	328 086	1 091 572	916 172	690 618	615 960	865 696
Eigedelar i alt	Total assets	"	4 533 279	3 952 941	4 130 652	4 750 149	6 291 479	4 398 246
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	131 130	120 116	124 708	244 403	299 983	162 762
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	964 001	1 147 342	1 338 561	2 049 868	2 920 430	1 537 456
Eigenkapital	Own capital	"	3 438 149	2 685 482	2 667 383	2 455 878	3 071 066	2 698 028

Hovudtabell 17g

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions	Farm size (decares)	daa	Nord-Noreg Northern Norway		Alle All	
			100-200	Alle All	100-200	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	13	10	20
Alder på brukar	Age of farmer	år year	48	50	48	51
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	143	196	144	188
herav leigd	of which rented land	" "	64	119	62	108
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 099 681	1 936 843	1 866 543	2 313 103
Varelager	Stocks	"	40 582	69 300	44 551	72 720
Buskap	Livestock	"	17 883	31 411	18 156	35 204
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	92 354	202 897	177 179	260 937
Traktorar	Tractors	"	6 026	32 622	91 051	102 964
Driftsbygningar	Outbuildings	"	672 987	1 122 510	1 194 440	1 348 825
Jord etc.	Farmland etc.	"	269 848	478 103	341 166	492 453
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours	2 753	2 931	2 863	2 966
herav familien	of which family	" "	2 099	2 055	2 251	2 229
Arealbruk:	Land use:					
Poteter	Potatoes	" "		0,3		0,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	141,3	194,6	143,6	187,4
Anna	Other	" "	1,3	0,9	0,8	0,6
Avlinger pr daa:	Crops per decare:					
Poteter	Potatoes	"		775		775
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEM FUm ¹	171	194	202	206
I alt	Total	" "	170	193	201	205
Geitehald:	Goat farming:					
Årsgaite	Dairy goats	stk no.	96	143	101	133
Gaite i status (gj. sn):	Goats in balance (average):	" "				
Gaite fra 1B	Dairy goats > 2 years	" "	99	134	103	126
Gaite under 9 mnd	Goats < 9 months	" "	31	44	32	40
Mjølkgåse	Milk/dairy goat	kg	688	690	747	726
Omsett mjølk	Milk sold	l	62 855	93 762	68 102	88 882
Mjølkekvote	Milk quota	l	67 019	96 622	70 713	90 759
Grovfôr/årgaite	Coarse fodder/dairy goat	daa	1,5	1,4	1,4	1,4
Variable kostn./årgaite	Variable costs/dairy goat	NOK	2 416	2 380	2 586	2 517
herav forkjøp	of which purchased fodder	"	1 766	1 710	1 849	1 771
Pris:Gaitemj. utan tilskot	Goat milk price excl. support	NOK/l	6,70	6,42	6,77	6,64
Tilskot	Support milk	"	4,36	4,20	4,06	4,16
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	421 019	602 287	461 282	589 845
Driftstillegg	Production allowances	"	140 050	140 050	140 050	140 050
Andre tilskot mjølk	Other support milk	"	274 289	393 985	276 586	369 943
Prod.inntekt livdyr og slakt	Total output meat and breeding goats	"	3 167	6 723	7 843	16 553
Tilskot kjøtt	Support meat	"	9 362	13 908	9 780	14 266
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		3 890	4 637	6 827
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	881	1 221	984	1 179
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	6 634	6 380	6 828	6 439
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	388 135	428 230	367 719	411 898
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	395 891	461 532	370 652	432 006
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	NOK/man-year	399 271	470 783	367 553	430 384
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adjusted return on labour and own cap.	"	431 100	468 156	408 488	451 245

1 FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

geitehald

production of goat's milk

Regionar	Regions	Nord-Noreg			Alle	
			Northern Norway		All	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	Alle All	100-200	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	13	10	20
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 178 483	1 589 202	1 246 354	1 545 680
Planteprodukt	Plant products	"	727	7 182	4 839	7 872
Husdyrprodukt	Livestock products	"	424 186	612 694	473 761	613 091
Tilskot	Support	"	734 978	937 699	748 244	894 999
Andre inntekter	Other income	"	18 592	31 628	19 509	29 717
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	231 968	339 659	260 388	334 103
Såvarer	Seeds	"	110	1 763	2 159	2 446
Håndelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	18 208	34 394	18 544	31 788
Plantevernmiddel	Pesticides	"	152	70	327	194
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	3 932	4 020	4 990	4 292
Førmiddel	Fodder	"	173 210	247 350	189 846	238 695
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	13 829	16 043	18 206	19 159
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	4 467	4 046	3 180	4 803
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	18 061	31 973	23 137	32 726
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs	"				
Leigd arbeid	Hired labour	"	103 799	148 005	100 337	126 126
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	15 683	32 731	25 337	37 881
Traktor	Tractors	"	12 775	16 314	12 925	15 184
Driftsbygningar	Outbuildings	"	35 644	40 528	33 145	41 337
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 208	4 597	1 895	5 214
Drivstoff	Fuel	"	12 771	23 652	18 925	28 553
Maskinleige	Rented machinery	"	86 866	167 671	64 768	118 767
Jordleige	Rented farmland	"	5 349	14 614	8 879	16 664
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	107 072	121 531	103 071	110 820
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	613 134	909 301	629 670	834 648
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	565 349	679 901	616 684	711 031
Avskrivningar:	Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	12 611	21 496	20 258	29 254
Traktor	Tractors	"	1 539	4 414	12 570	14 094
Driftsbygningar	Outbuildings	"	50 399	73 121	79 747	87 257
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"		437	337	847
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital.: 2.0 %	"	21 459	37 418	37 428	45 634
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	500 800	580 433	503 772	579 579
+ " skogbruk	+ " forestry	"	1 327	-969	1 241	-42
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	37 699	15 769	71 134	56 365
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	21 221	17 816	16 840	32 718
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	3 086	5 922	14 426	12 095
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	4 304	137 645	31 857	150 265
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	43 039	35 249	63 316	55 846
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	2 299	26 066	1 379	17 504
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	1 554	1 542	5 411	6 714
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	69 904	103 929	75 465	93 830
= Nettoinntekt	= Total net income	"	545 426	715 542	633 910	817 215
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	27 384	89 385	71 241	208 390
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	392 378	358 078	766 833	809 686
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	128 838	158 397	74 875	97 072
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:	"				
Jordbruk	Agriculture	"	1 099 681	1 936 843	1 866 543	2 313 103
Skogbruk	Forestry	"	2 224	14 396	13 327	32 287
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	659 256	885 106	531 019	799 074
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	894 268	886 944	1 090 361	1 047 009
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	357 176	462 452	704 066	783 977
Eigedeler i alt	Total assets	"	3 012 604	4 185 741	4 205 316	4 975 450
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	195 450	333 397	180 612	265 254
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 864 040	2 779 123	1 980 931	2 571 875
Eigenkapital	Own capital	"	953 115	1 073 221	2 043 774	2 138 320

Hovudtabell 17h

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions	Storleksgrupper Farm size (decares)	daa	Austlandet Eastern Norway				
			Flatbygder Lowlands		Andre bygder Other parts		
			200-300	Alle All	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	14	9	7	25
Alder på brukar	Age of farmer	år year	46	48	47	49	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	263	446	388	717	416
herav leigd	of which rented land	" "	80	253	148	404	200
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 442 662	3 899 409	3 015 491	4 670 982	3 028 037
Varelagar	Stocks	"	102 878	174 496	137 500	277 200	157 073
Buskap	Livestock	"	315 430	611 750	636 368	914 172	610 620
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	239 563	680 717	406 664	714 235	444 047
Traktorar	Tractors	"	405 738	399 636	342 212	300 758	305 403
Driftsbygningar	Outbuildings	"	863 993	1 396 375	997 118	1 846 852	1 077 691
Jord etc.	Farmland etc.	"	515 059	636 435	495 629	617 766	433 204
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours	1 661	2 085	2 109	2 707	2 048
herav familien	of which family	" "	1 405	1 541	1 732	1 675	1 478
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares	29,8	83,6		98,3	31,7
Poteter	Potatoes	" "				9,3	2,6
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	232,8	356,1	387,1	609,6	381,3
Anna	Other	" "		6,2	0,6		0,8
Avlinger pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEm FUm ¹	375	425		519	491
Poteter	Potatoes	kg				3 115	3 115
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	350	310	267	283	269
I alt	Total	" "	353	331	267	321	288
Storfehold:	Cattle:						
Tal kalvinger	Number and calvings	stk no.	17,0	29,2	28,3	35,4	25,4
Tal kyr	Number of cows	" "	14,3	26,1	24,3	36,1	23,7
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	18,3	32,7	35,6	52,5	34,8
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	1,3	4,5	4,5	7,1	6,4
Kg kjøtt omsett	Meat (cow)	kg	887	1 961	2 644	3 542	2 474
Kg a. storfe kjøtt omsett	Meat (beef)	"	2 334	4 272	5 774	9 162	6 462
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"	190	213	297	359	351
Pris:	Price:						
Kjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	47,56	51,44	51,02	48,61	49,90
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	56,53	62,97	60,74	59,33	59,12
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat(cow)	"	43 509	105 078	146 212	170 875	119 867
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	143 571	281 806	354 648	509 070	372 063
Pristilskot kjøtt	Support meat	"	24 034	45 602	89 609	138 023	96 849
Driftstilskot	Production allowance	"	48 259	75 475	78 832	92 909	69 615
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	81 299	159 243	132 421	162 444	114 547
Anna husdyrhold	Other animal husbandry	"	2 564	1 313	3 232	6 361	3 185
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	713	728	717	628	680
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	1 772	2 204	2 359	1 788	2 135
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	95 915	254 011	306 839	242 565	278 997
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	65 246	225 279	294 333	193 175	257 445
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	26 347	187 986	273 137	190 579	235 210
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	129 216	296 990	356 058	273 435	321 575

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av storfeslakt
beef cattle farming

Regionar Regions	Storleksgupper Farm size (decares)	daa	Austlandet Eastern Norway				
			Flatbygder Lowlands		Andre bygder Other parts		
			200-300	Alle All	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	14	9	7	25
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	642 542	1 275 401	1 260 921	1 939 840	1 270 913
Planteprodukt	Plant products	"	49 882	131 212	14 799	261 743	86 277
Husdyrprodukt	Livestock products	"	270 943	547 439	636 514	848 750	609 662
Tilskot	Support	"	298 659	502 374	561 212	792 848	541 994
Andre inntekter	Other income	"	23 058	94 376	48 397	36 498	32 980
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	177 189	292 428	346 228	657 405	381 939
Såvarer	Seeds	"	11 777	16 802	5 354	26 749	11 043
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	28 126	46 902	51 027	109 778	58 268
Plantevernemiddel	Pesticides	"	5 212	3 211	843	11 758	3 632
Konservingsmiddel	Preservatives	"	1 287	1 870	914	4 259	2 856
Førmiddel	Fodder	"	50 646	98 196	138 644	252 899	152 995
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	13 685	24 032	34 933	47 524	30 607
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	43 275	56 700	83 889	144 257	87 764
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	23 181	44 715	30 625	60 181	34 775
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"					
Leigd arbeid	Hired labour	"	34 441	86 706	59 440	160 975	81 248
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	39 978	61 237	46 887	58 728	43 188
Traktorar	Tractors	"	11 911	20 108	25 946	48 478	30 227
Driftsbygningar	Outbuildings	"	19 610	30 747	30 745	17 221	39 493
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	7 244	15 853	10 791	7 683	8 278
Drivstoff	Fuel	"	27 284	48 656	32 761	65 453	37 763
Maskinleige	Rented machinery	"	50 927	129 692	93 087	178 380	92 634
Jordleige	Rented farmland	"	11 130	58 600	21 542	58 955	26 357
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	79 591	99 876	106 887	140 389	107 128
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	459 303	843 903	774 315	1 447 667	848 254
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	183 239	431 498	486 606	492 173	422 659
Avskrivningar:	Depreciation:	"					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	28 249	66 485	47 553	70 059	48 840
Traktorar	Tractors	"	39 130	42 193	42 501	33 906	36 973
Driftsbygningar	Outbuildings	"	47 254	79 746	63 797	102 414	66 226
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"		835	1 967	1 186	1 279
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	47 638	75 083	60 530	92 347	60 592
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	68 606	242 240	330 788	284 608	269 341
+ " skogbruk	+ " forestry	"	5 414	2 150	25 849	19 812	20 100
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	123 380	101 488	66 091	32 326	60 833
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	-3 304	118 056	205 355	-4 495	164 847
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	9 393	9 236	6 067	10 078	10 380
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	1 046 665	715 360	419 823	536 812	475 523
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"		13 945	60 985	9 946	35 219
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	2 496	2 496		3 850	1 697
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	3 418	16 729	4 969	3 944	4 780
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	40 812	82 861	68 507	135 008	76 729
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 215 255	1 138 838	1 051 419	761 872	965 991
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	228 527	236 925	229 814	263 093	255 758
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 482 919	1 172 941	922 499	1 054 210	1 010 236
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-67 391	-433 344	188 485	303 264	110 046
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec:	"					
Jordbruk	Agriculture	"	2 442 662	3 899 409	3 015 491	4 670 982	3 028 037
Skogbruk	Forestry	"	463 346	303 072	125 393	327 391	249 184
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	706 299	616 753	194 973	322 942	563 250
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 564 194	1 760 946	1 061 321	811 222	979 763
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	800 025	1 127 188	825 116	895 636	866 253
Eigedelar i alt	Total assets	"	5 976 526	7 707 369	5 222 294	7 028 174	5 686 487
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	146 666	650 290	211 544	479 939	285 162
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 061 454	2 249 524	1 833 921	3 799 299	2 204 892
Eigenkapital	Own capital	"	4 768 406	4 807 556	3 176 829	2 748 936	3 196 433

Hovudtabell 17h		Forts. Cont.	Drift og driftsresultat på bruk med		
			<i>Summary of accounts for</i>		
Regionar			Agder og	Vestlandet	
Regions			Rogaland	Western Norway	
			Andre bygder	Other parts	
Storleiksgupper	<i>Farm size (decares)</i>	daa	Alle All	Alle All	
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>		10	11	
Alder på brukar	<i>Age of farmer</i>	år <i>year</i>	45	52	
Jordbruksareal	<i>Agricultural land</i>	daa <i>decares</i>	306	323	
herav leigd	<i>of which rented land</i>	" "	212	182	
Eigedelar i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	2 448 571	3 218 364	
Varelager	<i>Stocks</i>	"	78 181	130 608	
Buskap	<i>Livestock</i>	"	399 883	693 244	
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	294 162	311 958	
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	290 570	242 521	
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	976 245	1 624 922	
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>	"	409 529	215 110	
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timar <i>hours</i>	1 734	2 057	
herav familien	<i>of which family</i>	" "	1 293	1 467	
Arealbruk:	<i>Land use:</i>				
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>			
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "			
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	305,9	322,6	
Anna	<i>Other</i>	" "			
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>				
Korn	<i>Cereals</i>	FEM <i>FUM</i> ¹			
Poteter	<i>Potatoes</i>	kg			
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEM <i>FUM</i>	278	339	
I alt	<i>Total</i>	" "	278	339	
Storfehold:	<i>Cattle:</i>				
Tal kalvinger	<i>Number and calvings</i>	stk <i>no.</i>	23,2	16,9	
Tal kyr	<i>Number of cows</i>	" "	21,8	17,1	
Kviger og kalvar (gj.sn)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	25,4	41,9	
Oksar over 1 år (gj.sn)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	4,6	18,2	
Kg kukjøtt omsett	<i>Meat (cow)</i>	kg	1 109	1 103	
Kg a. storfejøtt omsett	<i>Meat (beef)</i>	"	2 802	11 442	
Kg kjøtt prod pr kalving	<i>Meat pr calving</i>	"	169	742	
Pris:	<i>Price:</i>				
Kukjøtt utan tilskot	<i>Meat(cow), excl. support</i>	NOK/kg	46,93	46,80	
Anna storfejøtt u.tilsk.	<i>Meat(beef), excl. support</i>	"	58,48	55,71	
Prod. inntekt kukjøtt	<i>Total output meat(cow)</i>	"	52 340	71 804	
" anna storfejøtt	<i>" meat(beef)</i>	"	198 008	662 900	
Pristilskot kjøtt	<i>Support meat</i>	"	35 885	117 864	
Driftstilskot	<i>Production allowance</i>	"	64 582	44 102	
Produksjonsinntekt livdyr	<i>Total output cattle sold live</i>	"	142 743	16 636	
Anna husdyrhald	<i>Other animal husbandry</i>	"	404	8 901	
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanization costs/decare</i>	"	474	671	
Dekningsbidrag/daa	<i>Gross margin/decare</i>	"	2 007	2 088	
Vederl. til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	191 268	125 980	
Vederl. til fam. arb. og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	158 650	40 017	
Fam. arbeidsforteneste	<i>Family labour income</i>	"	151 331	34 818	
Skattejust. vederl. til A&EK	<i>Tax-adjusted return on l. and own cap.</i>	"	243 228	152 424	

¹ FUM = Feed Unit milk

produksjon av storfeslakt*beef cattle farming*

Regionar <i>Regions</i>	Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>
	Andre bygder <i>Other parts</i>		
Storleiksgupper <i>Farm size (decares)</i>	daa	Alle <i>All</i>	Alle <i>All</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	10	11
Produksjonsinntekt i alt:	<i>Output:</i>	NOK	
Planteprodukt	<i>Plant products</i>	39 716	11 344
Husdyrprodukt	<i>Livestock products</i>	393 495	760 241
Tilskot	<i>Support</i>	404 485	472 323
Andre inntekter	<i>Other income</i>	70 543	17 441
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	294 413	587 609
Såvarer	<i>Seeds</i>	3 654	4 067
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	44 109	46 923
Plantevernmiddel	<i>Pesticides</i>	471	962
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	1 392	7 043
Fôrmiddel	<i>Fodder</i>	132 592	308 025
Div. til husdyrholdet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	12 230	23 957
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	56 070	149 812
Andre forbruksartiklar	<i>Other variable costs</i>	43 895	46 821
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>		
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	49 691	103 796
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	42 439	47 805
Traktorar	<i>Tractors</i>	13 010	18 501
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	30 468	20 602
Jord, grøfter og vassanlegg	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	2 893	5 037
Drivstoff	<i>Fuel</i>	24 852	29 441
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	36 408	61 174
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	16 496	18 880
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	104 759	107 429
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	615 428	1 000 274
Resultat før avskrivningar	<i>Result before depreciation</i>	292 810	261 075
Avskrivningar:	<i>Depreciation:</i>		
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	30 717	38 430
Traktorar	<i>Tractors</i>	35 953	23 997
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	55 012	102 485
Jord, grøfter og vassanlegg	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	584	768
Kalkulert rente: 2,0 %	<i>Required return on capital: 2.0 %</i>	46 444	63 477
Driftsoverskot jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	170 544	95 395
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	3 140	23 923
+ " till.næring	+ <i>other farm-based</i>	119 783	56 634
+ " a. næring	+ <i>other off-farm</i>	51 229	135 359
+ Aksjeutbyte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	2 569	10 138
+ Lønsinntekter	+ <i>Wage income</i>	604 160	645 122
+ Pensjonar/sjikepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	150 765	46 793
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: Investments</i>	19 964	19 114
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	7 964	3 251
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payments to previous owner</i>	100 112	98 133
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	1 030 004	937 596
Endring i eigenkapital (sparing)	<i>Change in own capital (savings)</i>	284 552	192 572
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	610 011	589 774
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	-157 188	322 810
Balanse pr 31/12:	<i>Balance on 31 Dec:</i>		
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	2 448 571	3 218 364
Skogbruk	<i>Forestry</i>	452 263	103 445
Tilleggsnæring + a. næring	<i>Other occupations</i>	567 121	416 595
Hovudbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	1 803 718	1 101 865
Krav og kontantar	<i>Outstanding claims and cash</i>	789 617	539 192
Eigedelar i alt	<i>Total assets</i>	6 061 289	5 379 461
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	493 128	519 540
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	2 850 965	2 172 893
Eigenkapital	<i>Own capital</i>	2 717 197	2 687 027

Hovudtabell 17h

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions			Trøndelag			Nord-Noreg Northern Norway
			Flatbyder Lowlands	Andre bygder Other parts		
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	300-500	Alle All	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		10	7	13	6
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	54	50	54
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	556	416	375	306
herav leigd	of which rented land	" "	273	274	208	156
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	4 807 639	3 227 003	2 673 075	1 686 283
Varelager	Stocks	"	284 376	167 389	145 591	102 090
Buskap	Livestock	"	1 055 654	748 237	615 552	325 091
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	269 621	425 407	323 522	395 044
Traktorar	Tractors	"	119 629	313 023	206 667	131 493
Driftsbygningar	Outbuildings	"	2 573 063	1 284 188	1 078 824	514 669
Jord etc.	Farmland etc.	"	505 298	288 759	302 918	217 896
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours	2 242	2 029	1 857	1 605
herav familien	of which family	" "	1 731	1 350	1 369	1 348
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares	92,1	32,0	17,2	
Poteter	Potatoes	" "	"	"	"	2,0
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	463,7	375,0	352,7	302,5
Anna	Other	" "	0,5	8,6	5,3	1,2
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEM FUm ¹	426	412	412	
Poteter	Potatoes	kg				417
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEM FUm	380	341	327	217
I alt	Total	" "	387	339	326	216
Storfehold:	Cattle:					
Tal kalvinger	Number and calvings	stk no.	37,2	27,7	23,4	16,0
Tal kyr	Number of cows	" "	37,6	25,2	21,5	16,3
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	55,4	43,8	36,5	16,8
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	10,4	7,9	8,0	4,7
Kg kukjøtt omsett	Meat (cow)	kg	3 482	1 971	1 861	1 771
Kg a. storfejøtt omsett	Meat (beef)	"	8 486	5 200	6 344	1 823
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"	322	259	351	225
Pris:	Price:					
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	49,42	41,39	44,66	47,32
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	61,05	54,96	55,64	55,68
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	190 027	110 681	70 321	96 874
" anna storfejøtt	" meat(beef)	"	495 472	304 288	374 538	70 405
Pristilskot kjøtt	Support meat	"	88 082	66 457	71 154	53 913
Driftstilskot	Production allowance	"	100 511	78 832	66 821	50 028
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	160 958	249 027	167 102	64 161
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	319			4 096
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	708	639	709	752
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2 217	1 969	1 990	2 035
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	254 950	240 645	200 072	150 683
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	218 848	218 381	167 622	110 979
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	205 537	171 590	141 507	94 977
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	294 082	275 364	242 069	197 326

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av storfeslakt

beef cattle farming

Regionar Regions	Storleiksgupper Farm size (decares)	daa	Trøndelag		Nord-Noreg	
			Flatbyder		Other parts	
			Alle All	Alle All	Alle All	
Tal bruk	Number of holdings		10	7	13	6
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 735 378	1 293 392	1 185 039	787 375
Planteprodukt	Plant products	"	147 392	53 451	40 731	15 923
Husdyrprodukt	Livestock products	"	846 776	663 996	611 961	235 535
Tilskot	Support	"	696 100	551 772	506 339	452 134
Andre inntekter	Other income	"	45 110	24 173	26 008	83 783
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	502 081	475 047	438 295	165 485
Såvarer	Seeds	"	22 144	10 255	8 773	5 606
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	94 714	58 042	47 767	39 676
Plantevernmidde	Pesticides	"	6 006	2 148	1 329	435
Konservingsmidde	Preservatives	"	7 689	4 124	3 819	28
Fôrmiddel	Fodder	"	216 306	239 556	208 902	67 970
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	58 427	24 179	20 490	6 822
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	56 077	97 260	114 706	12 470
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	40 717	39 482	32 509	32 478
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	92 977	94 990	70 164	48 024
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	44 600	49 992	40 304	43 571
Traktorar	Tractors	"	36 222	13 915	23 466	8 469
Driftsbygningar	Outbuildings	"	50 247	32 142	23 488	27 602
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	14 185	8 673	11 499	7 678
Drivstoff	Fuel	"	37 993	39 812	29 804	31 228
Maskinleige	Rented machinery	"	248 933	87 667	121 412	134 716
Jordleige	Rented farmland	"	62 318	21 937	22 279	1 413
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	144 188	120 251	120 182	103 009
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1 233 743	944 427	900 892	571 192
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	501 635	348 966	284 147	216 183
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	31 216	45 329	34 125	44 276
Traktorar	Tractors	"	19 638	30 524	21 936	20 291
Driftsbygningar	Outbuildings	"	144 867	75 069	63 111	45 350
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	4 871	1 349	840	1 483
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	97 399	63 435	53 325	33 701
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	301 043	196 695	164 135	104 784
+ " skogbruk	+ forestry	"	24 587	3 789	7 924	254
+ " till.næring	+ other farm-based	"	168 083	24 090	25 516	82 118
+ " a. næring	+ other off-farm	"	105 858		23 179	105 595
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	6 175	-90 627	-40 544	4 626
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	670 640	592 360	642 154	594 961
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	23 225	130 086	84 878	109 195
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"			2 122	613
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	15 600	18 762	15 756	6 409
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	138 593	49 249	65 899	77 619
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 176 619	825 905	859 221	930 935
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	259 202	87 710	195 561	12 696
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 521 788	1 514 273	1 500 696	2 680 873
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	37 060	82 419	9 888	58 162
Balans pr 31/12:	Balance on 31 Dec:					
Jordbruk	Agriculture	"	4 807 639	3 227 003	2 673 075	1 686 283
Skogbruk	Forestry	"	148 966	240 991	195 238	339 748
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	1 237 126	378 043	395 399	1 415 356
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 032 874	894 251	877 917	843 008
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	685 713	1 124 966	1 216 456	1 740 321
Eigedelar i alt	Total assets	"	7 912 308	5 865 254	5 358 085	6 024 715
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	414 450	210 716	326 865	127 556
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	4 150 831	1 396 764	1 601 339	1 975 259
Eigenkapital	Own capital	"	3 347 026	4 257 775	3 429 881	3 921 900

Hovudtabell 17h

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Alle					
Regions		All					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		14	22	31	21	89
Alder på brukar	Age of farmer	år year	52	48	50	47	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	167	257	390	731	399
herav leigd	of which rented land	" "	70	103	210	442	214
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 698 089	1 721 487	3 363 001	5 536 029	3 181 174
Varelager	Stocks	"	73 985	94 689	158 646	275 889	156 598
Buskap	Livestock	"	336 140	279 923	763 911	1 002 025	628 807
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	221 632	220 334	366 499	803 893	407 603
Traktorar	Tractors	"	225 647	242 741	273 461	309 460	263 768
Driftsbygningar	Outbuildings	"	649 714	578 827	1 426 009	2 411 512	1 314 286
Jord etc.	Farmland etc.	"	190 972	304 973	374 475	733 249	410 112
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timar hours	1 358	1 518	2 127	2 691	1 984
herav familien	of which family	" "	1 067	1 157	1 618	1 844	1 469
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares		12,9	12,2	116,6	34,9
Poteter	Potatoes	" "		0,9		3,1	0,9
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	166,4	243,1	375,5	607,3	361,4
Anna	Other	" "		1,4	2,2	4,2	2,1
Avlinger pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEm FUm ¹		351	420	455	441
Poteter	Potatoes	kg	417			3 115	2 694
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	288	277	332	294	305
I alt	Total	" "	287	279	333	321	317
Storfehold:	Cattle:						
Tal kalvinger	Number and calvings	stk no.	12,5	15,2	29,1	38,4	25,1
Tal kyr	Number of cows	" "	12,7	13,0	26,6	38,8	23,8
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	18,9	16,3	44,0	55,6	35,6
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	8,2	3,6	9,9	9,6	7,9
Kg kukjøtt omsett	Meat (cow)	kg	1 166	1 185	2 209	3 321	2 047
Kg a. storfejøtt omsett	Meat (beef)	"	5 174	2 971	7 696	8 387	6 219
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"	507	274	340	305	329
Pris:	Price:						
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	47,46	48,04	47,13	51,07	48,81
Anna storfejøtt u. tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	54,84	56,92	58,34	60,64	58,44
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	47 682	43 430	125 317	166 583	103 109
" anna storfejøtt	meat(beef)	"	306 727	169 699	469 038	487 528	368 146
Pristilskot kjøtt	Support meat	"	55 572	42 672	94 924	103 124	76 902
Driftstilskot	Production allowance	"	36 276	42 172	80 984	101 139	68 561
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	54 929	83 465	134 759	186 959	122 139
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1 425	3 153	3 028	2 120	2 559
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	774	615	729	652	682
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2 776	1 864	2 372	1 905	2 119
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	175 513	161 354	282 603	210 919	226 245
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	141 995	138 743	250 874	158 967	188 875
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	112 977	118 349	226 995	155 259	168 447
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	229 938	205 661	324 562	245 190	267 448

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av storfeslakt
beef cattle farming

Regionar			Alle				
Regions			All				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		14	22	31	21	89
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	746 549	655 892	1 392 565	1 978 258	1 236 733
Planteprodukt	Plant products	"	6 138	30 139	48 573	207 323	74 324
Husdyrprodukt	Livestock products	"	410 764	299 746	732 142	843 190	595 952
Tilskott	Support	"	288 114	297 053	579 060	827 837	517 749
Andre inntekter	Other income	"	41 532	28 953	32 790	99 907	48 707
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	282 339	176 098	467 801	585 413	390 583
Såvarer	Seeds	"	4 047	5 422	7 950	25 553	10 806
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	27 536	25 430	61 731	94 528	54 795
Plantevernemiddel	Pesticides	"	178	1 662	2 254	5 813	2 595
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	1 938	3 852	2 912	5 052	3 547
Førmiddel	Fodder	"	119 967	62 671	220 711	249 064	170 792
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	8 777	11 473	32 517	47 136	26 730
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	100 252	42 805	100 955	88 022	82 284
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	19 645	22 782	38 772	70 246	39 034
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"					
Leigd arbeid	Hired labour	"	39 993	29 621	94 809	133 605	78 807
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	29 169	33 633	48 970	68 237	46 277
Traktorar	Tractors	"	15 762	12 816	21 171	42 523	23 471
Driftsbygningar	Outbuildings	"	26 136	16 570	33 473	54 848	32 837
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	9 867	6 479	7 595	15 928	9 558
Divstoff	Fuel	"	19 504	17 612	36 712	64 194	35 420
Maskinleige	Rented machinery	"	23 346	54 176	113 504	236 646	112 860
Jordleige	Rented farmland	"	1 704	10 380	23 818	84 888	31 160
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	86 707	85 408	111 324	158 844	111 551
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	534 526	442 793	959 178	1 445 126	872 522
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	212 024	213 098	433 387	533 132	364 211
Avskrivningar:	Depreciation:	"					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	26 768	26 565	41 452	78 412	43 855
Traktorar	Tractors	"	29 979	25 652	31 071	37 836	30 870
Driftsbygningar	Outbuildings	"	49 365	38 310	84 400	134 904	78 548
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 159	391	1 718	2 305	1 421
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	33 760	34 178	66 156	109 669	62 900
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	104 752	122 180	275 105	279 675	209 579
+ " skogbruk	+ " forestry	"	8 308	603	25 763	11 753	13 231
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	84 477	84 697	70 205	96 021	81 660
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	225 840	42 117	116 143	77 612	109 761
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	12 404	8 619	-13 070	5 898	994
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	616 908	785 070	493 108	568 922	602 980
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	71 117	54 635	77 642	23 066	
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	3 076	848	11 934	4 135	5 826
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	10 463	5 908	7 713	16 786	9 757
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	45 996	57 181	75 862	168 344	88 395
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 091 351	1 047 496	988 682	915 525	1 002 570
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	393 708	148 876	222 845	183 646	223 429
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 398 043	1 416 866	991 028	1 077 056	1 180 639
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-98 498	-16 919	59 352	-24 815	-5 489
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec:	"					
Jordbruk	Agriculture	"	1 698 089	1 721 487	3 363 001	5 536 029	3 181 174
Skogbruk	Forestry	"	190 601	434 779	129 257	280 402	249 430
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	903 917	784 892	424 010	698 665	662 619
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 028 735	1 322 692	984 953	1 375 906	1 192 188
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 209 448	913 382	873 879	933 581	948 059
Eigedelar i alt	Total assets	"	5 030 790	5 177 232	5 775 100	8 824 583	6 233 469
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	239 355	153 845	421 678	765 529	404 926
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 280 745	1 614 285	1 960 972	4 554 056	2 395 555
Eigenkapital	Own capital	"	3 510 690	3 409 101	3 392 449	3 504 997	3 432 989

Hovudtabell 18 Rekneskapssamandrag, 1000 kroner per familie

Summary of accounts, NOK 1000 per family

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Jordbruk Agriculture	Skogbruk Forestry	Till.nærings Farm-based	A. nærings Other	Løns- inntekter Wages	Pensjonar o.l. Pensions	Aksje- utbytte Dividend	Fam. arb. nyanlegg Fam. lab. investment
		A	+ B	+C	+ D	+ E	+ F	+G	+H
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	50- 99,9	-86,3	-1,1	104,1	42,9	976,6	68,6	4,2	1,7
	100-199,9	36,9	18,3	37,6	44,4	673,5	83,8	7,4	1,3
	200-299,9	234,3	24,5	150,3	15,8	654,2	49,7	36,9	1,7
	300-499,9	346,9	10,3	96,5	23,0	519,0	76,8	17,2	0,5
	500-	696,3	13,9	122,3	59,9	474,3	42,9	38,9	4,3
	Alle All	382,7	15,0	107,2	37,2	570,4	60,2	36,5	2,2
Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts	100-199,9	162,7	22,0	54,8	100,7	550,9	67,7	26,4	4,6
	200-299,9	178,0	36,5	33,2	67,1	564,9	47,3	10,0	5,0
	300-499,9	412,3	23,0	87,8	63,6	428,1	40,7	36,3	2,0
	500-	595,9	57,9	55,2	3,8	408,9	44,3	29,6	11,1
	Alle All	346,1	35,0	59,3	55,2	483,2	49,3	25,0	5,6
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	526,4		95,4	78,0	412,8	11,1	-2,0	1,7
	200-299,9	558,4	2,0	25,5	9,4	322,5	1,7	4,7	1,3
	300-499,9	511,3	1,1	16,5	51,6	381,9	37,3	35,2	
	500-	1 028,0	4,1	67,8		294,5	24,4	-11,1	10,0
	Alle All	598,5	1,7	51,0	30,0	359,2	36,3	12,0	2,4
Agder og Rogaland Andre bygder Other parts	100-199,9	160,9	4,9	77,2	31,7	411,0	83,9	9,8	
	200-299,9	263,4	12,5	73,7	0,5	368,4	117,5	7,0	
	300-499,9	375,0	6,8	55,6	29,9	388,9	74,7	8,3	11,3
	500-	642,4	-8,5	74,3	33,5	324,6	49,1	6,7	3,0
	Alle All	374,7	3,9	73,0	25,0	377,8	76,2	8,0	3,9
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	319,0	6,3	37,0	58,3	390,4	121,8	10,9	5,8
	50- 99,9	380,4	-0,1	78,9	55,2	420,5	65,2	7,2	2,8
	100-199,9	315,3	4,5	50,4	53,0	468,0	42,8	31,6	0,5
	200-299,9	349,8	0,7	38,8	10,3	494,9	21,6	0,4	9,2
	300-499,9	499,0	6,2	41,5	28,0	351,8	40,6	15,0	9,0
	500-	842,2	4,9	70,0	12,8	293,9	40,7	22,6	16,6
	Alle All	441,0	3,7	50,7	32,7	415,0	44,0	15,4	7,1
Trøndelag Flatbygder Lowlands	200-299,9	227,8	1,2	37,0	27,1	628,9	97,5	7,6	10,7
	300-499,9	515,6	5,0	112,0	37,6	491,1	44,6	23,4	12,3
	500-	612,9	21,6	199,1	12,6	455,4	60,9	9,2	
	Alle All	470,3	11,1	113,0	32,7	489,5	72,5	15,6	7,9
Trøndelag Andre bygder Other parts	100-199,9	424,7	33,6	14,1		480,5	33,8	18,2	4,6
	200-299,9	312,9	8,4	40,5	49,3	365,8	41,5	17,3	5,5
	300-499,9	454,2	17,4	66,2	11,6	368,4	50,8	-15,2	12,0
	500-	745,3	5,6	50,1	30,1	284,6	20,8	13,9	21,4
	Alle All	443,2	14,1	51,1	25,9	365,3	42,2	2,4	10,5
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	335,4	1,1	20,3	25,5	154,8	45,2	3,9	0,9
	200-299,9	265,5	9,3	45,2	38,4	268,9	114,9	5,2	6,8
	300-499,9	543,1	2,2	40,2	65,7	237,7	52,9	9,8	25,3
	500-	705,2	-1,0	67,5	63,4	203,8	77,4	9,9	7,4
	Alle All	489,5	2,8	45,9	51,0	223,7	73,5	7,6	11,3
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	303,4	3,0	86,2	32,5	473,2	100,2	91,5	2,6
	50- 99,9	270,2	0,8	77,1	56,2	510,5	65,2	5,3	1,9
	100-199,9	236,9	12,1	48,8	52,3	468,9	65,3	17,9	1,6
	200-299,9	284,8	14,2	61,1	28,7	476,0	57,3	12,4	5,1
	300-499,9	450,5	9,8	68,9	37,9	404,8	52,9	16,4	8,6
	500-	702,9	15,8	92,3	34,6	369,2	48,0	21,7	7,8
	Alle All	426,5	12,1	70,1	37,8	429,3	56,4	18,3	6,0

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Rente- inntekter	Arb. ved. + forrenting	Renter av gjeld	Kår Payments	Netto- inntekt	Netto verdi- regulering	Privat forbruk	Betalt skatt	Sparing
Interest income	Family payment	Interest on liabilities	to previous owner	Total net income	Extraordinary items, net	Private consumption	Tax paid	Savings
+ I	= J	- K	- L	= M	+ N	- O	- P	= Q
2,3	1 113,0	51,9	4,1	1 057,0	117,1	623,7	328,7	221,7
8,8	912,0	63,9	3,3	845,5	230,6	528,5	255,7	291,9
10,9	1 178,3	81,0	12,4	1 085,2	70,7	580,9	329,7	245,3
5,0	1 095,2	115,9	6,3	972,8	45,5	647,4	265,1	105,8
16,1	1 468,9	181,4	5,7	1 281,8	234,1	716,4	354,8	444,7
10,6	1 222,0	122,3	6,8	1 092,8	147,4	638,3	309,0	292,9
13,0	1 002,8	45,1	9,1	949,2	53,4	506,5	244,7	251,4
8,8	950,8	68,1	8,4	875,8	52,3	542,5	221,1	164,5
10,6	1 104,4	60,6	13,6	1 031,3	107,1	592,2	288,6	257,6
9,8	1 216,5	138,3	14,1	1 064,2	-14,4	535,1	275,0	239,7
10,3	1 069,0	80,9	11,5	977,7	49,6	548,7	259,4	219,2
7,6	1 131,0	82,0	13,8	1 035,4	11,0	437,5	290,6	318,3
6,6	932,1	155,3	7,9	769,7	35,3	491,0	193,3	120,7
4,1	1 039,0	159,3	10,5	879,2	78,2	713,4	233,4	10,6
18,5	1 436,2	226,4	6,9	1 202,8	85,0	586,6	275,7	425,5
8,1	1 099,2	165,0	9,9	928,1	56,5	599,2	246,2	139,2
5,6	785,0	89,1	2,4	693,4	25,9	558,6	199,4	-38,7
4,3	847,3	101,7	0,3	745,5	84,7	495,7	199,1	135,4
5,7	956,2	113,8	4,5	838,0	8,4	472,9	217,0	156,5
6,1	1 131,2	170,3	4,5	956,2	63,4	585,4	285,9	148,3
5,5	948,0	118,9	2,9	826,3	42,8	529,6	239,1	100,4
16,2	965,7	8,8	5,5	951,6	119,5	509,4	222,0	339,7
7,6	1 017,7	50,2	7,8	959,6	195,5	534,0	169,0	452,1
9,9	976,0	51,3	11,0	914,9	194,0	531,9	273,1	303,9
8,5	934,2	57,2	8,3	869,0	123,3	548,4	240,6	203,3
4,7	995,8	83,5	8,6	903,5	30,1	565,7	234,6	133,3
15,3	1 319,0	176,1	6,9	1 136,0	140,2	572,0	275,3	428,9
9,1	1 018,7	73,6	8,6	936,7	128,3	547,8	242,0	275,2
10,4	1 048,2	68,2	11,7	968,1	-65,6	623,0	300,5	-21,0
7,7	1 249,3	132,5	8,8	1 107,7	0,1	639,2	309,8	158,8
18,8	1 390,5	142,5	15,9	1 232,2	36,7	645,3	412,0	211,6
11,1	1 223,7	116,8	11,2	1 095,8	11,2	625,5	324,9	156,6
14,0	1 023,5	61,4	10,7	951,2	-117,4	578,6	245,0	10,2
14,6	855,8	39,9	13,7	802,3	-4,2	498,3	245,4	54,4
7,2	972,6	107,6	7,1	859,2	15,3	475,4	234,1	165,0
9,1	1 180,9	165,4	21,2	994,3	44,6	488,1	300,5	250,3
10,5	965,2	88,8	11,6	865,7	1,9	493,2	247,8	126,6
2,3	589,4	34,9	4,3	550,5	46,7	399,0	132,5	65,7
9,6	763,8	49,6	0,7	713,6	4,6	503,3	210,3	4,6
5,0	981,9	128,9	0,7	855,1	37,7	561,6	231,2	100,0
5,1	1 138,7	182,1	2,2	954,1	26,8	514,5	265,0	201,4
5,7	911,0	109,0	1,7	801,2	26,9	506,6	221,0	100,5
12,3	1 104,9	95,7	4,7	1 004,4	107,9	582,3	289,8	240,2
5,1	992,3	57,6	8,1	926,6	133,7	548,0	218,7	293,6
9,1	912,9	57,0	7,6	848,8	117,0	511,7	238,1	216,0
9,4	949,0	72,2	8,1	868,5	52,0	537,2	246,1	137,2
6,4	1 056,2	108,4	7,7	941,6	41,4	584,9	255,2	142,9
12,3	1 304,6	170,9	8,2	1 125,8	100,4	603,6	310,3	312,3
9,0	1 065,5	104,1	7,9	954,0	75,2	564,8	262,8	201,6

Hovudtabell 19 Opplysningar om skogane og eigarane*Some characteristics of the forests and their owners*

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum, m ³ /år Size group, sustainable yield, m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2017	2016
Landsdel Region							
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	Tal No	15	26	28	24	93	97
Agder	"		1	4	3	8	10
Midt-Noreg <i>Central Norway</i>	"	8	9	10	5	32	34
Heile landet <i>All regions</i>	"	23	36	42	32	133	141
Produksjonsgrunnlag Basis of prod.							
Produktivt skogareal <i>Productive forest area</i>	Daa	356	638	1 229	3 273	1 410	1 511
Stående kubikkmasse <i>Growing stock</i>	m ³ /daa	5,7	6,6	7,2	7,1	7,0	6,9
Balansekvantum <i>Sustainable yield</i>	m ³ /år yr	70	141	280	917	359	361
Balansekvantum <i>Sustainable yield</i>	m ³ /daa	0,20	0,22	0,23	0,28	0,25	0,24
Jordbruksareal <i>Agricultural area</i>	Daa	400	402	420	421	412	413
Aldersgruppe Farmer's age							
Under 30 år <i>Less than 30 years</i>	%						
30 - 49 år <i>30 - 49 years</i>	"	30	25	36	44	34	38
50 - 59 år <i>50 - 59 years</i>	"	61	31	48	56	47	45
60 - 66 år <i>60 - 66 years</i>	"	4	33	12		14	13
Over 66 år <i>More than 66 years</i>	"	4	11	5		5	4
Alle grupper <i>All groups</i>	"	100	100	100	100	100	100

Hovudtabell 20 Avverking og transport i skogbruket
Volume cut and logging, forestry

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2017	2016
Region Region							
Østlandet <i>Eastern Norway</i>	Avverk. % ¹⁾	174	89	189	111	127	119
Agder	"		102	8	37	30	63
Midt-Noreg <i>Central Norway</i>	"	41	62	57	52	55	97
Heile landet <i>All regions</i>	"	130	82	140	97	107	109
Salsvirke Roundwood for sale							
Bartre Coniferous							
Spesialtømmer <i>Special timber</i>	%		1				3
Skurtømmer <i>Sawlogs</i>	%	30	41	41	48	45	50
Sams virke <i>Unsorted sawlogs and pulpwood</i>	%			6	5	5	1
Massevirke <i>Pulpwood</i>	%	68	50	50	43	46	45
I alt <i>Total</i>	%	99	92	97	95	96	99
Anna virke Other wood							
Lauvtrevirke <i>Broadleaved wood</i>	%		7	2	4	4	1
Ved til brensel <i>Fuelwood</i>	%	1	1				
Rotsal <i>Standing timber sale</i>	%						
I alt <i>Total</i>	%	1	8	3	5	4	1
Salsvirke i alt <i>Roundwood for sale total</i>	%	100	100	100	100	100	100
Driftsveglengde Logging distance ²⁾							
	km	0,4	0,5	0,5	0,8	0,6	0,4
Terrengforhold Terrain conditions							
Lett <i>Easy</i>	%	4	31	71	41	48	15
Middels <i>Moderate</i>	%	96	68	20	59	49	82
Vanskeleg <i>Difficult</i>	%		1	9		3	3
I alt <i>Total</i>	%	100	100	100	100	100	100
Transportutstyr Transport equipment							
Jordbruksstraktor <i>Agricultural tractor</i>	%	19	23	14	6	11	10
Skogstraktor <i>Skidder, carrier or forwarder</i>	%	81	77	86	94	89	90
I alt <i>Total</i>	%	100	100	100	100	100	100

¹⁾ Avverking i prosent av balansekvantum *Cutting as percentage of sustainable yield*²⁾ Driftsveglengde for avverking *Logging distance for the current year*

Hovudtabell 21 **Arbeidskraft i skogbruket**
Labour input, forestry

		Eining Unit	Storleksgruppe, balansekvantum m ³ /år <i>Size group, sustainable yield m³/year</i>				Alle skogar <i>All forests</i>	
			50-99	100-199	200-399	400-	2017	2016
Arbeidstimane til familien <i>Family man-hours</i>								
<i>Jordbruksareal Agricultural area</i>		<i>Jord/Skog Agriculture</i>						
Gruppe		/						
Group		Forestry						
100-199	Bruk <i>Property</i>	Tal No	6				15	20
	Jord <i>Agriculture</i>	Timar <i>Hrs.</i>	984				1 200	1 137
	Skog <i>Forestry</i>	"	20				86	81
	I alt Total	"	1 004				1 286	1 218
200-299	Bruk <i>Property</i>	Tal No	6	10	10	10	36	35
	Jord <i>Agriculture</i>	Timar <i>Hrs.</i>	1 510	1 397	2 209	1 098	1 558	1 666
	Skog <i>Forestry</i>	"	52	34	65	119	69	62
	I alt Total	"	1 561	1 431	2 274	1 217	1 627	1 728
300-	Bruk <i>Property</i>	Tal No	14	21	26	19	80	85
	Jord <i>Agriculture</i>	Timar <i>Hrs.</i>	2 312	1 967	2 068	1 698	1 996	1 968
	Skog <i>Forestry</i>	"	20	43	36	62	41	58
	I alt Total	"	2 332	2 010	2 104	1 760	2 038	2 026
I alt Total	Bruk <i>Property</i>	Tal No	23	36	42	32	133	141
	Jord <i>Agriculture</i>	Timar <i>Hrs.</i>	1 948	1 750	1 946	1 451	1 774	1 770
	Skog <i>Forestry</i>	"	27	45	41	108	56	64
	I alt Total	"	1 975	1 794	1 987	1 560	1 830	1 834

Hovudtabell 22 Produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskot i skogbruket
Output, costs and net income, forestry

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2017	2016
Skogar Forests	Tal No	23	36	42	32	133	141
Solgt og brukt virke Wood sold and used	m ³	91	115	391	893	386	394
Utrekningar per skogeigedom Figures per forest property							
Inntekter Income							
Bruttoinnt. sal Income from sale	Kr NOK	22 211	32 529	117 228	308 006	123 772	125 641
Eige forbruk, br.verdi Own use of timber, gross value	"	3 452	5 398	4 388	3 438	4 271	4 023
Driftstilskot Grants for cutting and hauling	"	87	1 682	1 682	1 259	773	28
Andre inntekter Other income	"	14	1 754	1 973	1 222	1 394	2 238
Produksjonsinntekter Output	"	25 764	41 363	123 589	313 924	130 210	131 929
Kostnader Costs							
Leigd arbeid og utstyr Hired labour/equipment	"	11 864	14 255	55 554	132 007	55 214	52 167
Trekraft frå jordbruk Hired tractor from agriculture	"	1 426	2 705	2 200	5 558	3 011	3 798
Vedlh. utstyr, drivstoff Maintenance equip. etc.	"	2 068	4 211	3 258	10 153	4 931	3 984
Vedlh./anlegg enkle vegar Maintenance roads	"	162	1 794	3 908	8 173	3 714	6 530
Salsutgifter, div. trekk Sales expenditure	"	307	440	2 358	5 492	2 238	1 979
Administrasjon/diverse trekk Administration	"	4 181	4 056	5 074	14 621	6 941	6 920
Avskr. utstyr/diverse Depreciation equipment	"	1 627	2 844	1 798	7 406	3 401	3 445
Avskr. vegar Depreciation roads	"		222	352	1 339	494	538
Kostn. før skogkultur Costs before silviculture	"	21 635	30 528	74 501	184 747	79 944	79 361
Skogkultur(netto) Silviculture, net costs	"	5 611	2 530	12 158	31 964	13 185	7 724
Driftsoverskot Net income from forestry	"	-1 481	8 304	36 931	97 369	37 081	44 844
Utrekningar per m³ Figures per m³							
Inntekter Income							
Virkesinntekter i alt Income from timber sales	Kr NOK/m ³	282	328	311	349	332	328
Andre inntekter Other income	"	1	30	5	3	6	6
Produksjonsinntekter Output	"	282	359	316	351	338	335
Kostnader Costs							
Kostnader før skogkultur Costs before silviculture	"	237	265	190	207	207	201
Skogkultur (netto) Silviculture (net)	"	62	22	31	36	34	20
Kostnader i alt Costs total	"	299	287	221	243	241	221
Driftsoverskot Net income from forestry	"	-16	72	94	109	96	114
Tømmerprisar Timber prices							
Spesialtømmer Special timber	Kr NOK/m ³	472	1381		679	993	495
Skurtømmer Sawlogs	"	463	466	434	464	455	442
Sams virke Unsorted sawlogs and pulpwood	"		151	304	421	371	227
Massevirke Pulpwood	"	192	219	216	226	220	199
Bartrevirke i alt Coniferous total	"	276	346	314	356	339	331
Lauvtrevirke Broadleaved wood	"		198	180	198	194	201
Ved til brensel Fuelwood	"	468	313	499	338	383	313
Rotsal Standing timber sale	"						
Salsvirke i alt Roundwood for sale total	"	279	335	312	349	334	329
Gards- og husbehovsvirke Timber for own use	"	298	298	299	295	298	306
Driftskostnader fordelt Haul./cutting costs							
Eige arbeid Own labour (calc.)	%	12	15	5	7	7	9
Leigd arbeid og utstyr Hired labour/equipment	%	49	40	71	67	64	60
Trekraft frå jordbr. Hired tractor from agric.	%	6	8	3	3	3	4
Vedlh. utstyr, drivstoff Maintenance equip. etc.	%	8	12	4	5	6	5
Vedlh. anlegg/vegar Maintenance roads	%	1	5	5	4	4	7
Salsutgifter, div. trekk Sales expenditure	%	1	1	3	3	3	2
Administrasjon/diverse trekk Administration	%	17	11	6	7	8	8
Avskrivningar Depreciation	%	7	9	3	4	5	5
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100

Hovudtabell 23 Driftsresultat i skogbruket
Operating result, forestry

	Eining Unit	Utan sals- virke No wood f. sale	Storleksgruppe, salsvirke m ³ /år <i>Logging size group, m³/year</i>				Alle skogar	
			0-99	100-199	200-399	400-	All forests	
						2017	2016	
Skogar Forests	Tal	54	29	6	10	34	133	141
Solgt og brukt virke Wood sold and used	m ³	17	37	154	344	1322	386	394
Utrekninger per skogeigedom Figures per forest								
+ Bruttoinnt. v/avverk. <i>Income from cutt.</i>	Kr NOK	4 858	14 628	44 719	116 730	438 457	128 043	129 664
- Eige arb. drift/vedlh. <i>Family labour</i>	"	2 243	6 610	8 234	25 943	6 794	6 411	7 928
- Leigd arb. og utstyr <i>Hired labour/equip.</i>	"	571	1 045	21 575	42 325	197 932	55 214	52 167
- Eige utstyr, vegvedlh. <i>Maintenance</i>	"	6 109	12 237	8 523	24 808	22 536	13 159	15 517
- Sal, måling, adm. <i>Admin. and sales exp.</i>	"	3 386	3 175	5 774	8 829	18 326	7 676	7 696
= Var. kost. i alt Var. costs, total	"	12 309	23 066	44 106	101 904	245 588	82 461	83 307
= Rånetto <i>Net conversion value</i>	"	-7 451	-8 439	613	14 826	192 869	45 582	46 357
+ Andre inntekter <i>Other income</i>	"	3 237	268	831	30	2 953	2 168	2 265
= Result. før avskr. <i>Result before deprec.</i>	"	-4 213	-8 170	1 445	14 856	195 822	47 750	48 623
- Avskrivningar <i>Depreciation</i>	"	1 844	3 525	5 896	6 386	6 380	3 894	3 982
= Resultat før kultur <i>Result before silv.</i>	"	-6 057	-11 695	-4 451	8 470	189 442	43 855	44 640
- Skogkult., eige arb. <i>S.cult. fam.labour</i>	"	2 299	4 786	4 387	6 839	7 320	4 560	4 508
- Skogkult. leigd arb./planter mv. ¹⁾	"	5 803	15 966	8 721	19 612	47 201	19 772	13 910
+ Skogkult. tilskot <i>Grants, silvicult.</i>	"	1 818	5 305	5 051	17 396	12 347	6 587	6 185
= Driftsresultat <i>Operating result</i>	"	-12 341	-27 142	-12 508	-585	147 267	26 110	32 408
- Trekt skogfond ²⁾	"	2 839	5 482	8 224	34 142	79 948	25 724	31 280
+ Utbetalt frå skogfond ³⁾	"	5 843	15 701	6 425	30 647	65 248	25 070	29 226
= Dr.res. etter skogfond. <i>Adjusted result</i>	"	-9 337	-16 923	-14 307	-4 080	132 567	25 456	30 354
Utrekninger per m³ Figures per m³								
+ Bruttoinnt. v/avverk. <i>Income from cutt.</i>	Kr NOK/m ³	291	396	290	339	332	332	329
- Eige arb. drift/vedlh. <i>Family labour</i>	"	134	179	53	75	5	17	20
- Leigd arb. og utstyr <i>Hired labour/equip.</i>	"	34	28	140	123	150	143	132
- Eige utstyr, vegvedlh. <i>Maintenance</i>	"	366	331	55	72	17	34	39
- Sal, måling, adm. <i>Admin., sales exp.</i>	"	203	86	37	26	14	20	20
= Var. kost. i alt Var. costs, total	"	737	624	285	296	186	214	211
= Rånetto <i>Net conversion value</i>	"	-447	-229	4	43	146	118	118
+ Andre inntekter <i>Other income</i>	"	194	7	5		2	6	6
= Result. før avskr. <i>Result before deprec.</i>	"	-253	-221	9	43	148	124	123
- Avskrivningar <i>Depreciation</i>	"	111	95	38	19	5	10	10
= Resultat før kultur <i>Result before silv.</i>	"	-363	-317	-29	25	143	114	113
- Skogkult., eige arb. <i>S.cult. fam.labour</i>	"	138	130	28	20	6	12	11
- Skogkult. leigd arb./planter mv. ¹⁾	"	348	432	57	57	36	51	35
+ Skogkult. tilskot <i>Grants, silvicult.</i>	"	109	144	33	51	9	17	16
= Driftsresultat <i>Operating result</i>	"	-739	-735	-81	-2	111	68	82
- Trekt skogfond ²⁾	"	170	148	53	99	60	67	79
+ Utbetalt frå skogfond ³⁾	"	350	425	42	89	49	65	74
= Dr.res. etter skogfond. <i>Adjusted result</i>	"	-559	-458	-93	-12	100	66	77

¹⁾ *Silviculture, hired labour and plants*²⁾ *Fees paid to the Forest Trust Fund account*³⁾ *Drawn out from Forest Trust Fund account*

Hovudtabell 24 Driftsoverskot i jordbruk og skogbruk
Net income from agriculture and forestry

	Eining Unit	Storleksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2017	2016
Landsdel Region							
Austlandet Eastern Norway							
Bruk Holdings	Tal No.	15	26	28	24	93	97
Driftsoversk. J Net income from agriculture	Kr NOK	456 926	331 780	291 081	335 251	340 607	325 812
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	-3 378	7 918	49 046	119 573	47 293	55 569
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	-1	2	14	26	12	15
Agder Agder							
Bruk Holdings	Tal No.					8	10
Driftsoversk. J Net income from agriculture	Kr NOK					362 986	179 057
Driftsoversk. S Net income from forestry	"					-8 603	29 164
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%					-2	14
Midt-Noreg Central Norway							
Bruk Holdings	Tal No.	8	9	10		32	34
Driftsoversk. J Net income from agriculture	Kr NOK	486 192	466 062	551 981		476 672	561 931
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	2 075	10 685	23 430		18 824	18 857
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%		2	4		4	3
Heile landet All regions							
Bruk Holdings	Tal No.	23	36	42	32	133	141
Driftsoversk. J Net income from agriculture	Kr NOK	467 106	368 118	366 982	325 779	374 691	372 340
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	-1 481	8 304	36 931	97 369	37 081	44 844
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%		2	9	23	9	11
Arealstorleik i jordbruket Farm size, agriculture							
100-199 daa							
Bruk Holdings	Tal No.			6		15	20
Driftsoversk. J Net income from agriculture	Kr NOK			148 380		198 868	176 618
Driftsoversk. S Net income from forestry	"			129 345		53 620	20 519
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%			47		21	10
200-299 daa							
Bruk Holdings	Tal No.	6	10	10	10	36	35
Driftsoversk. J Net income from agriculture	Kr NOK	285 490	143 565	385 296	233 650	259 390	314 564
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	8 771	20 081	52 174	62 776	38 970	47 923
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	3	12	12	21	13	13
300- daa							
Bruk Holdings	Tal No.	14	21	26	19	80	85
Driftsoversk. J Net income from agriculture	Kr NOK	586 752	483 686	410 385	420 359	462 859	440 801
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	-1 734	-31	9 742	129 957	33 719	49 563
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%			2	24	7	10
Alle bruk All holdings							
Bruk Holdings	Tal No.	23	36	42	32	133	141
Driftsoversk. J Net income from agriculture	Kr NOK	467 106	368 118	366 982	325 779	374 691	372 340
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	-1 481	8 304	36 931	97 369	37 081	44 844
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%		2	9	23	9	11

Hovudtabell 25 Investeringar og finansiering innanfor skogbruket*Investments and financing, forestry*

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2017	2016
Årlege investeringar Investments (annual)							
Skogkultur <i>Silviculture</i>	Kr NOK	8 906	7 588	18 988	61 272	24 332	18 417
Vegar <i>Roads</i>	"			7 554	35 760	10 989	15 441
Anna <i>Other</i>	"		7 743	8 452	56 403	18 336	6 846
I alt <i>Total</i>	"	8 906	15 331	34 994	153 435	53 657	40 704
Investeringar per daa Investments per decare							
	Kr NOK/daa	25	24	28	47	38	27
Investeringar per m ³ <i>Investments per m³</i>	Kr NOK/m ³	98	133	89	172	139	103
Investeringar i % av resultat for kultur ¹⁾	%	216	142	71	119	107	77
Investeringsfrekvens Investment frequency							
Skogkultur <i>Silviculture</i>	%	70	56	57	88	66	55
Vegar <i>Roads</i>	"			2	9	3	5
Teknisk utstyr <i>Technical equipment</i>	"		6	2	3	3	5
Alle investeringar <i>All investments</i>	"	70	58	60	88	68	60
Balanse Balance sheet							
Omløpsmiddel Current assets							
Balanse 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	477	1 564	780	1 734	1 169	929
Balanse 31.12 <i>Balance 31st December</i>	"	417	1 389	920	595	882	1 039
Anleggsmiddel Fixed assets							
Balanse 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	257 805	353 485	445 028	1 418 393	622 065	631 033
Nyanlegg <i>New investments</i>	"		7 743	16 006	92 163	29 325	22 287
Avskrivningar <i>Depreciation</i>	"	1 627	3 067	2 150	8 745	3 894	3 982
Tilskot/sal <i>Grants/Sales</i>	"		4 861	3 500	2 404	2 999	2 176
Balanse 31.12 <i>Balance 31st December</i>	"	256 178	353 300	455 384	1 499 408	644 497	647 162
Finansieringskjelde Source of funds							
Eigen arbeidsinnsats <i>Family labour</i>	%	29	22	11	5	9	11
Offentlege tilskot <i>Public grants</i>	%	8	11	9	14	12	19
Skogfond <i>Forest Trust Fund</i>	%	56	19	47	49	47	72
Anna finansiering <i>Other sources</i>	%	7	48	33	31	32	-2
I alt <i>Total</i>	%	100	100	100	100	100	100
Skogfondkonto Forest Trust Fund							
Innestående skogfond 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	20 651	31 904	49 175	126 666	58 212	59 248
Trekt skogfond <i>Fees paid to the fund</i>	"	2 422	4 943	18 339	51 108	19 845	20 337
Off. tilsk. behalde på konto <i>Grants transferred to the fund</i>	"	729	1 004	2 287	19 780	5 879	10 943
Innbetalt i alt <i>Total payments to the fund</i>	"	3 151	5 947	20 626	70 888	25 724	31 280
Utbetalt til Drawn out to							
Vegar/Kultur <i>Roads/Silv.cult.</i>	"	4 868	2 810	16 514	75 634	25 015	29 229
Anna <i>Other</i>	"	78	153			55	-3
Utbetalt i alt <i>Drawn out from fund total</i>	"	4 947	2 963	16 514	75 634	25 070	29 226
Innestående skogfond pr. 31.12 <i>Balance 31st Dec.</i>	"	18 855	34 887	53 287	121 920	58 865	61 302
Utbetalt tilskot til Grants paid for							
Vegar <i>Roads</i>	Kr NOK						1 703
Skogkultur <i>Silviculture</i>	"	729	1 691	3 013	20 995	6 587	6 185
Driftsplan <i>Production plans</i>	"				357	86	
I alt <i>Total</i>	"	729	1 691	3 013	21 352	6 673	7 888

¹⁾ Investments as % of result excl. silviculture

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Hovudtabell 26 *Alle bruk frå 1954 til 2017* *All holdings 1954-2017*

År	Alle beløp er i 1000 kroner			All values in NOK 1000					
	Tal bruk	Areal per bruk, dekar	Avling, FEm per dekar	Eigedelar i jordbruket ¹⁾	Produksjonsinntekt	Kostnader	Driftsover-skot i jordbruk	Rentekrav	Familiens arbeidsforteneste
Year	Number of holdings	Decares per holding	Crops yield, FUm per decare	Agricultural assets	Output	Costs	Net income, agriculture	Required return on capital	Family labour income
Gj.snitt 54/59 Average 54/59	1013	127	295	72,3	32,6	23,0	9,7	2,7	7,0
Gj.snitt 60/64 Average 60/64	1030	131	314	83,8	44,3	31,3	13,1	3,4	9,7
Gj.snitt 65/69 Average 65/69	1026	137	307	100,6	67,8	47,3	20,5	4,8	15,7
Gj.snitt 70/74 Average 70/74	1014	149	329	148,5	110,8	75,2	35,7	7,6	28,1
Gj.snitt 75/79 Average 75/79	1019	157	341	279,8	243,5	155,5	88,1	19,1	68,9
1980	1018	159	377	412,4	339,4	221,9	117,5	33,0	84,5
1981	1018	159	369	460,8	373,7	245,4	128,3	41,5	86,8
1982	1012	162	371	519,5	405,3	269,3	136,0	49,4	86,6
1983	1008	164	359	564,1	418,8	282,0	136,8	53,6	83,2
1984	1010	164	403	608,4	459,7	298,5	161,2	57,8	103,4
Gj.snitt 80/84 Average 80/84	1013	162	376	513,0	399,4	263,4	136,0	47,1	88,9
1985	1016	165	373	669,0	486,5	320,2	166,3	63,6	102,7
1986	1005	165	346	720,0	511,2	347,7	163,5	68,5	95,0
1987	1002	166	370	769,9	558,6	380,5	178,1	77,0	101,1
1988	1006	168	355	807,1	568,5	391,7	176,8	80,7	96,1
1989	1030	172	358	846,2	614,3	410,3	204,0	84,6	119,4
Gj.snitt 85/89 Average 85/89	1012	167	360	762,6	547,8	370,1	177,7	74,9	102,9
1990	1040	178	407	890,0	650,2	431,9	218,3	89,0	129,3
1991	1034	180	383	924,7	652,1	439,4	212,7	92,3	120,4
1992	1033	184	322	924,6	637,4	437,8	199,6	92,5	107,1
1993	1051	185	413	935,5	651,3	433,8	217,5	83,8	133,7
1994	1042	188	344	930,9	614,6	430,5	184,1	74,5	109,7
Gj.snitt 90/94 Average 90/94	1040	183	374	921,1	641,1	434,7	206,4	86,4	120,0
1995	1020	194	379	943,0	616,3	433,3	183,0	66,0	117,0
1996	976	198	395	966,0	627,9	440,2	187,7	62,8	124,9
1997	973	204	393	1 007,2	637,5	455,1	182,4	60,4	122,0
1998	974	210	405	1 044,5	667,4	467,3	200,1	67,9	132,2
1999	970	215	382	1 079,4	653,4	482,7	170,7	75,6	95,1
Gj.snitt 95/99 Average 95/99	983	204	391	1 008,0	640,5	455,7	184,8	66,5	118,2
2000	957	223	391	1 133,9	693,0	498,4	194,6	79,4	115,2
2001	948	233	376	1 226,0	735,1	537,9	197,2	84,8	112,4
2002	961	241	366	1 286,9	791,5	549,2	242,3	89,5	152,8
2003	932	247	379	1 355,5	819,6	593,6	226,0	66,9	159,1
2004	947	258	391	1 433,0	838,5	609,6	228,9	56,4	172,5
Gj.snitt 00/04 Average 00/04	949	240	381	1 287,1	775,5	557,7	217,8	75,4	142,4
2005	929	267	371	1 556,6	875,9	647,1	228,6	45,7	182,9
2006	912	278	357	1 674,3	915,4	692,8	222,6	65,8	156,8
2007	902	284	359	1 797,2	1 026,4	743,1	283,3	87,9	195,4
2008	861	296	377	1 987,5	1 148,3	844,0	304,3	115,0	189,3
2009	848	306	349	2 199,9	1 213,2	927,7	285,5	63,9	221,6
Gj.snitt 05/09 Average 05/09	890	286	363	1 843,1	1 035,8	770,9	264,9	75,7	189,2
2010	835	312	346	2 358,0	1 300,4	992,3	308,1	69,5	238,6
2011	857	324	336	2 557,9	1 369,7	1 064,8	304,9	75,2	229,7
2012	870	332	347	2 697,8	1 537,8	1 157,8	380,0	80,9	299,1
2013	888	349	318	3 068,2	1 592,2	1 239,3	352,9	88,9	264,0
2014	912	361	364	3 320,5	1 713,7	1 311,2	402,5	97,1	305,4
Gj.snitt 10/14 Average 10/14	872	336	342	2 800,5	1 502,8	1 153,1	349,7	82,3	267,4
2015	908	368	374	3 610,3	1 842,2	1 396,7	445,5	70,6	374,9
2016	920	379	361	3 859,1	1 917,6	1 471,3	446,3	75,5	370,8
2017	928	387	358	4 090,8	1 985,0	1 558,5	426,5	80,4	346,1

1. I denne tabellen er eigedelar i jordbruket førte opp med gjennomsnitt av IB og UB. *Average of opening and closing balance.*

2. Frå og med 1980 er dei oppgitte avlingane kvantumsveigde. *Since 1980 the crop yields are weighted.*

3. Frå og med 1993 er avlingane oppgitte i FEm. *Since 1993 the crop yields are measured by FUm.*

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2017
Norsk institutt for bioøkonomi 2018

Lønsevne	Arbeidstimer i jordbruket	Lønsevne, kr per time	Nettoinntekt, nominelle kroner	Privatforbruk inkl. skatt	Av dette: Betalt skatt	Sparing	Gjeldsprosent
<i>Capacity to pay</i>	<i>Total labour input</i>	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	<i>Total net income, NOK</i>	<i>Private consumption inclusive tax</i>	<i>Of which: Tax paid</i>	<i>Savings</i>	<i>Liabilities, % of assets</i>
12,5	4 419	2,84	13,9	13,2			25
15,8	3 888	4,06	17,5	17,3			30
22,8	3 524	6,47	26,1	23,7		5,6	35
37,5	3 373	11,12	44,0	39,0		12,3	40
90,8	3 487	26,04	101,4	77,5	29,1	37,0	40
111,1	3 523	32,67	133,4	103,4	35,6	46,3	40
120,8	3 480	34,71	146,0	113,7	38,9	47,9	40
124,5	3 469	35,90	150,9	124,3	39,3	46,5	40
124,2	3 441	36,09	151,1	133,3	41,5	37,9	41
145,8	3 431	42,49	183,0	140,4	40,4	65,1	40
125,3	3 469	36,12	152,9	123,0	39,1	48,7	40
145,9	3 398	42,95	190,3	155,1	42,0	56,2	40
138,9	3 302	42,08	195,8	173,9	50,4	43,0	41
148,9	3 265	45,60	224,4	198,4	59,2	51,8	41
147,8	3 213	46,01	233,7	217,3	66,4	45,7	42
174,2	3 171	54,97	263,4	235,5	73,1	56,6	42
151,1	3 270	46,32	221,5	196,0	58,2	50,7	41
186,5	3 147	59,28	285,9	258,6	79,5	57,3	42
180,1	3 086	58,36	290,1	282,8	89,3	40,5	40
167,3	3 055	54,78	288,2	291,2	90,7	35,9	39
192,9	3 064	62,95	315,0	297,6	89,5	53,8	37
171,0	3 018	56,65	304,8	313,5	93,6	32,1	37
179,6	3 074	58,40	296,8	288,7	88,5	43,9	39
178,1	3 001	59,34	320,0	327,7	100,6	29,9	37
186,8	3 002	62,23	337,1	343,4	104,5	33,6	37
183,8	2 978	61,70	347,5	356,9	106,1	27,6	37
194,1	2 949	65,82	382,6	371,1	108,6	53,6	37
161,8	2 941	55,03	356,2	392,7	120,1	5,4	39
180,9	2 974	60,82	348,7	358,4	108,0	30,0	37
183,4	2 928	62,64	401,0	405,7	120,3	48,4	39
181,7	2 932	61,96	402,6	416,2	122,1	37,5	40
211,0	2 929	72,03	466,9	439,5	127,2	63,1	40
220,3	2 927	75,26	470,6	453,5	131,5	50,3	40
236,4	2 906	81,35	507,9	474,4	137,4	75,4	41
206,6	2 924	70,65	449,8	437,9	127,7	54,9	40
249,0	2 884	86,35	527,3	490,3	135,6	85,0	43
223,9	2 894	77,38	529,2	518,3	144,4	50,7	45
266,7	2 855	93,06	624,1	543,4	143,5	130,4	44
270,1	2 891	93,43	662,6	585,8	162,3	130,1	45
311,7	2 914	106,98	656,0	613,8	173,6	96,9	45
264,3	2 888	91,44	599,8	550,3	151,9	98,6	44
335,4	2 936	114,24	715,2	636,9	180,4	131,7	46
333,4	2 980	111,87	725,5	667,2	179,1	106,7	47
415,2	3 035	136,80	795,0	700,2	199,4	156,6	47
379,7	2 951	128,66	792,0	747,4	214,3	150,0	48
420,9	2 890	145,65	872,5	741,8	222,6	204,8	48
376,9	2 958	127,44	780,0	698,7	199,2	150,0	47
498,7	2 870	173,77	938,7	761,7	226,2	253,8	47
500,6	2 872	174,32	952,2	826,9	254,1	245,0	47
484,1	2 873	168,51	954,0	827,6	262,8	201,6	47

NIBIO

NORWEGIAN INSTITUTE OF
BIOECONOMY RESEARCH

NIBIO - Norwegian Institute of Bioeconomy Research was established July 1 2015 as a merger between the Norwegian Institute for Agricultural and Environmental Research, the Norwegian Agricultural Economics Research Institute and Norwegian Forest and Landscape Institute.

The basis of bioeconomics is the utilisation and management of fresh photosynthesis, rather than a fossile economy based on preserved photosynthesis (oil). NIBIO is to become the leading national centre for development of knowledge in bioeconomics. The goal of the Institute is to contribute to food security, sustainable resource management, innovation and value creation through research and knowledge production within food, forestry and other biobased industries. The Institute will deliver research, managerial support and knowledge for use in national preparedness, as well as for businesses and the society at large.

NIBIO is owned by the Ministry of Agriculture and Food as an administrative agency with special authorization and its own board. The main office is located at Ås. The Institute has several regional divisions and a branch office in Oslo.

